

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Logica - Cod. Ettenheim-Münster 323

Giggenbach, Joseph

[S.l.], 1710

Disputaoes in logicam aristotelis

[urn:nbn:de:bsz:31-131618](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-131618)

195.
Disputaões
in
Logicam Aristotelis.

Quaestio I^{ma}
De Natura Logicae ei⁹q³
obiecto et pprietib⁹.

Art⁹ I.

Quid et quod duplex

fit.

Logica?

Cum logica praecipue et ex fine suo Sectio i.
primario doceat bene definire divi-
dere et argumentari, n^o male illas
definiri, q^o sit ars activa facultas
intellu ad act⁹ m^odu⁹ fieri⁹ directivos.
Hoc est tal^{is} ars activa, que intellu
facilitat ad elucendas certas reglas,
q^uas dirigim⁹ ad faciendas bonas, s^{ci}o⁹,
divin⁹ et arguas. Veritas et bonitas
hui⁹ s^{ci}o⁹ patebit ex duendis.

Dividit lo. 1° in naturale et artificiale.
 Naturale iuxta plerisque est ipse intellectus
 humanus, et hinc iuxta istam sententiam
 quilibet homo dicitur esse logicus natura-
 rally. alii tamen ad loq. naturale protul-
 erunt intellectus omnes quos requirunt in
 parte temperamentum et organizationem
 ut illi, qui habent tale temperamentum
 precepta logica absque difficultate
 percipiant, et etiam sine preceptis lo-
 gicis visibus natura favere sit ad
 divisionem et argumentationem iuxta regulas
 logicas, licet illas ignoret.
 Quia melius comparat nec opera
 potest examinare.

Logica artificialis est illa ipsa, quae
 definitur. Dividit autem haec in
 actualem et habituales, actualis
 loq. est ipsa regula logica, quae
 modos sciendi facit et dicitur
 divisionem et argumentationem dirigunt.
 habituales autem lo. est habitus intellectus
 facilitans ad sciendas regulas modo
 sciendi directivas.

Dividit ulterius in lo. artificialem in
 et acquisitam. artificialem in
 acquisitam est habitus

ostentat, si frequentatus, autq. intellectus
facilitatem, ad autq. modum sciendi direc-
torem.

Infusa est habitus et acquiritur si
frequentatus autq. si immediate a
Deo infusus, facilitans intellectum ad
autq. modum sciendi directivos. Tale
habitu infusus probabilitate adany
habuit.

Alia est divisio Log. Arta in analy-
tica, Topica et Sophistica.

Analytica est illa pars Log: que
agit de primo in generali et in par-
ticulari de primo demonstrativo,
tum etiam de aliis modis sciendi.

Topica est, que agit de primo pro-
babilis docetq. modum invenendi
argumenta probalia, et illa
applicandi.

Sophistica est que docet facere et
solvere sophismata, seu primos factum
apparentes bonos.

Tradidit autem Artes analyticam
4. libri. 1. 2. libri dicuntur
priori antiquior. ultimi vero duo
junior, posteriori.
In libri priori: agit de primo in

sum in posse: de fimo demonstra-
in parlari.

Topica tres 8. libri, quibus, in
quibus tractat locos quos seu
fides argumenta, ex quibus in qua
una questione inseris. pot arguere
probabili.

Logistica de modis in p[ar]te explicat
2. libri, Eleborum seu redarguon
ubi docet modis sophismata faciendi,
dignoscendi et solvendi.

Ultima denique divisio log. est, in
docendo et utentem.

So. docens et illa ista, quoniam in
huius articuli definitivum.

So. utens est quilibet habitus, qui in
suis actibus utitur preceptis logicis.

Quod quod phica, metaphica, mathematica,
philosophica et alia scientia utantur
preceptis logicis, sed desunt, dicitur
et argumentantur circa propria

materia, ideo et ista scientia
dicitur potest logica utens, quoniam
alii operantur sentiant, quod tunc
quoniam in questione hae pure
vocabulary et dicitur transibula non

sentiantur et merentur examinari. P. A. 2. quod et alii
artem in genere et quod et alii et alii. quod et alii

Quid et quod duplex sit
obitum scientiarum et ar-
tium in genere.

Obiecti ad obtinendo dicitur in latine
acceptio. hoc id est quod obicit alium po-
tentia, l. habitui, id est circa quod po-
tentia aliqua l. habitus suos actus
varios, unde in ista acceptioe obitum
potentia divina dicuntur res coe creatae.
Istius in et magis proprie sementis hoc
nomen illud dicitur dicitur dicitur obitum,
circa quod potentia vitalis sive interna sive
externa, l. actus suos occupat. huius-
modi potentia sive intellectus, voluntas, sensus
auditus q. s. i. dicitur obitum in materia et forma.

§. I.

Divisio Obiecti in ma-
teriale & formale.

Obitum materiale in genere dicitur illud quod non
attribuitur potestati sive potestati aliam. forte
vero dicitur res seu has illa sementis et
potestati quam attribuitur aliam nempe obitum

utile. Utrumq; declaratur in actu
 voluntatis, quo E.g. volo medicinam
 propter sanitatem. Aliq; aut; oblat; utile
 e medicina, quia hoc e illud qd
 attingit ab hoc actu ppter aliud.
 Oblat; autm; scilicet sanitas, quia hoc
 e res seu ratio illa edat et ppter qm
 actus ille attingit et vult medicinam.
 Similiter videre e in actu intellectus,
 quo E.g. iudico: hospiti; sit casus quia
 fidei; amicus id mihi perscripsit.
 In quo actu oblat; utile e casus
 hospiti;, hoc enim e res illa, qm at-
 tingit huius actus ppter aliud scilicet
 amicus autm; ppter oblat; scilicet,
 ista sit ratio secundum et ppter qm
 attingit et affat; casus hospiti;.
 Ex hac explanatione oblat; utriusq; e
 in genere.

Colligas qd sit oblat; utile iniquitatis
 actus ppter et secundum se peccati. Est
 nominatim illud, qd actus ille n. attingit
 ppter se ppter aliud. Item qd sit
 oblat; scilicet iniquitatis actus ppter, e nempe
 illa ratio, ppter qm actus ex intrinseca
 sua tendentia attingit aliud, uti in dato
 exemplo: littera amicus.

De obto nobili et feli actu et ha-
bitum practicosd opa talium pro
cipue vero actu ad huc alibi sicut
dixerunt, de imprimi quidam obto
in genere unigenus arti; dicitur
idud qd totum, de quo loquuntur
tyle arti; dum ad eundem affatise
dirigunt quofente. hoc autem fit
stat 2. partib; l. phisice et reali
l. saltm mpha; int se distincti;
quaru una se h p mdu materia,
altera vero p mdu forma.

Illa pars queri artifiz; h p mdu
materia, qua se h p mdu subti.
recipienti altera parte, et ab huc
ad certa species queri artifiz;
detinat.

Illa autem pars queri artifiz; h p
p mdu forma, que recipit in altera
parte huc in subto, eamq; dicitur
ad certa speciem queri artifiz;
E.g. Obto et qd arti; statuarie d
statua. statua autem 2. partib; h,
reale et phisice int se distincta;
sicut marmol et certa quadam
figura v. g. Alexandri s. Bernol
h p in statua p mdu materia quia
in marmole huc in subto recipit figura

Et ab ipsa figura marmor atrioy
 ut sic imago Alexandri polygona
 beseptali; figura autem ut se
 mdul forme, quo recipit in ma
 moa forma sub. idud atrioy
 ad certu pene artificati, nampe
 ut sit hori poly statua qm egi
 Alexandri maji qm beseptali.
 Vnde obtu utrius statuarie e
 marmor sola vero figura artifi
 5. § II. qd sit obtu attribuo; et qd ob. attrib.

§. II. Quid sit Obtum Attri butionis et quid obtum attributum.

Dividit obtu in obtu attribuo; et in obtu
 attributu. Obtus attribuo; e qd i
 fini; ad quem habity totali; ultri
 mato ordina; seu in uny quise
 l. effective habity quiescit.
 Dixi in uny quise l. effective habity
 quiescit, ut piliuet qutores obtum
 attribuo; habitum hemulatio; d
 praticom; Obtum qo attributio;

habitu l. scientie felix d. illud obtu-
 uis quod e' finis illius habitus l.
 scientie, et ad cuius quise ordi-
 nant reliqua oia, que ab habitu
 l. scientia talis considerant.

Obtu' vero attribuitur habitus practicus
 d. illud, cuius effectus e' finis ultimatus
 ab habitu illo intentus, et ad cuius
 effectus cetera ordinant, que ab
 habitu practico considerant.

Obtu' attribuitur e' cuius quise l. effectus
 ab alio habitu n' ultimatus et p se
 intendit, s' unice ordinat ad quise
 l. effectus alterius. sicut in arte
 pictoria considerant omnia penicillis
 s' p se n' p se, nec in illius quise
 l. effectus ars pictoria tunc in suo
 fine consistit, s' eundem ordinat ad
 efficiendam imaginem, imago itaq'
 d' obtu' attribuitur arti pictorie,
 penicillis vero obtu' attribuitur, quia
 illa intendit a pictoria ut finis
 hic ordinat ad illa ut medium.
 Obtus' attribuitur aliud e' totale sicut
 ad aquam, aliud partiale sicut

inadequatum. Totale est collectio
 omni illorum, quorum quies l. effectus
 est finis, ad quam habetur totaliter et
 terminatus ordinatur. Potest vero par-
 tiale et unum aliquid eorum, quorum
 quies l. effectus ab habitu et finis
 intenditur: Et q. Potest attribui
 artibus poeticis et carmen idq. ut
 unum tantum fieri, s. diversas
 Propter enim ut pro fine ut totum
 Epica, carmen, s. etiam Elegiacum
 Lyricum q. Collectio igitur omnium
 harum generum est obiectum attribui
 totale artibus poeticis, singula
 vero genera l. generis, non car-
 minum s. obiectum attribui partiali
 eisdem artibus poeticis.

Inter obiecta attribui partialia unum
 vocat obiectum principalitatis l. obiectum
 principale autem principalissimum,
 quod idem unum quies l. effectus, pro-
 cipue ac pro reliquis intenditur a prin-
 cipia l. arte, et ordinariet licet non
 s. reliqua obiecta attributa partialia

antecedit pfective et dixite. sic
in obla obla principale a
Deo, in pcha hoc f.
Curia hoc obla attribuz ultery
notantur

1° p^o obla attribuz requiri, ut si sit
habitu pfective, sit opz et finz illuz
habitu, l. f. sit habitu pfective,
ut sit illud, in cuius quise ille
h^oz quiescit. neqz obstat, quod
forte tale obla ab alio h^oz ul-
teruz ordinat, modo n^o ordinat ul-
teruz ab illo h^oz, cuius dicitur obla
attribuz.

2° Ut illa, que pfective obla attribuz
adequate pectant int se alqm uni-
tatem, id est, ut oia obla attribuz
partia pveniant sub rase aliqua
quasi. p^o in pcha cu obla attri-
buz pcha sint oia composita sen-
sibilia, et tunc illa licet sint
diversissima in aliqua rase quoz
compositi pvenire, sed pfective dicitur
unum in rase compositi.

3° Idem obitu mtrle posse qditerari
 a diversis hōg sub diversa tū rae.
 Sic idem corp qditerat mtrpha sub
 rae entis, pna sub rae atializ
 sicut mathematica sub rae menprabiz
 medicina sub rae sanabili.

4. Obtu mtrle posse alqdo reals
 distingui a fili alqdo tntm forte
 seu p nou' mdu qditerandi. Sic
 marmal. l. liqui qd e' obtu mtrle
 statuarie reals distinguit ab ima
 gine Alexandri, Nuephali q.
 quo imago e' obtu file statuarie.
 Obtu vero mtrle mtrpha pntinet
 corp et obtu file nempe ear
 tntm distinguant forte quia rae
 entis n' reals, s' tntm file et
 p nou' qditeru distingui i rae
 corporis. Hely. 3. an res qd pnt
 obtu mtrle l. file logica?

Ar. III.

An res oes sint obtm mtrle l. file
 Logica?

Hoc veru' hu' veniens obtu qditeru

seu obta actum intellectus a logica
 regulatur. E.g. hoc dicitur: hoc dicitur
 ratio est actus et intellectus a logica
 regitur regulatur, huius, actus et
 huius obta est ipse hoc a parte
 rei existens. Quoniam ergo utrum
 hoc ipse obta quodammodo a logica
 regulatur sint obta utraque eadem
 in logica ista obta dicitur dicitur
 dividere, et philosophare.

Res res seu obta, quodammodo ce obta
 utraque logica huius remotum, li-
 cente quodammodo; illud enim est
 obta remotum, alium huius, iuxta
 quod veritas obta proximum illius
 huius: v.g. obta proximum artis
 pictoria est imago v.g. principii
 prae se ipse est obta illius artis
 remotum, quia est obta imaginis,
 quae est obta proximum artis.
 Eodem modo res res est obta re-
 motum grammatica et logica,
 quia est obta verum a grammatica
 regulatur et quia res est obta
 quodammodo a logica dicitur.

V. g. hoc dicitur hoc eadem reale
 et quod est logica regularis
 et sequitur dicitur attributio logica
 proxima, huius autem atque re-
 gulari obtinetur res nempe ipse
 hoc. ergo res seu ipse hoc e-
 obtinetur remotum logica.

4. Quæstio quæ est, an res veræ sint obtinetur nobile
 n. tantum reale, sed etiam proxima logica.
 Quæ quaestione R. et dicitur: Veros
 n. sunt obtinetur nobile proxima logica.

Pro: si logica res veræ, neque quæderet
 ad hoc plerumque, neque modo pratico: ergo
 veræ, n. sunt ipse obtinetur nobile proxima.
 Quæ quæ est manifesta et patet ex
 dictis de obtinetur in generis, illud enim
 evidenti n. potest esse obtinetur alicuius huius,
 quod huius nullo modo quæderet. Antea
 vero quo ad ius membrum, quod plerumque
 Logica res veræ n. quæderet, modo plerumque.
 Probat: si logica n. quæderet utram
 causas, proprietates, passiones veræ, orem
 tunc n. veræ modo plerumque circa res
 veræ: sed n. quæderet utram, causas, prop-
 tates, passiones veræ orem: ergo n. veræ
 modo plerumque circa res. Minus patet
 Logica cui nullibi utram huius Angelorum

Veri q̄siderat, ita ut in eorum q̄nise
 quid fiat, s̄ hoc ē magis eliatu fieri
 tratu, q̄ n̄ q̄templat h̄tū rerum
 oiu.
 probat ea et̄m altera pars probat;
 q̄ s̄cilicet logica res oes neq̄ q̄sideret
 m̄do practico.
 Si logica q̄sideraret res oes, h̄ngm
 obt̄m m̄t̄le m̄do practico, dret illud
 immutare: s̄ logica res oes d̄fendo
 dividendo, silloḡdo n̄ immutat, nec p̄t
 imutare: q̄ res oes n̄ q̄siderat m̄do
 practico. minor ē certa, Maior vero
 parit̄ manifesta ex Arte; nam
 iuxta istu facult̄es practica s̄t
 principiu m̄l̄y seu mutaoi, et
 scientia practica iuxta Artem difert
 ē s̄ctiva q̄ hoc, q̄ scientia practica
 pro fine hat movere, seu q̄ obt̄m
 suū imutat, n̄ ita scientia s̄ctiva.
 patet ead̄m M. ab induct̄e alioi
 h̄tū practicum qui oes obt̄m suū m̄t̄le
 imutant. Si statuar̄e imutat mol.
 mot̄ l. lignum, pictoria colores p̄. intro
 ducendo in illa forma artfalem, et
 si loq̄do de aliq̄ h̄t̄ib̄ practici. atq̄
 ex hoc s̄i ulterius q̄s̄is̄ n̄ta:
 Confirmat̄ illud ē obt̄m materiale,

latus praxini, circa qd hty veritate
 p precepta sua, ut fiat. artelem
 intrinsece in illud introducat: s
 Iqua tali modo n versat p precepta sua
 circa res oes, ut nimiru in illas
 forma sua artelem intrinsece in-
 troducat; qoz: M. qstat ab inductio
 omi hty praxini v. g. statua
 pictoria p. n. vero p se manifesta
 ne Iqua neq veritudine neq opa-
 rase veritate hty suam introducit
 in res oes, sicut statua et pic-
 toria sua artelem in marmore
 colores introducunt.

5. Proby 2° e pari gramatica dicit res oes
 p locutio veritas, et pictoria res oes p
 imagines exprimere, sicut logica docet
 res oes exprimere p qrety aetor: s
 res oes n ppterca s obtu mble
 et proximu gramatica et pictoria
 qoz neq s obtu mble proximu
 Logicis.

Dix. 10 qtra 1^a probat etiam si
 logica n imulet res oes intrinse-
 ce in illis sua artelem intrinsece
 n introducat imutat in illis intrinsece
 et in illis sua logica nempe qe-
 ras veritas saltem extrinsece intro-
 ducit: qoz ia sufficienti imutat

sua obli. ntili. o. e. innegabile.
 fuit enim logica res, qua ante n.
 erant recte quita recte quita;
 qd ia imutat extrinsece. Itm
 fuit, ut res, dum recte quof-
 cunt, fiant sub: extrinsecum
 quoz recte, qua quio recte e' fra
 recte logica; qd ia extrinsece
 introduunt in res sua artflem.
 P. c. a. n. c. si enim extrinseca
 mutao obli. ntili. et introductio
 extrinseca fue sufficeret, et alq
 pit diu obli. ntili. hty' practici
 hunc res oes cent. obli. ntili.,
 pictoria, statuaria p. quia
 res oes p' illas fiant recte assi-
 gnatas recte depictas p. q' q' q' q'
 neq. adve. asi. emittunt, qd
 ipa extrinseca imutao et in-
 troductio fue n. sufficit.
 Vig: si pictoria et statua-
 riam hnt aliud obli. ntili. nemy
 color, et marmor in q' fram
 artfle' intrinsece introducunt,
 et qd intrinsece imutant, tunc
 nulla p' paritas, p' p' p' p'
 veom qd et poss. M. proly
 in hty' sua, qm interdit

Intrinsicse in alij obitu intro
 dunt, tunc tunc idem de asig
 rari pro obitu mtali proximo
 idem hty, licet prates hoc hat
 in sepe alium obitu qd tunc
 intrinsicse imutat; s. statua
 et putoria id hat alij obitu
 qd intrinsicse imutant qd idem de
 asignari pro obitu proximo
 statua et putoria; qd ad
 paritas.

De. n. M. qd nulla sit paritas.
 ad ita logica id hat alium
 statua et obitu mtale, qd
 intrinsicse imutat, et in e
 fist intentio nempe operas
 recta et rectitudine intrinsicse
 intro dunt; ponit enim rectitudine
 intrinsicse ad operas mentis,
 ipsas vero operas mentis post
 instee in intellu; qd l. intellu
 l. operas mentis; post qm res
 dnt statua pro obitu mtali proximo
 logica; qd instituta paritas
 int statua et logica tenet.
 Obi: 1. A patre Mauro idem
 d obitu hty praticu cui hty

quia se intentu adaptat
 se logica sua a se intentu
 hinc raras quibus adaptat
 rebz oibz qd in se ipis
 obtu intrin. M. prob ab induc-
 tione alioru hinc practicu.
 na obtu intrin. hinc v.g.
 Est marmor, pictoris coloribz
 ductoris autu p. quia isti
 hinc marmor coloribz, autu
 adaptant fru artfili a se in-
 tentu. figuru hinc rebz aut
 p. m. prof. logica
 labor et artificiali in eo qd hinc
 ut opoz diversoz et arguoz
 adaptat rebz. p. hinc diversoz.
 It quia raras quo hinc
 fru artfili a logica intendit
 qd logica fru intentu adaptat
 rebz p. M. illud obtu hinc
 practicu cui hinc fru adaptat
 intrinsece et hinc p. M.
 cui hinc adaptat fru artfili
 et hinc obtu n. M. et p. eam
 distinctioe minoru c. qd n.
 sufficiat ut hinc adaptat fru

reby solum extrinsece patet
ex eo. quia aliorum res etiam
sunt obiecta propria et propria
in propria et propria reby non
minimè adaptat præ extrinsece
quæ logica. Et hinc

¶ 2° rector: argue: illud
d' obiecta intrinsece proxima
habet practici cuius habet practici
adaptat sua intentia: sicut
soria et propria adaptant
sua intentia reby quæ res
sunt obiecta propria et propria.

Vires, cuius patre Mauro:
si logica sua arte per
quæ recta ita adaptat
reby: ut circa res operetur
speciali labori et illi super-
set per præcepta sua circa res,
contra propria et propria
non inseriat labori penultima
et circa res nec illi per
præcepta sua superet, penultima
nulla est paritas sicut per se
¶ 2°

M. prob. Difficultas quae perat
 storia et geistoria n. p. tenet
 circa res v. g. circa praxi
 sapientia aut fulgenda, res
 tenet se in quibus rerum
 v. g. praxi, quae qui illi pa-
 tia aut imago sit adaptanda,
 s. unia p. tenet circa mat-
 nos in vivenda si lect re-
 sistentia marmor, quae
 ut ad vivenda facta
 circa colores ita misendo
 et disponenda, et principem
 pobis quae marmor reprae-
 sentent, contra difficultas
 unia quae reperit logicam
 in definiendo, dudo p. orbitat
 unice ex rebus, quod ipse n. nif.
 difficillime quoscumque definiat et
 dividat. quod nulla i. paritas.
 R. c. M. n. n. in probare n.
 a. res enim n. magis resistunt
 logica ut bene quoscumque in
 resistant ut bene pingant.
 Et sunt difficultas, quae per-

iura superat in de jure
 prope in circa prope
 neq; oris ex re de jure
 hanc ignorantia aut ineq-
 titudine pingentibus ita distat
 qm Logica superat in ois
 tanta gravitate reb; n; pte
 ret ea parte veru p; provent
 vna ex ignorantia et
 imbecillitate in bellis,
 uti ipse phil; testat 2.
 metaphisicorum c. 1.º textu 1.º dicitur
 causa difficultatis in reb; p; nob;
 ipsi in. Res enim intellui
 se totas quoscundas ultro
 obiciunt ut nung, qm v. g.
 pulchro palatium, se totu in
 su obicit debili oculis, qui
 in totu difficultat h; in
 eo videndo, ut illud in v. g.
 optimi perspicillu; reperere
 valeat.
 Et alio in reb; ipsi quos-
 cerit magna respicere difficultat

hoc in difficultate nihil propositum
ad se presentem facit, quod
ostendo

5.

Iste difficultas qua fortassis reperitur
in res nō ab ipsa Logica sed ab
aliis scientiis superanda, tunc ea est
quod superanda sit magna difficultas
in res, nō sequitur quod res sint
intra obitu Logica sed ista difficultas
nō a Logica sed ab aliis scientiis supe-
randa quod n. pro: Logica, quia
est mere directiva, hoc solum
agit ut plura dirigat et doceat
officio E.g. faciendae ex genere
et diffinitio: quod si deinde plura ex-
perias differtem in inveniendo
genere et diffinitio hoc l. in in-
veniendō genere et diffinitio Dei,
et hoc fortassis difficultas, omnes
ex istis rebus definitis, illud tamen
nō est Logica sed phisica et theologia
superare, ut nō ad Logica sed phisica
pertinet spectare et probare hoc et
ad theologia probare Dei exemplari
et ex istis iuncta directio Logica
sensu proximum et diffinitio pro

fide horum l. Dei legere.

Ob: 2. Artes 1° statim loc. agit de
rebus et postea in de operationibus in
se frequentia prout agunt de obto
mtril. et de in de fili qd ex mon.
te Arly res oes st obto mtrile
lyca.

Py. d. M. agit de rebus oibus l. d. p.
se n. M. p. accidens totum et in
ordine ad aliud, sicut ad presump-
logia facilius intelligenda l. M. et si
dista n. c. et n. c. Tradidit itaqz
Artes 1° eundem quando quodam del
rebus oibus ut quidem sistendo in quora
rerum, sed ad hoc, ut promissum
resu notitia facilius intelligeremz
presumpta lyca de quoribus que ut
ta res itaqz elidens.

Sunt ex eo, qd pictoria primo
loco consideret hoc et tractata de
membris itaqz n. p. se p. accidens
ut sicut sua presump. sic angina
verba facienda melius intelligunt
nemo ex adversariis, qui presump.
hoc pro obto mtril. pictoria
ascribet, ita neqz res ex eo qd Arly
1° loco in ordine ad aliud de illis

agat pnt fatui pro obto naly
attribuoi. Logia p ad hunc pro
obto attributo & hca naly ad pnam
logia faulij qppendu.

Vix tres in ananytica agit de
rely evidentiely in topica de rely
probabiliely, qd res p obto lyo.

§. 1.º retorq: in gramatical
rhetorica pistoria ptoia.

§. 2.º agit de rely imediate n.
a. mediate mediantibz, sicut non

in operabilz c. a. in operaco
mentiz hant tr res pro mtria
circa quam versant, ides Artes
n pt agere de operabilz menti
nisi etm agat mediate de rely.

Ex hoc autm ly n sequit, qm
qd res pnt obto mediate et re-
motu lyo. sicut ut vides muru
albu albedo e imediate obto naly
mury vero tantm mediate.

Obi 3. Idm d obto hly diffurrendi
q d mtria dffusoz: p lya e hly
diffurrendi et mtria dffusoz
h tres, y res p obto lyo.

§. retor: in Rhetorica, §. 2.º
d. M. qd d mtria an qua fit dif-
fusoz c. M. qd d mtria circa qm

Intra versat, dicitur h. n. M.
 et d. m. p. res p. m. t. r. i. a. e.
 qua fit d. f. u. s. q. u. o. g. e. g. n. u. l. i. r. e.
 quam versat d. f. u. s. h. y. l. g. u. s.
 C. n. et n. C. m. t. r. i. a. e. et
 qua fit d. f. u. s. h. y. m. p. r. e. s.
 seu obta g. e. p. t. u. s. p. p. i. s. s. i.
 g. e. p. t. u. s. et g. e. r. a. t. i. o. n. e. m. e. n. t. i. s.

Ob: 4. q. d. d. obta actual in alq
 h. t. u. e. i. t. a. m. obta i. s. s. e. h. t. y. p. p.
 res p. obta actual h. g. e. g. o. d. m.
 p. obta h. t. y. l. g. u. i. M. D. o. n. o.
 ma p. a. s. i. m. a. p. h. l. i. s. r. e. c. e. p.
 t. u. l. m. p. r. a. b. u. l. a. t. i. o. n. e. s. p.
 d. f. i. o. s. d. i. v. i. s. i. o. n. e. s. et a. r. g. u. e. n. t. o. s.
 atq. i. s. t. o. r. u. m. a. c. t. u. a. l. obta p.
 res quas d. f. i. n. i. u. n. t. d. i. v. i. d. u. e.
 q. o. obta actual h. g. e. g. o. p. r. e. s.

Pro D. ad hanc obta:
 notandum in o. h. t. u. a. l. i. o. s. e. e. a. t. y.
 e. l. i. c. i. t. o. s. a. l. i. o. s. e. e. a. t. y. r. e. g. u. l. a. t. o.
 a. t. y. e. l. i. c. i. t. i. e. u. i. u. s. c. u. i. q. h. t. y. p. i. s. s. e.
 r. e. g. u. l. a. h. t. y. l. f. i. e. n. t. i. e. a. t. u. s. e.
 g. u. l. a. t. i. p. i. e. l. l. u. s. o. p. p. s. e. u. a. r. t. e. f. a. c. t.
 q. d. d. e. p. e. n. d. e. n. t. i. a. r. e. s. p. a. l. i. h. t. u. s.
 g. e. n. t. i. u. m. i. s. s. i. a. t. y. l. g. u. o. e. l. i. c. i. t. i.

Ita ipsa regula dicitur, dividitur, et
argumentatur. Atque vero regu-
lati ita ipsa dicitur, dividitur,
et argumentatur, iuxta regulas
logice factas. hi notati ad
obtinendum:

Quod. M. quod est obtinendum actuali
tunc per regulas dicitur. Obtinendum
habetur. c. M. quod dicitur, actuum
regulatum. dicitur obtinendum
sibi distinguo et obtinendum huius
notati. c. M. proximum. n. M.
et d. m. s. obtinendum actuali
logice per res a. m. actuum a
tunc n. m. et c. quod
per huius n. d. quale obtinendum habet
actu regulati logice per quales
habet actu elicitum per regulas logice.
Vig. actu actuali elicitum obtinendum
per res, quod nulla per. pro. a.
per regulas logice in e. in e. in e.
obtinendum res per id quod in e.
obtinendum regule dicitur actuum
elicitum: quod res per obtinendum actuali
elicitum M. pro. huius. v. q. regule
dicitur et res in duas partes distri-
buitur dividitur et ad e. ad e. ad e.

ofio de ce quertibz in d'ho, d'p
 de g'bare genere et d'p'ha
 de explicare utraque rei.

Argumentas de una re in
 fere ex altera p. imde attri
 gunt res et n' pnt in li de
 quertibz falsis eni e' q' q'p'p
 d'fioz adaget quertu d'p'p
 q' quertu d'fioz quertat in
 quertu d'fioz q' quertu d'fioz
 debeat g'bare genere et d'p'ha
 q' r'glo logica imde attringunt
 res. P. 9. n. a. in probase

d. M. r'glo logica imde attringunt
 res et p. p. n. M. attringunt res
 imde p. n. p. p. p. in ordine
 t'atm ad aliud p. in ordine
 ad operaz meliz dirigendas

T. M. et d. n. p. id q' imde
 et p. p. attringunt r'glo d'p'p
 c. n. q' r'glo imde attringunt
 et t'atm p. accidens p. in
 ordine ad aliud n. m. et c.

F. P. 8. do. n. a. in probase n. M. in huius
 prob. n. a. q' ipse r'glo elata
 imde attringunt res, p. deo,
 illoz imde loqui de quertibz

et inde totum de rebus. Ita ut
 sensus illarum sit quædam divisio
 de rem in suas partes distribuere
 quædam divisio, scilicet de totum signa-
 quædam signat quædam divisio scilicet.
 Optus dicitur, scilicet de idem oblat
 representare, quod representat
 quædam dicitur scilicet, adeoque de ce dicitur
 saltem representative quædam
 cum dicitur. conceptus dicitur de
 representare pro. genericum et
 differentiale quod ubi dicitur, reglar
 istas sunt inde attingere quædam
 et res totum inde. Ceterum
 etiam forte una l. altera reglar
 inde loquens de rebus in adver-
 sari nonnulli dicitur exierunt re
 ce oblat loquens in longa plura
 sunt reglar, que inde attingunt
 operationes mentis, et a potiori fiat
 denominatio. quod autem ad reglar
 l. saltem plura et precipue
 loquens inde de quædam, si
 uterius ostendo
 quod reglar prout l. reglar de artificie
 dirigere ad aliud exierunt: si si

Regla logica inde attingunt
 res, n̄ dirigunt artificem ad
 alqd efficiendum: q̄o logica
 regla n̄ pot̄ inde loqui
 et intelli de rebz. *¶* n̄: p̄p̄
 f. Regla logica inde loquens
 de rebz dirigens artificem
 ad alqd efficiendum dicit illud
 dirigere ad efficiendas ipsas
 seu obta questum: s̄ ad hoc
 regla logica n̄ pot̄ dirigere
 artificem, ut nully intell̄ qui
 est artifex pot̄ res seu obta
 questum efficere: q̄o ista regla
 n̄ dirigunt ad alqd efficiendum
 q̄o ut dirigant artificem ad
 alqd efficiendum dicit immediate
 qui de questibz.

Ob: 5. Imago pot̄ ee obta oculi
 etiamsi imago intrinseca n̄
 imutat: q̄o etiam res pot̄ ee
 obta intrinseca logica licet n̄
 imutetur intrinseca. *¶* c. a.
 n. c. et partem. Imago visiva
 dicitur perfici nec in illa forma

alga artfily, introduci, contra
 obfus mtole artim at habitum
 practicum, ut patet ab in-
 ductive et perfim et in illud
 practice nota fra artfily in-
 troduci, qd sine imutaoe pecti
 fieri n' pot: qo nulla i' parits.

Hic ars culinaria ht pro
 obfo pro mtole pullos et gallos
 gallinacos et ta pullos et gallos
 gallinacos n' perfim qo et m
 logica pt hie pro obfo mtole
 res, tunc illas n' p'ficiat.
 a. prof. ars culinaria cuivo
 pullos et expellendo fra nobilma
 viventi, potiq' destruy pullos
 qm p'ficiat qm. A. d. d. pullos
 et gallos gallinacos n' perfim
 id est n' imutat et ponit
 in illi alqm fra intempu
 n. a. n' perfim id est n' intro
 ducit in illos alqm fra m
 nobilitate qm p'ficiat huc
 c. a. et n. c.

No. 6. 4° metaphisum textu 5°
 dicit: dialectica et metaphisum
 disputare de rebus omnibus; quod
 sicut res omnes sunt obiecta metaphisice
 ita et sunt iuxta mentem
 Aristotelis obiecta dialectice seu
 logicae. Metaphisica et dia-
lectica utens seu topica
 que est huiusmodi quidem de rebus
 omnibus probabiliter disputans
 disputat de rebus omnibus c. a. me-
 taphisica et dialectica docentur
 de qua hic homo et quod dispu-
 tant de rebus omnibus n. a. et
 d. c. quod obiecta dialectice uten-
 tis seu topice sunt res omnes T.
 c. dialectica docentur n. c.
 quod autem Artes hic non intellexit
 dialecticam docentem per utentem
 colligit ex quod textu addit enim
 et explicat de qua dia-
 lectica loquitur huiusmodi verbis:
 dialectica autem de qua loquitur
 est tentativa sicut et probabiliter de

reby disputans, ubi docet in-
junctat permonet sibi esse de
dialectica utente.

Viz: 1. Aris in *Ista* analytica
agit de materia necessaria in
topica de materia probabilis
atque materia est res, quod Arist.
Ista agit de reby *R. c. M.*
d. m. atque res est materia
circa quam versat discursus
probabilis et demonstrativus,
c. m. est materia in qua
fit discursus probabilis et de-
monstrativus n. m. et d. c.
quod agit de reby hinc de materia
circa quam et per autem dicitur per in
ordine ad discursum probabilem
et demonstrativum c. c. agit
de reby hinc de materia in
qua et per se n. c.

N. 2. Si dialectica utens
iuxta Aris. habet pro obo res,
etiam docens habet pro obo res:
si proig et verum quod est per se.

M. prot. Lya docens est in
 instrumento scientiarum et
 reliquo scientie utriusque hoc
 instrumento aliquid in oblatu
 habet instrumentum quod habet illa habet
 que utriusque instrumento. si cum
 oblatu peritorum utentium penicillo
 sit imago etiam penicilli seu
 instrumenti oblatu est imago:
 quod si Lya utens pro oblatu
 habet res, etiam docens habet
 res pro oblatu in tali modo.

Ex. n. M. an pro: d. M. Lya
 est instrumentum scientiarum
 activum seu directivum c. M.
 est instrumentum pure passivum
 quale est penicillus in tali f.
 n. M. et d. m. si instrumentum
 passivum habet in oblatu quod
 habet habet utens instrumento pas-
 sivo c. m. instrumentum activum
 habet in oblatu si dicitur: habet
 in oblatu remotum, quod est
 oblatu proximum habet utentem

instans c. m. h. In obliquo
 proximum qd' obliquo proximum
 h. g. utentis instans n. m. d.
 c.

Ob. 7. Quia agit de subto, pro:
 d. h. p. p. hoc p. res: qd' agit
 de rebz. R. d. M. agit de
 subto pro: d. h. p. et
 reduplicative accepti c. M.
 agit de proto, subto y de no-
 minative accepti subd: agit
 de illy p. acudas et in ordine
 ad aliud c. M. p. p. n. M. et
 d. m. p. hoc, si accipiant
 dative p. res c. m. si acci-
 piant h. et reduplicative
 p. res, n. m. et c. Arty 4. h.
 an intly sit obliquo utole
 Exca?

Artus IV.

An intellectus sit obiectum
 materiale Lo-
 gica?

Quis intly n'a obliquo utole
 Quia ita in patre Mauro
 communissima alioquum.

8. probat 1.º qd n' e' pars illiq' operi, qd' ga
 imde et p' se intendit, n' pt ce totu
 nulle l'ga: s' intllg n' e' pars illiq' o-
 peris, qd' l'ga imde et p' se intendit:
 qo n' pt ce totu nulle l'ga. M. patet
 ex d'fice obli et ab inductione oiu
 alioru h'um. n. vero prof: Illud
 n' e' pars operi a l'ga intenti: qd' l'ga
 p' suas r'las h'um finem suu int'ro-
 du' nullo mdo attingit: s' l'ga in-
 tellu p' suas r'las h'um finem suu in-
 t'ro' nullo mdo attingit: qo intllg
 n' e' pars operi a l'ga intenti. M. d
 certa, qd' om' evident n' pt ce totu
 aliuq' scientia. l. artz, qd' r'la artz
 l. scientia nullo mdo attingit et p'let
 item ab inductione oiu aliu h'um.
 n. vero prof: nulle r'la in tota l'ga
 l. qua de intellu imde et h'um de
 fine suo loquat. qo s' prof: a. r'la
 l'ga s' n. q. d'fio de g'rae g'rae
 et d'f'ia. de ce claros d'fio. de g'rae
 n'ce oi et soli. D'fio de ad'equae
 d'f'io, de f'ri in membra p'p'ia.
 s' illuq' int'ro' pt here 3. tanos. n.
 s'ig' s'cl' de d'f'io in p'ramissis
 n' de ingredi q'la s'ic q' s' p'p'ia
 r'la n' loquat imde de intellu
 h'um de fine suo int'ro' et nulle
 alia r'la e' sp'ignabilis, qua imde
 loquat de intellu: qo r'la l'ga n'
 loquat imde de intellu h'um de

finē suo intrinseco.

Prob²o si intelus obtem ntile ^{9.}
 cet lgea, tunc ideo, quia in illud
 introducis operas recta: sed ista rāo
 nulla est, qoz: m. prob: si rgle
 lgea de illa introductione non
 loquunt, et in ista introductione
 nulla reperis difficultas, tunc ista
 rāo nulla est, si nec dat difficultas
 in introductione, nec rgle loquunt
 de hac introductione qoz:

M. videt certa or eni ars hē pro obto io.
 d. circa qd dē tollere aliqua difficulte-
 tem et facilitare potiam ad actum.
 m. vero prof: intēq facultatibz ad
 obtemndam operacōe menti sponte
 et impetu ruit ad int obtemnda
 operacōe menti. qz tota difficultas
 versat in ista operacōe produenda
 n̄ vero in int obtemnda in intellu.

Ob: 1° Illud e' obtem lgea, qd diri-
 git a lgea s' intēq dirigis a lgea
 quia disponit ad operacōe rectas for-
 manas qz: R. 1° retul: argu: illud
 e' obtem atq' dirigis ab arte
 s' pntes dirigis ab arte pictoria
 statuarij a ptra qz pntes e' obtem
 art: pictoria et statuarij ptra.

R. 2° d. M. in l. d. obtul. spec. qd
 a leg. dirig. ut op. facerentur.
 c. M. qd dirig. ut causa operi
 facienti n. M. et d. m. p. intly
 dirig. a leg. inq. causa productiva
 operi c. m. Inq. ipse op. l.
 part. operi facienti n. m. etc.
 Ob. 2°. In sib. artib. obtul. intle
 e. illud sub. in qd op. art. se
 forma artf. introduc. p. opera
 rentu e. forma artf. leg. et
 introduc. in intle qd intly i
 obtul. intle leg. R. d. M. in
 sib. artib. factiv. et in que
 sub. in qd introduc. forma artf.
 sub. e. part. operi, sub. in qd introduc.
 fra d. obtul. c. M. an artib. acti. et
 in que sub. n. sub. e. part. operi
 artf. sub. i. obtul. intle n. M. et
 dista m. r. c. qd art. factiva p. u
 obtul. intle hant. illud sub. in qd
 introduc. fra artf. ideo fit, quia
 illud sub. sub. e. part. operi et circa
 illud sub. art. fuerant labore pe-
 culiare et p. p. t. d. Ecce
 intly in que leg. introduc. opera
 rentu, nec e. part. operi i. leg. in-
 ventu, ne leg. circa illud ita. occipit
 ut fueret alque labore in in-
 troduc. operibus rentu. qd
 sequi qd intly deat ce. obtul.
 intle quia in illud introduc.

fra. artf. pnt n sequi pdr
 ee obtu mtole saltatorie et aere
 nupio quia fra artf. saltis
 in pede. nupio in aere recipi.
 Ob. 3. idem d' obtu artz qd atqz ex
 fine suo intrinseco intendit atqz
 lya ex fine suo intrinseco in-
 tendit intellu recte intelligenti
 go intly d' obtu m. prof. lya
 m' pnt intendit qd atqz de ta
 posita extra intellu p' intendi
 intellu recte integrate. go parte
 partiali. Inqum fine intrinseco
 intendit intellu. R. c. M. n. m.
 In prof. d. a. lya n' intendit
 pnt operari recta p' intendi
 etn intellu recte intelligente
 Inqum fine qui n. a. Inqum
 fine cui c. a. d. n. c. finz
 qui n' idm ut fine artz
 p' fine intrinseco artz, eque
 nil aliud qm qd a tali arte
 f. se intellu. finz cui
 et finz extrinseco artz. eque nil
 aliud, qm illa rez cui qd
 ab arte partu Inqum illi bonu
 volumz p' in arte per
 foria finz qui d' restz
 efficienda et p' arte finz cui
 hoc, cui volumz et efficienda

licet qd intell sit finis
 cui, cui volumus gerere
 reita et a legu dissecta
 n' t'n p' terea recte ap' h'et
 pro e'q' obto intell. p'ine
 nec non e' obto intell p'et
 torio. Atq' d' q' d' h'it
 im p'op'ia q'et'at n' recipi
 en' in intell p' in alio p'ub.
 legu. In efficiendo q'et'at re'q'
 ia' ob'ineret p'ut finis in
 ad'um foret utile p'ent'at
 instrumentu'.

Ob: 4. Illud e' obto q' d' e'
 quo imde loquunt' r'lo: p'
 r'lo p'que imde loquunt' de
 intell' q' d' m. p'of: q' d' r'la
 et idem l' e' d'icend' de relig'
 ob' d'fio d' e' d'ant' d'fio d'
 h'um p'p'it: Intell' d' p'ave
 d'fio q' d' sit d'at' d' p'uo
 d'fio. q' d' r'lo imde loquunt'
 de intell'. Q' d' m. p'of
 loquunt' de intell' h'q' m' de
 a' d' f'ie T. m. h'q' m' de p'arte
 q' d' legu n' m. et i.
 Vig: i' Intell' d' t'n p'ave q' d'

à l'œu intenti qd nulla resp
 prof. a. Intell. se par finia
 l'œu intenti: qd etn d' par
 opem à l'œu intenti. in artibz
 eiv finiz et qd idm p. a.
 prof. finiz l'œu e' intell. bene
 queram atque huius finiz intell.
 d' par: qd intell. e' par opem.
 P. n. a. in prof. d. a. intell.
 d' par finiz qui n. a. e' par
 qd in vii, pu totiz aggregati
 ex line que un' et quo c. a
 et n. c.

Vig: 2: finiz l'œu e' fire
 B fire e' alqd gretu
 qd pro parte involvit ipse
 intell. qd intell. e' par
 finiz à l'œu intenti. P.
 d. M. l'œu finiz l'œu e' fire
 in abstracto C. M. in concreto
 n. M. et d. m. p. fine e'
 gretu, qd pro parte involvit
 ipse intell. p. hoc gretu
 aujray gretive C. m. si
 aujray denominative et in
 abstracto n. m. et c.

Ob: 5. Iqua n' intendit operare nisi
 ut possibile et existentem in intellectu
 et in intellectu recte intelligit in-
 tendit. R. 1.º retol. Hec saltandi
 n' vult motu nisi ut possibile et
 existentem in parte quod et in intellectu
 imde et hanc finem intrinsecum
 ipsum pedem. Item pictor n' in-
 tendit imaginem quam ut e' possibile
 si n' e' possibile, nisi Deus imde querat
 quod et in imde intendit ipse quatenus
 Dei: quod et hic erit pars sui operis
 seu imaginis R. 2.º directe d. a.
 intendit operare ut e' possibile hoc
 e', n' intendit impossibile e. a. intendit
 operare ut possit e' e', intendit
 illa circumstantia sub qua e' possibile
 n. n. et c.

Ob: 6. Intellectus recte intelligit de se
 obitu alicuius artis: si n' potest de obitu
 alterius artis quam Iqua, quod. R. 1.º
 retol: corpus bene vestitum de se obitu
 alicuius artis; item per se bene calefactum
 de se obitu alicuius artis: si n' potest
 obitu alterius artis quam sartoria et pe-
 toria, quod.

R. 2.º d. M. Intellectus recte intelligit de
 se obitu alicuius artis. Quod occupat
 n. M. 2.º aliqua partem scilicet cum
 querat rectam, qua e' ista deo-
 minans intellectus recte intelligit n. M.

et sui dista m. c. et n. c.

Ob. 7: si queras mentis et obli. quae
 sunt eo ipso etiam intell. et obli. quae:
 si queras mentis et oblium quae: quod
 etiam intell. prof. M. queras mentis
 involvit pro parte ipsius intell.
 recte querante: quod si queras mentis
 et quod obli. quae etiam intell. erit
 obli. quae. R. d. M. si queras
 mentis etiam partes et obli. et in-
 tendit ut quod quae sunt etiam in-
 tell. et oblium. C. M. si queras
 mentis intra etiam aliquas partes obli.
 et intendit ut quod quae, sunt etiam
 intell. et obli. n. M. et si dista
 m. n. c. Quae vult medicina
 ut sanet et tamen non videtur tamen fine
 intrinseco in parte medicinae sanae
 aliam etiam dicit tamen fine intrinseco
 intrinseco ipsa amaritie.

Ob. 8. Arist. 1.º Ethicorum c. 2.º
 statuit voluntatem bene querante
 in obli. et fine ethice: quod etiam
 quae oblium et intell. recte intelligit
 R. d. a. statuit voluntate in fine
 cui c. a. fine qui n. a. et c.
 Arist. 5.º an voverit
 oblium utile quae?

Art. V. An voces sint obiectum mtrle Logica?

12. Cum Lya per qdcty .t qeracy mtr pvoz
manifestet, ideo quida ex antiqui ab hac
sentia nominales dicit nomina su vocz
pro obto mtrle Lya assignant, qtra
quos duo:

Obto mtrle Lya n' st voces, prob. 1.
vocz n' st pars operi i Lya stla intenti:
qo n' st obto mtrle Lya. c. patet ex
stide obto. a. prof. qz et finz i Lya
stla. intenty e' mdy sciendi mtr. p' vocz n'
st pars mdy sciendi mtr. qo n' st pars operi
i Lya stla intenti. M. prof. illud datq
et finz Lya stla, qd stas in analytica
qua e' primaria pars Lya, et p'cipue
in libri posterioru jorio p' se et di-
recte intendit. p' mdy sciendi su filand
mtr stla in analytica et p'cipue in
libri postu jorio e' p' se intendit, qo
qz et finz Lya e' mdy sciendi mtr.
m. prof. stla in analytica illu filand
jorio et p' se intendit f' que co xpo,
qd ipu habeamy sping. atqz soly
plm. mtr. e' talz, f' que co ipu,
qd ipu habeamy sping. qo soly plm
intem jorio et p' se intendit.
m. prof. ex ipu stla, qui teste Divo Thoma

hoc expresse h: demonstras n in orate
que i' extra p in orate que in mte
q' h' h'.

Prop: 2^a oia qua p voces proloquimur
id ante mte que p in mte loquimur
alia qm qua p in mte que p in mte
iam in. ideo p in mte dat aspectu q' h' h' h'
qua unice in apto mandu d' h' h' h' di-
visib' et d' h' h' h' by occupy.

Prop: 3^a mte p se p' h' h' h' loquy q'
voces n' p' obtu mte h' h' a. patet
quia mte p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
addiscit, h' p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' a' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
cere rante d' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
et p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
artificu d' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
atque si voces aut obtu mte h' h' h' h'
in mte n' p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'

Obi: 1^a Lya e' p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
q' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
a. Lya e' p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
gens p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
mte c. a. p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' a. et c.

Obi: 2^a Lya e' m' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
Lya. prop: c. m' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
vocali c' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
vocali p' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'
h' c. in prop: d. h' h' h' h' h' h' h' h' h' h'

240.

figent interna. c. M. externa. n. M. et
si dista n. c.

Obi: 3° Artes multa tradit de vobis
de verbis roie de fallaciis verborum
q^o horum tractat^o factu^o partialit^o
Lycia pectat. Rx. d. a. Artes de hi
agit f. se et t^oq^o de fine Lycia n.
a. f. accidens et in ordine ad que
ratur n. b. c. a. et t. c. q^o horum tra
ctat^o p^oint^o factu^o partialit^o ad Lycia
f. accidens c. c. f. se n. c. Lycia q^o, ut
fallacias verborum dissolvit hoc factu^o
reglas a gramatica mutatas sunt
medic^o, ut agit de p^odem ap^odem
ut agit f. reglas a mathematica p^opt^o
Vnde Lycia p^olunt et d^ofic^o ex
terna. Vnde f. se p^o accidens q^o
erat, ut hoc pectat ad gramatica
Vig^o officiu^o p^omoni^o interna
bene audire ad quem q^o p^o
bene exprimerent.

Arg: 1° Lycia agit de h^oo f. p^o h^o
f. vobis, q^o agit de vobis f. p^o
Rx. d. M. Lycia agit f. se de h^oo
nti. c. M. De h^oo vocali n. M.
et si dista m. n. c.

Arg: 2° Vobis et necepie ad Lycia
intendit. q^o Lycia intendit vobis
f. p^o Rx. 1°

R^o 1° utro vocer. Ita necesse ad eos alia
 scientia adhibenda; quod alia scia
 agunt se de vobis. R. d. a. vobis
 sunt ad ad sciendam legem necesse
 se et absolute n. a. q. accidens
 et ad sciendam legem c. a.
 et n. c.

Virg: 3. Legem tradit reglar. d. fadi noia
 go hoc It obtul legem. R. c. a. d. c.
 go hoc It obtul legem remotu sunt alia
 res c. c. It obtul legem proximu n. c.

Obij: 4. Illu sylmū hiles iariet et
 intendit, p quem firmus. It sylmū
 vocale firm, go hunc p et iari
 intendit. R. d. M. dum sylmū iari
 tendit, p quem firmus forte c. M. p quem
 tantum firmus causale instrumentu et
 grammati. n. M. et d. m. It sylmū
 vocale firmus forte n. m. causale instr.
 et grammati c. m. et n. c.

Virg: 1° hiles q par reglar n intendit aliud
 sylmū im illu p quem firmus causale
 instrale et radiale, go nulla resp: R. n.
 a. hiles n loqui de sylmo, qui tati instrale
 fait firm, patet ex eo.

1° quia n e credibile interpretes hili
 eius mentem n pisse a seuetos hi omi
 g hentes docent hiles n de pia instrale
 h de fili locutum ee.

2°. quia alias Artes sua in sensu valde
 imprie accipiet, sicut enim valde
 imprie dicitur aliquid audire per campanam
 licet causale per illa tubial ita et
 valde imprie dicitur aliquid sentire per syl-
 lum vocalem, eo quod causale per illud fiat.
 Vig. 2°. quoniam erat ut Artes lo-
 queres de illo syllo, per quem tantum capi-
 sumus: quod probale de illo. Constat.
 Prop. 2. syllo per quem in toto et
 causale sumus et capta facilius, quoniam de
 mente per quem forte sumus, quod
 quoniam erat ut de illo loqueres
 per quem sumus causale. R. 1° retul.
 Illud est obitu mathematica in quo facilius
 ad finem totum artificium: per globo
 pyrraeo. facilius ad finem totum arti-
 ficium: quod globo pyrraeo est obitu
 mathematico. R. 2°. n. a. in prob. c. a
 d. c. quod quod quoniam erat ut lo-
 queres de syllo vocali, tamen de
 obitu attributo t. c. tamen de obitu
 attributo n. c.
 Obj. 5. In syllo vocali reperitur arti-
 ficium loquens quod hic est obitu loquens.
 R. 1° retul. In syllo scripto reperitur
 artificium loquens, sicut in globo pyrraeo
 reperitur ars mathematica, quod syllo scripto
 est obitu loquens et globo pyrraeo mathematico.
 R. 2° d. v. reperitur artificium loquens

fuls n. a. grantur intell et hanc in
figno c. a. et n. c.

Tris ad grammatia n. pstat facere
sylum vocale. go hic unice pstat
ad hanc. go solum vocale. et ob
Lgus. R. d. a. n. pstat ad grammatia
facere sylum vocale anteqm is in
nte quipia et forme c. a. postq
is iam fuit in mente formatu et quipia
n. a. et c.

Pro. sa quidm n. pstat
ad grammatia pbellimiu. Logu de Deo
De angelu de mbria. De ente.
postq in alqs talia in mente for-
mavit, nunq grammatia a dictate
voco aptas, quibz tales geophy ap-
primant. ob

Obj. 6. de illo sylum tales egit, ita
quem defivit, si solum sylum vocale
defivit, go de solo sylum vocali egit
iani m. prof. tales defivit sylum f
orace si poly sylum vocali e' orac. go
solum sylum vile defivit. R. 1.
retol. De illo sylum tales egit, ita
quem in analytica defivit si solum sylum
ntle ibi defivit go p. n. prof. in
analytica ille sylum defivit, que
ex ipso qd ipse habet primu. si solum
sylum ntle. et talz go hanc solum defivit.
R. 2. c. M. n. n. in prof. d. M. defivit
sylum f orace interna c. M. f or-
ternansee vocale n. M. et d. m. si
poly sylum vocali e' orac externa.

c. m. inter a. r. m. et c. hinc
 Atlas in d'ive s'lemi adhibuit
 gram vocabula Logos q' d'aque
 interna q'm externa orae s'g'at.
 Vig: 1° h'ly d'f'do s'lemi q' orae
 int'ruit orae vocale et externa
 go nulla resp: prof. a. Illa orae
 Atlas int'ruit quam in lib' per
 terminas d'fuit. s' in ist' b'nta
 d'fuit orae vocale, dicendo: orae
 c' vox s'g'icabra ad placitu go
 ca' orae vocale int'ruit prof. A.
 h'or d' credibile q' Atlas talia
 orae explicet, et alia orae
 in d'ive s'lemi int'gat. go int'gat
 vocale. R. a. a. in prof. a.
 M. in hui' prof. a. a. id' enim
 Atlas ibi d'fuit orae vocale, ut
 in familiarib' iniperet et su
 ad difficiliora progredere et
 voces famili' integre, modo
 s'iant' int'lem. que unice int'ndi.
 Quod aut' Atlas alia orae
 q'm velon in d'ive s'lemi demon
 strativi int'ruit patet ex eo, q'm
 ibi int'ruit orae, s' quam post
 s'ing. go hanc s'olem int'ruit
 Vig: 2° Atlas nullibi d'fuit orae
 int'lem et internam go hanc proba
 bilis ad int'ruit. R. A. a nullib'

dicitur orare mitem directe et in se
 c. a. indirecte et in alia n. a. etc.
 scilicet, qd tales definiunt orationem
 externam ia sufficientes etm dicitur
 interna, ut oras externa dicitur
 sufficientes in quocumq; oratione interna
 alioq; nequid n fuit oratione interna
 directa et in se dicitur. Idem d
 dicitur si opponant. Tales nulli
 dicitur pro et hinc mitem p
 colu pro et hinc vitem: qd
 nulli explicavit partes. p. hinc mitem.
 Licet tenia pro et hinc mitem
 fortassis n dicitur directe et in se
 dicitur in indirecte et in alia
 dicitur sicut pro et hinc vitem,
 quia equis teni et pro vitem sufficientes
 dicitur in quocumq; hinc et pro hinc.
 hinc et hinc.

Artus VI.

An operatio nra sit obliqua mitem nra?

§ 1.

Quaedam prenotanda

14.

Notandum 1o habitum praeiudicium alio se fac
 tum alio actum factum, utiq; fixum
 e. org permanens sine tale org, qd n
 statim transit in ipso exercitio, sicut
 natura dicitur praeiudicium factum, quia

statua quae afficit ut statim transire
 ipsa exercitio se remanet, actus
 cuius finis est opus transiens, sive opus,
 quod cum ipso exercitio transit. Talis
 est Musica, quia opus eius seu sonus
 iuxta reglas productus statim in ipso
 exercitio transit, notandum 2o. aliquid
 huius practicos hanc pro otio mtali sub
 phus seu tale, quod reale distinguitur
 forme. Si statuarum ut pro otio
 mtali materiam quod est sub phus seu reale
 distinctum a forma, i. g. huius, equi, aperi.
 Aliquos vero huius practicos hanc pro otio
 mtali sub. Tota mtali seu tale, quod
 non reale sed tota forme et iuxta non
 adum quicquid distinguitur a forma
 est illud sub: mtali nihil aliud, quoniam
 prod: genericum illius quod est a tali huius
 productis, per quod quod productum generat
 cum aliis, quod non est illud plus ab huius
 productum. sicut quod musices sit sonus
 rectus, seu sonus quod formis regis, ideo otio
 mtali, in quod introducit forma artifice ma.
 sua est sonus in quoniam seu gradus et
 prod: genericum sonus. nam pro. hoc
 sonus est de se indifferens ad sonum rectum
 et artificiosum et ad melum et regis dif.
 formem, sicut aal in quoniam tot et si
 est indifferens ad rectum et irreale.
 Unde sicut aal quicquid ut reiciens ipsa
 realitatem sonum formam, ita sonus quod
 ab arte artificiosa et recte productum

quasi ut recipiens in se illa artificiosam
 veritatem hanc formam. Sicut veritas
 longi esse et veritudo idem artificiosa
 n' sint reale distincta, sed sunt p'p'ia
 idem et p'p'ia dicitur materia hanc obla
 m'la seu substantiam n' p'p'ia sed m'p'ia.
 Notandum 3. In libris practiciis factivi
 p' assignari pro obto m'lii sub: alij
 p'p'ia. In in statuarie pro obto
 m'lii assignat marmol, in pictoria
 colores in pictoria cotium, in libris
 autem practiciis activis quibus pro obto
 m'lii assignat talem sub m'p'ia. In
 in grammatice assignat pro obto m'lii
 sermo in quibus seu sermo ut sic. in Musica
 sonus in quibus, seu sonus ut sic. in Jul-
 tatoria saltus in quibus seu saltus ut sic.
 Eas huius rei videat ex hoc: Quia dicitur
 factivi dicit relinquere quos possit se; quod fra-
 artificio introduci in sub: p'p'ia, in quo
 maneat hoc autem n' requirit ad lib' act' bon
 quia isti nulli q'q' dicit relinquere §. II.
 nra de obto m'lii et sub: Logica potentia.

15.

§. II.

Nra de obto materiali, et formali Logica Sententia.

Dicitur: obto m'lii Logica et p'p'ia m'lii disti-
 gibilis. Prob: Illud obto m'lii materle

hujus practici, quales ea legem interius sapientia
 quod est pars illius operis, quod ab huiusmodi
 intendit, et quae pars confidat praeter aliam
 partem scilicet fram; atque operas utriusque
 regule, est pars illius operis, quod legem imde
 intendit, et confidat praeter aliam partem.
 2°. operas dirigibilis est obitu mtra legem.
 3°. quod ab inductioe oia' aliorum huius
 practico. sic marmos in striaria
 obitu mtra, quia est pars illius operis, quod
 striaria intendit, scilicet striaria, et quae
 marmos attingit, praeter aliam partem, scilicet
 praeter fram, et sic loquendo de aliis huius
 practici 2°.
 Mi: vero prop. totum quod, quod huius imde
 intendit, est operas recta, scilicet huius operis
 pars est operas dirigibilis, sic ut sic est
 confidat praeter aliam partem scilicet praeter
 rectitudinem tam praeter fram 2°. M.
 prop. tum auctoritate maxima, plerumque
 Doctum huius etiam ex hac vabe. Illud
 est quod adequata legem, quod regula legem
 imde attingunt et docent facere.
 si regula legem, imde attingunt, et
 docent facere operas rectas et praeter
 oes regulas confideranti, 2°.
 Dico 2°. obitu sola legem est rectitudo operis.
 prop. Illud est obitu sola huius practici praeter
 quod attingit obitu mtra: quod obitu mtra
 legem scilicet operas dirigibilis attingit
 praeter rectitudinem tam praeter fram 2°.
 rectitudo est obitu sola legem. M. quod ab
 ab inductioe oia' aliorum, huius practici
 eorum. n. patet in aliis huius practici

actio. In quia quod arti saltatoria e' saltu
rectu, saltus autem rectu dicitur duo: scilicet
saltu dirigibile seu saltu ut sic et re-
ctitudine saltu, ideo saltu ut sic dicitur
obitu mobile et rectitudo saltu obitu
sola saltatoria. §. III. Solvuntur obiectio.

249.

§. III. Solvuntur obiectioes

Obi. 1.º quare recta e' facta quaeritur
a Lyca intenti quod n' e' totu quod Lyca.
resol. a. id, quod fit ab arte, factu h't
causa fra: si operas recta fit a Lyca:
go operas recta factu h't causa fra.
M. resol. ab inductione alioru h'tuam
practicu. In figura recta e' obitu
sola stria et p'ntia, quia figura
recta fit a stria et p'ntia.

Conferunt nulla ars efficiunt sicut obitu
mobile sed supponit illud iam ab alio h'tu
ce factum: si Lyca efficiunt operas obitu:
go quare motu n' p' h't obitu mobile
Lyca. M. iteru patet ab inductione.
si stria sicut obitu mobile maxime
si p'ntia sicut obitu mobile colores
et ita loquor de ceteris h'tibz, non
efficiunt, si circa sicut obitu mobile
h't aliunde iam existens et factu
occur par. R. xi. a. in resol. d. Mai
id quod fit ab arte factiva factu h't causam
fra c. M. quod fit ab arte activa factu

hinc ratio pro n. M. et d. n. si operatio
 recta fit à Lyca Inqum ab arte activa
 c. m. Inqum ab arte factiva n. M. etc.
 veritas huius refpo: patet in Musica, Mel-
 latoria grammatia &c.
 In prody refpo: ad confirmacionem.
 Obi. 20. si Lyca pret pro obto mlti
 operacione mlti, tunc l. hret operacione
 tas l. irrectas, l. indifferentes: si nihil
 horum pt dici qd nullas operacione mlti
 hnt pro obto. R. c. M. n. n. et dico,
 qd Lyca hret pro obto mlti operacione,
 quod quidam pt recta phia mlti hnt
 indifferentes, seu Lyca introducit
 rectitudinem in gradu generico et
 ratio hanc quatenus operacione mlti. secundum
 quod ratio operacione neque intelligit recta
 neque irrecta, p. indifferentes ad re-
 ctitudinem l. irrectitudinem. Lyca n.
 quidam introducit, hanc rectitudinem
 phia in gradu hanc generico, tunc
 phia preexistentes et indifferentes
 ad rectitudinem sunt hinc phia
 introducit sed in maximo preexistens
 ad reale distat à figura, p. introduce
 ut tunc mlti hnt id qd producit recti-
 tudinem in gradu generico identificata
 ad modo quo in real qd in
 actu mlti quipiendi intelligit inter
 indifferentes ad realitate literalitatem,
 introducit realitatem qd ad realitatem
 identificata sunt hinc producit.
 Dico l. operacione ut p. et indifferentes

ad rectitudinem l. irrectitudinem d. chi-
 merica, quia oī q̄teras d. ofrentibz
 recta l. irrecta: go operas ut sic
 n̄ pt se obla Lya. P. d. a.
 operas ut sic qua reale neque d. rec-
 ta nec irrecta d. chimarica c. a.
 operas ut sic, qua falsi totū nec e
 recta nec irrecta d. chimarica n. a.
 ut c. Cūm deus: petro d. aal,
 predicat de petro aal ut sic p̄ta
 aal, at forte neq̄ d. aale reale neq̄
 irrecta. sicut go aal, qd̄ ofrentibz
 l. d. reale l. irrecta, pt abstrahi
 à realitate et irrealitate, ita et operas
 qua reale neq̄ d. l. d. recta l. irrecta
 pt p̄ q̄ertum falsi abstrahi à rec-
 titudine et irrectitudine.

Dices 2°. q̄teras recta d. ofrentibz recta:
 go Lya in operacōe recta n̄ pt in-
 troducere irrectitudinem. P. 1° rectd.
 hab̄ hoī, d. ofrentibz reale: go illud
 n̄ pt introduci realitas. P. 2°
 d. a. operas recta d. ofrentibz recta de-
 pendent à rglz Lya c. a. independent
 à rglz Lya n. a. et d. c. go in illa
 n̄ pt Lya introducere irrectitudinem
 reale et p̄ha c. c. forte et m̄pha. n. c.
 Lya go introducit irrectitudinem in operacōem 16
 n̄t, quatenus illam producit, n̄tm pro
 contere operacōe recta d. n̄ eal int̄ducere
 irrectitudinem. sicut producere aal reale d.
 in eal int̄ducere reale: s̄ Lya producit

Operae rectae: qd in operae nri intro-
huit. rectitudine

Arg: 1° n sufficiat inducere rectitudinem totam
natura, qd nullo resp: prof. a. si huius est
practica tunc et seu obli nra intrin-
se imutare: si non imutat intrinse
si rectitudinem totam natura introducit: qd
n sufficiat rectitudinem totam natura intro-
ducere. m. prof. si totam inducit natura
rectitudinem in operae nri, tunc inducit re-
ctitudinem in operae, qua iam est recta: si si
introduit in operae, qua iam est recta, operae
n iam imutat intrinse qd: R. n. a.
in prof. c. M. n. m. in huius prof. d. M. in-
troduit in operae, qua iam est recta p. h.
c. M. qua iam est recta natura n. M. ad d.
n. si si introduit rectitudinem in operae
qua iam est recta natura n imutat obli
nra c. m. qua est recta p. h. n. n. etc.
Hic qd f. hoc imutat operae nri, qd
faciat illas potius cum rectitudinem qm
irrectitudinem identitatis produci.

Arg: 2° Ex hoc sequit, qd huius tota imulet
extrinse operae, producendo rectas potius
qm incorrectas, n autem v imulet operae
intrinse introducendo in illas rectitudinem
atque ad huius practica requirit, et imu-
tet obli nra f. irrectitudinem fra: qd huius
n sufficiente imutat operae. R. n. M.
quia ista productio operae nihil est aliud,
qm natura introductio rectitudinis. si qd
imutat operae producendo, imutat etiam
illas intrinse dum rectitudinem inducit.
Arg: 3° Illud, qd totam quicqz induit, re-
ista et practica n induit: si rectas operae

Intm quipq intdusi in operoes. go re
issa et practice n' intdusi. R. d.
M. Illud, qd Intm quipq intdusi reissa
in intdusi practice in sub: alqd phcum
C. M. n' intdusi in sub: phcum. n. M.
et sic dista n. c. sufficiat ad hui' practice
sumodo qm adyptari sit factibile licet id
n' esset paribz phce et reat distis.

Obi 3o. si quaz generiq operaon n'z pa
operas in quaz et ut sic pt assignari
pro obto Lyca, tunc etm figra ut sic
pt assignari pro obto n'z, p'ria et
pro h'li' eiq rectio. sequela i' galle, go
et id unde sequit. R. n. M. et pariter.

Cas n'z et disparit' e:
1o Autoritas quaz om, null' erit h'cti'
e, qui in artibz factivz assignet pro
obto n'z sub: n'z, si loes statuunt
sub: phul.

2o p'ria f' sua procepta sibi quia n' res
fal circa figure' ut sic, neq, dt una
figure' ut sic difficile' peculiare p'
perare, hoc erit oibz alijs artibz imita-
tio' e' quaz, s' versat' unia circa ma-
mor et unia idud fuerat labore sibi p'ria
que' reperit in intductioe p'ra in idud.
Contra Lyca f' oia sua procepta versatur
circa q'rades n'z ac solenda' difficulte'
que' reperit in intductioe n'z p'ria rectio'z
in operoes n'z: go nulla e' paritas.

Uig. 1o. Ut rectio' Lyca f'ra intductioe
in operoes n'z nulla e' difficulte'. go Lyca
n' versat' f' sua procepta circa p'ria in-
ductioe. f' R. d. a. nulla e' difficulte' ut
rectio' intductioe in operoes n'z p'ria

17.

quia p[ro]p[ri]a in illas n[on] int[er]d[uc]it c. a. n[on]la
 Das diffilt[is] ut int[er]d[uc]at m[et]aph[is]ic[is] n. a.
 et c. Rectitudinem in operaco[n]e n[on] induere
 m[et]aph[is]ic[is] e[st] operaco[n]e n[on] induere
 significata[m] producere, sicut q[uo]d operaco[n]e in
 rectitudine idem[od]o[m] producere difficile
 ta[m] et difficile e[st] rectitudinem in operaco[n]e
 m[et]aph[is]ic[is] induere.

Fig[ur]a 2. Logica nullibi loquit[ur] de hac int[er]d[uc]tione
 m[et]aph[is]ic[is] et de operaco[n]e ut sic
 q[uo]d operaco[n]e ut sic n[on] p[ot]est esse ob[ject]o Logica. R[ati]o
 d. s. Logica nullibi loquit[ur] de operaco[n]e ut sic
 et de int[er]d[uc]tione m[et]aph[is]ic[is] rectitudinis sub h[is]
 t[er]minis explicitis c. a. equivalentibus n. a.
 cum Logica p[ro]p[ri]a scribat[ur] reg[ul]as de producere
 recte operaco[n]e, et productio recte operaco[n]e fit
 ista m[et]aph[is]ic[is] int[er]d[uc]tione rectitudinis in
 operaco[n]em. It[em], cum reg[ul]a Logica de lo-
 quunt[ur] de recte operaco[n]e, et recte operaco[n]e
 e[st] id[em] ac operaco[n]e m[et]aph[is]ic[is] int[er]d[uc]tione
 ad rectitudinem eo ip[s]o et[er]m[ine] loquit[ur] salt[em]
 implicite de operaco[n]e ut sic et de
 int[er]d[uc]tione m[et]aph[is]ic[is] rectitudinis. Heq[ue]
 saltatoria neq[ue] Musica dicit alq[ui]d expli-
 cite de saltu et sono ut sic quia in
 op[er]e adaequate saltoria e[st] saltu rectu[m] et
 in Musica sono rectu[m] in hoc aut[em] toto
 op[er]e saltu et sono ut sic se h[ab]et
 m[et]aph[is]ic[is] m[et]aph[is]ic[is] seu fecti et ista rectitudo
 f[er] m[et]aph[is]ic[is] fra[ct]o id[em] saltu et sono ut sic
 dicit[ur] ea ob[ject]o m[et]aph[is]ic[is] et rectitudo fidei.
 Ob[ject]o 4. In ista operaco[n]e n[on] int[er]d[uc]it
 rectitudo qua nunq[ua]m p[ro]hibet ea irrepta.
 q[uo]d in operaco[n]e rectam n[on] p[ot]est int[er]d[uc]i
 rectitudo. R[ati]o 1. re[ver]sa: In illud ad[er]t

n' pt intduri realitas, q' n' pt n' ee
 reale: s' aal hois n' pt n' ee reale:
 go in aal hois n' pt intduri realitas.
 R. 2° In illa operaoe n' intduri recto
 quo neq' p'ha et secundu' gradu' spe-
 cificu' neq' m'p'ha et secundu' gradu'
 generiu' s' ee irrecta c. M. qua' salta
 secundu' gradu' generiu' et m'p'ha potuit
 ee irrecta n. M. et sic dista m. n. c.
 sicut go aal hois secundu' gradu' generiu'.
 pt giungi in irrealitate, q' reale nihil
 e' aliud q'm posse dari aal reale ita
 et operdo recta secundu' gradu' generiu'
 e' giungibilis in irrealitate, q' nihil e'
 aliud, q'm q' sit loco operoi recta pro-
 duri irrecta.

Obi 5. Contra 2ta p'ha recto operaoi 18.
 e' reale dista ab operaoe m'p' go recto n' pt
 ee obli' file l'gia quia iusta nos obli'
 file l'gia n' distinguit ab obli' m'p'li. a. p'p'
 recto operaoi s' ista r'gle l'gia: s' ha' utiq'
 distinguit ab operaoe m'p' go: R. d. a. recto
 activa e' distincta ab operaoe m'p' c. a.
 recto passiva n. a. s' d. c. go recto ac-
 tiva n' pt ee obli' file l'gia c. c. recto
 passiva n. c. ad probaoe' parite' Respondet
 d. M. recto activa s' ista r'gle c. M.
 recto passiva n. M. recto eni passiva
 operaoi nihil e' aliud q'm q'formitas, o-
 peraoi cum r'g' l'gia: hoc autm q'formi-
 tas reale identat in operaoe m'p'.
 Obi 6° s' recto passiva e' obli' file l'gia
 bene etm recto activa s' p'p' e' veru' go et
 postoriq' M. p'p' recto passiva includit
 pro parte istam rectoem activa' s' ista

igitur Ligea go si recto passiva dicitur
 sicut Ligea, etiam recto activa erit
 oblat sicut Ligea. a. prof: recto passiva
 e' yformitas operao; int' u' r'g' Ligea
 u' u' r'one latita: atque hoc totu' sicut
 yformitas operao; u' r'g' Ligea involuit
 manifeste pro parte, ipsas r'g'as Ligea; in
 recto activa e' pars r'g'um passiva. p.
 n. M. in prof. d. a. recto passiva involuit
 r'g'um activa' in oblique c. a. involuit
 r'g'um activa' in recto n. a. et d. c.
 go si recto passiva e' oblat sicut d.
 qd dicit in recto et in oblique, etiam recto
 recto activa erit oblat sicut c. c. sicut
 recto passiva sicut d. qd dicit in recto
 e' oblat sicut Ligea n. c.

Viget: Ligea intendit operari recta ut recta
 et it' yforma r'g' Ligea; go intendit
 ipsas r'g'as sicut r'one' activa'. p. 1.
 recto: Deq' dicitur punit punitu' vult yformi-
 te' p' b'ne u' punito: go vult ipse punitu'.
 punito vult facere imagine' simili pa-
 latio go vult facere sicut palatu'.
 De: vult amare equu' sicut p' equu'
 go vult etiam sicut equu' amare. p. 2.
 d. a. Ligea intendit operari recta ut
 recta sicut dicitur in qd operari recta sicut
 yformi' r'g' Ligea dicitur in recto c. a.
 sicut dicitur d. qd dicitur etiam in oblique n.
 a. et c.

10.

propositio 2. secunda de essentia
 virtutis. hae quaestiones examinandae
 an sicut sit virtus intellectualis? 2. an sit sicut et ass.
 3. an sit ad lateras sicut neutra? Ho. 1. an Ligea sit
 virtus? 5. 1. promittunt quoda' de vite in gumi.

Quaestio II.

257.

De essentia Logica. hac quaes-
tione examinandum est 1.º an Logica
sit virtus intellectualis. 2.º an sit scientia,
et ars. 3.º an sit ad ceteras scias necessaria.

Art. I.

An Logica sit Virtus, nec ne?

§. I.

Premittuntur quaedam de virte
in communi.

Virtus in sensu latiori significat vi artis
cuiusvis rei, sicut ignis dicitur virtus
molendi ferrum, equus virtus currendi.
Vnde ab Arto 2.º ethicorum c. 6.º virtus
sui deservit: dicitur d.º de virtute et
id est, cuius est virtus, bene affectu vivere
et opus eius bonum facere. hanc definitio
explicat in exemplo: virtus oculi, ait
et oculi ipsi et opus ipsius bonum facit
ut oculi virte fiat ut bene inspi-
ciamus. Circa hoc
Notandum 1.º in sensu strictiore auspi-
ritate pro qualitate quaedam virtus intellectualis,
et quae virtus illa fit et denominat bo-
na, atque dispositio ad bonum. Vnde in
philosophico libro citato dicitur, quod fit virtus, quae
bonum facit, hanc est virtus eius bonum
reddat. Item 2.º philosopho textu 17.º et
dispositio perfecta ad optimum. hoc est, est
qualitas potentia, quae ex virtute sua est perfecta
facilitas potentiam ad optimum sicut ad archum

qd optimum talis potentia. Notand. 12.
 Quod duplex deus in hoc potentia videtur
 videtur et voluntas, sed dupliciter quia
 in illo datur virtus, moralis scilicet, et
 intellectualis. Moralibus affertur et disponit
 voluntas, talis v. g. iustitia, temperan-
 tia &c. Intellectualibus vero affertur intellectu
 eumque tamquam potentia perfecta disponit ad
 optimum, ad actum videtur certum, et
 elegit ad actum evidentem, si sit actus
 moralis, ad nullum actum naturalem certum,
 nisi sit evidens.

Not. 3° ad rationem virtutis scilicet dis-
 ponat ad optimum illius potentia cuius
 virtutis. Si virtus moralis v. g. temperan-
 tia virtutis voluntatis etiam non disponat ad
 optimum in illis se voluntatis tantum. Contra-
 rio virtus intellectualis est virtus etiam dis-
 ponat ad optimum intellectus, sicut ad actum
 certos et evidentes.

20. Unde Aristoteles virtutes intellectuales in se definit
 quod sit habitus quo anima apprehendit. Pl. n. g. d. re.
 tu dicit.

Virtutes intellectuales ab Aristotele sexto Ethicorum c. 3.
 enumerantur 5. sapientia, scientia, intellectus,
 prudentia, et ars.

Sapientia est scientia rerum profundarum,
 rariorum et supremarum causarum, talis est theologia et
 metaphysica.

Scientia est quae certa et evidens rei per
 causas, secundum se non supremam, potest quae
 res est. Talis est physica.
 Intellectus autem accipitur hic pro ipsa potentia, scilicet habitus
 quo abstractim inde primis principijs fitur

quo fit ex bono nota.

Prudentia est actus in rebus bonae actionis
circa ea, quae generi humano bona sunt.
Ars est actus in rebus bonae actionis.

Nota: 4. Quando dicitur, quod virtus deat dis-
ponere ad optimum, sicut ad actum, qui
est optimum potentiae, per actum hunc non intelligitur
actus regulatus, sed actus elicitus. Actus eli-
ctus est ille ad quem elicitivam virtus potentiae
inde inclinatur, seu per ipsam regulam virtus.
Actus regulatus vero est ille, qui per actum
elicitum, seu per regulam dicitur. V. g.
si videris inveneris enteris, tunc ac honeste
proferre virtus prudentia statim dicitur
et inclinatur potentiae suae ad hoc verum.
tunc. Talis invenit iudicandum est bonum.
Deinde dicitur invenit ille est bonum.
Primum iudicium est actus elicitus a virtute
prudentia, alterum est actus regulatus ab illo
virtute per iudicium. Primum iudicium
est certum et evidens, quia evidens est,
quod sic fit iudicandum, et si aliud iu-
dicium feceris male iudicare.
Alterum vero iudicium in illo ex-
terna invenit quos potest esse fuita
per se falsum et operatur malum
potentiae, quamvis etiam hoc iudicium
falsum habeat illam bonitatem quae per actum
elicitum intenditur, nempe per bonitatem
non praeiudicantem, et operatur ⁱⁿ iudicium
invidentia. §. 2. in rebus fit
virtus.

§. II. An Logica sit virtus!

Tria Logica docentur, de hac enim sola
 est quaestio, scilicet analytica quae topica
 et sophisticum est virtus intellectualis
 prof: quae ex specie virtus intellectualis
 virtus intellectualis est qualitas inclinat
 et facilitans intellu ad actus veros
 et evidentes: atque tam analytica
 quae topica et sophisticum est talitudo
 et qualitas cog: n. prof: veritas
 Logica inclinat intellu ad elicienda
 reglas Logicas, atque regla Logica est
 actus certi et evidentes, quia est quae
 fit deducta ex praemissis certis et
 evidentibus cog: n. de huius analytica
 est manifesta, ut n. totum actus elicit
 seu regla analytica sunt evidentes
 praeter actus per has reglas directi. De
 regl: vero topica et sophisticum sunt
 ostendit. Regla topica est, d. g. hoc
 et similes: in prof: probabili et
 deinde n. iudicantur necesse est et evi-
 dentes int se quae n. si dua sunt
 quingentes quae uniterbia, si
 alii quibus n. sunt certo et necesse
 sunt totum quingentes quae int se: si hoc
 regla et d. m. d. de ceteris, sed sunt certo
 et evidentes: ergo actus elicit topica est actus

certi et evidentes. Similitudo igitur
sophistica fit certe, quae evidenti appen-
dunt, si servent, proinde aliquot
pro persona: go hoc tres topica ad artu
elicitos inclinant certos et evi-
dentes, et quaequid sit virtus intellectualis;

Ob: 1° Virtus disponit ad optimum, sicut
topica topica n^o disponit ad optimum:
go h^o topica n^o a virtus. m. prof.

Topica inclinans ad certum mere pra-
babile, quod saepe e^o falsum, go topica
n^o disponit ad optimum, P. d. M.

virtus disponit ad optimum artu elicitu,
id e^o artu elicitu dat ee optimu
c. M. disponit ad optm artu regulati,

id e^o etm artu regulati dat ee certi
et optimu n. M. et d. M. si topica
n^o disponit ad optimum artu regulati i. m.
ad optm artu elicitu n. m. et c.

Insipientia haec in prudentia, qua iusta
oes e^o virtus intellectualis et ha n^o disponit
ad optm artu regulati, quia artu regulati

providet n^o sit sit optimu, in aliquot
sunt falsi et quaedam malum intellus.

Vergetur ad virtus n^o sufficit, ut artu
elicitu sint boni et veri, s^o requiritur
insipientia, ut etm artu regulati sint
boni, et veri, go nulla responsio.

prof. a. si sufficit ad virtus intellectualem,
tunc artu elicitu sint veri, tunc etm
ars faciendi est virtus intellectualis;

si hoc e^o aliquid n^o ad virtus
go;

prof. m. nulla virtus est prohibita et
 contra nulla virtus aliquid potest suscipere.
 Si, si ars furti est prohibita
 et contra hanc artem multi suscipi-
 pentur, ergo ars furti non est virtus.
 R. n. a. in prof. c. M. n. m. in
 hinc prof. d. M. nulla virtus moralis
 est prohibita et contra nullam moralem
 virtutem potest aliquid suscipere. c. M. nulla
 virtus intellectualis est prohibita, et contra
 nullam talem potest aliquid suscipere. n. M.
 et contra m. d. c. ergo ars furti
 non est virtus moralis. c. c. non est virtus
 intellectualis. n. c.

21.

Obi. 2: Virtus intellectualis est, qua perficitur intellectu.
 Si topica non perficitur intellectu ergo topica non
 est virtus intellectualis. prof. m. topica dicitur
 ponit ad malum sicut ad systema propter
 qui sope est falsus, si si disponit ad malum
 non perficitur intellectu. ergo topica non perficitur in-
 tellu. R. c. M. n. m. in prof. d. M.
 topica disponit ad malum se et imitabile
 n. M. disponit ad malum tantum per accidens
 et modo c. M. et d. m. si si disponit ad
 malum se et imitabile, non perficitur intellectu
 c. m. si disponit tantum per accidens ad malum
 non perficitur intellectu n. m. et c. Quod
 virtus intellectualis potest per accidens et
 modo dispoere ad malum. patet in proposita
 qua quidem dicitur quod invenit exterior bene
 quod iudicandum sit bonum, licet per accidens
 et modo per hoc iudicium disponit ad iudicium

falsu. sic etiam optima medicina
vel per seipsum ad mortem disponit, sed
accidens totum et propter intentionem artis
medicæ.

Vrg: 1.º Topica per se et inde disponit ad
malum sicut ad falsu: ergo manet argumentu
a. prof. Igra per se et inde disponit ad falsu
solum proble, qui sapientia est falsu: ergo
per se et inde disponit ad malum.

R. 1.º n. a. in prof. iteru n. a. Topica n
disponit inde ad solum proble, sed disponit
inde ad reglam solum proble, que regla
ipsum potest esse falsa, sed sic est vera et evi-
dentes. R. 2.º n. a. in prof. d. a. Igra
per se et inde disponit ad solum problem
qui sapientia est falsu, ita ut intendat falsu
n. a. ita ut falsu n. a. intendat. c. a.
et n. c. Instentia hæc in arte medicina
que intendit medicina que sapientia
mortem infert, licet illa n. a. intendat
ut inferente morte.

Vrg: 2.º si intendit solum proble, qui
sapientia est falsu, tunc eo ipso intendit
falsu, sed intendit solum proble, qui
sapientia falsu est, ergo eo ipso intendit falsu.

R. 1.º retroque in medicina. R. 2.º d.
M. tunc etiam intendit falsu quod tale
est quia ut falsu n. a. intendit falsu
quod tale sit quod quidem est falsu n.
ta quod ut falsu c. a. et n. c.

Ob: 13. si actus regulati topica n. a. optima
tunc neque actus dicitur; sed propter se
ergo et posteriorius. propter M. tanta est bonitas

medii quanta et bonitas finis. Atque
autem civiti topicis per medium ad finem
problema, et hinc et finis topicis: quod
si finis fuit solus problema, non optime
intellectus, neque medium fuit regula topicis
per optime intellectus. R. 1. M. in prof. d.

22.

M. tanta et bonitas mediis, quanta et bonitas
finis, sub ea ratione, sub qua medium in-
tendit finis. M. quanta et bonitas finis
sub alia ratione n. M. et d. m. per regula logica
et medium ad autem problema, ita, ut intendat
eius falsitas n. m. ita, ut intendat autem
et verum et in ratione artefacti. c. m. et n. c.
Insuper, saltem regula sophisticis n. per optime
intellectus, quod. prof. a. regula sophisticis inten-
dunt finem per sophisticam in ratione mali-
fice in ratione falsi et deceptivi ipsius intellectus
quod. R. n. a. in prof. intra n. a. sophisticis
non intendit ut fiat sophisticam in autem falsi
per tamen petit ut solvas sophisticam et agere
et videtur error, et deceptio intellectus proprii, ut
sophisticis et virtus. R. 2. n. a. una prof.
sua, nam etiam ille autem falsi et sophisticis
et presentibus in ratione artefacti, et resolute
eius, qui illos facit et non assensit, et nullo
modo a malum, quia non deceptus per illos, per
malum non est, quod qui pro alterius autem falsi,
proferens illos in ratione falsi.

Quod autem per autem sophisticis aliam intellectus
deceptus, non impedit, quo magis per sophisticis
in virtus respu, per intellectus, sunt per
virtus pictoribus et virtus, atque pictoribus
illius regis, prout J. g. virtus et veritas autem
artefactus ut non tamen veritas decepta ad eam
quod intendit ad volens per utrum aliquid alium oculum
pictoribus intendit et virtus et veritas virtus.
Ob. 3. instrumentum non est virtus, neque enim
aliquid neque ignis, nullo faciens finem virtus

atque Lyca et instrumentum qm. P. d. M. instrum
 si d. simul. sit hty, qui hty (acty) certos et exi-
 dentes et i. virty c. M. leg n. M. et sub
 eadme diffioe n. c.

Leg. Virty et expeditibile pte se: si instrum
 et i. expeditibile pte se: go instrum n. e.
 virty. Q. d. m. instrum et i. expeditibile pte
 se. H. n. hat pna bonite, c. m. si hat
 pna bonite n. m. etc.

Regula Lyca hoc ipso, qd. pntaty in hly
 certi et evidentes, hat pna bonitem
 referat intay, sicut o. alia quos evidens
 obli. neq. hoc illorum bonitas minime
 hoc, qd. adhuc ullerq. referat ad aliam
 bonitem intay aquirenda, sicut tam
 hty, qui anty pna n. e. pnt de sua
 bonite, etiam si ad alia virty exer-
 ceas, referat. Aliter 2. an Lyca sit pna
 p. ars.

Art. II.

An Lyca sit scia, vel ars?

Nota scia triplici modo accipit: 1.º et latine
 pro quavis quocumque seu certa illa sit seu probl.
 modo vera sit. quo sensu intelligitur d.
 idem Arist. o. hoc atrale sine desiderat.
 2.º accipit scia, pro quocumque certa et evi-
 dente totum facultiva, quo sicut eligitur
 pte se, nec ad opy referat. qualis e. v. g.
 Quis scia in metaphis. p. sensu Arist.
 accipit scia secundo metaphis. sentu 12.º
 in hoc quoq. sensu accipit scia in discipio
 virty intellectuali. 3.º accipit scia in sensu

quoda' modo pro quacunq' quise certa
 et evidente rei f' causa; id e' pro qua
 vi' g'ulufiva f'cientia dedita ex pro-
 miffi certis et evidentibus, f'ive de in-
 generalit'ra fit f'ive practica, atq' ita
 accipit f'ia. ab h'le 6.º m'p'm C. 1.
 ubi in h'is f'ias et m' philofophia et arte
 recenfit. hoc notato

Dico 1.º L'ya docens d' f'ia accipiens
 non f'ia in ultio f'ense primu ex-
 plicato, id e' pro h'is inclinante
 ad quise certis et evidentibus causa
 Probat: f'ia d' h'ig' inclinans ad arte
 h'os et evidentes f' causa; id e' ad g'ulufiva
 dedita ex promiffi certis et eviden-
 tibus; f' L'ya docens d' h'ig' h'ig' q' L'ya
 docens d' f'ia. prof: n. L'ya docens d'
 h'ig' inclinans ad reglas L'ya: f' h'ig' h'ig'
 f' g'ulufiva dedita ex promiffi certis
 et evidentibus; q' L'ya docens d' h'ig'
 inclinans ad g'ulufiva dedita ex promiffi
 certis et evidentibus. n. patet ab in-
 ductioe, et ex parte in f' f' f' probata
 d' in reglas quae f' h'ig' recenfit, certis
 r'ores evidentes dedita.

Dico 2.º L'ya docens d' et m' ars ita d' f'ig'
 Compendio, Manu et alii. prof: ars d' h'ig'
 verb' ad r'ore effectiv: f' L'ya docens d'
 h'ig' h'ig' q' L'ya docens d' ars. n. prof:
 h'ig' h'ig' d' in vera r'ore effectiv, q' in
 inclinans intellu ad arte r'eros h'ig' q' in
 dirigunt artioes diftincta ab artioib'
 libera voluntis; f' L'ya docens d' h'ig'
 inclinans intellu ad arte r'eros h'ig' q' in
 dirigunt artioes diftincta ab artioib' libera

voluntatis: qd. legem dicitur et hinc in vera
 rone agunt. n. patet ex eo quia regla
 legum dirigunt homines faciendo, qui sicut
 atq. mde. tunc liberi et subiacentes
 imperio voluntatis.

Obi. 1.º iuxta Belem C. Ethicorum c. 4.
 et 6.º obli. fide. ut ex tale qd. n. h. in
 nobis principia: s. obli. legum h. principia
 in nobis: qd. legum n. e. fide. n.
 prof. obli. legum s. m. d. faciendo, s. isti
 h. principia in nobis. q. d. d.
 M. obli. fide. s. m. d. de qua
 loco citato loq. s. h. n. h. principia
 in nobis. c. M. obli. fide. practica n. M.
 hoc aut. ut officiale s. ut obli. et
 q. d. n. d. c. qd. legum n. e. fide. s. h. a.
 s. h. a. pure c. c. practica n. c.

Vrg. fide. et practica agunt de obli.
 necessariis, immutabilibus, aternis, t. e. s. a.
 h. a. s. qd. legum n. e. fide. de talibus obli.
 qd. legum n. e. fide. D. d. M. fide. agunt
 de rebus necessariis, immutabilibus, quo ad exist.
 tentiam absolutam n. M. agunt de necessariis
 immutabilibus, quo ad quoniam prout
 essentialia c. M. et d. m. s. h. a. n. e. fide. de
 necessariis, quo ad existentiam absolutam c. m.
 quo ad quoniam prout essentialia n. m. d. c.
 Explicet distinctio. Res necessaria, quo ad
 existentiam absolutam e. illa, qua. s. m. d. c.
 n. p. n. e. fide. atq. idas ab aeterno
 existit, et s. existit n. p. n. e. fide. aut
 in aliud delinere, atq. hoc modo e. necessaria
 n. m. d. c. s. h. a. D. d. n. e. fide. autem
 necesse ut fide. agant de rebus h. a. s. a.

necessarij, immutabilib; q. quia si
nulla daretur scia nisi illa ab auctore
qua agunt de Deo.

Contrariis re esse necessarij, q. qd
ad quoniam proficentur, qd
des necessitas, dionata, ut cuius
existat tale scitu seu res, qd
cessis talia prota quoniam ita
ut ut sit existere, quin siue
constant prota illa.

Quod autem Lyca agit de reb; hoc
se necessarij patet, quia Lyca agit
de d'fise, d'fise, et sylms de-
monstrat v: q. hoc prota qd d'fise
deat ee clarior d'fise, qd d'fise deat
fieri in membra opposita, qd sylms
deat hie 3. tunc h' tenos. de autem
necessity q'dota, ut, si existant
hoc scitu siue d'fise, d'fise l.
s'p sylms hoc prota illi quoniam
necessarij, ita, ut ut sit amittere
bona d'fise d'fise et sylms, quin
siue existant hoc prota, qd Lyca
agit de reb; necessarij, quo ad quoniam
protu centliu.

Obi: 2: Lyca e' in p'tra sciendi, qd
n'e scia. prof e' si Lyca est scia siue
et in p'tra sciendi hunc quoniam
seu audiscens Lyca quoniam scia siue
et in p'tra sciendi: si absurdum e' teste
Arle quoniam scia siue et in p'tra
mente sciendi, qd Lyca n'e sciendi.

24.

P. c. a. r. c. in prof. d. M. absurdum e' quoniam
sciam et siue in sciendi, qui n'e sciendi.

illa q^{ue} fuit n. M. qui sit distu^{ctus} ab illa
fua et profertur ad diftenda illa fiam
c. M. fu^{erit} aut^{em} loqu^{er}: qui infirma
intendi^t medicinari et addidit medicina
qua debuerat ante didiciffe.

Reg: Lgea est m^{od}o fidi seu instrum^{ta} o^{mn}i
fiatun^{ta}: q^{uod} fi est finit^a fua et instrum^{ta}
est instrum^{ta} fua q^{uod}q^{ue} et q^{uod}q^{ue} profertur
p^{ro} ad fiffam. R. d. a. Lgea est instru-
mentu^m o^{mn}i fiatun^{ta} distat^a a p. c. a.
aliter n. a. et c. l. d. c. q^{uod} Lgea inadeguata
ad inadeguata hoc est quoniam r^{eg}la ad
alias quafda r^{eg}las ft instrum^{ta} et pro-
ferrunt q^{uod} illaz c. c. Lgea aduata ad
aduata hoc est o^{mn}i r^{eg}la ad o^{mn}i r^{eg}las
ft instrum^{ta} et proferrunt ad illaz n. c.

Obi: 3. De finglaribz n^{on} dat fua: ft
Lgea fup^{er} h^{is} p^{ro}ctibz verfat ficut circa
finglaria: q^{uod} n^{on} est fua. R. d. M. de fin-
glaribz q^{uod} fidetati^{bus} fecondu^m p^{ro}ta finglaria
n^{on} dat fua c. M. de finglaribz q^{uod} fidetati^{bus}
fecondu^m p^{ro}ta quonia n^{on} dat fua n. M.
ft Lgea verfat circa finglaria ficut circa
nti^{bus} q^{uod} q^{uod} finglar^{ia} q^{uod} fidetati^{bus} idaz
fecondu^m p^{ro}ta finglaria n. M. q^{uod} fidetati^{bus}
idaz fecondu^m p^{ro}ta quonia. R. c. n. et n. c.
p^{ro}ta quae est q^{uod} in collectioe finit^a
obtin^{et} q^{uod} q^{uod} finglar^{ia} p^{ro}: finglar^{ia} est
q^{uod} uni foli in q^{uod} collective finit^a
q^{uod} fidetati^{bus}. V. g. in d^{ist}re rei p^{ro}: quae
est q^{uod} ft o^{mn}i^{um} it^{em} q^{uod} ft explicans
nt^{er} na^l hoc p^{ro}ta q^{uod} fidetati^{bus} n^{on}
ficut Dei ft o^{mn}i^{um} reu^{er} Defioi. p^{ro}: ver^o
finglar^{ia} idaz est q^{uod} ft explicans n^{on}.
Dei;

na hoc pro: nulli quoniam nisi. De
 officio. Item de officio v. g.
 petri. Licet itaque tanta consideratio
 officio singulorum Dei l. petri secundum
 proba quonia, sicut quod sit oras
 et explicans nra rei n. abstrahendo
 pro: singula nra quod sit ampli-
 cius nra Dei l. petri.
 Dicit hoc ipso quod Licet deat quod
 factibile n. e. sicut. q. q. prof. a.
 Ideo artes mechanice v. g. fabrica
 fabrica n. e. sicut, quia habet pro
 oblo quod factibile: q. q. B. na.
 in prof. n. a. si ideo mechanice
 artes n. e. sicut, quia n. scientificis
 hoc e. sicut artes certos et evidentes, v.
 longi circa oblo sunt in propria
 sua ex principis, certis et evidenter
 demonstrare nesciant, sed eadem l.
 a. majorem l. a. sola experientia
 accipiunt. si enim sua propria
 demonstrarent. q. q. ex nra Arz
 facere drent. sicut Licet reglar
 suas, nil obstat quo minus sua pro-
 pria divi sint, nisi forsitan vltas
 obli aut exercitio id prohibeat.
 Arz 3. et Licet sit practica?

Artus III.

An Logica sit practica.

Casus autem, hoc in questione deo

variant et quia n' quoniam in af-
firmanda quicquid practica practi-
ca est hinc practica. Unde ut ab his
tota quoniam definitio pendat, hinc
explicite per brevitatem promittenda est
§. I. qd sit quicquid practica et speculativa.

§. I.
Quid sit cognitio practica
et speculativa.

Quoniam hoc pura est de ree unde
opere pietatis n' est, multas et va-
rias rationum sententias referre, si quod
ex Aristotele et a quibusdam hinc
sententia ad quicquid practica requiritur
brevitatem annotabimus.

Quoniam hinc 1.° dicitur c. 1. textu 3.
cognitio practica est, cuius finis est quod
operatur ut in sola contemplatione
et veritate consistat. V. g. cognitio per qua
philosophus contemplatur naturam calorem et frigiditatem
quia n' gliscit ut celum ut illud fa-
ciat se, solum ut prospiciat; atque, adeo
finis huius cognitionis est veritas, qua
philosophus de celo hinc incipit. Contra quicquid
quod hinc habet finem, scilicet de amolliendo
ferro est practica, cuius finis illius est
quod, sicut ferum amolliat, adeo, finis

illis quibus n' e' sola veritas, s' op' ad p' artem dirigunt.
 Unde quis practica quibus definit
 q' sit quis s' se dirigens quos-
 ta ad effectus sui obti.
 Spectator vero e' quia s' se n' d' d' rigeat quoscente ad effectus p'iodi
 seu quo s' sit in sola contemplatione
 sui obti. q' autem respicit ut quis
 sit s' se et intrinsece dirigens ad
 effectus sui obti. quibus variant
 Auctores, quibus ta requirunt
 1. ut obti illis quibus sit factibile
 ab ipso quoscente; na' quis nemine
 pot' dirigere ad effectus obti nisi quos-
 centem, et quidem ad effectus obti
 factibile. tamen ab ipso quoscente. si
 quis, qui ut videtur de nobis fideri
 n' e' practica, licet cui illis obti
 nobis videlicet sit factibile, n' e'
 tamen factibile ab ipso quoscente, pro-
 p'ea inferunt n' nulli quibus pra-
 ctica n' posse ee de obti in facti-
 bus illis obti n' amplius sit factibile
 s' deo facti abstracta ab quoscenti
 et faciendo. quare e' quis dicens: q' q' q'
 q' stat. solum tibi tibi.
 2. requirunt, ut quis dirigat ad effectus
 facienda illis quibus et tui ad aliud
 qualemq', alius q' quis eet practica
 in quibus sit dirigens ad obti l. amone obti
 quibus est videndum.

hinc quis quoniam habuit Chry de peccato
 licet dixerit et moverit ad odium
 peccati n' t' fuit practica, quia non
 dixerit illud ad effectum ipfius peccati
 cuius Chry erat incapax, si tamen ad
 effectum odii, qd n' erat obitu illius quoniam.
 3° requiritur, ut quis n' tamen repre-
 sentet obitu factibile, ab operante, si ut
 etiam modo factibile, hoc e' quoniam de ea tali
 quo influ' ita illuminat, ut apta fit
 illud dirigere et pervenire ad effectum
 obitu sui. fit autem hoc aut repre-
 sentando partes factibiles, quo requiruntur
 ad illud obitu, aut aliquid medium, quo
 officium aut motum, quo voluntas ad
 id faciendum permoveri aut aliquid aliud
 simile. Si hoc quoniam solum in bar-
 bara appellat tribus partibus universalibus,
 affirmativis et practica, n' item hoc
 solum in barbara clare quoniam. na
 prius dirigit ad effectum solumi offen-
 tendo partes, et quas fieri potest et potest
 a quoniam. Nil tale fieri potest.
 2° En istis partibus. ferunt e' molle fac-
 tibile, et ferunt e' molle factibile
 et igne. prius e' pectus posse-
 rior practica, quia dirigit ostendendo
 modum ad effectum sui obitu. similiter
 hoc quoniam inductiva, peccati p' t'
 naturalia e' odio habendum et fa-
 ciendum, dicit inductivam practica, quia
 et si n' ostendat, quomodo adiu' fit

clinientur offendit in motum quo
 progressus dirigij ad effectum odii
 ex quibus;

Colligij 1° n^o ea necessu, ut quis
 practica m^o operandi quod ad
 oia ita ponat ut n^o sit opus
 ulteriore. Ignoscere directiva s^o sub-
 ficere, s^o universaliore quanda
 raeo circa obtu sicut exprima
 qua progressus ad illud variatam di-
 rigat. sicut quis dicitur solum in
 barbara fieri ut s^o 3. propter unives-
 affectus e^o quis practica, licet ad fa-
 ciendum hanc solum requiratur adu-
 alia quos directiva, nempe illa
 qua docent quid sit pro unives^o effect.

Colligij 2° quosc^o ee practica
 remota l. propinqua pro^o mag^o
 l. minus remota l. propinqua pro-
 cent^o ad effectum obti dirigij.

Proxime practica quis e^o illa qua
 oia representat oia ut voluntas
 stat^o sine alia directiva possit
 imperare effectum obti, talis quis
 e^o hoc dicens: tibi pecunias adu-
 tibi bonu e^o, hunc pauperi elem-
 pna dare ad redimenda peccata
 tua. hoc contra bonu e^o elem-
 pna dare e^o practica remota,
 indiget eni alia adhuc directiva
 qua ostendat tibi et quid^o hinc
 nunc bonu ee elemosina dare.

Colligij 3° ad quosc^o introitu practica

seu practica in actu 1.º n^o requiritur
 ut actu à gnoscante ordinat ad
 effectus obti.; na quis medicina
 v.g. etiamsi n^o addiscat in ordine
 ad efficienda medicina l. sanitate
 t^o ex se apta ad dirigenda
 gnoscante ad effectus obti. illius.

Quis practica in actu primo dicitur
 quod gnoscens actu obtul. illius iuxta
 eius directionem n^o producat, si vero
 actu illud producat, vocat practica
 in actu 2.º

Colligit 4.º Non requiritur, ut totus gnoscens
 obtul. sit factibile, aut ut gnoscens
 fiat p^o mdu. prescripti. v.g. hoc
 mdo. ferrum et emolliendum ad ignem,
 na p^o hanc gnoscens ferrum mollefit
 ad ignem, gnoscens dirigat ad e-
 molliendum ferrum, etiamsi neq^o ferrum
 facere pot^o, neq^o gnoscens dirigat
 mdu. prescripti. Nam rursus t^o
 requiritur, ut gnoscens sit libet
 ad illud obtul. n^o faciendum, na
 licet obtul. necessario à gnoscante
 fiat, gnoscens t^o obtul. representet
 mdo. factibile, p^o hoc iam suffi-
 ciente dirigat gnoscens ad illius
 obti. effectus, q^o p^o hanc gnoscens
 l. n^o errat, l. obtul. officere fiat
 ut t^o, si hanc gnoscens n^o h^obitet
 in efficiendo obtul. l. errat, l. illud

oīni facere ignorasset. Si quis
 Dei de procedendi creaturā, & pra-
 ctica, quia, licet Deo curare
 n̄ p̄t, si t̄o hanc quōs n̄ hret,
 ignoraret oīno p̄mōdo eas pro-
 ducere dret. Itē quōs beatit̄
 qua dirigunt ad amōrē divinū
 & practica, licet necessāriō Deū
 ament, neq; t̄o sequit̄ quōs
 brutū qua libera n̄ s̄, quōs
 dirigunt v.g. ad gōndendū l. n̄dū
 existendū p̄. et practica, quōs
 f̄ quōs practica ab oīby intelligit̄
 quōs int̄lectiva. §. 2. quōs sit ratiō
 et speculatio itē quōs sit sciētia
 h̄y speculativy et practicy.

26.

§. II.

Quid sit praxis et specu- latio, item quid sit scia seu h̄tus speculativy et practicus?

Speculatio aliud n̄ ē qm̄ ip̄s quōs speculativy,
 v.g. quōs qua h̄o eff̄erat casū s̄olū certū
 divinū p̄.

Praxis ē operas quōs directe à quōs int̄lectivis.
 v.g. operas p̄rigardi, carendi p̄. Quōs ē quōs
 p̄mōdo ē quōs, qua dirigunt à quōs int̄lectiva
 practica. unde infero v̄tra s̄olū et p̄mōdo

Homines, quod etiam utique queri seu actus intellectus
sit aut et se praxi, quia utique experientia
est etiam quales utique v.g. spiritus diversus
non dirigunt ab actu intellectus seu quibus regu-
lariter ac dirigente.

Actus simpliciter speculativus est unius finis adequatus et
veritate, seu quia hoc factus actus est utrumque
veritate, ita, ut ex fine suo in actibus
elicitis, veris, quiescat.

Actus simpliciter practicus est unius finis adequatus
et praxi, hoc est unius finis seu actus elicitus
ex fine suo per actus ordinantur ad
opere faciendum, tamen ad fines ultimos.
Quod si actus quibus quibus a se aliis actibus
dinet ad opus tamen tamen fine quibusdam
vero non adderet ad opus si appetat ut
si actus in ipsum quiescat erit actus mixtus
seu partem speculativam partem practicum.

Quia ex fine suo l. actus. finis enim
triplex primum quibus est. 1. finis
sua seu actus intrinsecus seu operis
et extrinsecus seu cui. 2. finis
quibus scientificus intrinsecus et extrinsecus.
3. finis operantis seu artificis.

Finis sua seu actus intrinsecus est qui
ab actu l. sua ex intentione et voluntate
instituentium intendit, nam finis est, quod
intendit et aliud quod in illa sua non
refert, quod autem aliud in fine l. arte
ultra non refert, aliunde non habet, nisi
ab institutore et voluntate instituentium.

Finis actus l. sua extrinsecus seu finis
cui est, cui tamen opus seu finis actus
est aut finis ex intentione instituentium
intendit. si finis qui seu finis extrinsecus

art; panno aetoria e pany fu-
toris caldy. utriusq; vero art; ex
trinsq; fin; seu fin; cuius
hoc in cui; bono pany et
alicy intendit.

fin; extrinsq; quon; seu art; fin;
stius elicit; a' ille, et quem quis
ex utra sua apta et ordinata e.
fin; vero illy extrinsq; e is, a
qua in illa sua signa ad finem
sua ordinat. v. g. quis hoc opus
exprimit obitum seu diffusa q; operat
diffusa quia representat sum
tota nimiru opus ad factib;
ideo ex utra sua e apta et ordi-
nata ad op; faciend; et q; opus
fortis seu ex fine intrinsq; e
practica qd si hoc quis elicit ab
aliqua sua v. g. ab in areastia qd
in quoc elicit quiescit erit hoc
ipsa quo pultve ex fine extrinsq;
seu fine sua; E contra si quis, qui
elicit a sua in ordine ad op; fa-
ciend; signa ad finem eius sua
erit hoc quo pultve fortis et ex
fine intrinsq; e practica ex fine
sua seu extrinsq;. fin; terna
operant; e quad in q; sua e. arte
ad finem seu enervat intendit. si in
arte pictoria fin; operant; e. lary
e. lary si pultve illa intendat h;
ita declarant;

Probo, quibuslibet, supra facta, et
 Phil. hty. dicitur, scilicet, l. practica
 sine. 1. auctoritate hty. et St.
 Thomas, tales 2. metaph. o. i. sententia
 3. est, scilicet, enim, sua, finis, veritas,
 practica, autem, q. q.
 Probo 2. res, autem, quos, loca, dicit.
 Relinquit, etiam, animastica, in, hoc, solo
 diffinitio, in, loca, ordinem
 ad, q. q. efficiendum, tam, ad, finem,
 quia, in, animastica, verum, ordi-
 nem, ad, q. q. quiescit, in, sola
 illorum, veritate. v. g. hty. elinthis
 autem; Dico, quod, genere, et, diffinitio, seu, ex-
 trinit, seu, obitu, f. genus, et, diffinitio. Hty.
 a, quis, exprimens, obitu, claris, q. m. illud
 exprimat, quod, dicitur; hoc, igitur, autem, etiam
 dicitur, animastica, quod, quiescit, dicitur
 genus, et, prout, h. dicitur, obitu, exprimens
 imagines, quod, dicitur, prout, q. iam, sic.
 Animastica, dicitur, hty. quia, eius, quiescit, hty.
 hty. ex, fine, hty. quod, patet, in, dicitur, ille
 hty. dicitur, practica, cuius, quiescit, hty. practica
 est, fine, illius, hty. seu, dicitur, ad, fine
 intrinsecus, sicut, practica, sine, n. dicitur.
 autem, est, ex, fine, hty. desumi, dicitur, et
 hty. sic, hty. et, practica, i. quia, ille
 hty. in, actu, quoniam, ceperit, hty. qui, quiescit
 in, sola, veritate, prout, actus, et, practica
 ille, qui, in, veritate, n. quiescit, hty. ad
 q. q. tendit. 2. quia, obitu, factibile
 est, ita, sicut, ut, eius, quiescit, etiam, in-
 trinsecus, practica, sic, f. se, ab, alio, hty.
 appetit, sicut, sicut, in, sola, illius
 veritate, et, contra, quiescit, quodam, in-
 trinsecus

27

Sicut scilicet unde pot ordinare ad
 praxi, unde in aliunde quosq ad
 p[ro]p[ri]as h[ab]et quiescat in sola quosq[ue] veritate
 l. illa ad praxi ordinat, sicut tunc
 quam ex fine h[ab]et, id est recte dicit
 ex fine h[ab]et defamenda ea ac h[ab]et
 praxi pot[est] sicut q[ui] sicut. §. III.
 sicut sicut sit praxi l. sicut.

§. III.
 An Logica sit practi-
 ca, vel speculativa.

Dico Logica quo ad p[ro]p[ri]os suos actus, quibus
 versat circa suam ob[er]ta, e[st] pure practi-
 ca. probat. quibus ex dictis. Ille h[ab]et e[st]
 pure practi-
 cati sicut probata e[st]. sicut sicut
 e[st] pure praxi sicut q[ui] q[ui] m. p[ro]p[ri]a
 V[er]um Logica sicut e[st] m[od]o sicut sicut
 d[ic]it d[ic]it et arguo et ad hunc finem
 o[mn]ia in Logica d[ic]it. ut Logica unice
 sit instituta, ut Logica instituta in
 p[ro]p[ri]os actus sicut d[ic]it m[od]o
 sicut: atqui hic sicut e[st] praxi et
 sicut sicut sicut et Thomasti qui vobis
 sicut pure e[st] sicut.
 H[ab]et int[el]l[ect]u sicut practi-
 cuius sicut sicut int[el]l[ect]u sicut praxi
 t[er]m[in]o illas quosq[ue] sicut quosq[ue] sicut
 ad ob[er]ta d[ic]it, que sicut e[st] sicut.

atque intell. p. r. g. l. a. s. h. e. a. s. n. p. e. a. t. e. n. d. i. t.
ad obta. attra. in. d. u. d. i. t. r. e. n. d. a. , c. u. m
t. e. n. t. a. d. i. r. i. g. i. t. i. f. f. o. s. a. r. t. y. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. i. s.
f. u. l. l. d. i. r. i. p. o. n. i. s. p. p. o. s. i. t. i. o. n. i. s.

Confirmat. S. Thomae docet quia praeter
illa et unig. obtu. e. op. y. exteriorius.

Re. n. M. et seposita, q. pass. h. l. i. c. i.
t. i. o. n. a. t. i. s. s. u. t. i. l. l. e. s. p. d. i. c. i. o. n. e. s. e. n. s. u. m
e. e. q. d. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. e. s. i. d. e. s. q. u. i. d. e. m.
q. u. o. n. o. n. s. u. n. t. i. n. s. e. e. t. l. e. r. i. t. e. s. s. u. a.
p. s. e. e. x. t. e. n. d. u. n. t. a. d. a. l. i. q. u. i. d. e. l. i. u. d. d. i. r. i.
g. e. n. d. a. s. e. u. d. e. i. n. i. l. l. u. d. e. l. i. u. d. s. i. t. e. n. t. r. a.
s. u. i. n. t. r. a. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. e. m. e. t. i. p. s. e. s. u. b. s. t. a. n. t. i. a. m.
e. t. n. o. n. p. r. o. p. r. i. e. t. a. t. e. a. l. l. a. t. i. s. n. a.
e. t. n. o. n. i. n. s. e. p. o. s. s. u. n. t. i. n. t. e. l. l. i. g. i. t.
o. p. e. e. n. t. r. a. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. e. m. s. e. q. u. i. e. n. t. r. a. q. u. i. d. e. m.
d. i. r. i. g. e. n. t. e. m. N. i. q. u. i. e. n. i. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. e. m.
Thomae praeter i. i. n. d. i. c. i. u. m. q. u. o. i. n. d. i. c. i. o. n. e. m.
n. a. m. m. a. l. e. s. i. b. e. n. e. e. e. s. e. n. t. i. e. n. d. a. s. p. e. i. n.
d. i. c. a. n. d. u. m. d. e. p. r. o. x. i. m. o. t. a. n. d. i. c. i. o. n. e. m. q. u. a. n. d. i. a.
i. n. i. l. l. o. n. o. n. a. p. p. a. r. e. t. m. a. l. u. m. e. t. t. a. h. o. c. i. n.
d. i. c. i. u. m. p. r. a. t. i. c. i. u. m. t. a. m. d. i. r. i. g. i. t. a. l. i. u. d.
i. n. d. i. c. i. u. m. q. u. o. e. i. n. t. r. a. i. n. t. e. l. l. e. n. d. i. c. i. o. n. e. m.

Obu: 2. q. u. e. n. t. a. S. Thomae p. i. a. s. i. l. t. r. a. v. e. r. s. a. s.
i. n. t. r. a. o. b. t. u. s. s. u. n. t. m. o. r. e. s. r. e. s. o. l. u. t. o. r. i. o. s. a. t. q. u. e. l. y. c. a. 2. 8.
t. a. l. i. m. o. d. o. v. e. r. s. e. t. i. n. t. r. a. s. u. b. o. b. t. u. s. p. o. s. i. t. i. o. n. e. m.
s. i. l. t. r. a. n. o. n. p. r. o. m. o. d. o. r. e. s. o. l. u. t. o. r. i. o. v. e. r. s. a. s. i. n. t. r. a.
o. b. t. u. s. e. x. p. l. i. c. i. t. a. t. e. n. t. r. a. o. b. t. u. s. r. e. s. o. l. u. e. n. d. o.
i. n. i. n. f. a. c. t. u. s. e. t. p. r. i. n. c. i. p. i. a. e. a. n. q. u. e. i.
q. u. i. s. t. a. t. a. t. q. u. i. h. o. c. f. a. c. i. t. l. y. c. a. d. u. m. q. u. i. d. e. r. a. t.
q. u. e. n. t. a. s. h. e. i. c. i. s. t. r. a. s. p. r. o. b. e. s. p. e. e. x. q. u. e. i.
s. y. s. t. e. m. i. c. a. t. i. o. n. e. s. e. t. d. i. r. i. p. o. n. i. s. t. r. a. q. u. e. l. y. c. a. o. b. t. u. s.

quoniam qd. R. n. m. in prof. d. M.
 versari circa obitu modo resolutoris
 et resolvere obitu in suas causas et
 principia, ita ut sistat in resolutione
 et considerare obitu et principiorum
 atque causarum, sicut c. M. per s. M.
 et d. M. s. l. q. respicit suu obitu
 seu considerat d. f. i. o. i. s. i. o. i. s. et s. y. l. o. i. s.
 principia et partes, ita ut sistat
 in illos quos a. m. ut illa ad opera
 d. f. i. o. i. s. i. o. i. s. et s. y. l. o. i. s. ordinet c. n.
 et a. c. hoc enim e. p. r. i. n. c. i. p. i. a. u. m. u. m.
 obitu seu versari. s. u. m. p. r. a. c. t. i. c. a.

§. 3. l. q. d. probae sua procepta
 bona se demonstrare perietes eor
 n. g. r. g. l. a. d. e. d. f. i. o. e. t. o. n. a. l. e. s. u. p. p. r. o. b. a. t.
 Illa r. g. l. a. b. o. n. a. e. t. u. t. i. l. i. s. e. q. u. a. q. u. i. n. i. t.
 ad claras quos reru: s. p. h. o. c. f. a. c. i. t. e. g. l. a.
 iubens fieri d. f. i. o. i. s. p. e. r. g. e. n. s. i. t. d. i. f. f. i. a.
 q. d. h. o. c. r. g. l. a. b. o. n. a. e. s. i. p. h. o. c. d. i. f. f. i. a.
 s. p. e. m. a. i. o. r. e. q. u. i. s. s. i. l. t. e. r. e. e. o. d. a.
 modo in aliis probatoriis principia
 h. t. s. i. l. t. e. r. a. s. q. d. l. q. a. h. t. q. u. i. s. s. i. l. t. e. r. a. s.
 Confirmat c. l. q. a. e. l. i. u. m. h. o. s. a. l. i. q. u. i. s. s. i. l. t. e. r. a. s.
 latius patet qm diffia: d. f. i. o. i. s. e. t.
 q. u. e. r. i. b. i. l. i. t. u. m. d. i. f. f. i. a. s. I. t. e. m. a. g. i. t. d. e.
 u. n. i. v. e. r. s. a. l. i. b. u. s. i. u. d. i. c. i. a. m. e. n. t. i. q. u. o. t. u. m. q. u. i. s. s. i. l. t. e. r. a. s.
 et quos n. s. t. p. r. a. c. t. i. c. a. R. e. s. p. o. n. d. e. n. t.
 alibi ad argumtu l. q. a. p. r. o. b. a. r. e.
 bonite. p. o. r. a. p. r. o. c. e. p. t. o. r. u. m. n. e. n. s. i. l. t. e. r. a. s.
 ite l. q. a. s. p. a. u. i. l. i. o. h. t. u. m. n. h. i. s.

et animastia, ac proinde oes promissas
solutas l. ad nphca l. ad animstia
tinere.

Th. 20. c. M. d. m. in dato discurse
M. e' quia solva ex obto et intempe
trafeat m. e' solva ex fine sua
n. m. go lya hnt quior solvas in-
trafee et ex obto suo trafeat q' quia
solvas ex fine sua seu lya
n. c.

Htus an practiq' sit an n', desumit' potiq'
a fine illiq', qm ab intrinseca
utra actum, qd clare q' stat ex tale
qui 2. nphca c. 1.0 lya 3.0 dicit:
qd si sua practica obta hnt, quando
l. hat q' sideret, n' causa f' lya p
ad aliquid eo in tempore practiq'
solut; hoc e' ut S. Thomas inob,
p'ctas n' q' siderat veritate p'ctas p
p' ordinat ad fine q'ctas.
sufficit go ad hoc ut quis in sua
practica, si saltim remote
dirigat q'ctas ad fine illiq'
sua, qui finis e' q' intentu
qd q'ctas ad respondet lya quidm
elicere illos actus lya, p' illos
eo practiq', na' p'ctas coru' q'ctas
generiq' de plura obta exprimere
qm q'ctas distia. q'ctas distiq'
n' ad aliud exprimere qm q'ctas

dffi. Ita ut una sit ad equate
 idm in altero. De unisalibz
 vero et proximis qbz agitur qua
 n' quia ad illa pertinent, p' quia
 eorum notia multu' p'fert adve-
 liguia in p'bia intelligenda.
 Obi: 4. Iqua p'ferat quela sua
 nempe arguor, d'fioz ia factas
 sunt p'ria statua' facta; atqui
 hom' p'feras n' e' quia de obto
 factibili: qo neq' p'ria p'
 p'bra. P. d. M. Iquag'ferat
 hoc opera p' ruderat et in ordina-
 ad similia q'era p'ria d. M.
 n' hoc opera p' se p'ferare p'bi-
 ret ad illas p'rias, d' quaz p'ode-
 cunt seu aliquid. p'ferat illa
 p' se l. p'pendo in ill' n. M. et d. m.
 p' hoc p'feras n' e' de obto fac-
 tibili; n' individuo, id e' hoc
 numero opera n' p' amplij facti-
 bilia c. m. n' e' de obto p'ferat
 in p'ce, hoc e' huius similia
 opera n' p' factibilia n. m. etc.
 29. Obi: 4. an Iqua sit r'prie ad alias p'rias.

An Iqua sit r'prie ad alias p'rias.
 Obi: 4. An Iqua sit r'prie ad alias p'rias.
 Obi: 1. Iqua r'prie, hoc e' intell'm

necessarium ad reliquas finas, & contra
 quodversiam. De lege vero arcti,
 qua dixerimus dirigere alias finas
 ad actus suos elicitorios, quorundam,
 quoniam illis ad aliam finam
 directionem si necessitas an sit
 si necessaria et si necessaria sit, an
 necessaria sit moraliter, quae & obsequia?
 Alia necessaria est lege, si reliqua
 finis nullo modo neque supernaturaliter
 sine lege haberi possunt.

Alia vero necessaria est, si tantum
 naturaliter sine illa acquisiri requi-
 rent reliqua finis.

Quod si vero etiam naturaliter obtineri
 possent, sed tanta in eis acqui-
 rendis sine lege est difficultas,
 ut ois nullo, s. ratione eas
 aspiraret, est necessaria moraliter.

Quod si demum d' est tanta diffi-
 cultas, si sine lege tantum facillime
 pararentur, diceret lege necessaria
 ad religioem.

Aperte 2° directionem lege, qua
 lege obtinere suum efficit, per
 potius alias finas, ad illud effi-
 ciendum dirigat consistere in hoc
 quod antecedente ad opus per obtin-
 endum inter procedet quia

elicitā ab actu legē quo quōdāmodo
 reglā legē representans quōdā
 quōd fieri deat. ad quā reglā
 sua se reflectunt. et iuncta
 illig. imperium seu represen-
 tate. quōd legē hoc ē actus
 seu quōdōs dōctivas dōctivas.
 licent. v. g. quōdō phy. vult
 desire hoc elicit dependens
 ab actu legē actum seu reglā
 hanc docentem: dōctō dōctō
 genere et diffia deinde depen-
 dens ab hac quōdō mota voluntas
 imperat intellui, ut hanc dōctō
 f. gery proximiū et diffia potig
 quōd f. huius priores.

Adverte 3o. nōc sua hie ad intellui
 quōdō scientificā seu evidentem
 quācumquē. quales sēnt v. g. ista
 quōdlibet dōctō. nōc. nihil pōt
 vīdē se et pōt se. totū ē nōc
 qua parte hoc erit pōt principia
 oīū fieri potig quōd pōt sua
 pōt intellui quōdō certam et evi-
 dentem deductā ex pōt pōt
 tōt et evidentibz.

Tūc pōt legē actuali nōc ut pōt
 nōc ad reliquas suas.
 probatur

Actus perfecte scientificus potest saltem miraculo
et absoluta Dei potentia obtineri sine 30.
Lycia artfili: quod hoc non est metaphisice necessaria
ad actum perfecte scientificum acquirendum.

probat. a. 1. nulla huius rei implicatio
potest ostendi, quod saltem non debet negari. prob.

2. idem a. potest actus perfecte scientificus
etiam naturaliter obtineri sine Lycia artfili;
ut mox probabimus quod a fortiori potest
hoc fieri de absoluta Dei potentia.

Dico 2. Lycia artfili neque philosophice est necessaria
ad quemlibet actum perfecte scientificum
probat. 1. potest actus aliquis perfecte scientificus
obtineri naturaliter sine Lycia artfili.

quod. prob. e. potest aliquis etiam naturaliter sine
Lycia artfili habere quidem rei certam et
evidentem et causam: sed hic est actus scien-
tificus: quod potest aliquis actus perfecte scientificus
naturaliter obtineri sine Lycia artfili.

M. prob. potest aliquis naturaliter sine Lycia artfili
certo et evidente quodsi causa potest
quod res aliqua est, et potest quodsi quod hoc
sit causa illius rei, et quod potest quodsi quod
causam res illa non potest illi se habere.

sed hoc est huius rei certam
et evidentem et causam quod. M. prob.

1. negare quia si fuit non apparet, ius
hoc naturaliter fieri non potest. 2. ab
experientia, quod adversari non nisi
grati negare potest: plerumque enim
qui etiam non audita Lycia serio se applicant
ad mathematicam, ex principijs quibusdam

intuitu lumine utraque evidentibus
 docentur. gelusioz certas et evidentes et
 pot. in perturbabilibus reddere rationem
 libere et evidenti agnoscent illas
 pte rationem, qua asserunt n. posse
 se falsas.

Confirmat autem quod Helas Lyca pro
 feret, nullo extrahant regle art
 fles de faciendi syllogismi, quo sola
 regle q. videri sent necessaria
 ad quolibet actu scientia, et
 in ante ipsa exalentes exti
 terunt mathematici, q. pot. alpi
 artus scientia et n. natolth aqi
 ri sine Lyca.

Prop. 2°. si necessaria est hanc,
 certis ad quolibet actu scientia
 ideo foret necessaria, quia sine
 illa n. pot. in perturbabilibus apen
 tiori gelusioz: ipsi posui sine
 illa in perturbabilibus sapientia
 fieri, q. n. M. e. adversaria in.
 Prop. 3°. in in perturbabilibus apertis
 gelusioz sufficit, qd. evidenti gros
 in veritatem promissam, et
 quoniam obiectivam eandem
 in gelusioz hoc e. quoniam illa
 qua a parte rei dat in obiecto
 promissam et in obiecto gelusioz.
 putat, hoc posui quoniam evidenti
 sine hanc attelli, q. n.

M. videlicet innegabili, si enim evidenter quoscumque
 tale duorum generis inter se, ut unum
 sine altero non potest esse, sique evidenter
 simul quoscumque eorum unum dari, hoc
 ipso evidenter et imperturbabiliter quoscumque
 dari et alterum, nec potest hac de
 re dubitare nisi plane sit stupidus.
 Quod quibus evidenter veritatem promissarum
 et evidenter quibus generis obsequia pro-
 missarum vel qualesvis sufficiunt, ut evidenter
 et imperturbabiliter appetitibus qualesvis.
 Jam vero n. superioris filii quo ad
 partem nec ab ipso adversariis
 negat quo ad 2.ºa vero probat. quibus
 enim nisi ois stupidus etiam non
 audita legem vel evidenter quoscumque
 quod si quilibet hoc sit aal et
 petrus sit hoc, hoc ipso etiam petrus sit
 aal? certe, si quis aet qui
 fatetur, evidenter sibi esse quod ois hoc
 sit aal et quod petrus sit hoc, du-
 bitare hoc vel, utrum etiam petrus
 sit aal, miraremur talem hoc
 esse ceu prodigium stupiditatis nec
 afflicti fatemur, si etiam utrali legem
 hoc est in ille humano carere
 esse existimarem. atque quoscumque
 evidenter, quod, si ois hoc sit aal, et petrus
 sit hoc, hoc ipso etiam petrus necessitas sit aal

ignoscere euidati quædam obtram
promissam in gelusio: qd hoc
gnofui pt euidati et inphurbli
etm sine lya.

31.

Prof: 3° si lya artfz est pñe neqñia
ad ve actu pfecte fientfem, est
neqñia maxime. 2° rglas fylgittaz
p, quo ad has n' e neqñia pñe, qoz
prof: m. p 2° rglas has est neqñia ites
est neqñia, quia h' n' qñtz n'
pofu euidati et inphurbli gnof-
cere bonitate folem fylmi, hoc e
qd talte difpofiti fiant tñi ad pñz
ut gelusio ex promiffiz pñe
si fua seu ita, ut pñe
fili difpofe in nulla mtria en
promiffiz veriz sequi pñ gelusio
falsa, p l. n' e neqñia ad ve
actu pñe fientfem, ut gnofui
bonitas fylmi n' defcripta, l. certe
gnofui hoc pt n' pñe rgliz
fylgittaz: qd lya n' e neqñia
fientfem has rglas ad ve actu
fientfem. M. e aduersaria
m. prof. si requirerz qñs eiqñadi
bonitiz fylmi, et ad hanc gnofenda
proquirez qñs rglatu lya
tunc 1° rgle fylgittaz drent ve
fipromi ad pñe rglas, sequela aduersaria

prof. M. veritas, etiam latere reglarum
 syllogisticarum, et de imbec et ex
 hinc nota, si probanda est syllogis-
 ut videmus in penult. qto si ad
 se actus, forte sicutum requirit
 ut profect bonitas filii sylmi,
 tum, ut ipse in regla syllogistica
 gnoscatur et actu. forte sicutum
 requirit, ut profect bonitas filii
 sylmi, et que probantur, id
 regla: atque iuxta te gnisco bo-
 nitati filii sylmi presupponit
 notitia reglarum legatarum: qo gnisco
 forte sicutum reglarum
 presupponit ante se gnisco eadem
 reglarum, quia presupponit gnisco bo-
 nitati filii sylmi, et hoc profect
 gnisco reglarum.

Neque dicas ad gnisco perfectam
 in regla legatarum presupponi eandem
 in ut forte gnisco, si tamen ut
 gnisco imperfecte, qd a videtur
 absque.

Contra enim, si ad hoc, ut in
 regla et syllogis probata imbec
 apertius requirit, ut profect bo-
 nitate filii sylmi, tunc requirit

ut quosca' hanc impuolli. aliā
qua' raoc dubitare posu' de
bonite fuli sylmi, posse
etm dubitare de ista quapic
ad qua' adeo de prima rpla
hā f. sylmī probata.

Quoz si ad quoscēda' impu
tablis bonite fuli quapic
requirā, ut quosca' saltm alpa
rpla hācan, tunc requirā, ut
illa' quosca' impuolli aliā
qua' raoc dubitare posu'
de illa rpla, posu' etm dubi
tare de bonite fuli: q' p
ad hoc, ut 1^a rpla f. sylmī
probata impuolli asentio
requirā, h' quosca' bonite gē
illū sylmī, sūq' ad hanc
quoscēda' requirā quic aliā
rpla hāca, tunc ad quicem
pfecta 1^a rpla hāca progrā
quic etm pfecta aliā rpla
ad psequē 1^a, quia ante 1^a
alia n' dat.

probata hanc bonite ita q' p
on' presupposita hāca autficiali

possum acquirere actu perfecte scientie:
 F. que probant ipsa per se regla
 philosophica, quod non pro se profita
 legem arte facti possum acquirere
 actu perfecte scientie per quem
 prof. aliam etiam gubertio alterig
 sine, ut non appareat Maior
 res, sub qua legem simpliciter pro-
 requirat ad demum proficiendum
 gubertio aliam seu scientiam, quia
 sub professione ad proban-
 dum gubertio per se.

Thesis 3. legem arte facti etiam ad
 finem totalem perfecte acquirendam
 nec minus nec per se est necessaria
 probat. singuli autem scientie
 aliam finem per se per se a-
 quiri sine legem arte facti, ut
 habentur probatur etiam quod etiam finem
 aliam totalem spectata quo ad se,
 per se gubertio scientie, saltem
 ad ingenio excellenti et post
 longa studia potest acquiri sine
 legem arte facti. Val enim etiam
 sub, si singuli autem scientie
 potest obtineri sine legem

n etm tota collectio ex oibz
 fia aliqua totale qstuentibz
 et pparati fia etm totali
 obtineri pot natalk sine
 lya, maxime in quacunq
 demu fia totali finit
 tntm autbz qstet. §. 2.
 solvunt oblioz.

§. II. Solvuntur Obiectiones.

32. Quid i^o qtra 1^a qstioe dicitur
 fete fientifur requirit, ut qui qstet
 bonitem n tntm mtalem, s^o etn filam
 fia disuofu, seu ut qstet qnestioem
 n tntm obtra, s^o etn filam qstioem
 in premiffi, s^o n pt qstet bonitaz
 fia, seu qnestioe fia, qstioem in pro-
 missi sine lya artfeli; qd n pt hii
 actz p fete fientifur sine lya artfeli.
 R. i^o n. M. ut n latz appareat, qui
 officante illa pot probari.
 Dies i^o ad oem fete fientifur autz
 requirit, ut qui fient, qd pparaverit
 methodu disuofendi inualibiles, s^o
 boni qstetere bonitem filam fia.

discurfus, qd hoc ab gnosci. R. d. M.
 requirit, ut qui sciat qd servavit
 methodu discurrendi invaliditate in-
 validitate orta ex ista forma pu-
 tali ac tali discurfu transcursum
 n. M. invaliditate orta ex obvia gnosce
 promissatu in glosis, qua gnosce
 conditio gnosci c. M. et d. m. si hoc
 a gnosce bonitate scilicet, si quis sciat
 scilicet discurrendi methodu et invali-
 ditate invaliditate orta ex ista fra-
 c. M. invaliditate orta ex gnosce obvia
 promissatu in glosis n. m. et c.
 Qui conditio gnosci causa rei, qua
 aperit, et conditio gnosci ex illa
 causa necessio sequi rei illa, quam
 aperit, id est discurfus pnd et
 invaliditate: totu autu hoc sine
 ut n. gnosce bonitate scilicet imo si ne
 quidam sciat, qui sit scia glosis
 ad quod ad illa gnosce ac trans et
 qualis conditio discurfus requirat.
 Dico 2. ad actu pntu scilicet
 requirit, ut qui gnoscat suum
 discurrendi methodu et univalem
 seu bene glosere in o. n. v. o. s.
 hoc a gnosce bonitate scilicet
 go gnosce bonitate scilicet requirit ad
 oc actu pntu scilicet. R.
 d. M. requirit ut gnoscat suu discurrendi

mdu ac univale hoc i, requirit
 ut gnoscat, quisquis in quacumque
 demum materia dare poterit tam
 evidenter rae sua assertio,
 ac tal' evidenti gnoit, qd ex illa
 rae sequat sua assertio, sicut ipse
 hoc gnoscat, n' posse deipi eum
 ac falsu dicere T. M. requirit,
 ut gnoscat suu discursum mdu
 ac univale seu ~~de~~ ~~ta~~ ~~ca~~ ~~ta~~
 ut rae diffon, terminu ac prou
 qua ipse in sua discurse poverit,
 iuncta rglas Crea artificij in nulla
 materia ex promissu veru sequi pot
 glesio falsa, n. M. et sic dista m.
 n. c.

Dico 3° si quis n' gnoscat bonitem
 filiam sui discurse poterit qtingere
 ut ipse ponal paralogismu qua
 rentis simili illi. solum bonu quem
 parit ipse in quo parat paralogismo
 ex promissu veru sequat glesio
 falsa, hoc autu si fiat, poterit
 tal' adhuc pturbat ac dubitare
 de verite etu sua glesioz: qd
 si quis n' gnoscat bonitem filiam
 sui discurse, pot adhuc circa sua
 glesioz pturbat, et qsequitur
 ut actu pfile pient filiu.
 R. n. m. l. d. poterit tal' adhuc pturbat

an dubitare de veritate etiam sua
 quibusvis, si huius asserens est
 rase facta seu generis falsi,
 sua quibusvis in promissis
 c. m. si isti asserens sit rase
 generis ob hoc evidenti quibus
 n. m. et of c.

Ceterum ad obtinere profita, R. 2.
 d. M. ad arte pfecte fuerit re-
 quirit ut quis gnoscatur bonitate etiam
 falsam sui discursum, hoc est, requiritur
 ut gnoscatur qformitatem sui discursum
 in regis lege artfeli. n. M. requiritur
 ut gnoscatur aliqui bonitate falsam
 sui discursum, hoc est, requiritur, et
 gnoscatur suum discursum in dute
 ee tale, ut, quibusvis utiq; simili
 discursum modo in dubia mbria
 potest deiri et ex promissis veris
 deducere quibusvis falsam et. M.
 ab d. m. si n' pot gnoscatur bonitas
 falsi discursum sine lege artfeli
 hoc est, n' pot scire lege artfeli,
 gnoscatur qformitas discursum in regis
 lege artfeli, c. m. n' pot gnoscatur
 bonitas falsi sine lege artfeli,
 hoc est, n' pot scire sine lege
 artfeli, suum discursum in dute
 talem ut quisq; simili utiq; in
 nulla mbria pot deiri, et ex pro

ipsum verum deducere qualesionem
falsa n. m. et c.

33. Duplex in seipso dicitur potest disputari, scilicet
solum in hoc, quod eius forma in omnia
bene gloriatur, seu quod tale habet formam, ut
ea servata in nulla materia ex pro-
missis veris sequi potest conclusio falsa.
2. in hoc quod fit quodammodo, et licet
artificiali. Et quomodo re ipsa est disputari
quodammodo, et licet artificiali, in omni materia
bene gloriatur, et est disputari, qui in
omni materia bene gloriatur re ipsa quodammodo
fit et licet licet artificiali, potest in aliquo quod
vero disputari ut bene gloriatur
in omni materia, quoniam in illis quodammodo
ut quodammodo, et licet licet artificiali.

Si in rursus similis hunc disputari:
est hoc est ad, si petri et hoc, quod pe: ad
et potest quodammodo, utrum disputari, hinc fit
quodammodo, et licet artificiali, et quod respicit
quodammodo sunt et licet licet, et in rursus
quodammodo potest, hunc et tale disputari
modum, ut in nullo simili ex promissis
veris sequi potest conclusio falsa sunt
enim ipsi et etiam, quod si est hoc potest ad
et petri potest hoc, hoc ipso etiam pe: potest
pariter etiam ipsi et potest, quod si est hoc
potest in seipso et petri hoc, etiam pe: potest in seipso.
Etiam quod si est miles potest potest, et pe: potest miles
etiam pe: potest potest, et.

Quodammodo autem hoc potest et licet mare
intrinsecam sine artificiali, alio profecto

quilibet rusticus modo n' act oino p'p'od
 hoc isse cel' leg' art'ly. quare etamp
 transmittat q' ad oes act' p'fite fuerint
 requirat, ut qui quoscunq' t' boni tam
 fellei sui defu'ly in dicto pap
 p'ill ut quoscunq' talis se discurre
 ut quisp' simil' modo discurrerit, n'
 sit in ulla m'oria deripi et ex
 profu' verq' deducere galep'oe p'filla.
 h' t'ra sequit' ad ad oes act' p'fite fuerint
 requirat leg' art'ly. Illud t' p'p' t'n
 t'ntu' transmittit n' g'rat' quia certu'
 ee videt' ad n' ad oes act' p'fite fuerint
 requirat, ut alq' act' quoscunq' se h're
 n' d' discurrendi tale' qui in q' m'oria
 bene g'rat'at, na' si alium' etn' rustico
 aliunde e'videt' e' q' o'z' hoc sit aal
 et p'p' sit hoc, e'videt' sine inde g'rat'at
 q' etn' p'p' sit aal v'ndet' h'oc p'p'ri
 ex p'romissu' etamp' n' q' cogitat
 an tal' discurrendi m' d' legitime
 p'cedat in o' etn' alia m'oria h'at
 sumu' requirit ut q'is hoc g'rat'at p'ro-
 tentia et quasi habitu' h'ic ut ita
 sit g'rat'at, ut postea q' se ip'su' supra
 fuit discurrendi modo' reflecteret l. ab
 alio' interrogaret an tal' discurrendi
 m' d' bene g'rat'at in o' m'oria,
 respondere p'et a' p'rt'va
 Ob. 2: ad act' p'fite fuerint requirit
 ut illu' habens t' f'iat se f'iret.
 p' hoc n' p' f'ire p'ne leg' 907

R¹. d. M. requirit ut illud hoc fiat
 directe et exercite se sive c. M.
 requirit ut quis hoc fiat reflexe
 n. M. et d. m. s. n. ut hoc sive
 directe et exercite sive c. M. n.
 m. n. ut hoc sive reflexe sive
 c. M. n. et n. c.

Sicute et exercite fit aliquid se sive
 quando oblatum suum cui a se fiat ita quod
 est, ut quodammodo evidens causa ipsa
 et evidens quodammodo, quod ipse illa cau-
 sa oblatum n. aliquid se sive hinc.
 Reflexe autem fit se sive, quando
 n. tamen quodammodo ea, quae modo dixi
 s. in se ipso se reflectit supra pro
 suum actu, quodammodo illud se sive
 sive ita ut n. tamen certum
 de oblatum quod ita se sive sive
 appat, s. etiam de actu suo quod fit
 sive atque adeo etiam hinc habet
 pro oblatum. Tali autem modo n.
 vel necessarium ad actu sive sive
 ut quis sive se sive.

R². d. M. et simpliciter M. n. m. ut
 sive sive fit hinc quodammodo certum,
 et evidens rei s. causa, talis
 fit - etiam reflexe se sive, qui
 fit reflexe, se hinc quodammodo certum
 et evidens rei s. causa, hoc
 autem ut aliquid sive sive c. M.
 quia sive hoc ut aliquid reflexe sive

se hinc tales artes, & que ita obto
 ascientias, ut fiant causa illis
 evidenter, quod patet ad quod illa
 causa obto illius aliter se hinc
 ut patet: quod sine logica artibus
 ut alij utm reflexe sine se
 sine.

Obj. 3. quia 3. in gelusioe multi
 artes pte scientiarum & pnt obtineri
 nisi advertas ad varia terminos suppos
 e.g. ad colubra, diffracta, diffracta
 et ad similia plura. si hoc adves
 tentia in seipso eorum, nobilita
 et gregis logica: quod hoc saltem
 ad aliquos artes et gregis saltem
 ad fias totales. Sed necessaria pte
 l. etm ut hinc: Pe. d. m. adven-
 tia ad hoc ut expressa hinc tanq
 pte artes supponit logica et m.
 advertentia ad re ipsa q. hinc
 logica significat n. m. et c. 5. 3 an
 logica saltem moraliter sit necessaria
 ad reliquos fias?

S. III.
 An logica saltem moraliter sit
 necessaria ad reliquas
 scientias?

Dis: Logica artibus ad quamlibet fiam 34.

Totalem et ad multas glufios fieri
 licea in parlari e' neceffia
 faltem moralit' ftricta. probat
 in fingulis fuis dant' atq' faltem
 alqui valde difficile et glufios
 abftrufa contra quas fieri: pot
 talia fortiffimate qua fine lege
 valde difficile pot' folvi: go ad
 quiffendas ac defendendas illas
 glufios faltem moralit' ftrictas
 neceffia lege artiff. quia illa
 dicunt' moralit' ftricta neceffia ad
 aliq' finem fine quib' finis
 n' nifi valde difficile p'obtineri.
 Confirmaf' apherio ab experientia
 qua fati dolet raro admodu' ptingere
 ut alq' nunqua' audita lege in illa
 fia exadat excellens et pfectus
 et fi etn' aliquid hoc fieret multo
 ea maiore difficulte id fieret
 quam fi uideret etn' lege.
 Obi: jo Multi fiunt boni in ipfo
 fine lege imo multi p' qui coiffe
 qd alqd ad iur' prudentia' p' hanc
 p'erre cogitat lege via p'ntanda
 p' p'ntare et fi p' ipfos ftricta
 eandem viam nunqa' audirent.
 Idem portionalit' dicit' p' de medi-
 cina Ilgo lege n' e' moralit' neceffia

ad reliquas fieri. R. d. a. multi sunt
 boni in ista lege, hoc est dif-
 ficul sine lege bene memoritatis
 leges easque expedite norunt citare
 q. n. ad fia. s. ad memoriam.
 c. a. multi sunt boni in ista lege
 lege, hoc est. dicunt sine lege
 scientia de suo obto discurrere
 id est legitime definire, dividere
 ac de illo aliquid demonstrare n. a. et
 c. Quod si etiam hoc aliquid addiscunt
 sine lege saltem maiore longe una
 difficultate se perstringunt, quae si
 haberent legem. Jam est dicendum
 de medicina.

Obi 2. si lege moralis est necessaria
 ad reliquas fieri, totales, sicut obli-
 gatas. Cum autem est moralis ne-
 cessaria ad se ipsa, quia ipsa est diffi-
 ciliori reliquis fieri: sequela est affirma-
 va. R. d. sequela. Cum lege tota
 si moralis necessaria ad se ipsa tota
 n. tum saltem aliquid inq. imi adan
 faciliores atq. lege si moralis necessi-
 ad alios difficiliore sicut addiscendas
 T. M. et si diffia tm. n. c. R. 2?
 n. simplicitate sequela, n. nisi prout
 lege dicitur necessaria moralis ad
 reliquas fieri, quia reliqua fieri
 si difficili, s. etiam p. terea, quia difficultas -

illa potest tolli. C. saltem mitigari in san-
 ctam, si quis hanc potestatem addidit
 uti addidit potestatem hanc potestatem. Licet
 autem et si ipsa potestatem sit diffinita
 diffinita in hoc non potest tolli ipsam
 licet, in hoc potest potestatem ad
 ipsam, atque adeo non potest dici esse moraliter
 necessaria ad se ipsam, nisi ad finem
 ut ante dictum est secundum aliquos
 tamen sui partes reseratae.

35.

Obi. 3. Intellectus est potentia necessaria: quod
 indiget directione: ergo nec licet potestatem
 c. potentia necessaria non potest aliter atque aliter
 agere: sed quod non potest aliter atque aliter agere
 non indiget directione ergo: D. c. a. n. c.
 et idatum, in prof. d. M. aliqua potentia
 necessaria non potest aliter atque aliter agere. M.
 nulla potentia necessaria potest aliter atque aliter
 agere, n. M. utique enim potentia loco motiva
 est potentia necessaria et hoc potest a voluntate
 detineri ac dirigere ad movendum corpus
 et pedes hoc potest quod alio modo. De
 intellectu vero hoc ipse est certum, quia hic
 est potentia reflexiva, quae non minus se
 quod sit potestatem, atque quod reflexiva,
 quod quod reflexiva aliter potestatem ca.
 minus, atque, adeoque non minus se ipsa potestatem,
 atque potestatem dirigere quod atque aliter
 potestatem.

Obi. 4. Ante hunc multi erant illi
 scientia sine lege: ergo licet non moraliter

reversis ad alias fieri. R. d. a.
erant multi pluri sententia impediti ubi
phlo ipse testat c. a. ipse n. a. et c.
Disputatio 2^a de universalibus.

Disputatio II. De Universalibus.

Tribus questionibus presentis disputationis
aliquibus in quarum 1^a de unitate
identitate, et distinctio rerum, in 2^a.
De universalibus in genere, in 3^a de
universalibus in specie agemus. Quia ea
ob causam, quod sine universalibus notitia
neque in lege, neque in nulla scientia pro-
gredi possimus. Quod 1° de unitate
identitate et distinctio rerum. Articulus 1us de unitate
et identitate reali §. 1us quid sit unitas?

Quaestio I. De unitate, identitate, et distinctio rerum.

Articulus 1. De unitate et identitate reali.

§. 1. Quid et quod duplex sit unitas?

Articulus §. 1us metaphisic. c. 6. ait. universalis autem

quorum, et hinc divisionem quatenus
 et hinc unum dicunt, ut si quatenus
 hoc dicitur et hinc unum et hoc,
 si quatenus a se, unum et a se.

Item sequitur s. Thomas 1.ª parte
 questione 11.ª art. 1.º in corpore et
 alibi dicit: unum nihil aliud
 significare quoniam ens indivisum.
 quoniam quoniam accidit, putia, dicens:
 unum ea quae talia non potest dividi
 in plura veniendem rationem, ut dicitur.
 Ex hac unum in grato explicare
 deducit, quod unum in abstracto per
 unitatem, quod sit negatio divisionis, et
 ratio ulterius ea potest, quia sunt
 pluralitas et quaedam divisio plurali-
 tatis unitatis opposita pluralitati recte
 dicitur negatio divisionis.

26.

Ex hac explicare unitatis deducit, quod
 perfectum aliquid eo unum, quatenus magis re-
 cedit a divisione. Vnde Deus unitatem
 habet perfectissimam, quia nulli omnia et
 capax divisionis etiam accidentalis.

Dividit unitatem in transcendentem et
 predicabilem transcendentem est, quae quatenus
 inlibet entis, quodlibet cuius ens est in
 aliqua ratione unum, etiam ipsa plurali-
 tas, nam quae talis habet negationem divi-
 sionis. E.g. numerus ternarius licet
 sit divisus in plures unitates, non tamen
 dividit in plures ternarios.

Prædimital; unitas e' qua quærit sol.
 Ceatib; quantitativ; v. g. puncto
 minimo, ligno palmarum, glutino.

Dividit præterea unitas in myriam,
 phum morale, et legem. mpha
 e' exclusiva, o; divisio; reali possi-
 bil; tale h't Deus, angeli, aliqua
 entia simplicia, seu a' profita.
 phia unitas fundat in unice phia
 partia realit distinctare, adeoq;
 e' exclusiva divisio; tãtm actuali.
 v' ita' possib; tale unitate
 h't hoc profita' ex corpore et a'
 reali.

Unitas moral; fundat in junctioe
 plurim; f' mutuâ affectu, adeoq;
 e' exclusiva divisio; dicto mdo
 moral; si duo amici, dicunt eor
 unu' & cives plures qui inde
 vivunt legib; civitas una, unitas
 lega resultat ex quise represen-
 tante plura f' mdu' unig. S. 2. de
 identitate reali.

§. II. De identitate reali.

Eadem realit dicunt quoru' unu' inda,
 pendenti ab intellu' altero, hinc

identitas realis in abstracto, si
vocabuli notioe spectet, sicut
duorum aut plurium entitas.

Ally 5° metaphisic. c. 10° identitas
his verbis definit. patet qd iden-
titas unitas quoad centia e
aut plurium, aut ut ut pluribus
utamur, quibus ultimis verbis indicat
ea, inter quae intercedit identitas
n^o dicitur se ipsa esse duo aut plura
sicut a nobis accipi et quip
instant duorum aut plurium.

huic identitati deserviri quom
pt. personae divinae hnt
line se unitatem centiae, seu
naturae et tamen idem hnt
se: 3° male definitur identitas
q^d sit unitas centiae.

Hinc alii aliam identitatem questum
quonnavunt dicendo qd identitas
est q^d sit q^d sit q^d sit duorum aut plu-
rium in oi probo si cuius
q^d sit unum alteri quonnavat per
proba, sicut illa quonnavat
sibi ipsi.

37. Verum est istis quom pt. Inter ista
divina et persona dal identitas et tamen
n^o dal q^d sit seu quonnavat in oi probo
3° male per hanc d^o explicat identitas.

a. prof. ntra divina n' generat patri
 p'ntu filii, qd' ista sibi ut idem dicitur
 go int' ntra divina et pater non
 dat p'fectu q' p'fectu su quoniam in oi
 probat. & tertiu' alii idem dicitur q' p'fectu
 tradunt, asserentes idem dicitur
 et p'fectu duorum in oi p'fectioe
 petentes nimiru' proba illa
 relativa in quibz diferebant
 ntra divina et p'fona v.g. patris,
 n' ee p'fectioes, et ideo aiunt
 d'fioe t' ista' generare etm idem dicitur
 illi, quo ntra divina int' et p'fona
 v.g. patris intercedit.

S' et huc q'ronis: oia proba in
 Deo ta' absoluta, qm' relativa in
 problem' tertiam' solutio' p' p'fectioes:
 go adhuc data d'fio n' generat idem
 dicitur illi, qua' intercedit int' ntra
 divina et p'fona patris. prof.
 q' p'fectio: ntra divina n' generat
 p'fona patris eem p'fectioe, quam
 h' q' p'fectio n' generat p'fectioem
 filiaris: go n' dat talis q' p'fectio.
 Veru' h' n' obstantibz r'ctis,
 oes tres habent' relatos idem dicitur
 q' p'fectu salvo sancto Trinitatis.

mysterio futurum posse, quia tu n
 deest ante tempus difficultibus
 theologis se limitare deo
 dico: Veritas universalis
 in creatis, qm in dno reite
 dicit ee affirmabilitas unig
de altero n e' identitas d' illa
 fra vi unig cu reite unu
 de altero in reite affirmari
 pt. prop. hic gressu maxime
 ex 1° qm quia oi identiti
 tu creato qm inreata genit,
 2° quia n e' obnoxig illi diffi-
 cultibus quib' supra memorati
 gressib' subiacent si pro uni-
 versality tradantur.
 Dico 1° affirmabilitas unig de
altero d' e' in parte identiti
reali: qd data d' no bona.
prop. d. iuxta nru' opinionem
omni' p'p' e' unu' et alteru'
qm unu' posse affirmari de al-
tero ubi ex eo etm patet, quia
ideo unu' affirmamus de altero
quia unu' e' alteru' qd affi-
mabilitas unig de altero n e'
in parte identiti. Q. d. a. d.

astrictas n' e' - i' u' probu' identij
 in q' d' erave m' p' h' a T. a. in
 q' d' erave l' yca. n. a. l' yca e' n' q' d'
 d' erat res n' p' r' u' n' d' e' e' s' s' u' m
 reale et absolute, s' o' r' e' l' a' t' e
 ad q' u' i' s' e' s' , in h' a' c' a' u' t' e' m' q' d' e' r' a' v' e
 i' u' p' r' o' b' u' i' d' e' n' t' i' j' e' s' s' e' m' p' l' i' c' i' t' a' s
 s' i' n' t' p' r' o' d' i' c' a' b' i' l' i' t' a' s' e' i' u' s' p' r' o' b' u'
 u' n' i' v' e' r' s' a' l' i' l' e' g' i' . I' n' d' e' , s' t' i' a' n' s' i'
 q' u' e' r' e' t' , q' u' o' d' d' e' f' e' c' t' u' i' s' t' u' r' e' p' e' r' i' t'
 in n' o' a' d' i' s' e' , q' u' i' a' t' u' d' i' s' i' o' e' u'
 h' o' c' d' e' f' e' c' t' u' e' x' o' i' a' p' a' r' t' i' a' e' u' n' i'
 s' a' l' i' n' e' u' e' s' o' b' n' o' x' i' a' i' l' i' j' d' i' s' t' r'
 i' c' t' i' b' u' s' s' t' r' u' i' t' , q' u' e' i' o' b' n' o' x' i' s' t'
 q' u' e' r' e' t' s' u' p' r' a' r' e' l' a' t' i' , n' e' r' i' t' o' e' i' u'
 i' u' d' e' m' p' r' o' f' e' r' t' .

I' t' e' m' 2° o' e' s' t' q' u' e' r' e' t' i' d' e' n' t' i' j'
 a' n' o' b' i' s' r' e' l' a' t' i' e' x' p' r' i' m' u' n' t'
 a' l' q' u' i' d' i' m' p' o' s' s' i' b' i' l' e' u' t' i' d' e' n' t' i' t' e' :
 q' u' o' d' a' u' t' e' m' s' o' n' t' , p' r' o' f' . a. o' s'
 i' s' t' i' q' u' e' r' e' t' i' e' x' p' l' i' c' a' n' t' i' d' e' n' t' i' t' e'
 s' i' n' p' l' u' r' a' l' i' t' e' : s' o' p' l' u' r' a' l' i' t' a' s' e'
 i' m' p' o' s' s' i' b' i' l' i' t' a' t' e' u' t' i' d' e' n' t' i' t' e' : q' u' o' d'
 p' r' o' f' . M. o' s' i' s' t' i' q' u' e' r' e' t' i' e' x' p' l' i' c' a' n' t'
 i' d' e' n' t' i' t' e' s' i' n' u' n' i' t' a' t' e' e' t' a' b' s' o' l' u' t' e'
 s' o' u' b' i' e' u' n' i' t' a' t' e' e' t' a' l' t' e' r' a' , i' b' i' e'

pluralitas qd. R. n. a. in p. q.
 d. M. explicant identitate
 pluralitate et diffinitione
 seu ratione. M. f. pluralitate
 et diffinitione realem n. M. ad. m.
 s. pluralitate reali et impossibile
 aut identitate reali c. m. pluralitate
 sui seu ratione n. m. et c.

38.

Dies 3° quilibet sit qd sit identitas
 quoniam enim sit se esse idem seu qd idem
 ditas n. p. d. f. i. r. i. q. u. i. a. d. f. i. o. d. l. e.
 clarior d. f. t. o. R. d. a. quilibet sit
 sub rudi et imperfecto conceptu qd sit idem
 ditas c. a. sub conceptu perfectiore ex quo
 demum p. i. n. t. v. a. r. i. o. d. e. m. o. n. s. t. r. a. t. i. o. n. e. s. n.
 a. et c.

Dies 4° Identitas transcendit oia ge-
 nera qd n. p. d. f. i. r. i. p. r. o. f. c. qd d. f. i. o.
 et h. e. g. e. n. s. s. i. d. e. n. t. i. t. a. s. n. p. h. e. r. e. t.
 g. e. n. s. qd transcendat oia genera qd.
 R. d. c. g. a. n. p. d. f. i. r. i. d. f. i. o. e.
 r. i. g. o. r. o. s. a. f. g. e. n. s. q. u. o. d. a. s. u. p. e. r. i. o. r. e. c.
 d. f. i. o. e. n. i. n. g. f. r. i. g. o. r. o. s. e. n. c. t. e. l. e.
 e. n. i. d. f. i. o. e. e. t. a. t. a. n. i. t. r. a. n. s. c. e. n. d. e. n. t. e.
 f. i. l. l. e. e. n. s. c. u. p. r. i. e. t. i. b. u. s. s. u. j. e. x. p. l. i. c. a. t.
 u. t. i. i. s. t. e. A. r. t. e. s. 1° E. t. h. i. c. o. n. o. m. d. i. f. i. l. b. o. n. u.
 e. t. i. n. m. u. s. i. c. i. s. q. d. s. i. t. e. n. s. A. r. t. e. s. 2°
 i. n. d. i. f. f. i. n. e. r. e. a. l. i. s. d. e. i. n. g. e. n. i. s. s. 1.
 q. u. i. d. e. t. q. u. o. d. u. p. l. e. x. s. i. t. d. i. f. f. i. o. r. e. a. l. i. s.

Arlus II.

De distinctioe reali eiusque signis.

§. 1.

Quid et quod duplex sit distinctio realis.

Inditio realis quod distinctio realis: dicitur distinctio realis experientia quod est utique, enim experientia nos non se volentes nec ipse nec status narrores. Porro sunt illa realia inditioe ce diximus quorum unum inde pendit ab intellectu et alterum ita illa distinctio realis distinctio quorum unum independit ab intellectu et alterum.

De distinctioe reali in abstracto vero quod dicitur distinctio realis ad ea que a presentibus de inditioe reali fraximus dicitur quod sunt inditioe reali saltem in creatis est unitas sentio ita distinctio realis saltem in creatis sit multiplicitas quodam sentio duorum aut plurium.

Dicitur in creatis que distinctio realis qua dicitur personas divinas et multiplicitas sentio suata neg, non est quodam distinctio realis in creatis et quodam distinctio realis in divinis, ut hoc propter singulari sit et sentio capto inter humani. Quod si talis distinctio realis requiritur qui in distinctio realis talis in divinis in creatis quodam.

Dicitur distinctio realis unisalis recte dicitur et negabilis, unis de altero propter hoc distinctio maxima ex eo quod clara sit et utque realitatis distinctio, nullique distinctio realitatis quodam.

Dicitur distinctio realis vario modo unis variatis, ras est quia distinctio realis suscipit magis et minus et hoc ideo quod unum sit receptus ad inditioe reali hoc est a prima unitate et quodam in distinctioe sequitur quod quo magis aliqua sunt distinctio, et unis quodam in distinctioe, eo magis sunt distinctio realitatis hinc in distinctioe distinctioe realis.

1.º In absoluta et adale. Absoluta est, que
 incidit in rem et rem in e, in antea
 absoluta hoc est talia, quorum quodlibet
 potest existere quin inexistat alteri.
 Tali distio dat in petru v.g. et
 Joanne in corp et aia, in nu.
 on et illis obedire.

Modali distio est, que incidit in ea
 quorum unum saltem est ens modale.
 est autem modus seu ens modale tali
 entitas, que neque futuritatis potest
 existere, nec quis inexistat et
 unius alicui subto, quod subto quel
 talis modificatur. Tale ens in
 sentia modificantem est unio in
 corp et aia, item ubique, que
 est sua faciens me esse hic.

Dividit 2.º in distioe adequata
 et inadequata. Adequata est distio
 totius a toto, id est tali, cuius neutrum
 extremum alterum pro parte inclu-
 dit. sic celum distinguit a terra
 petru a Joanne, corp et aia.
 Inadequata distio est, distio totius a
 parte, cuius nempe distio unum
 extremum est aliquid idem in alio et
 aliquid diversum. Ita v.g. totus homo
 distinguit a sua aia, corp integrou a

capite. *Tunc*: si pars in parte
 distinguitur a toto, sequitur partes distingui
 a se ipsa: hoc simpliciter: *ergo*:
Ex d. sequela, si pars in parte
 distinguitur a toto secundum omnes suas
 partes distincte accepto distinguitur
 a se ipsa c. *sequela*, si distinguitur
 a toto secundum omnes partes collette
 et indivisibiles accepto n. *sequela*.
Uig. Totum secundum omnes partes collette
 et indivisibiles acceptum adhuc includit
 quamlibet partem propriam: *ergo* si
 qualibet pars distinguitur in parte
 a toto indivisibile accepto, adhuc
 distinguitur a se ipsa. *Ex d. c. ergo* si
 qualibet pars distinguitur in parte
 a toto indivisibile sumpto rase
 sui ipsius inclusive in toto distinguitur
 etiam a se ipsa c. c. si distinguitur a toto
 facta rase aliam partem n. c.
Dividit 3° in positiva, et negativam.
positiva est, quae est inter res positivas,
 quales sunt homo et equus, ignis et aqua.
Natura distinctio hoc loco dicitur non ex parte
 distinctio, si scilicet cum teste suarum
 distinctio quodammodo negatio est, sicut idem
 dicitur in altero, si dicitur negativa
 rase extremorum, *ergo* illa, quae

incedit int ens et n ens, aut
int n entia oino diversa. v.g.
Int negare petri et pauli, quo
negares differeat p ordine, et
relace, ad illa entia positiva
quorum p negares.

Dices: diffis int n entia n int-
cedit int res: qd n e realz. R
n. c. quia p diffise reale intem
hu illa, qua hie videtur ab
intellu, qualz etn e diffis ntra.
Notat hie fuerit diffis ntra p
positie et analogia ad diffise
positiva integram et exponenda
ce.

Tenq advertende hoc loco illud brym
principium certum nimirum
qua seel p realte distincta, p
manere realte dista, et nam
posse identificari int se. Item
quo seel p identita p manere
identita et nunqm posse fieri
realte dista. Ras posteriori parti
e, quia nulla res p unqm seu
entia mutare, seu n p unqm
realte distingui a seipsa, alia
enim est hoc res seu entia ut
poy, et finit n est hoc res seu entia

quia est alia à se ipso. si hoc fieret
si duo identica fierent realiter
disticta: quod hoc non potest fieri.

Uero prioris partem est quia si
duo scilicet disticta in se realiter
identificari, tunc v.g. a et b.

dicunt sibi invicem omnia omnia proba
que antea sibi non communicabant,
communicare: si hoc implicat: quod.

propterea in illud à in alia proba
est et b. in alia proba et h.

ipsum quod sit negabile de a: si a
non potest hoc proba negativitatis de b.

communicare ipsi b. quia b. non
potest negari de se ipso, non potest enim
esse idem se ipso. Eodem modo

b. non potest hoc proba negativitatis de
a. communicare ipsi a: quod non potest sibi

communicare omnia proba, que prius non
communicabant.

Dices: quia scilicet est unita, potest
fieri non unita, seu divisa: si quod

quod scilicet est identica, potest etiam
fieri non identica, seu disticta. Et

v. a. n. c. et partiale, videtur illa
quod est unita, ac potest fieri non unita

in prius sit realiter disticta, hoc habet

in prius sit realiter disticta, hoc habet

in prius sit realiter disticta, hoc habet

in prius sit realiter disticta, hoc habet

in priy distas sentias, unde
ablata unione nil perdunt de
sua sentia. At id qd scilicet
idem in altero f sentia sua
e' idem in illo. qd si tolleretur
hac identitas, perderet praesentia.
qd si tunc adhuc maneret dret
mutare sua sentia, qd implicat.
§. 2. de signis distiois realis.

40.

§. II.

De signis distiois realis.

Suppono 1. in quaratio disputae 7. sentia 2.
numero 1. Illa, de quibz querit, an sint
realis dista hie saltem distas querty obitos
sive ea saltem apparentes diversa, aliam in
n' huius rae querendi de distioe alimque,
ubi nulla re quum apparet, i' diversitate.
Suppono 2. Illa de quoru distioe reali querit
l. utrumq, ea ens positiva l. utriusq, et ens
negativa et n' unius ea positive et altera
sive negativa. rae sequenti e' quia
signa distiois realis realisitate hnta asij-
nant ad deprehendenda in rebz caten-
tem l. aliquando dubia distioem: distio
int ens positive et negativam n' d' caten
nec dubia qd signa distiois n' asij-
nant ad deprehendenda distioe int ens positive
et negativam. n' qstat ea eo, quia nam
realitate pnt signa ad quoscunq, rae,

que se et sine ideo signis inlibere ma-
 nifeste et evidens. n. vero prof. evidens et et
 ea prima tenore appellationis nobis dati
 diffie reale in ens possion et pure nym
 quis sibi opponunt. notoria inqm ens et
 in ens. qd diffie illa n pt ee latens et de-
 bia.
 Secus 3. ad hoc ut signu aly diffie fit
 ubi ac indubiale, n ee necessarium ut
 ubiq; dat diffie reali; illi quoq; detur
 idem signu se sufficere, ut, ubiq;
 dat signu idem sibi dari diffie reale.
 Hinc ut univale signu diffie reali; n
 facile assignari pot, ideo oportet plura
 assignare.

Dico 1. evidens ac etia separabilis invidibile
 et illa ee reale diffie, que quo ad indivi-
 dua atq; ditate sumpta ee ipsa se para-
 bilis, sive hoc separabiliter pot mutua
 qual; v.g. in petru et paulu, quia illa
 pt ee sine ideo et hic sine isto. sive fit
 n mutua, qual; dat in entia absoluta et
 modalia v.g. in petru et dicitur aly ubi-
 catioe, i quib; illa ee pt sine hac hoc
 ta n pt ee sine illo. Ita quia quod
 Suarez in disputate 6. va nymie sectioe 2a
 H. 2. et finis ex Hula 7ms et p. 100.
 C. 1. textu isto ubi ait. amplius si pt alte-
 ri sine altero ee n erit idm.

pro intellctu glufae autu nota tuu
 diu unu ab altero separabile quo ad
 locu l. temp; qm unu pt esse
 aliquo tempore l. loco quo n existit alteru.
 prof. evidens et idm a posse separari a
 se ipso et a, n posse idm esse aliquo
 loco l. tempore quo in ipso sicut n existat.

go evidens illa quo se separabilia quo ad
 lous l. tempy n' ee idm' reult; go se reult

disti.
 Dico 2.º separabilitas duorum dicto' m' ce-
 cepta i' certu' et evidens signu' distioi
 reali. prof. evidens e' illa quo se disti
 m' d' separabilia ee reult' disti ubi ex
 i' q' glapioe patet. go u' separabilitas n'
 si forte ipse distio' reali, erit saltem
 signu' et argumentu' quo ad se evidens
 distioi reali.

Vixi quo ad se quibz verby' indicere volo
 q' licet fortassis separabilitas duorum
 n' sit se signu' distioi evidens quo ad nos
 eo q' nobis signu' illud n' sit innotescere
 sit ea ita evidens, ut supposito, q' quof-
 cas evidenti separabilitas nondu' quita
 distioe reali evidens exinde evidenti probari
 et inferri pot' distio' reali.

Dico 3.º separabilitas duorum quo ad lous
 l. potiy ipse actuali separas locorum
 e' signu' utile distioi reali in illa, quo
 existant in locis separati.

prof. Tunc separas locorum e' signu' utile
 distioi reali, si nondu' quita distioe reali
 deorum nobis utrali evidenti pot' innotescere
 separas locorum, atq' ita quita, nos ducere
 in quicem distioi reali: si nondu' quita
 distioe reali deorum pot' nobis utrali evidenti
 innotescere separas locorum, atq' si quita
 ducere in quicem distioi reali: go separas
 locorum e' signu' utile distioi reali. n.
 quo ad i' parte patet. posito enim q' dubite
 un' potiy et parly sint saltem uny et idm'
 hoc l. sint duo disti hoies posu' tu
 certo et experimentalit' quofcere q'
 existant in locis separati uny V. g. in
 hoc aut torio et alibi extra hoc auctorit'.

go separari seu distri locorum ut mihi na-
 turaliter certo innoscere nondu quita
 distric reali illorum que existunt in
 diversis locis. pro qd m. que ad altera
 partem. Est plic certu idm n posse
 realiter naturaliter simul existere in locis
 separatis seu in diversis locis adequat.
 go ex quita separatoe locorum seu qd
 duo existant in diversis locis adequat.
 naturaliter certo possum inferre et quoscera
 illa duo ee realiter dista.

Quod si vers de actuali quorumda spa-
 raoc n optat tunc plerumq de illoru
 separabilitate iudicium fertur facta qua-
 raoc cum in quorum actuali sparaoc
 nobis innoscunt, nisi aliunde quid offret
 sic E.g. quia quoscera, quitem, qua tan
 accidentibus n modalibus oiu minime
 videt separari posse a materia i. actu
 in mysterio Sano Eucharistia a materia
 separatum existere, hinc n tunc infe-
 rimus, etm reliqua accidentia abso-
 lute posse separari a materia et quantitate.
 sed etm substantia quambicet ab accidentibus
 et materia a sua substia, et formam 4i.
 substia a materia ita ee separabilis,
 et substia ab accidentibus et materia a
 sua substia, nec n sua substia a
 materia pnt separato existere, ut substia
 tunc anti f se et pfectiori longe magis

veniat, existere separata ab acci-
dentibus aut ab alia substantia quoniam
accidenti, quod est ens in alio que-
riat existere sine substantia.
Hic tamen non argumentandi et in-
ferendi separabilitate atque adeo
reale distinctione duorum, de quorum
actuali separatione nobis non constat, uni-
versali non procedit, unde
conclusionem limitari dicendo: si
aliunde nihil obstat. hinc igitur
quia separabilitas non est signum
universale distinctionis realis aliquid quantum
adhuc statui solet signum distinctionis
realis.

Hinc igitur 4° evidens est signum
est distinctionis realis quod 1° produ-
centis et producti: propter evidens
est idem non posse esse prius se
ipso: 2° 1° producat et prius
productum: 3° evidens est prius pro-
ducens et productum non esse idem
reale: 4° distinguuntur reale.
non propter 1° producat et prius
prioritate saltem nota h. loci
quoniam actione, qua alterum
producit, prius est esse, quoniam

operari. qd primo produens d' etm
p'rio p'cedente, quia producta
d' p'cedentis actioe sui productiva,
qd eni d' p'rio priora, est
etm p'rio posteriora.

T'rii autm signate p' produens
et p'cedentia e'vidente distingui
realit, p' eni, qui n' impossibiles
inducant, posse alqd 2: producere
s'p'su, quo casu 2: produens
et p'cedentia sent idm. §. III. Solvuntur
obioes.

§. III.

Solvuntur Obiectiones.

Obiect 1. aal e' separabile ab hoc,
et t'n e' indidificabile u' hoc:
qd faepu e' ea, qd p' insepara-
bilis ac realit distincta. prof.
a. aal etm e' in equo: qd e'
separabile ab hoc. R. n. a.
in prof. d. a. aal etm e' in equo
ind' e' illud individuum aal, quod
e' idm u' hoc, e' etm in equo.
n. a. aal aliud su aal in genere
c. a. et d. e. qd aal u' indiduos qd

I in hoc e' separabile ab hoc n.
 c. aal. in genere. c.c.c. hinc
 dicitur in conclusioe illa totu
 ce evidenti distincta realti, quo
 p' quo ad individuum separabile
 Obi: 2. Ntra divina quod
 idm patre e' ab eodm separa-
 bili; q' adhu separabilia n
 p' realti dista. prof. a. ntra
 divina quicunq' est filius, quo
 separabilis a patre. H. n.a.
 in prof. n.c. na' ntra divina
 f' giuntioe cu' filio neq' quo ad
 locu' neq' quo ad temp' separa-
 ti' filio patre sunt ipse filius
 neq' quo ad locu' neq' quo ad
 temp' e' separatus a patre.
 Obi: 3. Chy separatus a seipso
 quo ad locu', neq' h' e' distus
 ta seipso; q' separabilitas quo ad
 locu' n' e' evidens signu' diffin-
 realti. a. prof. Chy in J. Evetria
 scripsit in disert. loci q' sepa-
 rat a seipso quo ad locum.
 Q. n.a. in prof. c.c.a. n.c. quia quo

ad locum separari. et duo s. quo fuit
 saltem inuenta non qui pidi mdu
 et duo. ita existere, ut unum
 re ipsa existat in loco, in quo n
 existit alterum: s. choy, licet
 existat in diversis locis, n tu
 existis in elquo loco ubi ipse
 fuit choy n existit: qo n g-
 parat a seipso quo ad locum.
 Hoc ta. fabeol. f. dicta instantia
 probari, q. separabilita, quo ad
 locum n. sit. signu evidens quo
 ad nos ubi. diffion. realij,
 nisi in casibz ntrualibz. prof.
 quia prebita duorum quo ad
 locum nobz ordinare n. innotescit
 nisi ex actuali separare qo
 ad locum, seu ex diversitate
 locorum, in quibz aliqua existit
 s. q. diversitatem locorum tamen
 ntruali certitudine nobz innotescit
 separabilitas duorum quo ad locum
 na. in casu replicacionis supertrahit
 possibilibz male in fact. an diversitate
 locorum separabilitat locorum

quo in illi loci existat: go
 separabilitas quo ad locum n
 e' signu' distioi' reali' videtur
 quo ad nos ac utile. nisi totu'
 intervallo.

Obi. 4° si separabilitas e' signu'
 distioi' reali' tunc inseparabilitas
 e' signu' identitatis reali'
 si inseparabilitas n' e' signu' iden-
 titatis reali': go neq' separabilitas
 distioi' prof. n. petri e' in-
 separabilis ab oi' ubicatib', quia
 necessrio est hec aliqua ubi-
 case, seu locu' n' em' p't
 ee nullibi, et ha' n' e' iden-
 dificati' in ubicase: go in-
 separabilitas n' e' signu' identitatis
 reali'. Ob. 1° S. M. n. m. salta
 si n' adfit aliud indiciu' distioi'
 reali' in prof. n. a. quod auti-
 ta' d. petri necessrio est hec ali-
 qua' ubicase indeterminate c. determinate
 n. na' a' qualibet ubicase
 determinata e' separabilis.

Inferes qd saltem in aliqua ob-
 iecti indeterminate petri erit iden-
 tificatio, quia ab aliquo indeterminate
 est inseparabilis. Re. n. illate.
 quia tunc inseparabilitas duorum dicitur
 sumptum est signum distinctio realis, 42.
 ut in quibusdam ia dicitur: qd si
 tua argumentas in quibusdam forma
 etiam tunc inseparabilitas duorum
 dicitur sumptum erit signum
 identitatis realis. Cf. 70 ad obiectum
 absolute n. M. quo fitur est huius
 propter si loquela est signum vita-
 tum silentium est signum mortis
 mala utique quiescentia. tunc quo
 asserimus in quibusdam inseparabi-
 litem et signum distinctio realis
 et autem asserimus inseparabi-
 litem et signum identitatis
 realis, ut tunc etiam haec ratio
 aliquid decidam. Superius qd si
 quodam utrum inseparabilitas duorum
 quo ad locum l. tempus sit signum
 identitatis realis; quod sit tunc

de iis quorum unus non includit
alterum sicut tota sua parte
hoc profecto.

Dico non sequentia esse non apparent
repugnantia ut duo sint insepa-
rabilia et tamen realti dista
nihilominus tamen defacto si quod
sunt duo entia positiva de quo-
rum quocumque aliunde non esset
reperitur mutua inseparabili-
tas hanc valde probabile
argumentum de identitate reali
sunt illa duo. ratio est quia
entia non sunt multiplicanda sine
necessitate aut ratione: sed ubi est
inseparabilitas duorum quorum alterum
est ens positivum et de quorum
quocumque aliunde non esset nulla
est ratio aut necessitas de multi-
plicandi seu distinguendi reali-
tate.

Confirmat utraque per rei melioris

auctores et, quia et quod dicitur perfectum
 adeoque etiam ipsa facit quod perfectum
 si non impeditur teste tunc de partibus
 alicuius: si unitas rerum est identica
 et quod partibus quod distinctio: ergo ubi
 est ex partibus facit partibus unam
 et identica quod plura: si ubi
 nulla est separabilitas unumque alteri
 realiter non opponitur non impeditur utra
 quo minus faciat unum; nam distinctio
 in se junctis videtur de facto intenta
 esse, ut per mutationes accidentales
 et substantiales separari possint qui
 finis in se in se separabilia cessat ergo.
 Ar: 3. de unitate et distinctio secundum labori

Ar: III.

De unitate et distinctioe simili seu rationis.

Unitas et distinctio de quibus haec sunt agimus
 est rebus ipsis intrinsicis s. certe
 independentes ab intellectu. propter
 haec alia de unitate et distinctio

rebz extrinsecas et dependentes ab
 intell. Est itaq, unitas filij
 seu rati, quae quodam modum
 plura s. unum unig, ut quida
 affirmando plura ea unum s. totum
 proficiendo à pluralitate seu
 quiescendo illa ut plura, à qua
 proinde quies plura illa s
 unum, unig quita denominantur
 unum extrinsecas. verum de hac
 unitate plura quaestioe sequenti.
 Distio filij seu rati, è quae l.
 reals l. aequivalentis multiplex
 eisdem rei. ut si eundem hominem
 J. g. petrum rursus praecepta quiescat
 ut hoc deinde ut hoc abnata
 individuum humanum sicut petrum
 s. hoc inquam duas quiescat idem
 hoc sicut petrum sicut distinguat
 à se ipso. Imo si s. eundem reals
 quiescat aequivalentem in pluribus
 eadem res diversimode represen-
 tet, ut si dicam: equus è sub specie
 Obli huius quiescat sicut equus distinguat

hanc quoscumque fides à seipso quia
 et eandem representat nunc ut
 equus deus ut fides.

Distinguitur fides in distictio rationis
 rationata et rationis rationantibus.

prius dicitur quod sit in fundamento
 in se hoc autem fundamentum
 dicitur duplex in se scilicet rei equi-
 valenti multiplex, ut in eadem
 res quodammodo rationes repertas di-
 versim in rebus distictis, ut quibus
 res et quibus diversos generari,
 quodammodo atque ita multiplicari
 potest. sic, quia idem v. g. angelus
 ens videtur indivisibile ut probetur
 fides viventi intellectivi angelus p.
 quod probetur licet re ipsa in angelo
 unum sit, quia tamen in aliis rebus
 dispersa reperitur v. g. probetur fides
 in lapide, sine probetur viventi,
 probetur viventi in bruto sine pro:
 intellectivi ideo idem angelus
 et hanc sua simplicissima ratione
 equit. hi omnes atque ideo fundamentum

probet intellu angly quicquid
 nunc sub proto subsistit et
 quod fundendo illud in alijs sub.
 statibus, nunc sub proto viventi
 et quod fundendo illud in quibus
 libell viventibus, quod proinde
 si fiat angly distingui diu
 rae, ratiocinata.

2da fundamentum est hinc et hinc
 rei ad res seu quaedam diversa
 v.g. ad diversos effectus quibus
 accidentia tenor extempore
 si a rebus licet sit simplex
 et indivisibile, quia tunc potest
 producere intellectus et volitiones
 inde probet intellu fundamentum
 hanc simplicem ac indivisibilem
 ac quicquid nunc ut po-
 tentem producere intellectus et
 volitiones intellu nunc vero quicquid
 illa ut potentem producere vo-
 litiones tanquam volenti volente
 quod nihil si fiat distingui a

raae ratiocinata.

Diffusio ratiocinationis est, quae fit
sine fundamento in re. adeoque
omnes prorsus ex negotiatione
inter, eandem re multipliciter
quiritantur.

Obstet, quae diversitas quiritum
requiritur, et sufficiat ad hanc
diffusionem non quiritantur in auctores.

Certum est sufficere diversitatem
quiritentem in diversis modo ten-
dendi, quem habet quiritum, l. realiter
l. aequivalenter multiplices circa
idem realiter obitu, huius autem modum
diversis quiritum.

1. in hoc quod una quiritum representat obitu
clarum altera obscurum et hinc diffusio 43.
obitu et diffusio obitu, quae realiter in
se aiant distingui diffusio ratiocinationis
quod quiritum fuit diffusio et diffusio, quoniam ille
obscurum hinc clarum est. 2. ut ille di-
versis tenendi modum quiritum, et in hoc
quod idem obitu nunc quod modum quiritum
nunc quod modum abstracti quiritum. Et
si dico: hoc est humanitas.

3° dicunt quibus q^otra Comptonum
 sufficere etiam tale diversum n^odu ten-
 dendi, si unq^o d^om obtu repraes.
 tas nunc ut suble nunc ut proxi
 ut ut dico: petro et petro.

Ex dictis colliges 1° diffi^oca^o raris
 involvere etiam posse diffi^oca^o reale
 n^o quida^o obtu, q^o rase distingui dicit.
 s^o quoru a quibus obtu facti et
 rase distingui dicit.
 Colliges 2° diffi^oca^o in^o diffi^oca^o
 raris raris et raris raris
 ee, q^o diffi^oca^o raris raris
 ad f^omu importet diversitatem
 quoru ex parte n^odu tendendi
 nulla vero ex parte obtu. At
 vero diffi^oca^o raris raris impor-
 tat aliqua diversitatem ex parte
 obtu n^o q^o obtu q^o rase raris
 distingui dicit, revera fit multi-
 plex in se, s^o quia obtu id^o
 s^o una quoru in pluribus f^o
 talia in raris quoru et
 q^o fundit s^o etiam quia id^o obtu
 nunc ut has raris et ordinem
 ad hoc quobate extrinseca nunc
 ut has ordinem ad alia quobate
 reale a prioribus dista quoru, et
 fit, un^o ad nunc et int^orum

potentem intellere nunc ut volentem
 potentem velle quipiam. Aut si
 hoc nunc ut aal seu principium
 bonorum nunc ut reale seu principium
 rationum quipiam. H. 4. an detur
 distinctio ex natura rei facti seu facti
 §. 1. explicita status questionis

Ar. IV.
 An detur distinctio ex natura rei facti seu
 facti.

Explicita status questionis.

Distinctio ex natura rei id est illa, qua
 quaedam intellus praedit dividuntur
 hinc in distinctio ex natura rei reale
 et ex natura rei facti.

Distinctio ex natura rei reale, qua
 etiam stricte realem spectant, sunt
 et illa, qua intellus in plures
 res. potest illa distinctio dicitur
 intellere in plures res quo intellus
 intellus in talia entia, quorum
 unum separari potest ab altero, aut
 qua recipiuntur in subiectis diversis
 aut qua opponuntur sibi inquam
 producens et productum, s. quorum
 unum generari potest a generato
 altero aut corrumpi a corrupto altero

Distinctio ex utraque rei forma (quam
 etiam distinctio media vocant)
 respectu sunt distinctio spiritus realis
 et pure formalis per rationem a qua
 ut utraque atque participat. Et
 illa, quae antecedente ad quatuor
 intellectus, incedit in duas formas
 aut quatuor formas, illa vero distinctio
 dicunt incedere in plures formas
 quatuor formas, quae incedit in talia
 quae sunt inseparabilia et in-
 produciabilia à se invicem, neque
 talia similes habent oppositam
 relativam et tamen ita sunt attri-
 buta ut unus non intelligatur
 in distinctio alterius, et de illorum uno
 potest verificari atque, quod verificari
 non potest de altero, licet de reliquis
 spiritus realis sunt una et eadem
 res. Vbi tamen

Nota non dicere hos auctores ex quo
 haec distinctio distinguitur posse de se
 invicem simpliciter negari quia
 potius affirmant ea se simpliciter
 tamen se invicem affirmabilia et
 tamen negari posse in aditu ex utraque
 rei forma.

Ad id Massing celebrii scilicet dicta ex utra
rei felle n. hae distas et prias existentias
sicut dicta stricte realti veru quaz scilicet
tara sentia aserit felites illas ex utra
rei felite distas hae etn distas et prias
existentias.

Hanc distas ex utra rei folem aserit cum
scoto scilicet dari in attributa diuina
v.g. in iusticia et misericordia. Pari ad
se inuicem paratas item in praesentia abso-
luta seu utra ordinata parata in praesentia
relativis. denique dat in utra scilicet eadem
distas in gradus metaphis eiusdem supo-
liti que nos intelligit praesentia centralia
eius in diuina quoniam et in se or-
dinem quoniam superiorum et inferiorum
habita, qualia in petro v.g. in felle,
corpus, iuvenis, ad, hoc, hic hoc seu
petro una in differentia praesentia utriusque
realtum, positivum, reale et d. II. resoluitur
questio.

§. II.

Resolvitur questio.

Dis v. dat / felle in creatis / distas ex utra rei

felis, qua fit media int diffioe spiritus realis et
 realis. Ita queris plura contra Scotistas et paucos
 alios int quos e patet Maurus quaestioe 32 qua
 ubi va nota, ne a natura p gubioe hanc dari posse
 salta p absolutam Dei potentia antecedenti ad que
 rationem intellus diffioem int duo, que st in gubio
 bilis ac inproduibilia a se inuicem, nec alia
 habet oppositam relationem et qua dicitur diversis
 diffioibz, scilicet nota ego, qd diffio illa, si qua daretur
 int talia certis, fit media int diffioe spiritus realis
 et realis.

Prof. gubio 1. diffio ex natura rei felis, qua iuxta
 Scotistas e media l. e. spiritus realis, l. o. in gubio
 bilis. go a tal diffio ex natura rei felis, qua fit
 media int diffioem spiritus realis et realis. quia
 e manifesta. prof. a. quo ad 1. membrum: de
 diffio ex natura rei fultis, quatenus ita diffioem
 antecedenti ad operationem intellus verificans prota
 gubioem: p illa, de quez antecedenti ad operationem
 intellus verificans prota gubioem st spiritus
 realis diffio: go diffio ex natura rei fultis p
 spiritus realis diffio. M. hinc diffioem gubioem
 quia de realitate l. g. petri iuxta Scotistas, verus e
 dicere realitas petri e alqd ex natura rei fultis
 diffioem a realitate petri, et de realitate petri qua
 iuxta Scotistas ex natura rei fultis e diffio ab realitate
 verus e dicere realitas petri e alqd ex natura rei
 fultis diffioem a realitate petri: p ce diffioem ex natura
 rei fultis a realitate petri, et a ce diffioem ex natura
 rei fultis a realitate petri st gubioem: go de diffioem
 ex natura rei fultis verificans prota gubioem.
 Prof. nota etiam n. prius diffioem, fultis illa, de quez
 ante operationem intellus verificans prota gubioem

n' pot ee strikte realti d'm: go etm ille, de
quibz verifiqaz p'ota g'raloria n' pot ee strikte
realti idm: s' illa, quod n' s' strikte realti d'm,
etm i'vata p'otas s' strikte realti dista: go illa
de quibz verifiqaz ante operacem i'klus p'ota
g'raloria s' strikte realti dista. go etm dista
ex n'ra rei felit s' strikte realti dista.

Dues. tu in divini admitti dat g'raloria de
realti id'ificati, s'ill de n'ra divise et pa-
ternite: go g'raloria pot ee strikte realti d'm.
R. 1.º n.a. quia probabilis e' sentia th'goru'
ngans illa in divini verifiqazi g'raloria de
realti id'ificati. R. 2.º v'nta sentia' ad-
mittentem in deo distie virtute' d.a. in
divini admitti dat g'raloria im'ediata de iden-
tificati, et nullo m'do ne quidm m'de et inie-

adequate realti distis n.a. dat admitti g'raloria
m'da de id'ificati: inq. p'terea, quia ifa
id'ificata distignti int se saltm m'de ab ine-
adequate realti c.a. et n.c. na ex hoc ifo oftea
sy ca de que verifiqaz g'raloria, dra int
s' distingu' realti l. adequate l. inadequate
et m'de p'be id'identem realem unig tertii
cum pluribz realti int s' distis. qual' iden-
titas, cum in creati tu patrum de'z, q'm
p'ard in i'isdem dat n'p'arim s' trinitati,
deo in creati illa de quibz verifiqaz
p'otog'raloria, dat ad'equa realti ee dista.

Primes 1.º quocunq' s' p'parabilia ab invice
s' i'vata p'otas s' strikte realti dista: go
etm illa int que dat s' distio ex n'ra
rei felit s' strikte realti dista. p'of. q'p'ie.
Ideo illa, que s' p'parabilia, s' strikte realti

dicta, quia de separabili antecedente ad
 oes quoslibet intell. verificantur prole glos-
 toria sicut ce hic et n' ce hic, ce
 nunc et n' ce nunc, et quia prole
 glosoria n' pot. ce sicut realit. dicitur:
 sicut de diff. ex utraque rei factis V.g. de calite
 et realitate petri etiam verificantur prole
 glosoria: ergo dicta ex utraque rei factis
 sicut etiam sicut realit. dicta: M. prof.
 exinde, quia n' parti, separabili ce
 sicut realit. dicta, alia rase glosoria
 efficiuntur. probari n' pot. qm' q' alia sepa-
 ratim idem sicut ce et n' et n' ce n' aut
 idem sicut ce nunc et n' ce nunc. n.
 vero priori diffinitio patet ex dictis in
 prof.

Firmas 2°: produm realit. existere realit.
 separari realit. iuxta oes aliud n' d'. qm'
 produm, existere, separari a parte rei. q'
 etiam aliqua diffinitio realit. nihil e' aliud,
 qm' illa diffinitio a parte rei. sicut quo diffinitio
 ex utraque rei factis diffinitio a parte rei ergo
 diffinitio ex utraque rei factis e' realit.

45. Confirmatio 3°: Quo diffinitio ut ens ab ente
 etiam iuxta solas diffinitio sicut realit.: sicut
 realit. V.g. et realit. petri, quo iuxta solas
 diffinitio ex utraque rei factis diffinitio ut
 ens ab ente: ergo quo diffinitio ex utraque rei
 factis, diffinitio realit. et diffinitio diffinitio ex utraque

zai rei filis & stivile realis. prof. m. aalitas
 petri petri et filii ex ntra rei dista ab eundem realite.
 n' d' nihil, s' e' ista quiditas aalitis et riuifm realitas
 ut ex ntra rei filii dista ab aalite petri et n' e'
 nihil, quia et n' ista e' quiditas realitatis: go ta aalitarq
 ut dista ex ntra rei filii a realite q'm realitas, ut
 dista ex ntra rei filii ab aalite e' ens: go aalita, et
 realitas distingunt ut ens ab ente.

Ad hoc et similia argumenta q. scilicet nulla orare
 nulla entitas ee in uno ex distis ex ntra rei filii
 v.g. in aalite petri, quo n' et n' realit' sit in altero
 sicut in realite et hinc proba ista n' distinguere realit'
 neq' ut ens ab ente, s' tntm ee e' q' filii in aalite
 q' n' sit filii in realite, et hinc ista distinguere ex
 ntra rei filii.

Verum ista responsioe probant aduersari alteram
 antecedenti in prof. positi membrum nempe distioe
 ex ntra rei filii q' n' q' ee stivile realis, ee oino
 impertibile et hoc ipso n' dari, na' si ois realitas
 ois entitas et oc proba, qd realit' e' in aalite et n'
 realit' e' in realite. quid go in hac p'oe aalitas petri
 n' e' filii ex ntra rei realitas petri, q' unq'm n' q'
 de aalite.

Dicent: n' ngari realitatem realit', s' tntm filii
 seu in parte filii de aalite. s' eue petitioc p'pi!
 Quor' em' q' sit illud, q' n' q' de aalite q' d'
 realitas ex ntra rei distingunt filii de aalite
 quodquidm ois realitas et ois stivitas stivile
 realit' e' inde cum aalite, et h'nt ngari reali-
 tatem filii. go illud ex ntra rei filii capiant
 per ipsum filium, adeoq' ofuscum pes aq' ofuscum.

go nil ad casum explicat, et quodam
 diffisio sententia, si n. e. pro ille real
 a. n. r. in p. r. b. l. g. S. III. f. l. s. obies.

S. III. Solvuntur Obiectiones.

Obi. 1.º quo habet diversas d. f. i. o. e. s., habet diversas
 q. u. i. d. i. t. a. t. e. s. seu sententias: s. p. d. i. s. t. a. ex utra rei
 f. e. l. t. i. c. i. t. a. t. e. v. g. p. e. t. r. i. e. t. e. i. u. s. d. e. m. r. e. a. l. i. t. a. t. e. h. a. b. e. t
 d. i. v. e. r. s. a. s. d. f. i. o. e. s.: g. o. e. t. i. a. h. a. b. e. t. d. i. v. e. r. s. a. s. q. u. i. d. i. t. a. t. e. s.
 n. p. r. o. f. a. a. l. i. t. a. t. e. d. i. s. t. i. n. g. u. i. t. q. u. o. d. s. i. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. s. e. n. t. i. e. n. d. i.
 d. i. l. r. e. a. l. i. t. a. t. e. v. e. r. o. q. u. o. d. s. i. t. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. r. a. t. i. o. n. i. a. n. d. i.
 g. o. a. a. l. i. t. a. t. e. p. e. t. r. i. e. t. r. e. a. l. i. t. a. t. e. e. i. u. s. d. e. m. h. a. b. e. t
 d. i. v. e. r. s. a. s. d. f. i. o. e. s. D. d. M. quo habet diversas
 d. f. i. o. e. s. a. d. a. q. u. a. t. a. s. s. e. u. t. a. l. e. s. q. u. a. r. u. m. q. u. a. l. i. b. e. t
 t. o. t. a. s. e. n. t. i. a. e. x. p. l. i. c. i. t. i. n. o. r. d. i. n. e. a. d. o. i. a. g. n. o. t. a.
 t. a. e. x. t. r. i. n. s. e. c. i. a. i. l. l. a. h. a. b. e. t. d. i. v. e. r. s. a. s. q. u. i. d. i. t. a. t. e. s.
 i. M. quo habet diversas d. f. i. o. e. s. i. n. a. d. a. q. u. a. t. a. s. s. e. u.
 t. a. l. e. s. q. u. a. r. u. m. n. u. l. l. a. t. o. t. a. r. e. i. s. e. n. t. i. a. i. n. o. r. d. i. n. e.
 a. d. o. i. a. g. n. o. t. a. e. x. p. l. i. c. i. t. i. l. l. a. h. a. b. e. t. d. i. v. e. r. s. a. s.
 q. u. i. d. i. t. e. s. n. M. e. t. d. m. s. p. a. a. l. i. t. a. t. e. p. e. t. r. i. e. t. r. e. a. l. i. t. a. t. e.
 h. a. b. e. t. d. i. v. e. r. s. a. s. d. f. i. o. e. s. a. d. a. q. u. a. t. a. s. n. m. i. n. a. d. a. q. u. a. t. a.
 c. m. e. t. n. c.

D. f. i. o. g. o. a. d. a. q. u. a. t. a. a. a. l. i. t. a. t. i. p. e. t. r. i. n. e. t. a. t. u. m. p. r. i. n.
 c. i. p. i. u. m. s. e. n. t. i. e. n. d. i. s. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. s. e. n. t. i. e. n. d. i. e. t. r. a.
 t. i. o. n. i. a. n. d. i. s. i. n. t. e. t. p. a. r. t. e. s. d. f. i. o. a. d. a. q. u. a. t. a.
 r. e. a. l. i. t. a. t. i. n. e. t. a. t. u. m. p. r. i. n. c. i. p. i. u. m. r. a. t. i. o. n. i. a. n. d. i. s. p. r. i. n. c. i. p. i. u.
 r. a. t. i. o. n. i. a. n. d. i. e. t. s. e. n. t. i. e. n. d. i. s. i. n. t. e.

Q. u. o. d. e. t. q. u. i. a. a. a. l. i. t. a. t. e. p. e. t. r. i. e. i. p. a. r. t. e. r. e. i. n. i. l. l. e. e.
 a. l. i. u. d. q. u. a. m. i. p. s. e. p. e. t. r. i. s. s. e. u. h. a. e. g. l. o. s. e. m. o. u. e. t.

pore et ad reali suu, et realitas petri
 realit sumpta et in hoc ipso gressu
 sicut huius gressu adequata dicitur n. e. tunc
 principii sentiendi neque tunc ratiocinandi
 quia illud gressu n. tunc potest sentire
 neque tunc ratiocinari, sicut et sentire
 et ratiocinari suu quod aalitis realit
 sumpta adequata dicitur n. e. tunc
 principii sentiendi neque ratiocinandi
 sumpta adequata dicitur e. e. tunc principii
 sentiendi sicut tam aalitis quam ratiocinandi realit
 sumpta adequata dicitur erit e. principii
 sentiendi et ratiocinandi suu.

Vegetis aalitis petri tunc dicitur e. principii
 sentiendi et ratiocinandi eiusdem tunc dicitur e.
 principii ratiocinandi: quod hoc est dicitur adequata
 ratiocinandi et ratiocinandi. R. d. a. aalitis petri
 facti sumpta tunc dicitur e. principii sentiendi
 et ratiocinandi facti sumpta tunc dicitur e. principii
 ratiocinandi a. u. realit sumpta n. a. et e. aalitis
 horum sicut petri facti suu in parte suu accepta
 et quidem tunc hoc sicut prout existit in quibus
 principia et gressu hoc tunc in ordine
 ad passus. pariter ratiocinandi horum in parte
 suu accepta et quidem tunc hoc, sicut prout
 in quibus principia et gressu hoc tunc
 ad ratiocinandi existit. in quo tota sententia aalitis
 horum prout e. in illa quibus principia
 et gressu hoc tunc in ordine ad passus
 sicut e. principii sentiendi, ideo adequata dicitur aalitis
 facti et principii sumpta e. e. principii
 sentiendi. Item pariter dicitur de ratiocinandi
 facti accepta.

46.

Obi. 2. Illa quo fundant in eadem re
 similitudine et dissimilitudine reale in
 eadem distinguuntur ex utraque rei facti.
 Idem aliquo quo in eadem re fundant
 similitudine et dissimilitudine reale in eadem
 quo dant aliqua, quo distinguuntur ex utraque
 rei facti. prof. n. aaltas petri & g.
 fundat in petro similitudine reale in Leone
 quia fundat aalite petri & similitudine
 Realitas vero fundat in petro dissimilitudine
 in Leone, quia fundat hanc petri &
 dissimilitudine Leoni: go dant aliqua quo
 fundant in eadem re sunt in aalite et
 realte petri, quo simile reale in eadem
 res, similitudine et dissimilitudine reale in
 eadem. R. J. M. n. m. in prof. d. a. aaltas
 petri in seipsa reale fundat in petro similitudine
 reale inadeguata in Leone, realitas vero
 fundat in petro dissimilitudine reale et in toto
 reale adaequata et dissimilitudine adaequata
 n. a. et sub eadem distric n. c.
 Explicis R: aaltas petri in parte rei et
 in se totum inadeguata & similitudine
 adeoq. inadeguata & etiam dissimilitudine Leoni.
 prof. et familia iuncta plura & hae
 tales qualitates et accidentia qualia
 habent altera, et et dissimilitudine & hae
 diversas qualitates et accidentia go non
 et adaequata similia alteri & unum hae
 oas qualitates et accidentia talia qualia
 habent alterum et unum et inadeguata simile
 alteri & unum hae totum aliquas qualitates

et accidentia talia, quonia h' alteru.
 subsumo p' aulites petri i parte rei h' t
 qualites seu accidentia quoda talia
 qualia h' leo nimiru p'fatus et
 infuse h' qualites seu accidentia quoda
 alia qualia n' h' leo nimiru intellio.
 go aulitas petri i parte rei e' tnt m
 inadapate fili; leoni et g'f' g'nd' et m
 inadapate eidm diffimili; eidm p'rotht
 modo probat realite petri i parte rei;
 ee inadapate file et inadapate diffimile
 leoni, quia illa i parte rei h' et m
 quoda q'raos seu accidentia talia qualia
 h' leo nimiru p'fatus et quoda alia
 nimiru intellio.

Verbi 1. Non p' alij alteri inadapate
 ee aequala et inadapate eidm ee inadapate
 go rex, inadapate file et inadapate diffimile
 p' g' a. n. c. et parte. Diffimile
 e' q' a. si veni i, ides vero p'it, quia
 equalita g'p'it in indivisibili seu quia
 equalia p'it que sibi que ad quantitate
 p'fata g'ruunt. At vero similitudo n'
 g'p'it in indivisibili, p' p'p'it maj;
 et mix, n' p' similitudine g'ruunt
 n' intellio omnia et p'fata g'ruentiam
 claru in qualite, p' solu alij, et
 abstractio q'ra illa p'it, id q' a
 p'fatio manifeste colligij ee eo q'
 tunc hoc dieq' similitudine alteri q'm
 alij et una ee creatura similitudine
 Deo q'm altera.

Quod i q'ndas p' similitudine aliquu

intelligi ornata eorum convenientia
in qualitate transmissio hoc modo
loquendi minus minus negabo in
parte Adequatas tractata 2° parte
2^a dispu: 17.^a N. 34. quod inter alia
petri et aalite leoni a parte rei
hinc videtur aliqua similitudo nisi facta
fundamentalis; in quantum sunt haec duo
aalite, probant inter se fundamentum
abstractandi s. quod est ratiocinatio quae
aali.

Vizet 2° o. identitate inadapta unig
in altero in creatis involvit identitate
aliqua adapta unig in altero. E.g.
hoc ipso quod hoc fit inadapte identitate
in ea et dicitur in hoc aliqua pars ad-
apta identitate in ea.

47. Ergo etiam o. similitudo adapta involvit aliquam
inadapta quod hoc ipso quod petri adapte
fit similitudo leoni dicitur in hoc aliquid
quod adapte simile est leoni s. hoc non est
aliud, quam aalite, quod aalite est adapte
similitudo leoni. Atque realis aalite non
est similitudo adapte aalite leoni quod
adhuc aalite et realis petri convenient
proba generalia, quod distinguuntur
inter rei, sicut dicitur n.c. et parte
distantiae, quod identitate realis in-
adapta facta in creatis supponit aliquid

totum quod pars partibus realiter distinctis unde
 fit sicut unum adaequale. Denique cum
 una parte, et ab altera adaequale distincta
 quae. At vero similitudo inadaequata non
 supponit partem realiter inter se distinctam, sed
 tantum supponit in re diversas qualitates
 et accidentia, quae quia eadem indivisi-
 bilis rei sunt, quod est idem eadem re,
 ut se inadaequale similiter alteri partes
 qualitates et accidentia illa secundum
 quae quod est in altero, quia indivisio
 in illa re des aliquid quod adaequale fit
 simile alteri. Certum si paritas te-
 neatur, tunc sunt in hoc e.g. de
 aliqua parte, quae adaequale distinguitur ab
 ea, ita etiam in hoc dicitur dari aliquid
 probum, quod fit adaequale dissonantiae leoni
 quod tamen implicat, in nullo fit probum
 inexcogitabile in hoc quod non saltem habet
 aliquid simile in leone.
 Obi: 3. probum et implicatio fundant
 partem contradictoria si eadem eadem
 realiter in probum et implicatio, quod
 fundant partem contradictoria, quod
 fundant partem contradictoria distinguuntur
 ex natura rei, quod.
 Confirmatur intellectus et voluntas si eadem

reals potia et in fundant qtratoria
 quia voluntas a libera et intell
 u a libe. qd distinguit ex nra
 rei fult. P. d. M. pfitio et
 impfitio ngans eandem pfitioem
 faciunt qtratoria c. M. ngans alia
 pfitioem ulterioem pfitioem n. M.
 et d. m. pfitioem pfitioem creat
 a pfitioem et impfitioem ngans ean-
 dem pfitioem, quia e in ila entite
 n. m. ngans pfitioem ulterioem
 pfitioem reperibile in alia entite
 c. m. et n. c. ad qfirmam P.
 n. a. quo ad fundam parte, qd
 nimiru intellu et volenti
 qtrant qtratoria rae ad
 tam d. voluntas a libera ad
 aliquos artz nempe ad volitioem
 et intellu n a libe ad eodm
 artz pfitioem ad volitioem n. vo-
 luntat a libera ad aliquos artz
 et intellu n a libe in alios
 pfitioem artz, nempe ad intellu
 c. hoc autem n pfitioem
 eandem reals potia se libera
 ad hos artz et n ee libera ad

alioi auty Ar: 5. an dux in creati
distio virtutis intrinseca esse ditioni.

Ar: V
An datus in creatis, distinctio
virtualis intrinseca nomine
distinctionis?

Hoc ditioni virtutis n[on] intelligit distio
vere et proprie talis na[m] ut bene ad
verbi Opinio q[ue] traversa q[ue] n[on] h[ab]et
punto 4. §. 1. rem virtutis aut
eminente et alij n[on] esse et reali
et tale, s[ed] t[ame]n q[ue]tinere virtutem
et quietate, q[ue] q[ue]tinet aliud unde
hoc quoq[ue] int[er] distio ex natura rei
fulam d[ist]inctionem assignat, q[uo]d distio
virtutis rem p[ro]p[ri]e indivisa ac
simplice relinquat, n[on] idem distio
ex natura rei fulij hoc eni[m] int[er]ce-
dit int[er] fulite et q[ue]ptibilitate vere
a parte rei plures.

Prostat t[ame]n hoc distio virtutis, q[uo]d sunt realit[er] 48.
distio in creatis, capacia s[ed] q[ue]tratoriorum
proben, ita etm distio virtutis capacia sunt
q[ue]tratorias. Vnde quinto distio virtualis
dicitur ee capacitas duorum aut plerumq[ue]
realit[er] idemfactorum ad proba q[ue]tratorie

Idem distio. multi dixerunt dari volunt in
 Oco. atra divina int et psta relativa.
 Quidam distio virtutis in intrinseca seu M
 et extrinseca. seu m. distio virtutis intrinseca
 d. copartus. identificatorum ad psta gtratoris
 identificati. intrinseca. Qualia E.g. sunt
 ee sal et n. ee aal, quia vero psta
 gtratoris intrinseca verificari n. pot. de
 identificati nisi identificata discrepent in alquo
 psto reali qd. fult. uni. ex identificati
 inest. et n. in alteri, ideo non
 distio virtutis intrinseca dicitur ee identas
 realis cum discrepantia identificatorum
 in alquo psto.

Distio virtualis extrinseca. e. copartus. dicitur
 dicatorum ad psta gtratoris intentionalia
 seu extrinseca rebz identificati, qualia t.
 grossi et n. grossi eadem guide. De
 hac distio. virtuali extrinseca peradi-
 cemus. Arlo. p. h. promissio.
 Questio et. an. in creatis des distio virtutis
 intrinseca M. na. an. in deo des dixerunt
 d. examinae S. II. resoluitur questio.

S. II.

Resolvitur Questio.

Quis n. des. neq. possib. e. in creatis distio virtutis
 intrinseca. Ita quoniam sentia ubi videtur
 apud. Requiendo qtra Thomistas. prof.
 n. pot. in creatis dari identas realis duorum
 cum discrepantia reali in alquo psto in-
 trinseco qd. n. pot. in creatis dari distio
 virtutis intrinseca. prof. a. identas d. psta

unitas, si in reatu n' pot dari tali p'feta unitas
 cum discrepantia in aliquo reatu intrinseco qd
 in reatu n' pot dari identitas vel discrepantia
 reali in ipso reatu. M. patet ex eo, quia
 identitas idem e, ac eadem entitas, l. ut Aulus
 loquitur e unitate sentia et quidem talis, si
 unum unum de altero in reatu affirmari pot
 fieri nequit, nisi identitas sit unitate p'feta.
 probat qd n. ad unitatem p'rie dicitur requiri
 quoniam bonorum et p'fitionum, qd ad p'feta unitate
 tale requiritur p'feta quoniam bonorum et p'fitionum.
 si in reatu n' pot dari p'feta quoniam bonorum
 et p'fitionum, ubi dat discrepantia in alio reatu in-
 trinseco; nam eo ipso unum refertur sibi aliquid p'fete
 intrinseco, qd alteri n' quoniam, atq; adeo n'
 quoniam illi oia sua bona; qd etiam in reatu
 n' pot dari p'feta unitas cum discrepantia in
 aliquo reatu intrinseco.

Confirmat, tunc totum dat p'feta unitas in alio
 qd oia quilibet illorum tandem p'fuit alterum qd
 p'fuit se ipse si nulla res creata totum p'fuit
 alterum qd ipse se ipse, nisi quoniam ipse oia
 sua reata intrinseca, quia quilibet reatu in-
 trinseco sequitur p'fitive sit e aliqua p'fite
 reatu illi unum in re, qd nulla res creata ut
 p'fiam unitatem vel alteram, nisi quoniam ipse
 oia sua reata intrinseca et hinc illi qui
 in Deo admittunt distinctionem inter dant
 disparitatem, vel, licet in Divinis admittat
 talis distio in reatu, tunc admittit n' pot, nam
 in utraque divinitate et potu patri, v. g. pot
 dari p'feta quoniam oia p'fitionum, atq; etiam
 identitas, licet utraque divinitate et pater + discrepant
 in alio reatu v. g. in reatu filii qd in utraque
 divinitate n' autem patri, quia, inquit, potu
 filii et alia relecta n' pot p'fitiones simplicitate simpliciter
 reatu utraque divinitate, unum in se. qd absq; his pot

altra divina p[er]fete quicquid p[er]tinet bona
sua, n[on] queret reliqua p[er]tota absolute, p[er]
p[er]fetes simpliciter simpliciter, q[ui]a p[er]t[er]a
d[omi]ni idem, ut d[omi]n[us] p[er]t[er]a d[omi]n[us] d[omi]n[us]
in alio p[er]t[er]a, adeo, d[omi]n[us] d[omi]n[us].

E contraria in creat[ur]a p[ro]bat[ur] p[ro]fiteri q[ui]dlibet
p[ro]fiteri respa illig[ur] n[on] inest: q[ui]a res recte
ut p[ro]fite finita per additio[n]em intelligit p[ro]fite.
finito auget et p[ro]fite p[ro]fiteri: q[ui]a in creat[ur]a
p[er]t[er]a alio p[ro]fite quicquid o[mn]ia p[er]t[er]a bona sellen,
nisi p[ro]fite quicquid o[mn]ia p[ro]tota p[ro]fite: q[ui]a
p[er]t[er]a in creat[ur]a d[omi]ni p[ro]fite quicquid adeo, neq[ue]
deditas, ut d[omi]n[us] d[omi]n[us] in alio p[ro]tota.

Prof. 2: Si in creat[ur]a p[ro]babil[is] e[st] d[omi]n[us] virtus
tunc n[on] amplig[ur] e[st] evidas separabilia ce reall[is]
d[omi]n[us]: consequens admittit n[on] p[er]t[er]a q[ui]a p[ro]fite p[ro]fite
deo p[ro]fite evidas e[st] separabilia tunc p[ro]fite reall[is]
d[omi]n[us], q[ui]a evidas e[st] idem n[on] p[ro]fite p[ro]fite ce et
n[on] ce h[ic], ce nunc et n[on] ce nunc: p[er]t[er]a admittit
in creat[ur]a d[omi]n[us] virtus hoc e[st] amplig[ur] evidas
q[ui]a p[ro]fite m. tota evidas et ras h[ic] verit[is]
q[ui]a idem n[on] p[ro]fite p[ro]fite ce h[ic] et n[on] ce h[ic], in co
quid, q[ui]a de ead[em] simplicissima re in creat[ur]a
n[on] p[ro]fite p[ro]fite verificari p[ro]tota p[ro]tota.
p[er]t[er]a hoc ras admittit d[omi]n[us] virtus interioria
in creat[ur]a, cadit: q[ui]a q[ui]a q[ui]a.

49. Obicit p[er]t[er]a Lyricus. ~~De~~ e[st] eod[em] indist[ri]bili actu q[ui]a
fior[um] verificans p[ro]tota p[ro]tota: q[ui]a defecto d[omi]n[us]
d[omi]n[us] virtus in creat[ur]a. prof. a. idem act[us] q[ui]a
d[omi]n[us] p[ro]fite et odium, n[on] p[ro]fite d[omi]n[us] et odium
reunati: p[er]t[er]a de hoc amore et odio verificans p[ro]tota
p[ro]tota: q[ui]a de eod[em] actu q[ui]a p[ro]fite, verificans p[ro]tota
p[ro]tota. prof. m. amor ille tendit in Deum
et odium illud n[on] tendit in Deum, alia, eni actus

grosius adfert Reum, et e' contrariis odium
 illud tendit in peccatum amos vero illa n
 tendit in peccatum, alias grosius amaret pec-
 catum, s' tendere in Reum et n' tendere
 in Reum ite' tendere in peccatum et n'
 tendere in peccatum s' g'atoria; go da
 hoc amore et odio verificantur proba g'atoria.
 R. n. a. in probae n. m., in huius prof.
 n. m. cum addita rae.

s' probat s' rae odia alqd e' tendere actu
 odi in alqd et amare alqd e' tendere actu
 amoris in alqd: go s' odium, qd e' in g'rosie
 tendit in Reum et amos in peccatum adiu illud
 odit Reum et amos ille aut peccatum. R. d. a.
 odia alqd e' tendere actu odi in alqd ave-
 sative seu illud averfando, et amare alqd e'
 tendere actu amoris in alqd p'fective
 seu illud p'ferendo et affective amari-
 tendo c. a. odire alqd e' p'cipua tendere
 actu amoris in alqd n. a. et c.

Dices 1° tendere actu aliqne in peccatum
 p'fective aliud n' e', qm ce actum p'f-
 ectivum et tendere in peccatum: go s'
 amos ille tendit in peccatum, tendit in
 illud p'fective, quia amos ille e' actus
 p'fectivus. R. n. a. b. d. tendere actu in
 peccatum p'fective nihil e' aliud, qm
 ce actum p'ferativum peccati et ten-
 dere in peccatum c. a. qua ce actus p'f-
 ectivus alteriq' odii et tendere in peccatum
 n. a. et c.

Dices 2° ce actum p'ferativum peccati
 nihil e' aliud, qm ce actus p'flectivus
 p'ferativus aliqne odii et tendere in peccatum

Inq[ui]sio a' acty simpl[is] prosecutioy ali-
 cuiy obli et tendit in peccatu: go
 hoc i[st]o q[ui]sio e' acty prosecutioy peccat.
 R. n. M. si queris, qd go sit ee actu
 prosecutionem aliu[m] d[er]rati obli? I
 hoc i[st]u ab experientia notij ee qm ut
 ulteriy explicari pit. qd i[st]u adve[rs]a-
 ri dicent, s[ed] quodas, qd sit obli affe-
 rive prosequi, qd illud averfari?
 Omnes 3^{io} acty alqis intell[ig]it n[on] p[er] ee qm
 obli quin simul fit eiusdm obli repr[es]-
 sentat[io], nec acty alqis voluntis p[er] ee
 ead[em] obli quin simul fit eiusdm obli
 prosecutio: go a pari acty qui a' simul
 amor et odium dt ee amor eiusdm obli
 cuiy e' odium et visum. R. c. a. n.
 c. et paritem. nam qm et representat[io]
 obli, itm amor et prosecutio obli p[er] h[oc]
 nulla r[ati]oe repugnantes, s[ed] idm dicentes.
 At veris amor et odium p[er] h[oc] repug-
 nantes; go mirum n[on] e', eund[em] actu ee
 simul qm et representat[io], amor et
 prosecutionem r[ati]oe eiusdm obli. male tu
 ex hoc deducit alterum, unde retorqueri
 p[ot]est paritas in adversariu, simul impli-
 cat, ut idm acty fit simul affirmas et nego
 de eod[em], licet affirmas uniy pit simul
 saltem indirecte et virtualit[er] ee r[ati]oe al-
 teriy, ita atm implicat, ut idm acty fit
 amor et odium eiusdm obli, licet qm ee
 amor unius, t[ame]n motu p[er] h[oc] qd horret
 et detestat alterum. At: v. q[ui]sio de diffini-
 g[ra]d[us] m[ot]u[us] eiusdm individui.

Arius VI.

Qualis detur distinctio in gradibus metaphisicis eiusdem in dividuo.

Nota 1^a: gradus metaphisicos n̄ intelligi partes, sicut 50. aliumq; totius, quales sūt materia et forma sicut v.g. corpus et anima respu hōis. s̄ intelligi nota tam generica s̄ huius specificia, tum in dividuaria ino et differentialia huius in se ordine superiorum et inferiorum, quae reperiuntur in eodem individuo indivisibilibus accepto, qualia respu petri v.g. s̄ essentia, substantia, corpus, vivens, aeternum, hōis, petrus. Ita distinctio metaphisicorum, sensitivum, rationale, huius.

Nota 2^a: gradus metaphisicos s̄ in concreto, uti in alatis exemplis, auijivus, s̄ in abstracto, ut, s̄ dicitur: a alitate, realitate, humanitate, petritate, hōicite.

Nota 3^a: Ino individua aliud esse profectum ex partibus realibus distinctis, uti petrus ex corpore et anima, aliud esse simplex nullis distinctis partibus essentialibus, realibus distinctis, uti angelus, anima rationalis, &c. his notatis.

Quaestio est qualis distinctio incedat inter gradus metaphisicos sive in concreto sive in abstracto acceptos, et repositos in eodem individuo concreto tam profecto, qm̄ simplici s̄. l. gelusio, nota.

§. I.
Conclusiones nostrae

Dico 1°: gradus metaphisici eiusdem individui n̄ distinguuntur

int se realte. Ita genus qtra quosda' ex antiquis.

Prop. 1.º rase sancty distatase bta
 metaphisectioe q^a N. 19. sufficit gradus
 metaphos rase distinguere, qo n' dicitur dii
 ca disti realte. Quia e' manifestu
 eo, quia, sicuti gentia n' st multiplicande
 sine necessitate, ita neq' distio realty,
 quia f' hanc multiplicand' entia. a. p.
 Tota f' rase, ob quam adversarij aiunt, qtra
 metaphos distinguere realte, juncta e' ex
 diverso modo quipiendi eandem res, et qtra
 qtra ex diverso modo loquendi et denomi-
 nandi eandem rem; s' hoc rase n' sufficit
 ad inferenda distioem realte et sufficiente
 salvari, ut distioe rase; qo distio
 rase sufficit. M. patet ex rase ad-
 versarij referendi; obioribz, ex quorum
 solutioe rase facta probatur. Interca
 eandem m. sic

Confirmat: quod eandem res ut diversas operas
 f' quatu' aliquas differt ab altero et
 aliquas n' differt, ut intly sufficienter fun-
 damentu, ut eandem res diversis modo qui-
 piat, et qtra qtra om' denominet diverse
 modo sine ulla distioe in ista re. E.g.
 quia petros qtra corpore et aa rase
 proprium diversam operas E.g. visio,
 audio, imaginatio, motus localis, intly
 fides istas ut fundamentu quipiendi illa
 ian sub principiu passas et denomi-
 nandi illa eal, id velt quipiendi illa
 ut principiu intly, et tribuendi illi pot'

uale, s. hoc i. tota diffis. ratio, uti in prof.
 glufiori 2^a explicabit. qd. diversy iller
 mag. quicquid et denominandi eandem
 rem sufficientes salvas q. diffise. ratio.

Prop. 2^a. que de se invice. in veritate
 pot. affirmari in rebus, n. distinguit realit.
 s. grady metaphis. eiusdem individui pot. de
 se invicem in veritate affirmari in rebus
 qor. n. prof. quilibet i. has et friles
 p. hoc, ut p. hoc, petry e. hoc, petry e.
 invicem, petry e. aal, s. in his uny grady
 metaphis. affirmari de altero in rebus, sicut
 grady superiores de gradu individualit.
 qd. alq. saltem grady superiores metaphis.
 de gradu individualit. in veritate pot.
 affirmari in rebus. Ex hoc ipso autem
 prof. q. etiam grady superiores p. hoc. de se
 invicem in veritate affirmari in rebus,
 na. quo s. eadem unilertio s. eadem in
 se, et q. q. de se invicem pot. pot.
 affirmari in rebus. s. grady metaphis. s. idem
 unilertio sicut gradus individualit., de
 quo affirmari in rebus qd. etiam s. idem in
 se. Ratio hinc rei ulterius e., quia, sicut
 petry nihil aliud e., qm. hoc abstractu
 conceptu ex corpore et a. reali. ita etiam
 substantia petri humanitas petri, aalitat.
 petri nil e. aliud, qm. hoc abstractu
 conceptu ex corpore et a. reali. qd.
 unum n. e., grady metaphis. p. hoc. de se in-
 vice. affirmari in rebus.

Dis. 2^a. gradus metaphis. eiusdem suppositi distin. 51.
 qur. in se sola rae. hoc glufio ut duo men
 tra

i.º et qd oca diffioe int grady metapho-
 rget, pake diffioe raris, et quo ad hanc
 partem probata e gelufio partim f gelufio
 ja huiy articuli, partim etm in artlo
 4.º et 5.º ubi diffioe ex Ntra rei fela
 feu media et virtuale intrinfead in-
 creaty, adeoq, etm int grady metapho-
 rgetur. Et dum gelufiois membra e
 diti int grady metapho diffioe raris,
 qd prof: Illa diftingat felte feu raris qd
 licet fint eadē res, tñ gupit et di-
 verfi gnioty: p grady metapho fe raris eadē
 res, et tñ gupit diferfi gnioty: qd
 grady metapho diftingat raris. m. prof. ga-
 dy metapho gupit talibz gnioty quan-
 una eadē rem gparet ad gfundit in hū
 alia una aliz raris diftis, tñm quarū
 una eadē rem gprofut in ordine ad has
 operacoēs et gnotate alia in ordine ad alia
 gperacoēs et gnotate extrinfece: qd grady metapho
 gupit diferfi gnioty, antecede dēda-
 rat in exemplo. Si gupit petruy
 fub gradu metapho raris, gupit tal gnoe
 quo gparet et gfundat petruy in planty et
 aalyb, irraris. Si gupit fub gradu raris,
 gupit tali gnoe, quo gparet et gfundat
 petruy, tñm in aalyb, et n in planty.
 Otm fub gradu raris gupit petruy tali gnoe.
 tñm qui gprofut petruy tñm in ordine
 ad pefufes. fub gradu raris vero f gupit
 petruy, gupit tali gnoe, quo eadē tñm
 gprofut in ordine ad rarisimacoēs et de
 de reliqy. Ex his
 Colliges i.º diffioe, quo incedit int grady
 metapho, e diffioem raris, rarisimacoē,

quia fit in fundamento in re.
 Colliges 2° grad^o metaphis nihil ee aliud
 quam eandem res v.g. eundem hoc exproprie
 diversis conceptib^{us} ac noib^{us}, unde p^{er} qd bene
 notandum est, noium diversitas, qm reby tri-
 buim^{us}, et arguit p^{er} diversitate^m eoru,
 p^{er} sepe, totam diversitate^m quoru, quas de
 eadem re habem^{us}. Res et quia noia
 significant res, prout p^{er} in nois ques-
 tib^{us}, in quib^{us}, quia eadem simplicissima
 res, sepe diversimode apparet et q^{ui}siq^{ue},
 ideo illa diversis noib^{us} significam^{us},
 id q^{uod} in fili de Res eint^{er}, attributis
 docet S. Thoas 1^a parte questioe 13.
 articulo 3° et 4° videlt diversitate^m noium, quo
 Res tribuim^{us}, et arguere diversitate^m aut
 multipliciter in Res, p^{er} diversitate^m et
 in p^{er} se noium nature que, quia tota
 p^{er} se Res una simpliciter est et p^{er} se que-
 rederet, ideo diversim^{odum} p^{er} plures aut^{em} Res eandem
 volent quasi exhaustire, et quis nos loqui-
 mur de reby, prout quosim^{us}, ideo et in
 iusta diversitate^m quoru de Res diver-
 sa eadem noia tribuim^{us}. 5° 11. sol^o obioe.

§. II. Solventur Obiectiones.

Obi. 1° grad^o metaphis p^{er} se separabiles mutuo:
 go p^{er} se realiter disti. prof. a. aalitas hoj^{us} et in
 ego, realitas et a^l in ego. go p^{er} se separabile.
 prof. a. hoc et ego hab eandem aalitatem,

go aaltas hois e' in equo. R. n. a. in
 probac iteru n. a. in huius prof. d. a.
 hoc et equo hat eandm numero aalitem
 seu eandm idendite reali n. a. hat eandm
 aalite idendite raoy i. a. et n. c.

Fig: 1.º post morte hois v. g. manet gradus
 corporis et penit gradus wise n. g. e' huc
 gradus metaphis separabiles. R. d. e.
 post morte hois manet gradus corporis
 q'late id e' penit' ois partes et gradus
 viventi; penit q'late n. a. manet gradus
 inglete et gradus viventi; etm tabm
 penit inglete Deoq; inglate uterque
 manet i. n. a. et n. c. R. a. r. e. p. o. n. e.
 quia f. corp' p'nt e' gradus metaphis hois,
 intelligit n' tabm m'ria affectu cert' au-
 dentity et organ' q'ca utiq; in cadavere
 s' intelligit totu' q'late ex utroq; unice
 et ea reali. s' n' q'late intelligit
 etm f. gradus viventi; prout e' gradus
 metaphis hois. Hoc go q'late, quia post
 mortem a manet q'late id e' penit' ois
 ois partes, cum unice in m'ria et eam
 auferat, ideo neq; gradus corporis neq;
 gradus viventi; q'late manet, s' utroq;
 uterq; eandm modo manet tabm inglete.
 Fig: 2.º post morte hois ea nullo modo
 penit et ita adhuc ratiocinat. go aaltas
 nullo modo manet, realitas vero q'late
 manet: go salta aalites hois et realitas
 s' separabiles. R. d. alteru' ratiocinat
 nullo; et t' ea adhuc ratiocinat
 dependente a penit' q' requirit ad realitatem.

hoy qualem n. a. indyentur a papibus
c. a. et n. c.

Obi. 3. aalitas et raalitas hnt diverfos
efferty, aalitas eni p'tendit profaces
et raalitas ratiocinasey, go p' realto
diffe. prof. c. diverfi efferty argunt
diverfas causas. goz. R. T. a. n. c. in
prof. d. a. diverfi efferty reperti in diverfi
supposito; seu individui argunt diverfos
causas e. a. diverfi efferty reperti in eodm
supposito argunt diverfas causas, n. s. etc.
Vixi autm T. a. quia aalitas et raalitas in
sepe reali anecta hnt eodm efferty; nam
aalitas n' totm e' propriu' patiendi s'ctm
ratiocandi.

Inferes go etm aalita; afini pt ratiocinari.

R. s. idem s' aalitas hoy fit in afino c.

s' aalitas afini fit in afino n' illatum.

Obiunt 3. p' abte Maury quastioe #31 aalita
hoy, licet fit centralit' inseparabil' a raalite
ta e' eodm rari' in aalite leoy et intrin-
sepe n' difert ab ista go & diffraquit ab
a raalite. R. n. a. nam si aalitas
hoy uti vult Maury ex centia sua e'
inseparabil' a raalite aalita, autm
leoy e' separabil' imo abte separata quo-
modo diu pt, q' raalitas hoy n' diffe-
ret intrinsepe et centralit' ab aalite
leoy! sed

viget Maury ut Thomisti n' pt intelli-
gunt creatura, nisi dent in illo duo-
partes, quaru una fit realit' limitativa
alterig: go etm hoc d' hec talis partes.

52.

In parte hoc fit aal et reale. go reale
 limitabit aal; go reale limitat
 alterum a ab id. reale diffu. go
 R. n. a. et duo: limitat creature
 falvan f. hoc. qd fit ens ab alio et
 dtenata a Oes. ad certu gradu entij.
 licet in p n fit grotto reale, et
 docet Alexandro alexij, l. f. n. p. h. a.
 Deinde creatura fatz limitat f. ho
 qd fit pnt p pnti p accidentia tum
 utbalia tum fupentualia, go neqz
 ne ea ee grotta essentiali.
 Obi: 4. Ina reiffe faiment grotto
 fit diffu: go gery et diffu v. g. aal
 et reale faiment reiffe grom: go
 fit diffu. m. e. h. l. i. s. m. p. h. i. s. t. o. r. i. a.
 feate 23. dicens, qd ficut p h. d. f. i. o.
 d. totum, ita p h. d. p. a. r. t. e. s. d. f. i. o. r. u. m.
 in d. f. i. o. e. h. o. i. s. p. a. a. l. e. t. r. e. a. l. e.
 ante d. f. i. o. r. u. m. et g. f. i. c. t. o. r. e. a. n. t. e. q. u. e. r. a. t. o. r. e.
 intell. dant in hoc id. p. a. r. t. e. s.
 Confomat: gery inute filen 3: n. p. h. i. a.
 d. e. n. t. r. a. d. i. f. f. i. a. m. go g. r. a. d. u. g. e. n. e. r. i. c. i. t. y. e. t.
 d. i. f. f. e. r. e. n. t. i. a. l. i. t. e. r. i. n. g. u. l. p. x. a. d. t. o. b. i. o. r. e. m.
 d. m. e. t. d. i. o. s. qd gery et diffu n
 reiffe p. t. a. t. u. m. n. p. h. i. a. f. a. i. e. n. t. g. r. o. m.
 in e. n. i. g. e. r. y. e. t. d. i. f. f. i. a. n. l. e. n. t. u. r.
 f. i. l. t. e. i. p. a. r. t. e. r. e. i. n. p. t. g. e. r. y. e. t. d. i. f. f. i. a.
 r. e. a. l. t. e. g. r. o. n. e. r. e. h. o. e. m.
 H. d. g. f. i. l. m. a. o. r. u. m. p. t. d. a. g. e. r. y. f. i. l. t. e. a. u. g. e. p. t. a.
 e. n. t. r. a. d. i. f. f. i. a. f. i. l. t. e. a. u. g. e. p. t. a. c. a.

geny realti et fundamentali et extra
 diffia realti et fundamentali acceptam
 n. a. et d. c. go geny felte et diffia
 felte accepta distinguunt realti i. c.
 geny et diffia realti et fundamentali accepta
 n. c.

Geny felte accepta e res ut
 quanta quise qfusa, qua se qfundat
 in aliis hae differentibus ut, si quipiam
 horem prorsu et aal. Diffia
 felte accepta e res ut quanta quise
 distinguente illa ab aliis aliis, qreabz,
 et, si quipiam hae hngm raalam.
 sunt go res ut quanta quise qfusa n
 e res et quanta quise clara, cum ha
 dua denominatione seu queta pro fra
 denominatione impositent diversas quise,
 ita etm geny felte et qua talit x
 e diffia felte et qua talit.

Extrario geny realti et fundamentali accep-
 tum e res illa, qua pt quipi queta
 tali qfuso et diffia realti et fundamentali
 accepta e res illa, qua pt quipi queta
 distinguente illa ab aliis; eadem autm
 realti res pt quipi nunc queta tali,
 qm illa qfundat in aliis qreabz,
 ita vero queta aliis, qm illa distin-
 quat ab aliis qreabz, go geny fundamentali
 n e extra diffia fundamentali accepta.

Obi. 5. qd ppsint ab altero distinguunt
 ab ido, qd aalitate ppsint a basile
 quid melius aalitate quing, in aalite
 qm in visibilitate, go aalitas distinguunt

à raacelle. Confirmaf. ficut p. ht
 mbria ad fcaam, ita p. ht geny ad
 diffia, p. mbria p. ficut p. hie à fca
 go etm geny à diffia. P. ad obae
 d. M. p. p. ficut p. hie p. f. unice ab
 altero diffingit ab illo c. M. p. p. ficut
 mbria p. f. idendilem n. M. et p.
 diffia n. n. c.

In confirmase pariter d. M. ficut p. ht
 mbria ad fca ita p. ht geny ad
 diffia, p. f. ficut mbria p. hie
 fectibilis à fca et ficut fca dety
 p. hie p. ficiens et dtonans mbriam
 ad certa fcaam ita geny ad v. g.
 p. p. hie magis p. fectibile et dtonabile

53. p. p. hie magis utens et dtonans p. hie
 seu iunta non p. p. hie, m. d. p. hie
 ad ad certa fcaam c. M. p. hie n. M. A
 confa n. p. hie eadm d. c. et n. c.

Ob hanc analogiam dicitur ab Arle 7.0 mbria
 geny fumi à mbria et diffia à fca.
 Obi. 6. p. intly utralte dtonat, ad p. hie
 pienda duo obta et diffia, hoc ipfo
 illa duo p. hie, dnt ce in p. diffia: p.
 intly, qdo p. hie adalitem et radite
 utralte dtonat, ut p. hie ad, t. qm
 diffia: go etm p. hie in p. diffia. M. p. hie
 quia alioquin male nobis p. hie p. hie
 dando nos, intly ad p. hie p. hie
 affirmada d. hie que n. dnt.
 Confirmaf à pari, illi coloz, vete p.

diffi qui oculo bene q̄titato aparent
 ut diffi et in diversis locis: go et m
 illa proba s̄ vere dista, qua in
 illis bene q̄titato aparent ut dista;
 s̄ ita aparent intell: aal et reale
 go. prof: a. et paritas, quia intell:
 n̄ d̄t h̄c minore vim discernendi
 sua obta, qm oculi sua go.

Q. ad obici d. M. si intell: intelli
 novet ad quipienda obta ut dista,
 d̄t illa confesi in se dista, si
 illa obta q̄nosit f̄ se T. M. si illa
 obta t̄tm q̄nosit f̄ accidens n. M.
 et d. m. s̄ intell: utrali movetur
 ad distinguenda aaltem v. g. sumptam
 in univali à realitate sumpta parite
 in univali T. m. movet ad eos gradū
 prout indonato individuo repetitū,
 realit̄ distinguendos n. m. et c.

Obta p̄m̄ intellūs s̄ univalia, qua
 f̄ se q̄nosit et h̄nc n̄ male intell:
 q̄d, quia aal sumptū in univali
 apparet distū à reali et m̄ sumpta
 in univali illud in se fit distū à
 reali: At r̄cō singularia q̄nosit
 intell: quise t̄tm f̄ accidens in qua
 sapis errare p̄t et proinde corrig.
 d̄t aliunde h̄c ap̄inet in alq̄
 certo ac d̄onato individuo ca ca
 dista, qua ap̄ent quomocunq̄
 dista: aal et m̄ et reale in eod̄m.

individus ϕ finglorie et aliunde intely
 facty abstrat a natura et ratione, ea esse reall
 idem; go potly ϕ de affirmare ea esse idem
 qm dista.

ϕ affirmat P. d. M. hi colores ϕ
 vere disti, qui oculo apparent et disti
 et hoc idao, quia colores ϕ obtu prin
 oculi et ϕ p. c. M. quia ϕ obtu et
 sensibile quae et ϕ acidus n. M. et
 sub eadm d. c. d. etn sensu optum
 p. ad et rade apparent et dista etn
 in eadm individuo et hunc ϕ obtu
 prin et ϕ p. gnoscibile n. sensu optu
 ϕ acidus c. sensu optu et n. c.

Reponemus itaq; ex libris de aa aliunde
 sensibile prin oculi aliud quae: prin
 ϕ lux ϕ et colores, et circa hos colorib;
 varietem n. errat oculy bene disposity.
 Et in obtu prin factus sensy quise
 sensitiva ϕ p. at circa posibile quae
 quale e. numerosy, figura, facty, q.
 facilis errat oculy, et hinc remu in
 aqua putat esse fractus in duas parts,
 et circa hoc de oculy aliunde corrigi.
 parte intely circa universalis, quae ϕ
 obtu prin et ϕ p. intely plerumq; n.
 errat, circa finglorie ta, quae factu
 ϕ acidus gnoscit, de maiori cautela
 ubi se erret.

Vigebz. Res e. alq; casu finglorie quae
 ta oes isty p. factioe, quae tendunt ut reall
 idem ut Res, reall intubat intely ea esse
 reall idem: go etn quoady intubat in p. etn
 si cent reall idem int p., huc eorum

identitas, nullum apparere ut tali: si hoc
 n' apparet: qd' n' dat. P. 5. a.
 n. c. et partem. differentia v, quia
 identitas perfectior natura pertinet ad boni-
 tem et eorum distinctio dicitur imperfectior
 hinc e, qd' cum Reg aliunde fiat
 ee infinite bono et perfectio, et insuper
 gradus quise f. se, hoc ideo quia
 ut reals idm f. cum fin. perfectio: creatura
 autem singulis quipis quise f. auidas
 et ut imperfecta, unde 1. aperte ut n'
 apparet ut has idandem ut fin. partij.

Obi: 7. sanu ab amaro in eadm medi-
 cina, aal et raala in eadm hoc distin-
 guat rase nra: qd' ita distinguit ante
 rase. prof. c. ante rase ad capacitatem
 in sano ut rase distinguit ab amaro
 idm dii de aali et raali: qd' ante rase
 dnt distingui, quia ante rase ifigre-
 nunt gtaatoria. P. n. c. in prof. n. 54.
 2. a. partem et duo eadm capacitatem quo
 ine sano ut rase distinguit ab amaro in
 eadm amaro ut rase distinguit ab amaro
 a seipso, hoc enim nihil v aliud, qm dati
 capacitatem in amaro ut diversi quibus
 quipiat.

Obi: 8. Nra secunda e seu secunde prota cen-
 tialia n' e' singulis qd' prota centialia
 superiora distinguit ab individuali. prof.
 a. nra secundum se seu tota centia petri
 v. g. pt. petri de Joanne dicendo Joannes
 P. 10. Contrario individualitas petri,
 seu petritas n' pt. petri de Joanne:

falsu' e' aut' dicere Joannes e' petrus
 seu petreitas: q' nra sententia he n'
 e' p'p'ria. R. n'a. si p'mo fit de nra in
 sensu reali, accepta. in p'p' n'a. in sui die
 Joannes e' hoc, n' p'prio nra' humanan
 petri de Joanne, s' nra' humana' Joann'
 hoc e' sol' e' nra' ut Joanne. Licet p'p'
 ex parte p'p' filis nra' Joann', p'p'
 e' hoc individu' nra' n' exprimat.

Obi. 9. Ad veritatem huius p'p' hoc e' aal'a.
 quia aalta, et n' requiritur realitas, p'p'
 quiri et n' requiri ad id p' g'atoria.
 q' de aalte et realitate verificari g'atoria
 q' d'p'ringit realitate. R. d. M. ad veritatem huius
 p'p' hoc e' aal' requiritur aalta, d'p'rale i'p'
 huius n. M. requiritur aaltitas huius ind'p'rale et
 eade' nra' ind'p'rale requiritur realitas. M. et
 d. n. s' requiri ad id d'p'rale et n' requiri
 d'p'rale ad id i'p' p' g'atoria e' n' requiri
 ad id ind'p'rale et n' requiri ad id i'p'
 d'p'rale sunt realitas t'p' d'p'rale n' requiri
 inf' ad veritatem huius p'p' p' g'atoria n' d'p'
 aalta huius q' ad veritatem huius illic t'p' re-
 quiritur ind'p'rale quia in illa t'p' affirmat
 q' hoc fit t'p' aliq' aal' ex oib' aalib'.
 Eade' aut' nra' o'm' realitas s' realitate loq'p'
 requiritur ind'p'rale, quia n'cessario aal' illud
 p' d'p'rale et fit d'p'rale e' affirmat de
 hoc e' s' id' d'p'rale l' i'rruale l' reale.
 Articulus septimus an defuit inter gradus
 p'p'is ob' d'p' l' filis? D. I. Explicetur
 q' p'p'is.

Arlus VII.

An detur inter gradus metaphisicos
præcisio obiectiva vel formalis?

§. I.

Explicatur questio?

Præcisio foret si quis gradum obtinet
v.g. hominem sub prædicato aali quoscumque et affe-
ratur quidem etiam alterum gradum seu prædicatum
sæpe identificatum scilicet vel aali. sicut
ita quod, ut intelligatur vi huius gradus
sit quidem de obiecto suo dicere: scilicet
non autem sit de eodem dicere: scilicet
l. hoc. E.g. videns à longe se movens
aliquid ponens se prædicatum atque ex hoc modo
quod et iudicium ibi et aali ad unum
differendo, an aali illud sit obiectum
l. hoc in hoc, inquam, casu si in obiecto ita
gradus prædicati aali vel simul etiam huius
gradus, scilicet attingat prædicatum hoc et prædicatum
vel hoc aali identificata, licet vel differant
obiectum et hominem multo magis et prædicatum
hoc inquam si fiat gradus hæc prædicatum
aali à prædicato hoc et prædicatum factum præ-
senti.

Præcisio obiectiva foret si in posito casu ita
quoscumque prædicatum aali, ut prædicatum hoc et prædicatum
licet scilicet vel aali, illo quod videtur gradus, sunt

identata, per illam tu quicquid oino ad quod
 ceres et attingeres. hoc inquam si fieret
 per quicquid tuam obtineat vel in se l' indi-
 visibile t. salta t' mdu' indistinctib' accepti
 in duos quaf. partes divideres quarum
 una fuit prota' aul' obiceret quicquid,
 altera vero fuit prota' hoo et petty
 oino ad obiceret quicquid et hinc talis
 quicquid dicitur praesupposita obtineat.

§§.

Porro quia talis quicquid praesupposita obtineat
 supponit in gradibus metaphis. qui praesuppo-
 nit ab invicem capientem ad prota' extra-
 toria entitativa, ut cuius de uno gradu
 metaphis verificari potest, quod quicquid f. quicquid
 aliqua, et de altero realiter identata
 disticta negari potest, ideo hanc quaestio' ali-
 aliis verbis pronuntiat fuit, an des in quicquid
 metaphis distictio virtutis mudo seu entitativa
 §. II. resolvitur quaestio.

§. II. Resolvitur quaestio.

Dico 1.º gradus metaphis ad partem ab invicem praesup-
 ppositam obtineat. Ita ex antiquioribus nominalibus
 ex recentioribus Hurdado, qui pro eadem parte
 citat patrem Suarez opus disputacione metaphis
 sectione 1.º N.º 5. Eisdem favent Valentia
 Ariaga, Opiedo, Spading, Semer, aliique
 muniti contra Thomistas, qui docent intellectum per

gras abstractivas et inadæquatas, n' ita f' in-
 trinitivas profundere obse unu' gradus abal-
 tero reali idemfrato idq' q'grati aserunt
 sub posita distric' vultu' intrinseca grat' di-
 aserunt. Eadm' g'grati e' etm' g'tra
 Comptoni' disputaco' 44. L'gia et apud hunc
 g'tra Molinam, Tanerum, aliosq' n' nullos,
 qui nobiscum in creatis ngant distric' intrin-
 seca et ex ntra rei file. Contra
 quos posteriores potissimum

Prof. g'grati 1.º implicat in creatis decadm
 re verificari prout g'gratia: s' admira
 int' g'grati' abstractos eiusdem individui
 p'ncipio obse verificant de eadm' re
 prout g'gratia: q' implicat int' g'grati'
 abstractos eiusdem individui p'ncipio obse.
 n. patet ex eo, quic' admira p'ncipio ob-
 tive de eadm' re veru' e' dicere, quod eadm'
 g'grati' g'grati' aliq' mdo et finit' f' illa
 ista g'grati' nullo mdo g'grati'. Vg. de
 realitate petri veru' e' dicere, q' g'grati',
 et de realitate eiusdem, quod e' idm' cum
 realitate, veru' e' dicere, q' eadm' g'grati'
 cum realitate veru' e' dicere, q' eadm' g'grati'
 nullo mdo g'grati'; s' g'grati' aliqua g'grati'
 aliquo mdo et illa ista g'grati' nullo mdo
 g'grati' s' g'gratia: q'q'. Ad hoc arguentur
 R'pondit aliqui 1.º realitatem petri et eiusdem
 realitatem ee quidem indivisibilem antitatem in
 se n' autem in ordine ad intellectum, et ita
 posse una g'grati' n' g'grati' altera.
 Sed hoc q' manifeste petit principium,

quia idem dicit de realitate petri, et
 realitatem, licet sint realiter idem in
 se, posse tamen una quodammodo et quanta
 altere, quod est in quaestione et potest
 probari non fieri a posse ostendi.
 Verum eodem iure dicere quis posset ali-
 terum petri posse produci vel produci
 realitate eiusdem: licet enim realitas, et
 et realitas sint idem in se, et tamen
 idem in ordine ad productionem.

Quia haec adversarius respice coincidunt
 illa, qui dicunt realitatem petri, v.g. posse
 quodammodo et quanta eiusdem realitate, quia
 licet sint idem realiter, sunt tamen distincti in
 intellectu, aut ut alii loquuntur, quia distincti
 sunt facti ac intentionali. nam

Contra 1.^{am} est, quod si haec distinctio videtur
 non intelliguntur distinctio virtute antequam
 se separantem ad probata quodammodo ex-
 trinseca, uti plane intelligunt, ita se habent
 propria et dant pro respice id, quod est
 in quaestione.

Contra 2.^{am} est, quod distinctio facti seu rationis
 inter aliquid et tollit quodammodo, si uni
 eorum convenit aliquid probati, quod alteri
 non convenit, alia, etiam dum posset, realiter
 petri posse produci per aliquid actiorem
 quia sunt eandem actiorem produci realiter
 quia sunt distincti facti.

Apparet igitur alii 2.º posse eandem rem
 quodammodo et non quodammodo eandem quodammodo

diversas felices quales sūt realitas et modalitas.

1° qd eadem modo posset quia dicitur qd eadem res potest produci et non produci eadem pro-
ductioe 2da diversas felices, v.g. qd
potest 2^{am} realitatem potest produci et 2^{am}
modalitatem eadem active non produci.

Contra est 2°. Ideo felices realitates sunt una res et una felicitas: quia si illa felices potest gnosci et non gnosci eadem quocumque, eadem realitates res et felicitas gnoscat simul et non gnoscat eadem quocumque.

Respondet alii 3° et principaliter d. M. probatur: una de eadem re in creatura non potest verificari propter contradictionem intrinsecam i. extrinsecam negant. Admissa autem praesuppositione obvia inquirunt, tamen verificari de eadem re propter contradictionem extrinsecam, qualia sunt gnosci et non gnosci eadem quocumque. s.

Contra est 1°. Ratio, et advertit P. Jomeij quare propter contradictionem intrinsecam non potest verificari de eadem re in hoc quia si intrinseca, s. quia si extrinseca, seu quia una tollit et negat id ipsum, et alterum potest: atque propter contradictionem extrinsecam si adhuc vere extrinseca, quia una tollit seu negat quocumque illius rei, quia alterum potest: ergo etiam propter contradictionem extrinsecam non potest verificari de eadem re.

Contra est 2° et principaliter admissa

propositi obtra int grady myhros
de eadm e verificant, prota
gtratoria atm intrajia go.

56.

Prop. 1. si realitas, et realitas eiusdem petri
ab invicem sint profundi obtra, tunc
realitas petri f. actu alque cet gnos-
bilis, et realitas eiusdem petri ^{identitate}
et realitate f. eundem actum seu gnos-
tacet gnosibilis. si hoc sit gtratoria in-
trajia ipsi realitati et realitati: go en pe-
cissioe obtra sequit gtratoria atm in-
trajia. sed gtra hoc

Deus 1.º sunt gnos. realitem et non
gnos. realitem nihil e aliud, quia in-
telum hre gnos. tradata ad realitem
quin heat gnossem tradata ad realitem
ita postea gnos. seu ee gnosibile e
intellu postea hre gnossem tradata ad real-
tem et profuidentem a realite: go
ee gnosibile et n' ee gnosibile n' p
protu gtratoria intrajia ipsi obtra si
intellu profuidenti. R. n. a. ratio n.
e: nam, l. argumentum loquit de gnosibile
activa l. de passiva: si de priorum
f. gnosibilitatem, activam rei intellu ab-
tudo, quam ut res ad generanda gnos-
sui, sive inde f. se, sive f. spec. sui
a se productam: si haec abtudo n' ming
e protu intrajia rei gnosibili, qm
abtudo active produendi illam gnos-
sui intrajia potia intellu: go gnos. obtra
activa hoc postea intellu e intrajia rei

cognoscibili. Si autem de cognoscibilitate passiva
 sermo sit, tunc hoc nihil est aliud, quam
 veritas transcendentalis rei, hoc enim
 dicitur quodammodo esse cognoscibilitas respectu
 s. atque veritas transcendentalis est
 intrinseca rei cognoscibili iuxta gene-
 ralem, ut sit quietas entis: quod est
 cognoscibilitas passiva rei est intrinseca
 rei cognoscibili. Certe si hoc negatur,
 dicitur etiam poterit, amabilitatem rei ad
 esse intrinseca rei, si tamen extrinseca,
 et consistere in eo, quod voluntas potest pro-
 ducere amore illius rei.

Denique quidam sit de hoc utrum cognos-
 cibilitas passiva sit intrinseca obiecto cog-
 noscibili. Sic instaurat argumentum.

Admissa praesuppositione obiecta sequens gtratoriam
 intrinseca est. In illius et prioris profin-
 denti, quod prof. a. quo ad 1. membra
 de intellu. Intellus est eundem actum,
 quo potest cognoscere realitatem et profin-
 dere a realitate, cognosceret realitatem petri alio
 modo et eandem realitatem et eundem actum
 nullo modo cognosceret. sed hoc est gtratoriam
 intrinseca intellu quo ex praesuppositione
 obiecta sequens gtratoriam intrinseca in-
 tellu. M. quo ad 1. membrum est ad-
 versativum, quo ad 2. prof. Intellus
 est actu a cognosceret realitatem petri:
 si realitas petri est realitas petri et intellus
 quo a cognosceret realitatem petri. prof. nunc

etm a. supra factum de gnoie prof
 uidente. Eadem gnoie est representatio
 realitatis petri, uti ponit, et n. est re.
 presentatio realitatis petri, quia n. est
 representatio realitatis petri, qua tu realitas
 petri e. ista realitas eiusdem: go se-
 querent etm gnotoria intra se ipsi gnoie.
 Dices 2. idemque precipue obtra
 eandem capacitatem, qm. ht. realitas, ut gnot
 est f. aliqua gnoie ht. etm realitas,
 go etm si gnotabilitas sit p. in-
 tra se, rei gnotabili, nulla tu ex
 precipue obtra sequunt gnotoria in-
 tra se. prof. e. sicut realitas ht. ca-
 pacitatem, ut ista gnotat f. gnoiem
 realitatis, et n. ht. capacitatem, ut f. illa
 gnoiem gnotat realitatem, tu realitas
 ht. capacitatem, ut realitas gnotat et
 n. gnotat ista. sicut realitas f. illa
 gnoiem realitatis: go sicut gnoie illa ex
 se postulat gnotare realitatem potissimum
 realitatem, ita tota entitas hinc postu-
 lat, et f. illa gnoiem n. gnotat ista
 tota, s. p. precipue quo n. aliq. p. go
 eandem utrobique e. capacitatem, quia utrobique
 ht. capacitatem, ut f. eam gnoie gnotat
 est f. illam gnotat realitatem. D. n. a.
 in prof. e. enthymema sequente q. de
 precipue obtra d. illatum go eandem de
 utrobique capacitatem implicatorem, ex qua
 nimirum ostendit impossibilitatem precipue

obscure c. illate, qd eadem utrobique e ca-
pitas n implicatoria n. illate.

Primo qd hanc ipsam capitem, qd iuncta ar-
gumentum h. ta' aalitas qm aalitas
ie implicatoria, quia e' capitas
talis, ut uig eadm res fuit aalitas
e' gnoscibilis p' gnoscem aal et fuit n
e' gnoscibilis p' eandem gnoscem, quia p
illa n e' gnoscibilis aalitas, qd e
eadem res uam aalite.

Primo 2. gradus metaphis pnt ab invice profundi
fcti. prof. profundi fcti unu gradu ab
altero e' gnosis qudm reija utrumq, gra-
dum, s' tntm qupte inadapato su tali
qui gnoscit utrumq, tntm p'fusa et in or-
dine ad alqa gnoscata entia n' autm
in ordine ad oia, s' gradus metaphis pnt
ita gnosis E. g. si videns petri i' longe
repentem eundem gnoscit sub rae aalis
gnosis qudm realti etm aalitem eiusdem
s' ita ut utrumq, hunc gradus aal' et
realis gnoscit tntm p'fusa et in ordine
ad alqa gnoscata entia, fuit in ordine
ad sensus et n' in ordine ad intellioe; qd
gradus metaphis pnt ab invicem profundi
fcti. §. III. Solvuntur obioes.

§. III.

Solvuntur Obiectiones.

Obi. 1. si n' des profis obioe, unq gradus metaphis
f' operacem intellus n' distinguit ab altero:

c. d' falsis q' prof. M. illa f' operari
 intenti n' distinguunt qua f' gnise
 n' dividunt intentionaliter. p' obq'
 praecipue obvia gratia metaphis n' divi-
 dunt intentionaliter, quia obq' har
 praecipue nqm unq' soly p' se utroq'
 siue intentionaliter attingit. q' obq' pra-
 cipue obvia etia n' distinguunt. R.
 n. M. in prof. d. M. illa f' operari in-
 tenti n' distinguunt, qua f' gnise non
 dividunt intentionaliter ita, et gnise attingit
 q' unq' et altera nullo modo attingit
 n. M. qua f' gnise n' dividunt in-
 tenti ita, et n' attingunt gnise
 quodam q'fusa et obscura q'fusa
 n' tamen in ordine ad alq' quo-
 tate entia e. M. et d. n. p' sine
 praecipue obvia gratia metaphis n' divi-
 dunt intentionaliter modo illo priori e. m.
 modo isto posteriori n. n. et c.

Dig. 1. si diffis ratio q'fusa in gnise
 q'fusa, tunc hoc q'f' de praesentia
 obvia: q' adhuc diffis ratio n' d'af
 sine praecipue obvia. prof. a. gnise
 q'fusa differt a gnise clara f' hoc
 q' q'fusa ninq' q'fusa in obvia, q' n'
 clara: q' praesentit obvia unq' pot'
 ab altero. R. n. a. in prof. d. e.
 gnise q'fusa differt a clara f' hoc q'
 ninq' q'fusa in obvia sententia id,
 q' importat in obvia, seu q' q'fusa
 obvia in ordine ad q'fusa p'fusa

T. e. quod si quod in octo secundum id
 quod obliquo impositum in recto, seu quod una
 proba attingat, quin ullo modo attingat
 alteram realiter identitatem n. a. etc.

Vig. 2°. Porro autem neutrum quidem
 neque ipsam, neque clarum obliquo sunt in-
 dividibile quoscumque in ordine ad di-
 versos effectus aut gradus entis, sed
 saltem hinc videtur inexplicabile,
 quando quidem quod differat a clara
 nisi hoc, quod quod profundat
 obliquo, unum proba ab altero iden-
 titate, quod saltem in tali casu de-
 bet principi obliquo.

R. 1°. etiam argumentum in illos adve-
 rarios, qui negant posse posse prof-
 unda obliquo, uti negant oes excepto
 P. Haudenbeck. Cuius videtur albedine
 v. g. a longe videtur illa obliquo,
 quod cum videtur illa in propinquo,
 ita sic hoc casu dat clarum et ob-
 scurior visus sine visus obliquo
 seu gradatate entis, et hoc
 ergo et etiam iuxta adversarios pro-
 cipue obliquo, quod etiam potest in posito
 casu una quidem in illa, et obliquo
 tior altera sine principio obliquo.

R. 2°. dicitur n. a. et dicitur quidem
 obscura, et hoc differre a clario-
 re obliquo, seu quod fundat et
 quasi permittat unum pluribus,

qm clarior, l. d. idm e, qd obfu-
 rior ming distinguat obte pua ab
 alijs, qua e' p' ipse, qm quic
 laior, qua quo p'g clarit' h'
 eo magis distinguit obte pua ab
 alijs. Cum hac repoe coincidit
 illa, qua dicunt, quise' clara
 gnoscere p'g intensive a' autem
 extensive; na' intensive plus
 gnoscere nihil e' aliud, qm si
 tali quoz p'p'ia plures verites
 de eodm obte deducere et plures
 una illud quostioes solvere, sicut
 S. Thomas ait, qui magis penetra-
 propium aliqd metaphisum l. mathe-
 mtica p't ex illo colligere plures
 q'p'ias qm illa, qui ming penetra-
 obtem.

Obi: 2° p'p'io qd stem in montij
 vertice et ad iij radice p'beat
 p'p'io, qd autm solum videri alqd
 p' movens, tunc gnoscit realiter
 et a' gnoscit realiter identitate:
 p' hoc e' propindere obte, qd
 M. probat p'p'io quid' ab
 intell' nro gnoscit, idiq' ab antee-
 dente alqd indine a' sensib' sub-
 ministrari: p' in p'p'io case nulle
 a' sensib' ministrari indine realit'.

go ad gradus realitatis. m. patet nam
 indicium realitatis per rationes ipsas
 in dato casu ad gradus: 99. R. n. M.
 in prof. n. m. l. d. à statibus nullum
 submissivum indicium realitatis fuit,
 id est tale, ut unum gradus obtu-
 clare et discernat ab aliis per
 c. m. nulla submissivum indicium
 realitatis recte sumpta, id est tale
 ut unum obtu discernat ab aliis
 in realibus n. m. et sub eadem dif-
 finitione. n. c.

Vig. 1.º gstat ab experientia, q. in dato 58.
 casu nihil oino cogitem de reali: gornale
 ad gradus. R. n. a. ab experientia enim
 p. g. n. gstat, qm q. in dato casu hec
 gnoem, qua gnoscat obtu in ordine
 ad sensus, et n. hec gnoem, qua
 gnoscat illud in ordine ad rationes.
 An vero obtu illud, quod hoc gno at-
 tingit, et gnoscat, recte et in se n.
 sit reale, hoc ab experientia gstat
 n. p. s. recte edinci dt.

Vig. 2.º si gnoscarem reale, drem posse
 dicere: ibi est reale. s. hoc n. posse
 dicere: go ad gradus reale. R. d. M.
 si gnoscare reale fuit et clare, tunc
 drem posse dicere: ibi est reale c. M.
 si gradus tunc recte et obscure n. M.
 et c. m. sub eadem diffine c. et n. c.
 Qualitas fuit et clare grita est res grita

in ordine ad rationabiles, qualis quies, cum
in dato casu n' def. n' quosif reale clare
et fulte et ob hanc ipsa causa et n' p'p'ia
dicitur ibi a' reale, quia hoc vox reale
n' significat p'p'ie se, quia in se a' reale,
s' significat illa ut quita' in ordine ad rati-
onabiles.

Virg. 3°: Ex data respice sequit, aal quosif fulte
reale n' quosif fulte. 2do aal quosif
clare, reale n' quosif clare: s' quosif
fulte et n' quosif fulte. Itm quosif clare
et n' quosif clare s' q' ratorica: q' et n'
iusta nos de aali et reali verificant q' ratorica.
R' ad ju' c. M. a. n. n' aal quosif
fulte et reale n' quosif fulte nihil e' aliud
qm' idem obta' quosif quise tali, quod
quosif ibid' in ordine ad p'p'ios,
et n' quosif quise alia qua' ibid' quosif
cat in ordine ad rationabiles: s' rem
quosif quise una et n' quosif quise alia
n' s' q' ratorica, quia n' s' affirmas et
negas eiusdem quise q' ratorica.

Ad 2° Q. d. M. sequit aal quosif clare et
reale n' quosif clare eadem claritate, qua' aal
quosif clare n. M. reale n' quosif clare et
aliqua alia claritate, qua' neg' aal quosif
clare c. M. et d. n. s' idem quosif clare et n'
clare eadem claritate s' q' ratorica c. m. quosif
clare aiga veritate et n' quosif clare alia
aut oimoda claritate s' q' ratorica n. m.
et c. Claritas, qua' quosif aal in eo
fita e', q' obta' quosif in ordine ad p'p'ios,
et hanc ipsa claritate quosif et n' reale
identificatur in aali, quia et n' hoc quosif in
ordine ad p'p'ios.

Virg. 7°: aal in dato casu quosif abstracte,

realitas n' quosif d'bnate: s' quosif d'bnate
 et n' quosif d'bnate s' q'torioria: q'q.
 R. d. M. aal quosif d'bnate et reale
 n' quosif d'bnate, et hoc nihil e' aliud
 q'm aal quosif quise tali, quo illud diffe-
 rat ab oi n' aali, et reale idem factum
 n' quosif quise alia, quo illud diffe-
 rat ab oi n' reali c. M. et hoc nihil e' aliud
 q'm aal quosif aliqa quise, et illa p'p'a
 quise n' quosif reale n. M. hoc autm
 posteriora, n' itm illa p'p'iora s' q'torioria.
 Vel etm sic d'stingui pt aal seu aalitas
 h'ois quosif d'bnate et reale n' quosif
 d'bnate n. M. aal seu aalitas in genere
 quosif d'bnate et reale n' quosif d'bnate
 c. M. et c. m. d. c. go de aalite h'ois et
 realite verificans q'torioria n. c. go de aalite
 ut sic art in genera et de realite ve-
 rificans q'torioria c. c. hoc autm nihil e'
 q'tra nos, quia ex hoc n' sequit. q' int
 grady n' p'p'ios eiusdem individui detur
 p'p'io ob'ra.

Vig: 5. In hac v. g. p'p'e: alq' aal et reale
 quosif reale ex parte p'p'ie s' d'bnate
 et p'p'ia claite realy aal vero p'p'ie
 ex parte p'p'ie n' quosif s' p'p'ia cla-
 ite: s' hoc s' q'torioria: go adhuc
 verificans q'torioria.

Confirmat: aal p'p'ie ex parte p'p'ie,
 reale n' p'p'ie ex parte p'p'ie: s' hoc s'
 item q'torioria. q'q. R. c. n. membro Mij.
 n. 2. na' in p'p'ie reali ta' aal q'm
 reale in p'p'ie illa quosif ex parte
 p'p'ie s' d'bnate claite realy seu in

ordine ad rationes, sicut etiam talis ad
 quod reale in seipso reali quodammodo ex
 parte subiecti in ordine ad passiones
 seu sub propria claritate reali: unde in
 indivisibili: atque totum hoc talis ad, quod
 reale quodammodo et quod semel ipsis et quod
 ad diversa generalata.

Ad questionem. R. si sermo sit de
 vobis real et reale, hoc enim in se
 realitatis distincta utique potest una pars ex
 parte subiecti, et altera ad ponit, si de
 re significata per illas voces. n. M. et dico:
 quod tam reale (realitatis) quod ad ponit
 in parte subiecti, utrumque in toto quod
 in ordine ad passiones, et neutrum ad
 neque ad neque reale ponit ex parte subiecti
 ut quod in ordine ad rationes,
 in hoc autem nulla est contradictio.

Virg. 6to. Haec in petro distinguitur facta a
 realitate et realitas non distinguitur facta a
 realitate: sed distinguitur facta et a dis-
 tinguitur facta per quodammodo 99:

59. Confirmat realitas petri et facta realitas, rea-
 litas petri non est facta realitas. sed hoc tenet
 per quodammodo 99. R. n. M. nam realitas
 petri eadem est facta distinguitur a realitate
 qua talis, in quantum realitas in ordine
 ad passiones et non in ordine ad rationes
 quodammodo: sed etiam realitas petri, id est res illa
 qua est realitas petri potest quodammodo in ordine
 ad passiones et non in ordine ad rationes:
 quod etiam realitas petri potest distinguitur facta
 a realitate.

Ad affirmacionem R. d. M. aalita petri et fultu
aalita, id est, aalitas petri ut quæta in
ordine ad sensatos, ad et fultu aalitas,
c. ut quæta in ordine ad racionales, n.
hoc membrum Maior d. et m. alterum ralitas,
ut quæta in ordine ad racionales, n.
fultu aalitas c. ut quæta in ordine ad
sensatos, n. M. et d. m. si hoc sit quæta
si aalitas ut quæta in ordine ad sensatos
et fultu aalitas et ralitas, ut quæta in
ordine ad sensatos, n. et fultu aalitas c.
m. si fultu ralitas ut quæta in ordine
rationales, n. et fultu aalitas, n. n. etc.

Obi. 3. In casu supra posito intelligi potest obte-
lur et aal et n. fultu et ralitas: go ralitas
n. gnoscit, quia fultu et gnoscere sit idem.
Confirmat: Illud n. gnosco, qd n. fultu me gnos-
cere: si n. fultu me gnoscere ralitas: go
n. gnosco. R. c. a. d. c. go ralitas n. gnoscit
ita clare fultu gnoscit aal, fultu in ordine
ad sensatos, n. c. go ralitas n. gnoscit ita clare
et gnoscat in ordine ad racionales, c. c.

Ad affirmacionem pariter d. M. illud n. gnosco,
oim clare, qd n. fultu me gnoscere sub
alga strata ralte c. M. illud n. gnosco
occurrere, aut sub alga claritate, qd sub strata
quædam ralte n. fultu me gnoscere n. M.
et c. m. sub eadem distinctio: c. et n. c.

Obi. 4. si in casu posito, petri substitueretur
brutus et ego dicerem: illud est aal, qd

eadem maneret quia et tu n' amplius
 gnoscere reale. go etm qudo lde
 petro sola acclitas et n' realitas
 obitu illiq' quioz. prof. c. 1. n' solum
 real sp' etm reale est obitu illiq' quioz
 tunc substituto in lcom petri ludo
 mutaret quioz, quia mutatus obitu
 lquo mutat quioz; sp' quioz in data
 hypotesi n' mutat: go solum real et n'
 reale e' obitu quioz. P. c. a. qd' in
 data hypotesi eadem maneret quioz, quia
 manerent eadem propria proxima quioz
 tu' sensiva tu' etm intell'ca, nimis
 eadem accidentia sensibilia, qua' proxi-
 me causant quioz sensitiva, et haec
 mediante etm intell'ca uti ponitur.
 c. etm tunc n' amplius gnosci reale n.
 tu c. in prof. n. M. rarem additam
 d. mutatus obitu representat' sp' expli-
 cito mutat quioz c. mutatus obitu veri-
 ficat' sp' implicito n. In data
 hypotesi autem idem e' obitu representat'
 n' sunt, qudo petro à longe flet,
 et ego hinc: illud e' a'cl' obitu quioz
 sentat' unq' quioz sp' oia aalia, sub
 desumptive, quia huius quioz sensu
 illud qd' vides sp' qd' fletat' acciden-
 taly e' a'cl' l. reale l. irrata petro l. paraly
 l. l. e' quioz. ita etm, si deinde in locum

petri substituat bruti hanc eandem appa-
rentiam externam, et ego dico illud e-
sse eam huius generis obiecti representationem
et explicitam sicut omnia alia sub distinc-
tione in idem sicut sensus huius generis qui e-
st prior, licet in posito casu mutetur
obiecti veritas, quod sine dubio mu-
tari potest eodem genere manente.

Dico si in data hypothesis dico: illud e-
sse eam obiecti representationem et illud demonstratum
individuum, quod video: ergo si mutatur illud in-
dividuum et substituitur aliud, hoc ipso
mutatur obiecti representationem. R. d. a.
obiecti representationem et illud demonstratum indivi-
duum et restitui his accidentibus et sub hac
apparentia externa i. a. e. illud demonstratum
individuum prout e in b. n. a. et d. c. ergo si
mutatur illud individuum vel illi apparatus acci-
dentium et apparentia externa, mutatur
obiecti representationem c. e. si mutatur indivi-
duum ita ut substituat aliud in eodem
apparatu accidentium et apparentia externa
n. c. l. substituitur mutatur obiecti representationem
implicitam et f. accidens t. c. mutatur obiecti
representationem explicitam et f. s. n. c.
Obi. ergo licet voluntas profundit obiectum ergo
et intell. prof. a. Reg. aut profectio crea-
turae et in eam implicitam eatum
identitatis: ergo profundit obiectum. R. n. a.

in prof: d. a. *Deus* aut prof: creator
 et n' aut impf: eam infest
 id n', aut ta' prof: in impf:
 eam eore quoda' minto in diffi:
 centia e. a. aut eore fimo et iure
 prof: creatorum et impf:iones
 eam' oino n' aut vdo eore n. et. et c.

Co. Obi. 6. si n' dat prof: obtra, sequi hoc
 eore et origi' a. *Deus*: sequela n' pt
 admitti. *gop*: prof: M. hoc gaudet cas tu
 ruc. *gure* entz, si si n' dat prof:
 obtra, ille, qui gnosit eam, seu rucem
gurem entz e' origi' *gop*. prof: n. si
 n' dat prof: obtra, tunc quocumq;
 gnosio alqd. gnosio fuit oia ideafata.
 Is ut eate oia st ideafata: *go* si n'
 dat prof: obtra, gnosens eam gnosio
 fuit oia. *go* e' origi'. *De* n' sequela in prof:
 d. n. qui gnosit eam gnosio oia gnosio
 c. n. gnosio oia gnosio clara et gnosio
 n. a. et sub eadem diff: c. *gop*
 qui gnosio oia gnosio clarissima et gnosio
 qd' etn' isti adversari dnt dicere, quia etn'
 iuste istos ille, qui dicit, oia intelligibilia
 st obtra gnosio divina gnosio oia neq;
 to idcirco e' origi'. *Quaestio* 2^a de
 univ:ali in gnosio. hoc oia erunt
 ex quibus pro gnosio paratos nos faciam,

Quæstioll^{da}.De vniversali in com
muni.

Vniversale ubi ex ista noj notorie constat
dicit unum alqd quære pluribz. quia vero
diversis modis pot alqd ee quære pluribz
ideo diversa e vniversali acceptio. 1° dicit
aliud dicit ee vniversale in causando quo
noe intelligit causa influens in multos
et diversos effectus, quales st Rex, sol,
astron. que proin causa vniversales
à philis appellant. Eodem modo 1° scien-
tiam proprie dicit pot vniversali in
causando, quia in varias quies scien-
tifiq saltem inde influunt.

2° aliud dicit vniversale in representando.
huiusmodi e. g. vnus spectare plures
aut quæcumq quies representans vni
plures, item species angelica siue
exhibens plura obta existentie.

3° Est etiam vniversale in significando,
ubi e signa plura significans, v. g. vox
hoc, aal. Item comete hoc sensu di-
uina signa vniversalia notant, bellorump.

4°. aliud e' universale in cento seu
 metaphis et universale in predicando
 seu logico. Atq; de hijs postremo
 lijs scilicet de universali in cento, et
 in predicando, noto in proposito prior.
 Art. 1. qd fit universale.

Art. I.

Quid sit Universale?

Universale metaphis dicitur ab habe 7°. articulo
textu 48°. qd fit unus apud in multis.
 Dicitur 1°. unus qua voc, ubi Artes
 l. 1°. professionu l. 8. atq; ex isto Tolito
 et Comimbriensis explicans, indican
 volent universale dre ce unus noe seu
grapha et voc seu utra q noe signifata
in quatu scilicet tale noe aut grapha
expressio. Hinc a voc univ
excludunt 1°. Termin generali v.g. ad
vocale. 2°. equivoca et analoge
qua talia.

Dicitur 2°. apud in multis. quibus vest
significat 1°. voc seu probu illud
qd universale dicitur, dre identificari cum
multis. E.g. ad. hoc p i q travis aa
voc petri v.g. libet in multis.

partibus corporum nō tūc ē univale, quia nō
 inest illis f. idēditem, p. totum f.
 univale.

2.º. Quidē, verbi significat nō ē necesse
 ut univale actu inest multū, nō
 actu sit idēditem ut multū. Unde
 hoc ē univale, quia saltem actu ē
 inest multū ut plures tales singulif.
 hibiles.

3.º. per eandē vocē ex mte dicitur
 alioquē sequitur ad univale, ut sub
 eā voce et proto, sub quo ē unum
 etm multiplicet in multū. Unde proto
 Day nō ē univale quia nō inest multū
 ut sui multiplicare, nō enim p. plura
 die. Nōi neq. nōra angeli v. g. Michāel;
 si hoc certū ē individua. neq. una
 albedo posita f. replicatōe in pluribus
 subit, neq. unū exercitū aut exercitū
 lapidū paratū ad lapidē, aut milite,
 qui consistunt unū exercitū aut exercitū,
 quia neq. proto exercitū multiplicat
 in militibus eiusdem exercitū, neq.
 proto exercitū in lapidibus eiusdem
 exercitū, ē igitur univale nō p. hūm
 inata datur replicare nōra quōdam
 quā pluribus.
 Univale legem ab arte dicit unū actu

predicari de multis, quia verba pat
colliquunt ex in, quia modo de univ. sal.
multiplicis dicitur. res ipsa enim idem
universale multiplex et univ. legu.
quia, quod est unum quod in multis
et etiam unum quod predicari de multis
et univ. hoc solum distinctionem
inter utroque incedit, quod univ. legu
quod est multiplex solum per se
multiplex ad essentiam.

Pitres: dicitur univ. involvit duo operatione
quod est mala, prof. a. si multa conveniunt
et identificantur in uno, conveniunt et idem
distant eadem etiam inter se: si iuxta
data dicitur in univ. multa con-
veniunt et identificantur in uno, quod etiam
conveniunt et identificantur inter se et sequuntur
necesse est realiter multa et simul etiam
multa, quia univ. est multiplicatio
in multis sub ea ratione, sub qua est
unum. $\text{P} : \text{a.}$ in prof. l. M. si
multa conveniunt et identificantur realiter in
uno, tunc etiam identificantur inter se realiter
c. M. si multa conveniunt et identificantur
in uno tunc solum solum in uno non
conveniunt nisi tunc etiam conveniunt
et identificantur realiter inter se n. M. et d. m.
si iuxta dicitur in univ. multa

veniant et idea fiant in uno s. scilicet
 l. forte c. n. tamen scilicet n. m. et qd:
 Ex hoc obvio patet ratio, quare quoniam
 solent non universale sit possibile, seu
 an desit a parte rei et extra
 intellu l. n. Cum enim universale deest ex
 uno et siue multiplex in ea ratione in qua
 est unum, videtur hoc ipso universale esse unum 61.
 et siue n. esse unum, quod est impossibile.
 Nihilominus certum est, universale esse possibile, ut
 ex dicendis apparebit, et manifeste a pos-
 sibilitate constat, quia sua agunt de nomi-
 nalibus. solum ergo restat examinandum
 quomodo sit possibile universale, an vide-
 licet ita, ut independenti ab intellu
 habeat utraque pars universalis, scilicet unitas scilicet
 quae multipliciter illi, an vero unitas
 requisita ad universale habeat tamen dependentem
 ab intellu. Nam de quae multipliciter uni-
 versalis dubium non est, quoniam ea desit a
 parte rei, ut utriusque utraque v.g. humana
 a parte rei existat in multis hominibus. solum
 an unitas universalis sit desit a parte rei. sententia nomi-
 nalium.

Art. II.

An unitas universalis sit desit
 a parte rei
 Sententia nominalium.

Imputatur nominalibus dicitur ipso, quod

unitas univ[er]salis quod dicitur tantum in voce
aut quodam plura significanti aut re-
presentanti. iuxta hanc sententiam solum de-
bet univ[er]sale in representando et sig-
nificando, non autem in eendo, quia
iuxta illa tantum hoc vox aut quodam
v.g. hoc non autem res quod illa significata
est univ[er]salis.

Deinde 1° univ[er]sale non tantum dicitur in voce
aut quodam, prof. si univ[er]sale tantum
datur in voce aut quodam, tunc sine
tantum dicitur agere de voce aut quodam
si sine non tantum agunt de voce aut
quodam, quod. M. est, quia sine tantum
agunt de univ[er]salibus: quod si univ[er]sale tantum
datur in voce aut quodam, sine
tantum dicitur agere de voce et quodam.
prof. quod n. animastica v.g. unum dicitur
hoc est eum reale, non tantum definit hanc
vocem seu quodam homo, sed res quod illam
significata. Item non demonstrat per se
et proprie huius vocis hoc, si res, illa
significata. idem potest ostendi in alio sine:
quod sine non tantum agunt de voce aut
quodam. manet igitur probat univ[er]salitatem
ita, quod est in voce aut et quodam,
alia dari univ[er]salitatem si quod res ipse
si voces significata dicantur univ[er]salia, quoniam

modu p[ro]p[ri]o dicitur 1° peripheronia, c. 5.
dicitur: ierit enim alia ut univ[er]salia, alia
singulare. Sexta Platonis.

Sententia Platonis.

Arguit plato ab Arle 1° metaphisic. ultio,
quod docuerit univ[er]salia esse utras quasdam
separatas à singularibus, quae videmur
et tangimur necessariae, aeternae, im-
mutabiles, existente in cornibus luna
iusta Comptonum, quae tota speciei
denominatio generat, et quas etiam ideas
appellabat, quia in eam imitatem
singularem efficiunt, et quae ex
participatio eorumdem consistant. E.g.
propter rosas singularem dicebat plato
dari rosam ut singularem seu rosam
ut sic rosarum singularem produc-
torem, quae ita producat, ut pro-
ducendo illam existat, sed ipsam
illam totam imprimat, ita, ut tota
in se singulari et tota universali.
Tunc 2° univ[er]salia ut habet ideas dicitur
modo explicatas. prof. 1° implicat, utraque
esse separata à singularibus et tunc ea uni-
versalem; 2° univ[er]salia ut est facta utraque separata.

prof. a. utra univ. dicitur esse quoniam, et
videtur facta pluribus, ita ut de illis
cum veritate potest prodri; si si se-
parata à singulis ut potest ut illi
identificari, neque de illis prodri: quod
si utra est separata à singulis ut
potest esse univ. dicitur.

Quis talem utram esse quidem ab
aeterno separata à singulis, quoniam
veri facta in tempore singulis et
identidem.

Utra 1^a implicat ut ens necessarium
et aeternum identificari ut ens contin-
gente et existente in tempore: si
talis utra est necessaria et aeterna
singula autem, ea quibus identificari
dicitur sunt contingente et temporanea, quod

2°. Quia scilicet si dista sunt si dista
si utra illa ab aeterno ponitur et dista
à singulis si erit dista.

Prof. 2° talis a utra est aliquid singulare in
se, ut bene notavit S. Thomas: quod
potest esse idem ut petrus, paulus et adeoque
potest esse univ. dicitur. a. prof. talis utra
separata est aliquid positive existens,
nec est ens à se, sed productum ab alio:
quod hoc ipso est aliquid singulare, quia nil
produit et actiorem nisi sit singulare aliquid

et in individuo determinatum.

Obiit plato 1.º Unifala e' obtu' fieri:
go et d' dari a' parte rei. P. d.

a. Unifala fundamentale e' obtu' fieri
c. a. unifala fula n. a. et sub ead. d. c.

v. g. Unifala fundamentale. Et ipse utro
singulos in se fides: s. singloria n' s'
obtu' fieri: go unifala fundante
u' obtu' fieri. P. c. M. d. n.

s. singloria qua talia id e' quinta parte
distinguentis in singloria n' s' obtu'
fieri c. n. singloria qua talia id e'
quinta parte profundente a' singloribus
n. m. et sub ead. d. c.

Obi: 2.º qui libet singlori, hoc v. g. petro
paulo, et hoc s' participacionem, go et
dari hoc, qui s' sit ille l. hui' hoc, s'
hoc ut sic cuius participacione hui' et
ille hoc sit hoc.

Confirmit quodlibet productum a' sibi simili,
go 19 v. g. hoc productum in tempore
dicitur productum ab alio hoc ut sic exist-
tente ab eterno, P. d. a. qui libet
singlori hoc e' hoc s' participacionem
alteri, qui etiam sit hoc facte n. a., qui
sit hoc l. facte l. eminenti c. a. et n. c.
quilibet go hoc e' id, qd e' s' participacionem
l. alteri hui', l. Dei, qui e' eminenti hoc.

Ad quoniam repraesentat eorum modo d. a.
 quod debet produci a se. sicut s. felix.
 eximio c. a. sicut a se. felix n. a. etc.
 Obi. 3. potentia utriusque nequit percipere imma-
 terialia: quod esse immaterialia materialia
 quod unipotentia, quae percipiunt ab intellectu se se-
 parata a singularibus et attributibus prof. 1.
 c. et paritas. sicut se habet potentia utriusque
 ad intellectualia ita intellectualia ad materialia, quod
 D. c. a. n. c. in prof. d. a. ita intellectus potentia
 ad materialia se habet sicut pro portione entitativa
 T. a. pro portione potentia ad obiectum n. a. et c.
 na. sed eo, quod potentia infimi ordinis non
 attingat obiectum supremi ordinis, male infertur
 quod neque potentia supremi ordinis attingat
 obiectum infimi; na. sicut in ea perfectio
 consistit eminenter perfectio infimi, et item
 infime perfectio sicut. sententia Scoti.

Sententia Scoti.

Divinitus potest utraque v. g. humana ut quae
 distat ex utraque rei ab individualibus
 v. g. a patre, a matre etc. haec autem opo-
 rationem intellectus unitam quamdam vel singularem,
 quia utraque ab se in se habet nomen
 et discreta sunt singulariter, adeoque non singulariter
 sed alia quamdam, quae unita hoc est,
 quod non sit singularis, inferunt, dominus potest
 ea esse unipotentia, adeoque recipere dari a

parte rei. Aliqui ta prohibita quia
 ostendunt procul abesse proba ut
 doceret univale dari a parte rei
 licet doceret ultra secundum se
 per et ex ultra felle disse a singuli-
 tatis et una unite in singuli. depli-
 cem enim in ultra secundum se unitem
 quideram posse, aiunt, positiva una
 alia negam. positiva dicit illa vi-
 uis ultra in totum et in singuli, et
 indistincta ad individua plura, sed
 potens proxime de illi pradii.
 negativa est illa, qua habet ultra ex
 eo, quia non in singuli, et hanc sola
 asserunt defendi a proba, qua in
 restiqua sufficit ad univale felle,
 quia ad hoc non sufficit, et unum
 unite in singuli, si in super requirit,
 et sit proxime potens pradii de
 multo, adeoque, et sit unum unite
 positiva, quod iusta proba ut in nulli
 ex exponat, ultra in sequitur
 quare intem.

Pris 3° neq. unitas positiva neq. ultra
 prohibita dari in ultra secundum se ante
 operationem intem.

prof. ultra secundum se ante operam intem
 et identificata in singulitibus nec ullo modo

ex natura rei ab illis dicta, uti ex articulo
 isto quaestio, procedenti constat. 20.
 singulariter non habet tale unitate neque posi-
 tiva, neque negativa, etiam natura secundum
 se eam non habet: sed singulariter non habet tale
 unitatem positivam, neque negativam ante operationem
 intellectus: ergo neque natura. subsumptum
 patet, quia unitas illa tam postquam
 quam negativa est unitas ely, unde quam
 l. saltem non singulariter: sed singulariter non habet
 unitate generis ante operationem intellectus
 sed tantum singulariter: ergo.

Præter id a parte rei esse hoc est eiusdem
 speciei: ergo a parte rei est una species.
 per unitatem specificam est unitas universalis: ergo
 unitas universalis dat a parte rei. 21.
 d. a. a parte rei est eiusdem speciei omnes
 fundamentales: c. a. eiusdem speciei sunt
 n. a. et sub eadem d. c. Omnes hoc, prout
 existunt a parte rei dicuntur species fun-
 damentales, quia sunt similes in natura, quae
 similitudo probet intellectui fundamēti
 illas quærendi recipere et ad unum,
 et quædam conceptus sunt species sunt sunt.
 Vergetur hoc a parte rei est indivisibile in
 plures species reales; ergo est unum et eiusdem
 speciei sunt sunt. 22. n. per prohibetur antea,
 ergo a parte rei de plura species sunt sunt.

Vnde argumenti simile & hinc. hoc oes a
parte rei est indivisi in plures species ange-
licias; ergo est eiusdem speciei angelicus.

Ratio 2^a. utra, que existit in petro et
utra, que existit in paulo adhibet unica
divisio: ergo habet unam aliquam, nihil
enim adhibet una divisio, nisi sit una:
si illa unum non habet ista utraque in-
tellectu, ergo habet illa secundum se et a parte
rei. prof. subsumptum utraque non habet ab
intellectu quod sunt definibile, sed habet idem se:
ergo neque habet ab intellectu unum requisita
ad divisionem. Ex. c. 1° entymemata n. subsum:
in prof. d. a. utraque non habet ab intellectu, quod
sunt remota definibile una divisio c. a. quod
sunt proxima definibile una divisio n. a. et
d. c. ergo neque habet ab intellectu unum remota
sed fundamentale requisita ad univalem,
que unitas existit in similitudine utraque
c. c. unum proxima n. c. sicut enim divisio
non in rebus, sed in ratione et intellectu tanquam
in subiecto, ita etiam proxima divisio ad divisionem
que est idem ac proxima definibilis, non dicitur
eo in rebus, sed satis est, si sit in ratione.

Ratio 3^a. Arles 5° utrumque tenet 8. d. 12mo 63.
int. modis unum ponit unitatem speciei et ge-
neris, et quidem quatenus sunt unitates reales quia
idem est de unum, prout est prius est entis
sed species et genus sunt univale: ergo unitas

unifali dat a parte rei. *Pr.* ut suavi
d. M. Tales in modis unig possit unitem
specia et generi quateq fundatlls st in
reby c. M. quateq palti st in reby n. M.
et c. m. sub eadm d. c. et n. c. sentia
phonseca.

Sentia Phonseca.

Phonseca s^{to} n^o n^o c. 28. quopise 3^{ia}
sentia 2° distingit 3. Status in oi ntra.
1us appellat statu p^oncipioi su indifferencia
in quo ntra v. g. humana e possib^l. p^ono
quia in hoc statu p^oste ntra independt^l
ab intell p^oriol a singlribz, ut pole n^o du^l.
ut ipse dicit, q^onta a d^o singlria, ideo
n^o t^otm f^o intell. p^o realt^l e indifferens,
et ad hoc l. d^o individui p^otrahit. atq^o
it^ois in isto statu ap^ont ntra et uni
salem.

2us statu ntra e statu existentia real. su
p^otrahit eisdem ad singlria, quem et^o
statu ab^orem appellat.

3us deniq^o statu e, ut f^o intell ab^otrahit
ntra ab individui f^o q^onta unifalem
et tunc fit unifali ab intell.

Pr^o 4°: ut dat in statu p^oncipioi su possi
bilit^l ntra unifali esse operase intellus.
Prof. in statu existentia n^o p^o dari ntra
indifferens ad singlria et unifali: q^onta
in statu possibilit^l. prof. c. dari in statu

possibilitatis utraque univale est, et possibile
utraque univale: si enim possibile utraque univale,
est utraque univalem posse existere a
parte rei: ergo dari in statu possibilitatis utraque
univale, et utraque univalem posse existere
a parte rei: ergo si utraque univalem non potest existere
vera a parte rei: etiam non potest dari in
statu possibilitatis.

Dices utraque in statu possibilitatis per praesens
et prior singularibus: ergo non est singularibus: ergo est
univale. Solum praesens R. n. a. nam ubi
nulla est distinctio ex parte rei, ibi nullus est
realis ordo prior et posterior, si utraque
est individua nulla est distinctio ex parte
rei: ergo inter ista etiam non est ullus realis ordo
prior et posterior. Immo, si daretur
talis ordo, posset individua esse priora
ista utraque specifica, quia tunc forte
possit esse id est utraque specifica a univale
existens per se prima, id est per se individua.

R. 20 d. a. utraque in statu possibilitatis
et prior singularibus existens c. a. et
prior singularibus possibilitatis n. a. et c. utraque
autem in statu possibilitatis nihil est aliud, quam
ipsa singularia possibiliter

Vigebat: a parte rei vera et pro hoc: Deo 64.
Possibilitatis petri, quia est possibilitatis utraque
humana: ergo prior est et possibile utraque
humana, quoniam petrus, et sequens in illo
prior utraque non est singularis. R. d. a.
vera est ista pro, si illud deo et quia

tenet causa n. a. quia nra huma-
na n. e. causa petri nisi filii int'p'o.
quod n. e. prior. Si illud ides et quia
tenet prioritem aliqua l'ge et
caus. u. a. et n. e. Prius l'ge
dicit illud qd' quicq' q'ceptu magis
universalis. Unde quedi pt. nram
humanam hoc modo ee priorem
in dividui. Sentia Pontij et quorum-
da recentiorum.

Sententia
Pontij et quorumdā recentiorum.

Pontij hobbza disputase 8. l'ge quope
2. g'ulose 4. e. post hunc n. nulli
recentiores docent unitem univ'ali dan
a parte rei, quia a parte rei datur
g'eneralia seu similitudo quoda' int'
atq' individuali v. g. int' hos; na
cu' si huius g'eneralia ee nra sin-
g'les dicant ee eisdem nra int'
se; iteo putant similitudinem illam
ee quanda unitem nra univ'ali
atq' adeo f. illa huius univ'ali a
parte rei, quia huius nra una
f. similitudinem, que s'ial e' multiplex
in dividui.
Ratio 5. in p'ario et alijs unitas similitudis

n' d' unitas requirita et sufficiens
 ad univale file. prof: tali requirita
 unitas ad univale file, si cuiq
 ntra v. g. humana fiat una ntra
 seu una in rase ntra: s' unitas
 similidni n' d' tali unitas: q' unitas
 similidni n' d' unitas requirita et
 sufficiens ad univale file. M. patet
 ex autoritate q' n' d' tali unitas
 unitas q' n' d' unitas: q' n' d' unitas
 univale, cui q' n' d' unitas et univale
 n' d' unitas, si q' n' d' unitas, q' n' d' unitas
 profante existeret, quia ex
 q' n' d' unitas realiter faceret q' n' d' unitas
 de hoc, vocaret enim in dubium
 q' n' d' unitas et univale univale, prof.
 q' n' d' unitas si similidni q' n' d' unitas
 humana n' d' indivisa in rase
 ntra: q' n' d' unitas similidni n' d' tali
 unitas, qua faciat ntra unam
 in rase ntra. prof: a. si similidni
 ntra humana tantum habet hoc, q' n' d' unitas
 ntra sit tali, quaz e' altera, hoc enim
 e' e' simile, sicut una e' tale,
 quale e' altera: q' n' d' unitas
 profante ntra n' d' una ntra seu n'
 una in rase ntra. c. patet
 quia, ubi e' una et altera ntra
 ibi manifeste ntra n' d' indivisa

rae utro: qd neg d' una utra
 seu una in rae utro.
 Confirmaf 1.º magna d' g'roscosa
 int doctores, utra unitas uni-
 tali deq' a parte rei: s' si unitas
 similitudin' est unitas s'q' unital'
 n' est. Cuius huius g'roscosa, in
 oes g'radant, dari a parte rei
 similitudinem int utra: qd u-
 nitas similitudin', n' d' unitas s'q'
 unital'.

Confirmaf 2.º unital' d' ce alqd
 abstractu' a singl'ibz: s' plure
 utro singl'is int s' similit',
 prout existunt a parte rei
 n' s' alqd abstractu' a singl'ibz
 qd prout existunt a parte rei,
 n' s' unital' s'q'. hinc
 etm Pontif, quem adversari pro-
 te citant tandem credit utra sin-
 gles int s' s'q' n' se unital'
 s'q', s' s'q' fundante in q'ntu'
 s'q' singl'ium intell' probu'
 fundamtu' g'piciendi plura
 mdum unum, atq' ita fundandi
 unital' s'q'.

Quis oī negas divisiōi seu pluralitē
 unitatis, nisi ipsa unitas similitudinē
 negas divisiōi seu pluralitē: quod uni-
 tas similitudinē et unitas nisi. prof.
 n. unitas similitudinē et Regula di-
 visiōi seu pluralitē sūnt nūm.
 Item et negas divisiōi: quod et negas
 divisiōi. R. c. M. n. m. in post.
 c. a. d. c. quod unitas similitudinē et
 negas divisiōi in plur. sūnt nūm
 c. c. est negas divisiōi in plur.
 utraque sūnt seu in plur. sūnt nūm
 n. c. hoc autem postulat unitas
 sūnt unitas utraque requiritur
 ad univ. sūnt sūnt, quia hoc est
 ee una utraque quoniam pluribus.
 quare invertit argumētum et quod sūnt
 iterato

Confirmo oī negas divisiōi seu
 pluralitē in ea tuta rase et
 unitas nisi in qua et negas di-
 visiōi. s. unitas similitudinē et negas di-
 visiōi in rase utraque quod unitas
 similitudinē et unitas nisi in rase
 utraque et quod sūnt et unitas
 nisi univ. sūnt. Reg. 3. utraque de unitate
 univ. potentia.

Nra de unitate universalis sententia.

65.

Comari d'ambora sentia nra, ut
fiat unisali d' abstracti a
differenti individuanti. Unitas
nra nra unisalis opponit uniti individuali,
quia unitas unisali et ea quae pluribus n' ita
unitas individuali. Porro abstractio alge e
reali, d' sicut alge reali abstractio et generalis
altero e velati u' a' sum e terra et uis.
Alia d' abstractio intentionalis ac rarij, qua fit
operasem intellus, hoc autem abstractio inten-
tionalis iterum duplex e alia negati alia pro-
positi. Abstractio negati e, u' p' intellu unam
negati de altero, ut si dicitur candore hoc in nra
abstractio propositi e, u' quicquid unum n' h'c
rarij alteri, aut u' representant unum n' re-
presentato sicut altero, et, si quis aio quicquid
aurea n' quicquid intellu q' fit frigida,
aut si intellu representat nra rarij n' repre-
sentato candore. hoc notato fit §. I. quicquid nra.

§. I.

Conclusiones nra.

Disio 1° unitas sibi unisali adeoq' sibi unisala
sile n' pot' dari a parte rei. quibus h'c parti
ca probata e ex veritate h'c et uicij
sententia partem vero directe probat h'c base.
Unisala sile d' nra abstracta e singulari: si

parte rei n' pot dari ntra abstracta à singulis: qd
 universale n' pot dari à parte rei. p'p' m. ntra
 à parte rei e' identificata ut singularibus, ut ex
 supra dictis constat: p' qd à parte rei e' iden-
 tificata ut singularibus n' pot esse abstracta à sin-
 gularibus: qd ntra à parte rei n' e' abstracta
 à singularibus.

Disco 2° universale sit unum q'libet generis profunditate
 à differentiis individuabilibus adeo unitis p'p'
 universalis, h' dependens ab intellu. Ita
 receptus sententia, uti videre d' apud Suarez
 de potentia 6. metaphisæ sententia 5. N. 2.

Prof. 1° autoritate talis 1° de re sententia 8. ubi ait
 universale aut nihil esse aut potest, id est ubi
 locum quod sententia loco citato explicans. Thom.
 florbis magis et oes alii probos philosophi. universale
 aut nihil e' aut sequit' operatione intellectus.

Eadem e' sententia d' Thoma clarissime docentis:
 Est itaq' universale unum unita generis. Item
 in ntra dari se utra et intellu in intellu
 Eodem d' igit' habet esse in intellu, n' pot ei adve-
 nire intentio universalis, quia p' ntra indi-
 viduales. Advenit igit' ei intentio universalis
 secundum qd abstractis à ntra individuali. hoc
 P. Doctor. Item docet l. Ramoneng. l. 3. de file
 c. 11.

Prof. 2° ratio unitas universalis n' d' rebz ipis seu ntra
 qua dicit' universalis intellu ubi ex procedente gene-
 rise constat: qd e' rebz et ntra extrinseca et
 q'libet h' q' generis profunditatem à differentiis
 individuabilibus.

Confirmet et declarat hæc ratio q' generis
 qua p' h' profunditatem ntra v. g. humanam à
 singularibus, seu p' q'libet, q' quo dicit' homo, fuit

oes hoer unu qd extrinse, su in quise mee
 quia hoc quise n representat disse ullam
 pluralitatem hoer, s n sunt unu unitate
 singlri, quia nra humana su hoc probu
 hoc potest et in hoc quate percipio, d e
 abstractu ad ulu individuu hoer s e indife-
 rens ad incedu multz: go f quise eig-
 nandi profundate oes hoer sunt unu
 unita univale; quia hoc e unitas ut in-
 differentia et abditudne ad incedu multz.
 Antequa ad obivz solvendas progrediam
 quoda adhu pro maiori dictoru declarare
 et faciliori solutae obivz corollaria
 subiungenda s. §. II. corollaria quoda.

§. II.

Corollaria quædam.

- Collige 1.º est et si unitas univale, felis
 adeoq. qsu univale file qua tale heaf
 beneficium intellz profundat; dari tñ a
 parte rei su in rebz ipsis fundmta hing
 unitz; quia in rebz v.g. in hoibz
 dat similitudo quoda utramque que file
 facit ut intellz oes nras humana, pl
 quate hoc mdu unig quipiat. Vade
 hoc file, quot dat in rebz qgrue diu s
 unitas fundamentaly univale; qsa vero
 filia s univale fundmtale.
66. Collige 2.º univale file d'ita gstitui qriox

profundata, ut in hac quise tota unisali centia
 gisset. manifesta e' cui quiseu eiusmodi prof-
 undata n' ce unu' aptu' inea multis. Est cogno
 illa tntm id p' qd' tra a' parte rei multiplex sit
 una extrinse; na' unisala e' quatu' quoddam
 sex denominao 2° intentionalis, qua' pro fecto
 importat ifas utras singles, qua' denominant
 unu' pro fra denominante vero unite' seu
 regoem divisiois in plures utras u' aptidne
 ad ircaudum multu' sub raeo unig, atq; hanc
 sola' unite' drcim' hri p' quiseu profundata.

Colliges 3. Obtem quiseu profundat' el' ressa
 singlorie, et si illa n' quofcat ut singlorie
 he' in ordine ad ior' iium partio' indivi-
 duantes, sicut quiseu quofcens hac' sub raeo
 aalis uisse pro obto ut raeo, licet n' quofcat
 illum ut raeo seu in ordine ad rationes.

Hinc difert sentia' nra a' sentia' Thomise
 qui docent quiseu p' qua' sit unisala, quiseu
 et respicere ea parte' obto unite' quoddam
 n' singlorie.

Colliges 4. nra' singles fieri unu' n' ab
 illa unite' quiseu quae quiseu ut in certo et
 u' curus quiseu entitative e' una et indivisa
 se; hoc' e' unite' sicut e' individualis, ita
 n' p' facere unu' unite' unisali. Reinde
 obto quceptus tntm trahunt denominaoe' a' quiseu
 in quatu' ha' se representao' obto. Illas vero
 denominaoes, qua' quiseu quiseu obto, eo ressa
 n' trahunt obto a' quiseu. Hinc licet quiseu
 entitative sit spiritualis, utali, n' obto quiseu

denominat itala q. ficut go et denomi-
nat utra singul' unum ab illa unite,
quoniam ut quis in representando, quo unitas
nihil e' aliud, quo talis mdy represen-
tandi obte, vi cuius quis profundit a sin-
gularibz et plura p' mdu' unigz arti ad
residenda in pleribz representat.

67. Obliges q. etia' ipse unisale hie duplicem
unitatem. positiva et receptiva, et
affi' em' ois unitas, p' mdo sit nqtra, uti
bene advertit Suarez, quia ois unitas e' re-
gno divisioz nihilominz ta hie unitas po-
sitiva dicitur illa, vi cuius unisale e' unum
alqd' quatu' p' p'plexum ex quibus et sin-
gularibz indivisib' in se, et hoc unitas n' est
de sentia unisale; si tota proprietate eiusdem, sicut
unilibet alteri enti p'riu' e' ee unum tali unite.
Unitas receptiva vero e' unitas quoz, in represen-
tando, et hoc e' de sentia unisale. S. III. / R.
obice.

S. III.

Solvuntur obiectiones.

Obi: 1.º Quis faciens unisale quipit plura filia
go n' profundit a pluralitate, go n' facit unum
R. d. a. quipit plura filia et filia, id e' quatu'
tali, qui distinguit unum individuum filia
ab altero n. a. quipit plura filia qua filia
id e' quatu' n' diffinitio singul' p' profundit
a circumstantiis individuantibus i. a. et x. c.

Obi: 2.º quis profundit solus reliquit plura
individua: go n' facit unum.

Firmat: quia profundus distinguit se dividit
unum ab altero qd n' facit unum. R. c. a.
d. c. qd n' facit unum intra se c. c. extra se
et quo ad apparentiam, quam habet individua
in genere n. c.

Ad q' firmat R. d. a. quia profundus dividit
unum ab altero positive inducendo id est unum
n' ee alterum aut representando obitu et multi-
plex n. a. distinguit unum ab altero proprie de
cipiendo utra tali q' parte, qui n' gnoscat illam
in ordine ad circumstantias individuantes, c. a. et
d. c. qd n' facit unum positive c. c. proprie n. c.

Ibi: 3. quia profundus gnoscat plura et unum:
qd pro obitu et unitem: qd unitas unifalij
n' gnoscat in genere profunditate; alia, ille
quia pro obitu habet b' p' p' a. R. d. a. quia
profundus gnoscat plura et unum positive
n. a. gnoscat plura et unum proprie c. a. et n. c.

Propere plura et unum positive e' gnoscare ex
parte obitu unitem n' gnoscare plura et unum
proprie e' gnoscare obitu q' parte, que h' t'
talem m' d' tendendi, qui n' distinguit in
singula. Unde quando dicitur quia faciens
unum gnoscat plura et unum parte redupli-
cans et n' denotat unitem s' tenentis ex
parte obitu g' niti, s' t' tenentis denotat m' d' ten-
dendi g' p' p' a, quem h' t' ista quia.

Dices, quia illa faciens unum gnoscat
obitu l. ut unum l. et multiplex neutrum p' t'
dici, q' p' p' a. M. prof. in unum et multiplex
deq' mediu qd quia gnoscat obitu l. ut unum

l. ut multiplex. prof. et m. si enim gnoscit
 ut unum, tunc l. supponit in obito unite
 l. fingit. si vero gnoscit ut multiplex
 gnosis illa n. facit univale R. n. M. si illa
 parte reduplicans, ut tenet unite
 se tenent ex parte obiti gniti. in prof.
 d. a. int. unum et multiplex n. def. mediu. reale
 c. a. praesupponit n. a. simul go n. sequit. int. albi
 et n. albi n. def. mediu. go int. albi faciens
 univale gnoscit obiti l. ut albi l. ut valbi.
 Ut enim int. albi n. obstante, qd n. def. mediu.
 reale reale int. albi et n. albi t. n.
 profindere sicut ab utroq. Ita et m. sicut
 n. def. mediu. reale int. unum et multiplex,
 ut t. n. int. albi profindere ab utroq.

Obi. 4. gnosis fit una ab unite obiti, n. a. utra
 obiti ab unite gnosis; quia gnosis potest imi-
 tes obiti, qm obiti gnosis: go gnosis prof-
 undas n. facit una unite univale. R. d.
 a. quo ad utrumq. membrum: gnosis fit una.
 sicut in representando: ab unite obiti
 a. fili l. fundente: it obiti n. fit unum
 intrinseca ab unite gnosis c. a. gnosis fit una totum
 ab unite obiti fili et obiti n. fit unum ex-
 trinsic ab unite gnosis n. a. et c.

Obi. 5. si unitas conceptus et fra denominans
 univale sequit. qd si utra f. diversos conceptus
 recipios quibus ex utra remaneant sunt
 plura univale, quia multiplicata fra
 tribuente denominat univale, multiplicat
 et n. denominat univale: c. d. falsum: quia enim

diut et plures species humanas ex eo, quod utra
 seu species humana semper quibus quibus pro-
 iis. p. p.

R. 1.º n. M. quia quibus quibus multiplicat
 in recto quod recto in quibus accidentibus
 quale est univale, ordinariis et subtem.

R. 2.º d. M. si unitas quibus in eadem est fra-
 denominans univale bene sequitur, quod utra
 humana est plures quibus quibus fiant plura
 univale est. M. si unitas quibus in reprae-
 sentando est fra denominans univale bene
 sequitur p. n. M. et c. m. sub eadem distinctio.

Ideo quod ut sequitur, quod multiplicato quibus utra
 n. g. humana multiplicentur et univale,
 quia fra denominans univale est totum est.
 unitas quibus in repraesentando seu apparentia
 illa utra sine circumstantiis individuantibus
 quibus habet utra in quibus: eadem autem est
 haec apparentia unitas in omnibus quibus licet
 ipsi quibus, in quibus fundat talis apparentia
 distinguantur.

Obi. 6.º singulare non potest esse fra denominans uni-
 vale si quibus est aliquid singulare quod quibus non potest
 esse fra denominans univale. R. d. M.
 singulare totum in eadem non potest esse fra de-
 nominans univale est. M. singulare totum in
 representando non potest esse fra denominans
 univale c. M. et d. m. si quibus est aliquid singu-
 lare in eadem c. m. in representando n. m. et c.

Obi: 7.° Unifale dicitur inae posse multum fieri
 identem, si quia non potest inae multum fieri
 indidite: quia quia non constituit unifale. R.
 j. c. M. et n. n. c. quia quia non potest
 ex his promissis.

68. R. 2.° l. M. unifale denominatve sumptu dicitur
 inae multum fieri identem c. M. fiet et reduplica-
 tione sumptu n. M. et c. M. d. c. quia quia non
 potest constituit unifale denominatve sumptu c. c.
 fiet et reduplicatve sumptu n. c.

Obi: 8.° Ila quia praecipua pro obto habet aliquid chime-
 ricum quod. prof. a. quia illa quod sit utra
 abstracta est singularibus, si talis utra est chi-
 merica et impossibilis quod. R. n. a. in prof.
 d. M. quia illa quod sit utra abstracta realiter
 est singularibus seu abstractione si tenente ex
 parte utra quita n. M. quod sit utra ab-
 stracta fiet a singularibus seu abstractione
 si tenente ex parte quioj c. M. et d. m.
 si implicat utra abstracta realiter c. m. ab-
 stracta fiet n. m. et c. hly 4. solvuntur
 alia de unifali quae sita. §. 1. a qua potest
 fieri aut fieri potest unifale.

Art. IV.
 Solvuntur alia de unifali quae sita.

§. I.
 A qua potentia fiat, aut fieri potest
 universale.

Prose unifala fieri potest in illa humana potest ex dictis.

quo et alias potius $\text{D} \cdot 1^{\circ}$ intellectus divinus
 hoc Deus n. pot. facere univale. prof. quis
 faciens univale et gnoscere plura f. eodem
 unig, atq, et ee gnosa, quia n. differunt
 unum ab altero: s. intellectus divinus pot. suam
 infinita. perfectiorem in modo gnoscendi vi unig
 oia clarissime et distinctissime gnoscit n. pot. hinc
 tale gnosc: go intellectus divinus n. pot. facere
 univale.

$\text{D} \cdot 2^{\circ}$ Intellectus angelicus pot. facere univale, prof.
 1° ratione: intellectus angelicus est limitatus et tantum
 finitely: go n. est ratio, quare neque se
 capax igno. gnosa et pronisiva a singulis.
 prof. 2° Intellectus angelicus una ex parte n. pot. per
 proprias res oia possibilium, vi quoniam res oes
 pot. gnoscere, prout est in se, ex altera vero
 parte et solum alio modo posse gnoscere
 res oes: go gnoscit illas abstractivè et gnosa
 n. differendo inter singula eorum individua:
 s. si pot. dictis modo gnosa representare res,
 nulla amplius apparet ratio ut n. etiam ita
 gnosa eandem pot. gnoscere, ut oia ab-
 strahat a singulis; go intellectus angelicus
 pot. abstrahere a singulis et facere univale.
 In hoc disceptat a. quo ad 1^{am} partem est certum
 ex eo, quia res possibilis est infinite
 intellectus autem angelicus tam limitatus n. pot.
 exhaustivè gnoscibilitatem rerum infinita,
 quo ad alteram vero partem idem a. patet

exinde, quia quosque res oes, saltem alio
modo et melius, quam eadem oino cognoscere
go in intell^u human^o longe imperfectius
angulis pot^{est} res oes saltem quosque subpre:
senti quoniam cognoscere, poterit etiam intell^u an:
gelic^o ita cognoscere res oes.

69. Q. 3° Voluntas humana non facit univale.
ita Compton^{us}, Jameri q. prof. de
facienda univale requiritur talis potentia, que pot^{est}
extendere plura et modo unig, seu profun:
dere ultra quae a singulis, si voluntas non
est talis potentia ergo voluntas non pot^{est} facere univale;
prof. m. totum et unum voluntis, offi:
cium est affective proficere, aut averfari ob:
ob intell^u proficere, si affective proficere aut
averfari ob:
ob intell^u proficere non est illud quod
dare aut proficere a singulis, ergo
voluntas non extendit plura et modo unig neque
profundit a singulis. Aliud ergo est voluntatem
et per actus facere univale, et aliud, est
per actus terminari ad univale seu ad ob:
quod ab intell^u representatur. hoc postquam
et regamus et ratio est, quia voluntas et potentia
aque independens a materia ac intell^u: ergo
voluntas aque ac intell^u pot^{est} tendere in
ob:
ob abstractum a materia.

Confirmat ratio patris Jameri ob:
ob univale
f. hoc, quod est multiplex fit extra aam
sicut in unum quodammodo et acquirit novam
se in aam, si hoc non fit et actus voluntis, quia

res solita & solutionem nō nec acquirit ultra
 ce in ea, s; potius voluntas agit ad obtum:
 go univale nō fit p̄ actum voluntatis.

R. 4.º Neq; phantasia seu sensus internus neq; externus
 facit univale; prof. illa sola potia facit uni-
 vale, qua obto realthi multiplici tribuit unitatem
 propriam à singlritibz. s; neq; sensus internus
 neq; externus pot tribuere obto realthi multiplici
 unitatem propriam à singlritibz: go neq; sensus
 internus, neq; externus pot facere univale.
 Prof. n. sensus sive internus sive externus
 nō pot proficere obto, nisi ut vestita certis cir-
 cumstantiis loci, figura figura q̄ qua indi-
 viduantes vocant, et utris rem graduat
 facta, & evidens: s; talis modus quiescendi
 nō proficidit à singlritibz. go p. n. quo ad
 sensus externos e' certa. Quibz enī v. g.
 nō videt hominem nisi constitutum tali loco,
 cum tali figura q̄. quo ad sensus internos
 vero seu phantasia nō minus idē patet
 ab experientia; nā quōdo nobis obto ali-
 quod imaginam, s; illud imaginam
 nobis ut constitutum certo loco tempore,
 ut tali figura q̄. Unde etm p̄dly q̄
 dicit: sensus ac singlritus, intellēt autem
 univale.

Ras à priori reddiq; à J. Thoma quia nō
 quiescendi sequit modū cendi, go sicut
 nō cendi sensus talis internus q̄m externus

Intellectus ita etiam videtur habere potentiam intellectus
 et intellectualizare substantiam, in id, respicere illud
 circumstantiam intellectus individualium,
 Dicitur 1° quod intellectus habet potentiam intellectus
 potest facere universale, quia est perfectior quavis
 potentia intellectus: sed etiam intellectus dividit et p-
 fectior intellectus humano: ergo etiam facit universale.
 R. d. M. quia est perfectior et simpliciter, quia ratio
 sua limitatur et capax quavis quod est c. M.
 proinde ideo, quia perfectior n. M. et d. n.
 sed etiam intellectus dividit et perfectior humano et hoc
 ratio sua infinita perfectior, in quod est n. et
 capax quavis quod est c. n. et d. capax talis quavis
 n. m. et c.

Quod igitur intellectus humanus facere potest universale aut
 partem ex perfectione ipsius, quae habet supra
 bruta, partem ex imperfectione secundum quae
 est inferiori. Ex perfectione quidem, quia
 perfectior est, potest obsequi intellectus a intellectualizare
 seu circumstantiam intellectus individualium
 liberare, atque adeo et quoddam quasi ma-
 teriale illi tribuere. Ex imperfectione in ipsa
 provent, quia imperfectionem est in indivi-
 dua et differere unum ab altero.

Dicitur 2° quod videtur in imagine, eo modo
 quod est videtur, ergo modo in illa representat:
 sed Deus videt non quod est universale, et
 in ea forma in imagine videtur obsequi
 quod est representat: ergo etiam Deus videt

obitum q̄fate, et q̄fate fait unisale. 4.
 I. M. Si v̄p̄o v̄i is imagine caup̄ si i-
 magin̄ i. M. f̄ig n. M. et d. m. et v̄p̄o
 seu ḡno Dei caup̄ si imagin̄ seu ca-
 n̄to actu q̄fate n. m. et e' oino incaup̄ata
 ab imagine et actu n̄o u. n. et n. i.

Claritas, cui et existia ḡno, divina h̄tur à 70.
 sola certia divina, in qua tanq̄m àn speculo
 p̄ri n̄vle clarissime reru' oiu' entitas
 relucet.

Oves 3.º ḡno 4.º R. L̄p̄y fameliy non
 appetit pot̄y hanc q̄m alia ova. It̄m
 caris sonriars aperit os ad capiendas
 muscas n̄ has l. illas, ut nulle t̄ra
 adit, s̄ in unisale, go istotu' aaliu'
 phantasia seu imaginatio fait unisale.

R. d. a. L̄p̄y fameliy n̄ appetit pot̄y
 hanc q̄m alia ova et t̄n appetit illam
 et posita certo loco ut hac l. illa figura.
 In e' de canes c. a. aperit illu' et
 abstracta ab oibz eiusmodi circumst̄n̄z
 n. a. et d. c. go phantasia fait unisale
 quodamodo ingpletu', in q̄tm factu' n̄ in
 hoc pot̄y, q̄m illud numero obbet. c.
 fait unisale q̄letu' n. c. Ras e', quia in
 phantasia sit suprema int̄ pot̄ia, m̄tules
 et int̄tui p̄roxima, ideo participat alq̄d
 de p̄f̄ctive int̄ll̄ḡ, nat̄ ut ait l. Dionysius:

Supremum infima attingit infimum
 Supremum.

Ob. 4. Oculy videt in iride et in collo
 columba varios colores qui tamen vere ibi
 n. p. i. q. tunc videt colores in univ. p. i.
 Talis est visio n. a. p. o. l. i. y. i. m. a. g. o. h. u. i. u. s. q. u. i. n. a.
 alteris coloribus. Et. 1. Non deceat qui

negent a. et dicant, qd in iride et in
 collo columba videat verum colorem quidem
 s. transparente et p. s. t. e. n. t. e. in certa
 leuini reflexione, ut in possibile
 sit et a. s. p. a. p. e. e. n. t. e. r. n. o. r. e. p. r. e. s. e. n. t. e. s.
 p. e. n. s. i. b. i. l. e. n. t. e. x. i. s. t. e. n. s. l. a. b. s. e. n. s.

Ob. 2. Si in opposita patria patria
 libeat, oculi adhuc n. facere univ. a.
 p. l. e. t. u. s. q. u. i. a. e. t. n. t. u. n. c. r. e. p. r. e. s. e. n. t. a. t. o. b. t. i.
 p. n. s. i. b. i. l. e. n. t. e. x. i. s. t. e. n. s. t. a. l. i. l. o. c. o. a. t. e. m. p. o. r. e.

Ob. 5. Visio videns a longe auro
 lapidum et n. discernens an sint plures
 lapides l. n. i. t. e. m. a. d. o. r. a. t. i. o. q. u. a. e. x. h. o. r. t. o.
 diversis floribus q. p. t. o. p. i. p. i. s. o. d. o. r. e. n. o. n.
 discernens sed odores q. s. u. a. d. u. n. t. p. l. u. r. a.
 f. m. d. u. u. n. i. u. s. q. u. o. f. a. c. i. u. n. t. u. n. i. v. a. l. e.

Et. 1. a. a. q. s. u. n. d. u. n. t. p. l. u. r. a. f. m. d. u. u. n. i. u. s.
 p. r. o. u. i. p. i. e. t. o. i. b. y. i. n. c. u. m. s. t. i. s. i. n. d. i. v. i. d. u. a. t. i. b. y.
 n. a. n. i. t. a. p. r. o. u. i. p. i. e. a. e. t. a. c.

Patet tunc qd visio videns a longe
 auro lapidum q. s. u. n. d. u. n. t. i. p. s. o. s. l. a. p. i. d. e. s.

in aere q̄ntu, iſu ſu aereu totum
 representat ſub certis accidentibus indivi-
 duantibus loci figura q̄. adeoq̄ n̄
 profundit à ſingularitate aereu; idem
 de odorace pluſiu odorat ſicut. quæſtio
 3. de univſalibus in ſpecie.

Quæſtio III. De univſalibus in ſpecie.

Univſale de quo in quæſtionibus agimus in 5.
 ſpecie cum porphyrio dividuntur ſc̄ilicet,
 videlicet in genus, ſpeciem, differentiam, partem
 accidentis, quæ etiam 5. predicabilia
 dicuntur, vade colliges, hanc diviſionem
 et maxime diviſionem univſalis, quæpe
 eſt deſinit et predicabile de pluſibus ſubſt̄.
 quid ſit genus. §. 1. explicatur deſio generis.

Art. I. Quid ſit genus?

§. 1.

Explicatur deſio generis.

genus prout eſt univſale eſt a porphyrio deſi-
 ce: predicabile de pluſibus et differentibus ſpecie

in eo qd quid e. Quae dicitur quae recipi
quia utroque generis satis explicat idq
ab oi alio distinguit, uti ex eiusdem
expositione et obliquo solutione mani-
festum erit.

Primum 1.º predicabilia de pluribus quo
verba s. loco generis in hac dicitur per
hoc enim genus generis et reliquis predi-
cabilibus.

Primum 2.º specie differentibus quae verborum
differentia generis s. per significat, quo, ut
predicabilis e. et distinctio univale dicitur
sunt de solo numero differentibus predicabilibus.

Primum 3.º in eo qd quid e. pro quo in-
telligendo nota:

varios esse predicandi modos quae univale
specie tunc superiores predicari potest de
inferiori, videlicet in quid in quale.
In quid pure in quale pure, in
quale quid, in quid quale, in quid
quale. Ex his singula.

In quid predicari e. prodi centibus
de subto, talis e. prodiaco, ut dicitur:
hoc e. aal. prodiaco enim aal e. de
centia subto hoc.

In quale prodiaco e. prodiaco accidentibus
l. saltim modis adiacentibus subto et
ut dicitur: f. magis e. alby, hoc e. xalis.

In quid pure prodi, e' prodi centltis
et huius f' mdu f' se stant; E.g. hoc sal.

In quale pure prodi, e' prodi accidentltis
v.g. murg e' alby, petry e' artifex.

In quale quid prodi, e' prodi centltis
f' mdu tu adiacenti, et dtinanti, alteru,
et si dicas, petry e' raulz.

In quid g'lele prodiat, e' prodiat tngm
tota centia subti v.g. petry e' hoc.

In quid inq'lele prodiat, qd' prodiat tngm
pars centia subti. v.g. hoc e' aal. his
notatis.

Res ultima d'fior verba indicat, genus
prodi in quid pure id e' centltis et
f' mdu f' se stant; atq' dtinanti.

Centltis quim, quia prodi tngm pars alpha 71.
centia subti. res mdu f' se stant; vero,
quia prodi substantie, deinde f' mdu dtina-
nt; ab altero, quia genus a diff're dtinat
ad certa spec. Tali prodiat generica
e' hoc hoc e' aal.

Addunt aliqui d'fior particula inq'lele
s'v' vides se necessariu, lat; eni expti-
nis genus prodi inq'lele, du' d'fior
prodi de spec diff'ntib; na' a spec diffe-
rentib; n' pt abstrahi prodi qu'nt,
qd' univore prodi p'it de spec diff'ntibus
tngm tota cotruenda centia. q' hoc ipse

q^d gen^{us} dicitur pro^{du}ci de ^{spec}ie diff^{er}enti^{bus}, n^{on}
p^{ot}est pro^{du}ci g^{en}erale. q^uo d^{icitur} inq^uerite pro^{du}
dri.

Dicitur in hac p^{ar}te hoc ad^{ver}bi^{um} ad^{ver}bi^{um} pro^{du}ci gen^{us}
h^{ic} n^{on} p^{ro}du^{ci} inq^uerite s^{ed} inq^uerite n^{on}
inq^uerite. q^uo gen^{us} n^{on} s^{ed} p^{ro}du^{ci} inq^uerite.

R. C^{on}tra Ariaga n. M. q^uo hoc sit p^{ro}du^{ci}atio
gen^{er}alis. r^{ati}oem d^{at}, q^uia totu^m id, q^uo
exp^licite et s^{ol}u^t p^oss^{et} ex p^{ar}te s^{ub}st^{an}ti^e.
et^{iam} exp^licite p^oss^{et} ex p^{ar}te p^{ro}ti^{us} de^{mo}pto g^{en}er^{al}
individualit^{ate}, q^uo n^{on} g^{en}er^{al}iterant s^{ic} ut. §. 2.
s^{ol}u^t s^{ol}u^t s^{ol}u^t

§. II.

Solvuntur obiones.

Obi: i^{tem} p^{ar}ti n^{on} p^{ot}est pro^{du}ci de toto neq^{ue} totu^m
de p^{ar}te, s^{ed} gen^{us} est p^{ar}ti s^{pec}ie^{rum} v. g. ad^{ver}bi^{um}
p^{ar}ti h^{ic}, et s^{ic} ut est totu^m p^{ro}du^{ci}atio
resp^{ect}u^m eius^{dem}. g^{en}er^{al}iterant s^{ic} ut h^{ic} est:
q^uo gen^{us} n^{on} p^{ot}est pro^{du}ci de s^{pec}ie.

R. d. M. q^uo ad ut^{er}u^mq^{ue} m^{em}bru^m, p^{ar}ti p^{ar}ti
n^{on} p^{ot}est pro^{du}ci de toto p^{ar}ti v. g. corp^{us} de
toto hoc est p^{ar}ti n^{on} p^{ar}ti q^uo d^{icitur} n^{on}.
I^{tem} totu^m actual^{iter} n^{on} p^{ot}est pro^{du}ci de p^{ar}te
actuali v. g. h^{ic} de ad^{ver}bi^{um} est M. totu^m p^{ro}du^{ci}
t^{er}mi^{ne} de p^{ar}te p^{ro}du^{ci}atio n. M. et d. m.

In gen. & pars metaphica speciei, ita & totum potest
 ratione respectu eiusdem c. m. gen. & pars phica
 speciei aut totum actuale respectu eiusdem n. m. etc.
 Genus n. & pars phica speciei quia una est diffia
 ponit speciem n. per quocumque phica, seu per univalem,
 & per quocumque totum metaphica, seu rationis et hinc
 in causa reali potest prodri de spec. Eodem modo
 genus n. & totum actuale respectu speciei totum partem,
 quia species n. ingrediens quocumque centlem generis,
 et ita genus totum potest respectu speciei, quia
 genus n. hinc superior, et species hinc inferior.
 Illud hinc notandum genus, quod potest prodri ordinata
 n. prodri ad partem, & ad totum
 potest respectu quia ordinata n. per partem qua
 talis de centia seu specia, bene autem potest
 totum potest respectu de parte potestiva seu hinc
 superior de inferiori.

Ob 2. genus potest de differentibus toto genere
 v.g. vivens de planta et aali: 2o nunc genus
 diffia prodri de spec. diffia. R. d. a.
 genus potest de toto genere diffia et hoc
 ad generis prout quia tali f. autem c. a.
 et hoc e. f. se et de centia generis quia tali
 n. a. et c. n. in diffia ea totum potest dnt,
 quia se de centia diffia. Res hinc rei et
 terior e. quia diffia univalem facta
 e. n. tal. secundum M. C. m. extensioe hinc
 superioris ad plura l. pauciora inferiora
 & hinc secundum hinc potest nunc prodri hinc
 superioris centlem videll aut autem

complete aut incomplete. sive autem genus pro-
dicitur de toto genere differentibus sive de
differentibus speciebus, idem est magis predicabile fuit
essentia incomplete: ergo predicari de toto genere
differentibus a generi non videtur.

Ob. 3. Genus a quo est predicabile de pluribus
solo numero differentibus ac de differentibus speciebus.
non bene dicitur petri et alii, plures et alii
ergo non est ratio cui dicitur potius predicari de specie
quam de solo numero differentibus.

Res. 1. Ophiodo. c. a. n. c. et suppositivum illud
quod nunciat in dicitur genus predicari de pluribus
specie differentibus per se, genus predicari de pluribus
speciebus, sed alii tempore est, genus predicari de pluribus
qua specie differentibus sive de illis illa plura sunt
individua specie diversa uti per e. g. petri, et
Bucophaly, Molesty et. sive sunt species diversa
ut per hoc, equi, canis.

Res. 2. T. a. n. c. quia in dicitur generi poni
de illud potius, et quod genus differt a specie.
sed differt a specie et hoc, quod fuit predicabile
de specie differentibus: ergo.

Res. autem T. a. quia iuxta sententiam pro-
kale Thomistarum admittentium species
inmultiplicabiles in individua plura
potest adhuc ab illis speciebus multiplicabilibus
abstrahi ratio generica, que tamen pro-
dicari non potest de pluribus solo numero
differentibus.

Ob. 4. genus et genus etiam prode de diffinis v.g. in dno:
 reale et aal. go n' totum prode de specibz. R. n. a. in casu 72.
 fili et l'go, et duo predicatoe. Sed nec bonal in rigore
 nisi vna illa reale accipiat n' terna diffinia, s' terna spes,
 fabricabilis de subb: alqd. qd significat aal, aduicibz. Teni
 quale e' ois diffinia qua talz, n' pt ea se sola subb,
 nisi accipiat substantia.

Ob. 8. si nulla spes aal' est possibilis, prode hoc adhuc
 aal' predicaret ut genus de hoc: go n' e' de raee generi
 predicari de pluribz spec diffibz. prof. a. aal' in dato
 casu predicaret in qd' inq'ale: go predicaret edgenz
 R. cu' Ariaga et Schiadino n. a. in prof. a. iten' e. et
 duo in dato casu predicatoe. illa fore specifica, quia
 aal' predicaret ut vna q'leta, tunc cas, aut Ariaga
 e' proba aal' virtute et implicite afirmare, et
 reale, et quia n' totum utell' s' quia hoc n' de facto
 affirmat reale de hoc, q' d' duo: hoc e' aal'. Et t' n'
 defacto aal' n' peat q'leta de hoc / s' etia' f'elt. v' d' n'
 hoc ras, qua e' Ariaga, n' in certa diffinit Schiadino
 quia q'lety aal' s' f'elt' profindit a' reali, in s' p'
 e' eundem f'elt' totum q'lety p'ncipal' p'ncipal' p'ncipal'
 go qu' d' ois affirmat aal', nunq' f'elt' affirmat
 reale.

Duo go in Schiadino, ides aal' in posito casu prode
 q'leta, quia tunc ras aal' est q'leta et adaequata
 certis hois, realiter vero totum est p'ncipal' eundem.
 s'unt defacto a' inf'ibilitas.

Ras e', quia illud e' adaequata certis hois, q' d'
 i' radiz ois alioz p'ncipal' p'ncipal' tal' rei,
 et e' qd' rei, diffinit ab ois alio, s' ita s' h'et salitas
 in hoc: ego est q'leta certis hois. m. q' d' e'
 parte patet ex eo, quia, si nullu' aliud aal'
 prode hoc, est possibile, tunc in eo, q' d' n' s'
 aal', bene inq'etorem illud ee reale, et quid' reale

Inferres ex aal. hinc alij rade nra pffctio
aal. in potia difcurrendi in hoc paffionat
potia fentendi eo qd hoc difcurat dependenti a
paffio, go aal pffctio est rade.

Quo d altera vtro parte cada m. partit d ma-
nifefte, quia hoc yfo qd nulu aliud aaly est
poffibile pffctio hoc ce aal gveiret poli. hoi.
go pffctio aal differet hoc ab oi alio.

Obi. 6. Ens q accidens n pt dffiri una dffioe: p
geny a ens q accidens, quia i aggregatu ex dffio
pffctio et ex quoe pffctio a dffioe eadend.
go geny n pt dffiri una dffioe. Q. d. M. ens
q accidens n pt dffiri una dffioe explicata
vtra finglam partim fua dffioe p c. M. n pt dffiri
una dffioe explicata illud ce accidentale, qd una
pars accipit ab altera in pffctioe n. M. et c. m. d. c.
go geny n pt dffiri una dffioe explicata vtra
finglam partem pffctioe pffctioe sub genere et pffctio quic
pffctioe c. c. n pt dffiri una dffioe explicata
geny fua dffioe illud ce accidentale, qd una pars
geny fua dffioe pffctioe pffctioe sub genere accipiunt
ab altera parte fua dffioe pffctioe n. c. Illud
autm ce a' ce pffctioe de pffctio dffioe.

Obi. 7. Dffio generis n h' geny: go n i bone. pffctio a.
Si dffio generis h'et geny dffctio illud laty patere
dffctio, p geny in dffioe generis n pt laty patere
dffctio, go dffio generis n h' geny. pffctio n dffctio
in dffioe generis i geny: p geny dffctio in dffioe
generis n pt laty patere go geny dffctio: go geny
in dffioe generis n pt laty patere dffctio, m. pffctio
idm n pt laty patere pffctio: go geny dffctio
in dffioe generis n pt laty patere, qm geny
dffctio. Q. n. a. in pffctio n. m. in hinc pffctio n. m.
idm accipit sub uno pffctio
pffctioe n pt laty patere pffctioe accipit sub

codm quætu et abstractiæ c. a. n. p. latig patere pisse
 accepto sub alio quætu et abstractiæ n. a. et c.

Pro intelligda hoc nota triplici generi abstractiões
 hæc in se fieri posse. 1° q. qua plures species
 quousq. f. adu unig uti fit, ut dico. aal,
 arbor, lapis, absp. eo q. differna int. species
 ealis, arboru q. atq. f. huiusmodi quousq. fiunt
 genera 1° intentionalia et directa. 2° abstracta
 c. quo hæc genera 1° intentionalia f. aliam
 quousq. reflexa et q. q. quousq. ea genq. seu
 unu prædicabile de pluribz species diffribz n. differe
 nando unu genq. parlare ab altero; atq. f. hanc
 quousq. via generu 1° intentionalia fiunt unu
 genq. 2° intentionale seu reflexu expressu
 hoc voc. genq. q. etn hoc articulo nos definiunt.
 3^{ia} abstracta c. qua f. nota quousq. reflexu
 genq. 2° intentionale quousq. eo unu prædicabile
 de q. multibz, f. qm quousq. genq. 2° intentionale
 ut reliquis prædicabilibz, fiunt in species, diffria
 quousq. fitq. univale seu prædicabile 2° in-
 tentionale et reflexu. Hoc notato

scopus Ror. c. genq. in dicit generi fiunt to prædicabile 73.
 de pluribz accepto in tertia abstractiõe latig patere pisse
 accepto in 2° abstractiõe seu pro genere 2° intentionali
 et reflexo; quia univale seu prædicabile reflexu quousq.
 sub se n. tota genq. 2° intentionale, p. etn species
 diffria q. atq. hinc prædicabile seu univale reflexu
 de 2° intentionale p. et genq. in dicit generi, quia
 sub hæc abstractiõe et abstractiõe latig patet dicit,
 q. d. genq. 2° intentionale; sedus sequendus quousq.
 sub species. S. 1. us de species subicibili.

Arlus II.
Quid sit species?
§. I.
De specie subiicibili.

Species subiicibilis à Porphyrio c. 2. dicitur d. qd
subiicitur generi. et de quo genus est qd probatur.
ex quo patet, speciem subiicibilem quælibet sub se
specie mediana, seu subalterna ubi d. v. g. aut
et proinde huiusmodi infirmitas, quælibet d. v. g. hoc. Utroq[ue]
enim hæc species subicitur generi.

Obi. Iuxta dicta explicare species dicitur et genus, quia
est id, qd subicitur generi, et genus explicat et
speciem, quia genus dicitur id, qd profertur de specie
diffinitio. qd qd mittit inveniuntur in se.
Proinde hæc obicitur Porphyrio et idem ait, se necesse
tate quælibet dicitur genus et species et species et genus,
in enim genus et species ita duo correlativa
necessario uno explicari dicitur et altero l. per
ordine ad alterum sunt ob eandem causam patet
explicari de se ordine ad filium et filium per
ordine ad patrem. Verum hæc dicitur ubi
advertit Schiading nonnulli solent ac difficultatem
nisi magis declarare, quia adhuc manet, qd
obicitur dicitur et aliud aque obicitur, qd
enim correlativa dicitur et ordinem ad alterum
vel correlativa, qd n. possit aliquid nobis
esse, qm et ordine ad principium correlativa.
hinc in recentioribus n. nulli.
Re. d. 2. a. membrum. Genus dicitur et species legem
et subiicibile n. a. p. species prima et quæ nihil est

aliud, qm utra et certia queta c. a. d. n. c.
 Omnes hec rpo d' ad nte phyrii qoy.
 p. a. isenat dicit: se d'aira geny per
 spec, quo e' correlativa geny: se correlva
 geny e' spes lya et p'hibib' n' autm
 phia, qoy. Ex. um schidino n. a. in p. d.
 M. porphyrii ait: se d'aira geny f' specm,
 quo et in quta e' correlva geny n. M.
 f' spec, quo e' quida correlva, hic et nunc
 ta auqis f' m' dem anty, abolati c. M. et d. m.
 se correlva geny, qua tale e' spes lya et
 n' phia c. m. correlva geny q' tale n. m.
 et c. seny q' d'ira e' geny ce p' d'ble de
 pluriy n' q'lecty int se distib'y. Enuicata
 autm hunc in adum certia geny, independe
 a' spec p'hibibili n' ampliy v'hibise v'it, si
 d'ira spes p'hibib' ex pluriy f' geny d. II. de
 spec p' d'icabili.

§. II.

De specie p' d'icabili.

Spec, qua e' p' d'icabilis seu un' salius spec
 q' d'icabilis, n' p' d'icabilis; n' p' d'icabilis
 spes geny n' q'ronis. d'icabilis autm spes
 p' d'icabilis a' porphyrii c. 2. ce p' d'icabile
 de pluriy, et distib'y numero in e,
 ad quid e'. Addunt Conimbricenses parlas
 proxima, et sole ita et seny p' d'icabili.

proxime et imde predicari de solo
 numero diffibz qis sepe accepta
 dno clare distingui a genere. Et
 proxime et imde n de solo numero
 spee diffibz prof. Adhuc claris distin-
 guis spes a diffia pps et acciden-
 te, quo in quale predicant nec opo
 e dno addere parlat qlede na dff
 hac in pati annis spee prodari qlede
 Et e ut tota centiam pot; hoc q
 cas qd proxime de solo numero diffibz
 predicat in qnd n rot tota et pars
 centiam su inqlede; na si predicant
 inqlede l. predicant ut genz l. ut diffia
 n et genz quia hoc n rot proxima
 de solo numero diffibz, n ut diffia
 quia hoc n rot in qd simpli et pure
 s in quale qd qd.

74.

Ob. 1° Multa s spes, quo n prodant de pluribz
 go n e de centia spei prodri de pluribz. p. a.
 sol, phera, nudq s spes et n prodri de
 pluribz qd. R. n. a. in p. d. a. sol q n prodri
 de pluribz actu existentibz. e. a. de pluribus
 possibilibz n. a. et c.

Arg. 1° persona divina et sui. ita probat Reg
 s spes: s ha n pot prodri de solo numero
 diffibz qd. m. de proba Reg qstat. de persona
 divina probat. persona di: tota s prodri
 de relectibz divinis, s ha n different solo numero
 s spes: qd n pot prodri de solo numero diffibz

¶. n. M. quo ad utramq. parte' et de proto Reg
quida' nanzesta e' ras, quia Reg sine n' e'
unifale, n' eni' pot' prodri de pluribz que sint
plura in rase f' hanc Reg signata: go reg.
pot' ee spes hie definita. Hic eni' est non
ex unifalibz. Ne persona Divina vero, p'
venit e', qd' relas divine int' se differant
spee hinc eadem prodhet de relasibz n' ut
spes, s' ut genz.

¶. 2. Qualitet persona e' spes, quia intra
gileta, et in nula e' prodribz de pluribz.
¶. In iuste Thomista etia' in creatz possi-
biles s' , imo etia' existunt spes in multi-
plibiles f' plura individua go n' e' de rase
spes pot' prodri de pluribz. ¶. T. a. d. c.
go n' e' de rase spes prodribz, que e' unifale
et qm sola hie definit prophyty pot' prodri
de pluribz n. c. n' e' de rase spes
pate' subivibilz, que n' e' unifale T. c.

¶. 2. spes prodribz seu infima prodhet
de spee distibz: go male dicit' prodri de
toto numero distibz. p. a. vero pot' bona
hae prodraes: hoo e' spes infima, eque
e' spes infima go spes infima prod'
de spee distibz. ¶. n. a. in probaoc
d. c. go spes secundo intentionalz prod'
de spee distibz id e', hie hinc spes T. c. spes
1. intentionalz seu res signata f' hunc hunc
spes. ubi e' hoo, eque. n. c.

Dixi T. c. quia hoc, equus & accepta sub ea
 rae, sub qua de illis protulit tres species, et
 differt species pro solo numero, quia sub illa rae
 et ultra omnia similia inter se, non utitur
 et eadem modo praedicta de pluribus solo numero
 differt.

Ob: 3. Ratio v. g. ad rae protulit quae de
 solo numero differt, et tamen est species, quod dicitur species
 non generat solus. R. d. a. Ratio protulit quae de
 de solo numero differt in quod simpliciter
 aut pure, sicut requiritur ad species n. a.
 protulit in quale quod T. a. et n. c.

Dixi T. nam dicitur ordinaria protulit de
 individuis, pro ac dicitur, deinde dicitur non protulit
 et modo tamen simpliciter, quod tamen requiritur ad
 se univale et praedicta, in hoc iusta
 quoniam deest ea unum rae et rae non
 significata; quod modo non est, si dicitur non sit
 species; quia unum non generat ac univale, non
 generat ac species, quae est univale.

Ob: 4. Individua v. g. petrus et paulus non
 differt numero: quod species de protulit de in-
 dividuis non protulit de numero differt,
 p. a. nec petrus nec paulus est numerus, si
 tamen constituant numerum quod non differt
 numero. R. d. a. individua non differt
 numero ita ut petrus sit diversus numerus
 à paulo. c. a. non differt numero ita ut
 de numerant et constituant numerum differt
 inter se et unum non sit aliter n. a. etc. tr. 3. 7. 17
 differt.

Artus III. Quid sit differentia?

75.

Agitur hic de differentia prout e' fundamenti et proprie
 fundens relationem diversitatis, ut autem prout e' ista
 relas predicamentis diversitatis in se plura.
 Dividit differentia a porphyrio in generis propria,
 propriam. Communis, nil e' aliud nisi acci-
 dens quintum possibile. Propria fere coincidit
 cum propria, e' e' quartum possibile. Propria
 denique e' illa, quo tertium universale per pos-
 sibile attribuit, atque hoc sola huius loci propria.
 Haec igitur a porphyrio c. 3. dicitur e' possibile
 de pluribus differentibus specie in quocumque, quo
 dicitur, quia sive ob ignorantiam differentiam infi-
 mam, seu aliam ob causam a porphyrio as-
 tata n' e' differentia infima, quo tamen sit
 universale, sed quoniam ex eadem scientia
 parva illa differentibus specie. Quibus scientia
 ex residuo habet dicitur quodlibet oes differentias
 videlicet ista differentia e' possibile de pluribus
 in quocumque. Dicitur autem prout in quocumque,
 quia prout e' certum quidem et in se modum
 ediacentis seu dicitur alteram certam parte
 fuit generis. per hoc igitur verba discrepat
 differentia a reliquis universalibus.

Ob. 1. data diffra d'is q'ent' om' d'is;
 go n' v' bona. p. a. Ipsi septa d'imus
 d'isem prodi in qual'q' sup. R. n. a.
 in p. d. a. ipsi d'imus d'isem prodi in
 qual'q' et hoc ideo d'imus, quia d'is
 e' p'len' ex dupli' probabili genera
 liet' et diffra, quoru' illud probu'
 in qu' et hoc in qual' c. a. d'imus
 d'isem prodi in qual'q' f' m' d'is t' m'
 simpli' sicut diffra, et prout ex mente
 h'is et p'p'ri' requirit' ad unipl'
 n. a. etc.

Ob. 2. Diffra e' de certis p'om' inferioru':
 go n' p'odit' de illi' in qual' p. c.
 q' e' de certis aliis n' adiacet illi,
 nihil e' n' adiacet sibi ipsi q. R. d. e.
 diffra e' de certis p'om' inferioru',
 et t' n' v' de certis generi' inclusi' in
 inferiorib' c. a. et e' de certis om' generi'
 n. a. etc. quia go inferiora diffra q'ant'
 genere et diffra et quia generi' q'asi
 adiacet diffra, ipsi vero diffra om'
 inclusi' in inferiorib' illi' n' adiacet
 s' certis e' et om' p'eti' identit' ideo
 p'odit' de inferiorib' in qual'q'. p'ro
 maiori t' n' declarat'
 Nota, q' p'odit' in qual' prout h'ic sumitur,

sit prout f. mde' adjacenti; et dtrant; ;
 idem autem prout f. mde' adjacenti; et dtrant; ;
 qd' prout f. mde' fca, hoc est quicquid adia-
 cere aut supervenire alteri. sicut qd'
 fca phia v.g. aa raaq; n' totum e' fca
 respu' utria, cui supervenit et, qm' dtrant
 h' e' et dicit fca etm' totiq' phia v.g. hoz, in
 quo indit' h' qm' fca fca pars dtrant, ita etm'
 diffia, quo e' fca m' phia n' totum e' fca
 respu' generi, qd' dtrant ad hanc l. illa fca
 h' etm' e' et dicit p' fca respu' totiq' fca
 et hinc patet, quomodo et quare diffia
 prout sit in quala etm' respu' inferioru',
 in quora' centia h' qm' pars magi' dtrant
 involu' h' q. 4. quomodo differant fca, et quo
 solo numero.

Artus IV.

Quenam differant spee, et quae
 solo numero?

Non ayrim' hic amplius de diffia in q' dtrant 7°
 leya, prout fuit unum e' ea 5. probabili
 et procedenti Arto a nobi' e' d' fca, s' in
 q' dtrant reali prout q' dtrant et denominat
 utras spee' diverfas; na' ins res alia plq'
 diffia, ut leo et equus, alia minq', ut petrus
 et paulus aut duo ova oino similia prout

diffini sunt dicere speciem possessionis solo
numero, itaq; huiusmodi in dicitur quodam
unifal; utraque diffinitio specificis et numerica
explicans, seu proprie quoddam unifal; ea
unius applicare et usu posteriori quocumque utri
aliqua solo numero t. tota specie in se
differant.

Questio autem est de diffinitione speciei illorum
maxime quo se sub eodem genere proximo
solum quo ad nos, nam de his, quo se
diversis genere se querere non solemus,
utrum specie infima differant, quia se
clari est, ea quo toto genere differt
in eadem specie et non posse. S. l. offeruntur
varia opinio. 1^a extra.

S. I.

Afferuntur varia opinioes.

I. Sententia.

Tribuit D. Bonaventura quanta in non
nullis aliis amplexus et cardinalis Balaphi-
ing. hoc docet ea differre specie, qua
differt in parte nobilissima, numerice vero
differe que in parte nobilissima que-
runt. Ea que sententia inferunt or-
angulos et eiusdem speciei, quia que-

nunt in proto intellectivi, qd e' prouipian
et nobilissimu int proto angeloru.
Non placet hoc sentia

1° p'ter ista sequela, quia ex eadm deducit,
videlicet or angelos ee eiusdem speciei, imo.
Ab ista Balauiuzj admittit qd ne quidm ee
possibile angelos diuersa speciei q'uarie
enit quoniam supponunt patres
nominati s. Nyssensij, Hieronima: citans
pro s. paulo. s. Basilij, s. Damas-
cenas q. asserentes uno angelos unata
inequalitem n'tra inequalit' auaritia
grauis: qd indicant angelos h're diuersos
et inequales n'tras, adeoq' ee diuersa
speciei. s. Thomas u' quoniam s. Hilg^o
et faret etm scriptura hinc inde
n'thoc faciens de diuersis angeloru
ordinibz licet n' satis exprimat, in
quo hoc ordinu' diuersitas q'bitat.

2° Difficet hoc sentia, quia ex eadm
sequens, uti angelos, ita etm oia bruta
ee eiusdem speciei, quia sicut in angelis
protu intellectivi e' nobilissimu, ita in bruta
s. Thomas 1° parte quaestioe 55. Art. 4.
protu viventi' sensibili, in quo oia bruta
veniunt e' nobilimu in brutis, utiq' em
p'hibz et aptabiliz e' posse videre, audire
et posse h'mire, rugire latrare q.

posuerit / da
quy quibz que
fuis et uocis
Dicit uisibile ee
q' p'fecta ubi
roba s'nt in se
p'fecta bono
de gasa p'p'ri
de ang' p'p'ri
ee n' p'p'ri
ut que p'p'ri
eius h'nt
s. s. asserentes

pinioes.

antha u' d'
et d' d' d' d'
ee h'c q' d'
n'tra ee
p'p'ri q' d'
n'tra ee
q' d' q' d'

3. Obstat, quia certum est equum et leonem
differre speciem, et tamen non est certum, an prota
ealy et prota in quo equus et leo
generantur, ut sit magis proprium, quam
protam hinc inde, et origines: quod
male desumitur diffinitio specifica à diffinitio
in prota nobiliori.

Quia si ut non naly apud Maudhian
han prota solam intelligenda esse de
accidentibus, adeo ut illa tamen accidentia
diffiant speciem, quae diffiant in prota
nobiliori.

Obsta est 1. quod sequitur actus supernaturales
amoris Dei v. g. esse eundem speciem cum
actu naturali amoris Dei l. certe oes
actus supernaturales esse eundem speciem, quod
etiam est contra quendam. Supra p.
l. cum in actu supernaturali amoris Dei
protam nobiliori est amor Dei l. prota
supernaturalitatis: si propter, tunc actus super-
naturales amoris Dei est eundem speciem
cum actu naturali, si propter, tunc al-
terus supernaturales est eundem speciem. q. d.

Obsta est 2. quod sequitur duas gradus eundem
angelis, quorum altera est de Deo et angelo
altera Deo et homine esse eundem speciem quia

veniunt in proto noblmo, qd in utraq
 gnose esse expressivam Dei. Itm
 qd os passioes brutoru eant eisdem
 speciei, quia veniunt in proto noblmo
 qd esse, autem gnositivum et expressivum
 nobli.

77.

Neq. casu Palaphinini evincit intentu. si
 eni argumentat, probat maxime dtra-
 ctionem reliquoru proboru et probum
 noblimum: s. probu disticta seu specifca
 et maxime dtrahoru reliquoru proboru
 quia solit indisticta eorum ad hanc l.
 illa spec. qsttuenda: go probu disticta
 et probu nobli: s. quo disticta in proto
 disticta, disticta spec: go etm illa disticta spec.
 quo disticta in proto noblmo; in hoc disticta
 M. p. probu maxime dtrahoru s. dtrahoru
 fra et reliqua proba que dtrahantur
 s. hanc se. f. mden utria: s. fra et pphos
 et nobilitat, qm utria: go probu dtrahoru
 et noblimum. Ex. n. M. in p. n. m. ad de
 rae fra totu et dtrahere et pphos altera
 partem, qd fieri pot. etiam si fra secundu
 la n. sit pphos, qm altera pars secundu
 se uti patet in euidente, qd se rassa
 pphos habet intus fra et in euidens
 n. pphos, qm pphos.

Dices nobilibz i dicitare, qm dicitari, p pro:
diffle dicitat: qd e nobilibz.

R. d. M. dicitare seu ce dicitans i nobilibz
falte et in statu pncipior, qm dicitari
seu ce dicitabile e. M. ce dicitans i nobilibz
realt et absolute, qm ce dicitabile n. M.
et e. n. sub eadē doc. et n. c. 2^a sentia.

II. Sententia.

Et Cardinalis de Lugo Ariago, Schradini alio-
rumq, docturum illa differre spee, quo
diferunt notabilibz, solum numero autm dif-
ferre, quo n notabilibz differat, qd si quorū
a. e. quolibet notabilibz diffia sufficiat ad
diffia pncipia, e. quanta ce deat illa
diffia notabilibz?

Dicent hoc ex iudicio prudentu ce noticadu
Deoz illa differre notabilibz, que difnt
iudicio prudentu.

Hoc pntia licet in praxi magnu usum
heat, atq, secura sit maxime in rebz
moralibz, qdo egi de diffia actus huma-
norū, tm de valore mtra et spe ad
sacramenta requisita et in similibz,
quā valde probabile e prudentes, in-
dicant, aliqua differre spee in hoc suo

iudicio n̄ decepti aut falli, nihilominus
 saltem loquendo eadem sententia accepta, prout
 verba sonant alius n̄ placeat obsequente
 ratio

1.º Est, quia res dicitur fore secundum se
 et independentem à iudicio prudentium,
 quod ut ac de ex parte obli assignari
 fundamentum, quod qd prudentes iudicant
 aliqua differre notabile, si hoc non
 possit ista sententia, cui totum vel integral
 iudicium prudentibus qd.

Dicitur fundamentum illud esse quoniam diffi-
 cultate rebus intrinsecis, si diffinitionem
 illa videtur esse distincta specificam qualem,
 tale enim primit et denominari
 dicitur et iudicium prudentibus thom
 et fra denominationem qd.

Ita qd et qd grati et qd qua quardae
 aliorum dicitur, diffinitio de illam, qua
 v.g. carum int et haem intredit, ad se
 specificam potius, qm numerica nisi
 esset iudicium prudentibus. nimirum
 aliud e, peres iudicium prudentibus ce
 declarare, ubi de diffinitio illa
 et noem distincta specificam significata,
 et aliud e diffinitio ista per nos istud
 significata iudicium et dicitur prudentibus

facm & sua de nominante qstitui. p. q.
 quodam. postero facm grati et sine
 fundamento aperta nomy.

2^a rae i probu, secundu qd alqd qstitui
 in certo spee, dt ee alqd stabile fixu
 detratu, et quasi indivisibile, uti docet
 cum Arto 8° metaphis. 1. Thomas 1^a 2^a
 questioe 42. Arto 6. Sed arbitriu et iu-
 diciu prudentu i alqd indetratu,
 arbitriuu et instabile, ut ipi pre-
 dentes frequente in se differentiant,
 an aliqua diffant spee: qd hoc iudiciu
 n pt ee probu illud, qd alqd qstitui
 in certa spee et diversa ab altera.
 Subsumo atqui hoc iudiciu assignat ista
 sententia pto probu illo secundu qd quoli-
 bet res qstitui in spee certa et diversa
 ab altera, qop. N. p. spees seu protum
 specifice i f se ac 1° intentu i contra
 et n f accidns. ubi docet Arto: ptra
 fertur in alqd certum et i in alqd fage
 uti docet Arto 2° de coelz: qd pro:
 sententiu dt ee alqd f se stabile ac
 fixum et n iunctum ac dependens
 a iudicio prudentu.

3^a rae i hoc sententia assignat protum

unde sententiae et certo probari et quod
 sit diffinitiva sententia: quod non possunt
 explicari alia diffinitiva sententia. p. a.
 iudicia et auctoritates prudentium facta sunt
 fidei et probabilitatem, quo est fallibilis
 si autem parit firmiter, quod.

4. ratio. Quod iuxta hanc sententiam sequitur
 in fine posse differre sententiam ab altero
 et fine si differre, quia eadem res iudicio
 quorundam prudentium saepe differt ab altero
 notabiliter et iudicio aliorum prudentium non
 differt quod.

5. ratio. Calor maximus et minimus
 notabilissime differunt et tamen non differunt
 differt, quod non quaque et quomodo
 notabiliter differt si diverse sententia.

III. Sententia.

Docet illa differre sententiam, quo sit inaequalia 78.
 in sententia, et a, quorum unus est positus
 altero, ea vero, quo sit in sententia aequa
 lia, solo numero differre. de hoc patet
 Cominorianensis l. 2. de aia c. 1.
 quaestio 5. Toletus 3. de aa c. 5. sententia
 12. pro eadem etiam citat Valquez Molina
 et ex parte sententiam suam de patet
 29 sententia 3. numero 16. pro eadem quoque

favel s. Thomas 1.^a parte quaestioe 47 a
 filo 2. in corpore. Ita l. 3. gl'ra gen-
 tes c. 97.

Quamquam enim hoc sibi Thoma doctrina tanta
 videat procedere de diffia specifica fratri-
 tates in pro eadem alata equalitate procedunt
 de diffia specifica, quorum magis, certum.
 Haec in sentia reuincit ab Hurdado, Arriaga
 Opheado, Schiadingo et a recentioribus qu-
 nites.

Ras a 1.º quia sat multa s'c. qua certo et
 ex oia fere iudicio diffat spec, de quib;
 tal. oino ignoramus, l. certe propt' du-
 bium aut incertu e', an sint inaequalia
 in p'stione: q'o diffia specifica n' existit
 in inaequalitate p'stione a. p. s'c. certu e'
 ubi eadem aduatae differre spec, et in ignoramus
 l. certe propt' dubiu et incertu e', an sint
 inaequalia in p'stione: q'o p. s'c.

2.º Dato n' concesso q' defecto oia, qua
 diffat spec, sint inaequalia in p'stione, n'
 tu repugnat produci a Deo res entitative
 dissimiles, a. eoz, diffantes spec, qui eadm
 sint inaequalia in p'stione: q'o certa diffia
 specifica n' existit in inaequalitate p'stione.
 p. s. divina certia quincat se ad intra s'c. s'
 personi equalib; in p'stione et in spec di-
 versis ubi quincat h'c sentia: q'o oia se ad
 extra poterit quincare creatur, plurib;
 qua se equalib; int se in p'stione et

ta diversa speci atq; dissimiles. Confirmat
 Quia unius hypostatis s; quas graves tholgi dicunt
 ea possibilis s; q; quarum una intra hanc unius
 patri et s; altera filio, eēt equalis in p̄fitione
 et sicut diversa speci p̄tē diversos trās, quos respiciunt.
 q; pot dāri duo equalia in p̄fitione et tū p̄e ee
 diverse.

Præter q; quāsi p̄e et quāsi participatio Dei, s; p̄
 et quāsi ausp̄ ad Deū et recip̄ a nihilo: q; di-
 versa p̄e et diversa ausp̄ ad Deū et recip̄
 a nihilo: s; n̄ pot duo dissimilia ad Deū aue-
 dere et recedere a nihilo, nisi sint in p̄fitione
 inæqualia: q; n̄ pot duo ea p̄e diversa, nisi
 sint in p̄fitione inæqualia.

Confirmat n̄ pot duo linea ee dissimiles hoc s;
 difere in distantiā a puncto ex quo duuntur
 nisi sint inæqualia: q; neq; pot duo creatura
 ee dissimiles in recip̄ a nihilo et recip̄ ad
 Deū, nisi sint inæqualia. R. c. 1.º entym
 n. s; s; sumpti. sicut enī duo pauperes aue-
 tes ad regē pot equalitē participare a divitijs
 regis et tū in diverso genere s; q. unq; in uniorib; s;
 alibi habunde in auro, ita pot duo creatura
 ee in p̄fitione equalia et tū dissimilia aue-
 dere ad Deū eiuſq; p̄fitiones participare, ita ut una
 creatura tantū participet a Deo in uno genere
 p̄fitionis, q; tū alia in alio genere.

Ad q; firmat R. c. a. v. c. et paribem. distans,
 s; quia linea que talis tantū habet q̄titeri
 et q̄titeri p̄tē s; p̄tē quo ad antilem

nō pot differe ab alia q̄ntitate nisi in inaequalitate: q̄ nō pot duo linea int se differe q̄ntitate nisi sint inaequales. At vero dicitur se pot via recedendi à nihilo et accedendi ad Deum, quia Deus est infinitus, nō participabilis: hinc q̄ pot una creatura hac via se à quādam participacione huius p̄fectiois accedens ad Deum et recedere à nihilo, alia vero alia via seu per aequales participaciones alterius p̄fectiois, quo casu creatura illo erunt diverso speciei, et tamen in p̄fectiois aequales.

Quaestio 2^a una Episcopi quaestio 44. de Deo, quae se aequales p̄fectiois, se aequales filii Dei: se quae se dissimilia int se nō se aequales filii Dei: q̄ quae se dissimilia int se, nō se aequales p̄fectiois. De n. m. pot enim duo participare à Deo dissimiles p̄fectiois, quo tamen aequali, sicut dignitatis et affirmabilitatis.

79.

quo casu illa duo erunt dissimilia int se et tamen erunt aequalia Deo
 Quaestio 3. dissimilia entitativa seu centralia
 se illa quae differunt in qualitate centrali p̄fectiois,
 Inaequalia se quae differunt in q̄ntitate centrali p̄fectiois,
 se quae differunt in q̄ntitate centrali p̄fectiois, differunt etiam
 in qualitate centrali p̄fectiois, quia q̄ntitas centrali
 p̄fectiois, et q̄ntitas centrali se nō: q̄ quae se in
 centrali dissimilia, se etiam inaequalia: sicut quae
 differunt speciei se dissimilia in centrali: q̄ etiam omnia
 quae differunt speciei se inaequalia in centrali.
 Consequenter: in centrali dicitur esse tale ac esse tamen. q̄ etiam

Idem si a se tale seu se dissimile et a se talem seu
se inaequale.

R. d. secundum membra Mris: inaequalia s. quae differunt
in genere centum positionis quae tali, id est, si unum positionem
centum excedat alterum c. M. inaequalia s. quae differunt
in genere talem multum sumpta, id est, si unum talem het
positionem divergas a positionibus alteris n. M. et d. m. s.
quo differunt in genere centum positionis, differunt etiam in
genere multum sumpta. c. n. in genere quae tali n. m. etc.
Idem quod dicitur R. d. a. in centum idem si a se tale se ca
talem absolute c. a. idem si a se tale se ca talem relate seu
comparative ad aliud n. a. etc.

Declaro Item: in centum idem si a se tale se ca talem absolute
quia idem si a se tale positionem se hae talem positionem absolute
ex hoc genere positionis, v. g. albedinis, et a se hae ex alio
genere positionis, v. g. nigredinis. Non autem idem si a se tale
se ca talem relate ad aliud; quia a se idem si a se tale
positionem et hae talem ex hoc genere positionis, v. g. albedinis,
quod nullum aliud hae potest ex alio genere positionis, v. g. ni-
gredinis.

Primo q. Ariles 1. metaphisice tractu 5. docet diffinitio generis
diffinitioe lo hae sicut hae et privationem hae, quae hae
sunt inaequalia. qd diffinitioe perfecta et perfecta illa, quae
differunt per se sunt inaequalia.

Consequenter sicut Ariles 8. metaphisice ait: se verum se hae
sicut numeri, si numeri per se differunt, nisi sunt
inaequalia, qd etiam certum.

R. d. a. Ariles docet diffinitioe divisivas generis, se hae
sunt hae et privationem quo ad aliquam c. a. quo ad a
v. a. etc. p. qd Ariles voluit dicere, qm quod sunt
hae et privationem eiusdem non potest in eandem querere
ita diffinitioe spiritibus per se a posse eandem entitatis
generis v. g. eandem rem non posse simul se animal et
et eandem eandem modo

Ad confirmacionem R. in S. Thoma centia se hnt ficut
 numeri quo ad oia n. quo ad aliqua i. M. etc. m.
 sub eadm. hoc c. et n. c. Paritas go centiar int et
 numeros in eo qd fit, qd. sicut numeri qd fit
 in indivisibili ita ut nihil superaddi potest numero
 quin mutet spec. ita nulli centia ulli prote
 cente superaddi potest quin mutet spec. Ex hoc
 autm nil inferri potest nos, qd. vero tales n. vo
 leant omnimodam paritatem institueri int numeros
 et centias patet ex eo, quia alia, sicut unitas
 ex quibz diversi numeri generantur s. equali p. h. o.
 ac affirmabili, sic etm oia prota e. g. ad
 reale, regibile, latrabile, ex quibz multiplex quo
 rum rerum centia drent ea eisdem et equali p. h. o.
 qd. falsu s. t. centia.

IV. Sententia.

Spereit ita differre spec. que difnt in proto pluribz
 genericabili, solo numero vero difere, que difnt in
 alio proto n. genericabili pluribz. sic hoc et cas difnt
 spec. quia difnt in proto real et regibile, quo s.
 prota genericabilia pluribz. Petrus vero et Paulus
 v. g. difnt solo numero, quia difnt tantm in proto
 petreiti et pauliti, quo s. prota individuentia
 et n. genera pluribz. Ita quidem reventioser.
 Hoc sentia, nisi limitet aut aliter explicet reventioser
 hac voce. Sed dati specifica diffia, licet s. des
 prota pluribz genericabile, et vniq. pot. dari
 diffia in proto pluribz genericabile quia des diffia
 specifica, go sic n. bene explicat diffia specifica.

a. quo ad 1^{am} partem p. Nam ex sententia Philo^{sophi} 3. perspe-
divina differt int se spec, imo iuxta oes Reus
differt spec a creaturā, neq; ta ista differt in proto
pluribz generabili, q. q.

P. nunc imo a. etm quo ad 2^{am} partem. Unio petri et
unio pauli v. g. differt in proto pluribz generabili
et ta ut differt spec: qo ut dari differt in proto
generabili, quia des differtia specificā a quo ad
2^{am} partem e. scilicet certa, quia alias si unio petri
et pauli unio differret spec etm ipse petrus et paulus
differret spec. qe ad 1^{am} vero partem p. esse
unioem petri et pauli generabile pluribz unioibz
petri possibiliibz, et ce unioem pauli et proto ge-
nerabile pluribz unioibz pauli possibiliibz: si in his proto
differt unio petri et unio pauli: qo unio petri et pauli
differt in proto pluribz generabili. Imo argumētum
facit ut in aliis eiu^{sdem} entibz respectivz, v. g. de
viperā aut grive albedini, a. et de viperā aut grive
albedini B. ad etm ista grivoes et viperā differt
in proto generabili, ideoq; iuxta hanc sententiam
spec.

80.
P. res illud protum essetis spec, qd fit una
probabile de pluribz solo numero differtibz: s.
tale protum e. protum generabile pluribz: qo res
problem pluribz generabile essetis spec. qo
que differt in hoc proto differt spec. P. d. M.
E. illud protum, qd fit una probabile de pluribz
solo numero differtibz essetis ois spec etm n.
predibz a. M. essetis aliqua spec fuit probz
sed: 1. illud ens, qd ut tale protum, fit ens absolute

c. si sit ens modale aut respectivum aliius dicitur
 individui n. M. et c. n. d. c. go p. prope pluribus
 genibus existit vis spes et n. modale. n. c. ex-
 istit aliqua spes sicut probabile subd. si ens
 illud, qd h. tale prope sit absolutum c. c. si
 sit ens modale aut respectivum tunc alig de
 tracti individui n. c.

Das respicit, quia n. de prope pluribus genibus
 existit speciem probabilem, ad prope petrius
 e. genibus pluribus univocis petri, neq. h.
 existit illam in vase speciem probabilem prout hoc
 a suis univocis, si potius tractat prope univocis
 ad individuum quoddam. Illud go dicitur ad
 prope pluribus genibus facti speciem probabilem
 qd cadere potest sub considerationem speciem, seu ad
 n. d. tunc respectivum univocis dicitur indivi-
 dui. 5. l. b. h. a.

V. Sententia.

Est Promissum docentium illa differre speciem, quo
 differant aliunde, qm. prout in materia signata,
 aut p. ordinem ad talem materiam, l. ut loquuntur
 alii, quo differant in forma. Illa vero differre
 solo numero, quo tunc differant in materia sig-
 nata aut p. ordinem ad talem materiam signata
 p. materiam signata autem intelligunt materiam
 affectam certis accidentibus sic sicut petrus
 et paulus differre solo numero, quia tunc

diffat in materia signata id est, hoc quod unum heat
materia affectam tuta quod tunc, natat hoc ten-
pore. Colatam hoc loco, aut alio modo sig-
natam; e contrario hoc et eorum iuxta eorum
diffat. Hec quia n' tuta diffat in materia sig-
nata, s' et in sua secundum se.

Verum contra hanc sententiam fusa refutata a seculo
liberata etc. sectione 3. et 1.º quod multa, que re-
mota re, ordine ad materiam habent inter se diffant
et tunc gratia et sine fundamento dicunt differe. Hec
ubi s' duo quos eiusdem angeli de eodem
obto spirituali, duo ubi eorum eiusdem classis in
eodem angelo quod.

81.

2.º sequeret ex eadem sententia singulos angelos
ita et diversa speciei inter se, ut n' sint duo
et similes et eiusdem speciei, cuius quod unum
genitum docet in Thelgia atque ex eo patet,
quia sic Deus n' potest creare mundum alium
hunc similem, ad, n' fallos et limitare objecta
Dei sine sufficienti ratione. Unde etiam Schiading
questione 4.º §. 1.º et 2.º. recte probat contra
Mauru, probabiliter omni impossibilitatem et
talem sententiam, que nequeat et plura individua
multiplicari, quod.

3.º Hec sententia n' explicat diffantia numerica
in materia, cui eadem materia nunc existens
sub accidentibus illis potest deinde existere
sub aliis accidentibus, et tunc manere eadem materia.
re, explicat diffantia perfectam ipsam formatum.

v.g. unig. aia rault, ab altera. nam si Deus
 duas aias rault petri et pauli n. univ. pot
 mtria, aia illa adhuc differret solo nu
 mero, neq. ta differret q. mtria signata
 neq. p. ordine aut exigentia ad diversam
 mtria signata, ut qualibet sit indifferens
 ad utramq. hoc l. illo mdo signata atq. a
 Deo d. n. deat, l. certe qualibet eius
 modi aia hret exigentia spee diversam
 ab altera, atq. hoc v. spee differret ab illa
 Illud ta hinc sentia quendam vides, ad diffia
 prouise in mtria signata sit signa diffia
 numerica quo ad nos quia nos unum in
 dividuum discernimus ab altero q. mtria sig
 nata certis accidentibus, atq. hoc et v. alium
 teste parentis disputae 5^a edidit autoritate, h. l.
 et l. Thoma. quod dicitur, mtria (s. iust acci
 dentibus signata) se propius individua q. s. iust
 quo ad nos. Aliis eni. nisi d. modo
 intelligat l. Thoma quilibet n. pot. ut alii, illi
 loiz, ubi q. ratiu docere videt, ubi exp. p. p.
 quafulo 32.º C. 3.º dicens: q. mtria sub certis
 dimensionibus sit causa individua, n. d. d. n.
 p. q. causent individuum, s. quia q. dimensio
 certas demonstrat individuum, sicut q. signa
 p. n. individui. Eparge vero ait. textus
 h. l. de hac re n. ce multa curandos, cum
 fuerint origo multorum errorum una angelos
 sui quos h. l. l. 5.º. N. sentia.

S. II.
Nostra Sententia.

Quis: in aliis saltem plus illa diffat spec. hinc per
quo ad se, qua sit dissimilia entitive, id est qua 82.
diffat in parte quorumq; centli, qd n' e' mere indi-
viduale, aut individuali respectivo, solo numero
vero diffat, qua N' sit dissimilia entitive, id est
quo diffat in parte mere individuali aut individuali
respectivo. Ita quo ad re' receptam in' receptiones
sentia, ideoq; eandem parte Epistole quast. 44ta de
Deo hinc certa' ponit.

Probat q'libet quo ad ista parte de diffia specifica, o'z
illa diffia, qua e' maior, qm' precise numerica,
e' specifica: s' o'z diffia in parte quorumq; centli,
qd n' e' mere individa aut individuali respectivo e' maior,
qm' sit diffia precise numerica: q' o'z diffia in
parte quorumq; centli n' mere individuali diffat spec
est specifica. q' qua diffat in parte quorumq;
centli n' mere individuali diffat spec. N' patet
exinde, quia int' diffia numerica et specificam
n' dat' diffia quodam media, qua neq; sit pure
numerica, neq; specifica. iam nulla talis diffia
nec a porphyro in div'ioe unisalem nec ab
aliis, nullis hactenq; fuerit obignata aut ratio-
nabili obignata sit. q' benevidet, qd o'z diffia,
qua e' maior, qm' numerica, sit specifica. p.
q' m. 1° de p'p'z, qd nimitu o'z diffia in parte
quorumq; centli, qd n' e' mere individa aut indivi

respectivo, sit maior, qm numerica. diffia in
 proto tntm individuali aut individy respectivo e
 numerica et oia minima int diffia realy no-
 minata, in pholz: qo oia diffia in proto quovny
 centi, qd n e mere individuale aut individy,
 respectivo e maior, qm numerica. a. quoad iam
 parte, qd fult diffia in proto individi sit na-
 merica et oia minima, patet tntm ex hanc,
 quia differre solo numero e idm, ac differre
 sicut unu individuu ab altero oia fult, tam
 etm, quia n pt dari minor diffia, qm sit
 illa, quo e int duo individua oia filia
 in centia.

Quoad altera vero parte, qd nimiru etia diffia
 in solo proto individy respectivo sit numerica
 et minima salte in eade diffia nominato
 et usitata in pholis. p. idm a. hoc mto:

Diffia entia respectivo qua talia ut maior
 qm sit diffia illade protatu, se tenotum,
 quos entia respectiva respiciunt: qo diffia in
 proto tali, qd e respectivo protu tntm in-
 dividy n pt ee maior, qm diffia in proto
 solum individy; qo sicut diffia in prototatu
 individuali e tntm numerica et minima, ita
 etia diffia in proto tali, qd e tntm respectivo
 protu individy e numerica. a. patet hoc eo
 partim quia entia respectiva qua talia sicut
 ee suam hnt pte aliud, ita etia diffiam
 ab hanc suam ex eadm subsistent; partim
 quia quae doctoru iudiciu diffia entia respec-
 tivo ordinaria deservant a tntm, quo respec-

ciant. si e.g. aiunt quod albedini, a et quod
 abDin B. solo numero distingui, quia tunc haec
 quod fuit albedo a. et albedo B. solo numero
 distinguitur. E contrario quod hoc, v.g. et quod
 Cap. Si aiunt differre spee, quia hoc et Cap.
 qui respiciunt ab his speciebus, spee diffat.
 Eodem modo differre licet de unione in corpore
 et anima petri ex una et ex altera parte de
 unione in corpore et anima pauli, ut na et ista
 solo numero diffat. affirm

Confutatio hactenus dicta ex Aristotele, qui plu-
 ribus in locis ait: quemadmodum de numero
 ablati aut additi aliquid ex quibus numerus
 non amplius idem numerus sed diversus, etiam si
 minimus operat aut addatur, ita nec deficit
 nec ipsi quod erat esse erit amplius ablati aliquid
 aut additi, eo iuxta Aristotelem quovis diffat
 in parte etiam minime estimabili, modo si sit
 pars numerica aut numerica respectiva,
 ea diffat in centis, in decies, in spee. §. III.
 solent obijci.

Solvuntur obiectiones.

Ob. 1. per se ipsis notum est illa differre spee, quae
 diffat plus, quam in parte indivisi. quia oes
 diffatam specificam respiciunt tam maiorem diffatam in-
 dividuam, eo quod sententia ultra nil explicat. Ob.

d. a. f. b. oibz notu d. p. et tra n. d. oibz aequa notu
 in quo ille excessus diffia specifica supra numeri-
 ca' g'hibat q' d'at c. a. et hoc etia' d' notu oibz n. d. e.
 scilicet et nos usq' patet ex eo. q' d' alii hunc excessus dif-
 ferentia specifica supra numerica' g'hibant in
 diffia in proto quilibet, alii in diffia in proto
 nobilior, alii in diffia quo ad protu ineq' g'hibat.
 Nos go f. scilicet nam explicam excessus illu' g'hib-
 tere in diffia in proto centu, et ita dicam
 minimu' modo n' sit individuu' mere, aut individuu'
 respectivum.

Quies. Diffia minima supra individuu' n. d. nota-
 bilis, go n' fuit duo differre spec, go n' ora quo
 difere in proto quorumq' centu' difere spec. d.
 f. a. d. c. go n' fuit difere spec. lge et quo ad se
 n. c. quo ad nos T. c. deinde talis diffia minima
 e' notabilis, saltem a Deo et angelis.

Ob. 2. Juxta nos sequit' molosum et catellu' meli-
 teatam differre spec, hoc e' falsu', go p. d. M.
 si heant dissimilidne' entitivam, si n' heant n. M.
 et si d. n. n. c. ita' autem heant catellu' et molosum
 dissimilidne' entitivam, n' d' hinc lori decidere, ubi
 hinc tradit' g'hibat p' regula' univale, ex qua
 si adfuit cetera prognita inferre possit, diffia
 specifica et hanc g'hibat p' regula' d'ingue
 dissimilidne' entitivam. ceteru' in parlari d'at
 d'atnare, utru' int' hoc et illa obta' int' d'at' d'fi-
 nido' entitivam, adeo, diffia specifica g'hibat ad
 alia' scias d'atnare quo de talibz obta' ex inspi-
 tuto agunt, si hinc inferes, go g' regula' nostra

Invariabili ad probanda et gnoscenda diffina specifica
 p. illatu. f. quatuor seu reglam utraque n. innotescit
 diffinitio entitua, go d. invariabilis, ad probanda diffina
 specifica p. n. illatu in p. d. c. go d. invariabilis ad
 probanda se sola notatus diffina specifica c. c. quatuor
 in alia proe seu promissa n. c. volenti go probare
 diffina specifica duos vobis supradictis nova regla
 proem univale maistris huius s. d. deinde adiungatur
 innotescit proe et probandi formae potentia utraque
 proe inesse diffina illorum entiu specifica c. g.
 volens ostendere, frigg a calora differe p. c. s. t.
 diffinitio. Illa diffinitio p. c. qua diffinitio in proba
 entiu n. vera individui s. frigg et calor diffinitio
 in tali proba, go frigg et calor diffinitio p. c. in
 quo diffinitio M. proe et n. p. c. p. c. seu regla
 diffina specifica n. vero aliunde probanda e.
 Ob. 3. Junta nos unio petri et pauli differret p. c.
 sequela d. falsa: goq. p. M. unio petri et pauli diffinitio
 p. g. in numero, go diffinitio p. c. unio petri
 et pauli diffinitio p. g. in duo unio eiusdem petri
 possibilis, s. duo unio petri diffinitio numero go
 unio petri et pauli diffinitio p. g. in numero p. c.
 n. sequela in p. n. a. in huius p. d. M. unio petri et
 pauli diffinitio p. g. in duo unio eiusdem petri
 id e. diffinitio exesse diffina tali qui excedat
 aliquid diffina numerica c. M. qui excedat ac
 diffina numerica n. M. et c. n. d. c. go unio petri
 et pauli diffinitio p. g. in numero, s. differret p. g. d.
 exesse diffina tali, qui excedat omni diffina numerica
 c. c. s. diffinitio p. g. d. exesse diffina tali, qua non
 excedat omni s. totam aliquam differentiam numerica n. c.

Hoc reponit et quia nos diffinitio numerica apparet
 et tamen indiffinita, in proto individi, qualis diffinitio
 reperit in duas voces, eisdem petri, sed et in diffinitio
 in proto folij individi petri respectu et hoc quod
 ob rationem supra in probare indicata licet quod
 unio et unio pauli differant in diffinitio maiori quoniam
 sit diffinitio in duas voces petri et tamen differat diffinitio
 maiori, quoniam sit ois diffinitio numerica.

84.

Ob 4. iura nos hoc et per infra per quod
 quela et extra quod: quod per secula possibile, per hoc, hinc
 diffinitio exhibet et quod in ista nos per diversi: quod
 hoc et per infra per a. possibile, per hoc, hinc aias centum
 diffinitio, ac in quod: quod per n. secula. in per d. c. quod hoc accepto
 pro tali reali hinc quoniam, mensura per hoc, et per infra
 ma c. c. hoc accepto pro tali reali hinc per se hanc dicitur
 tal mensura per hoc, quod et quod defecto probabile hinc
 per hoc, n. c.

Dicitur: defecto probabile hoc hinc aias centum in quod et
 diffinitio: quod hoc accepto pro tali reali, quod defecto
 dat et per infra, quia quod per se diversi hoc per
 per se a. quod in probabile falso et d. c. quod hoc accepto pro tali
 reali reali, quod defecto dat, et per infra in rigore
 quod et quod ad se per c. et per infra in optimo et
 hinc morali n. c. nam in diffinitio illa centum, quod in ista
 in aias hinc, nobis l. orno et l. et ita dicitur in ista
 ac diffinitio deprehendi per se. Deo certum per hoc, cum in
 per infra hinc hoc et per infra factum in optimo
 morali, idem et de aliis similibus dicendum.

Ob 5. Circuli aurei et circuli argentei differunt per quod in
 proto individi, et calor intensus et isto differunt per quod
 in pro: individi a calore intenso et tria, quod infra differ-
 rent per in ista nos, quod in ista et extra mathematicos,

posteriori quae sunt axioma, qd dicit p[er] et ming i mechant
 p[er] R. ad iu d.a. circuli aurei et argentei distat p[er]
 qm in pro. indivi. in p[er]iderae p[er]ia, quia p[er]tant di-
 versis m[er]it[is], sicut ob eandem r[ati]onem quatuor grave auti
 et fusti grave argenti in ead[em] p[er]tula et valore p[er]
 distat in p[er]iderae p[er]ia n[on] itea in p[er]iderae p[er]ia,
 quo in p[er]t[is] t[er]m[is] attendit gravitem damni c.o.a.
 distat p[er] qm in p[ro]to indivi. in p[er]iderae n[on] itea
 quo t[er]m[is] p[er]t[is] et figura p[er]iderat n.a

Ad 2. respondet d.a. calor intens[us] ut outo distat p[er] qm
 in pro. indivi. i calore intenso ut tria, si intensio caloris
 fiat p[er] grad[us] heterogeneos seu disp[er]siles, l. si p[er]stant in
 indivi. p[er]t[is] ead[em] c.a. si intensio fiat p[er] grad[us] homo-
 geneos ad i p[er]t[is] p[er]t[is] distat p[er] qm in grade indivi.
 in p[er]iderae arithmetica. Ad r[ati]onem numeri gradua[rum] cal-
 oris hoc d[icitur] qd vult axioma illud p[er] et ming non
 mutat p[er] fill in p[er]iderae p[er]ia.

Ad 6. Quae quinq[ue] p[er] quatuor una p[er]t[is] q[ui]s[que] i.o. hos
 p[er] altera t[er]m[is] duos iuxta nos distent p[er]ia: b[er]la
 q[ui]s[que] p. M. hos duo quatuor t[er]m[is] distat in p[ro]t[is] di-
 versos indivi. duorum p[er]t[is] q[ui]s[que] iuxta nos non
 distent p[er]ia. R[ati]o n. M. in p. n.a. na p[ro]ferim, qd
 ha duo quatuor distant in respe ad diversa indivi-
 dua in p[er]t[is] distat in eo, qd illa quatuor, quae diste re-
 presentat sicut i.o. haec, sicut ead[em] p[er]t[is] p[er]t[is] altera
 quatuor, quae diste representat t[er]m[is] duos hos, sicut
 exi in illor[um] sentia, qui darent, inter p[er]t[is] caloris, v.g.
 fieri n[on] additio caloris ad calorem, s[ed] p[er]t[is] p[er]t[is] novi
 caloris, equivalenti p[er]t[is] calorem duob[us] gradib[us] imp[er]io-
 rib[us] realit[er] dist[is], grad[us] caloris p[er]t[is] p[er]t[is] p[er]t[is]

Quoby cat centelli diversi à quolibet gradu caloris in-
 positionis, ita quia p. entibus sua acquisitans id quibus
 impetibus realiter diff. e. centelli diversi à quibus equi-
 valente tunc duobus quibus diff. item, sicut potia
 quo fuerit et eodem modo pot. plura diff. proficere, e. centelli
 potios altera potia, qua ut pot. ta. multa fuerit prof-
 cere, ita etiam quibus fuerit plura diff. proficere e. centelli
 potios altera quibus que pauciora eundem fieri
 fuerit proficere
 Rur: quibus specificant ab obli: qo ut obli haud quibus
 in p. d. a. d. a. quibus fuerit eundem rari, et tunc diff. p.
 rari numeris, etiam ha. d. a. quibus ut different. p.
 p. d. a. quibus fuerit ab obli. et a. p. d. a. quibus
 n. a. in a. p. d. a. et n. c. quibus qo partialiter
 etiam fuerit à causis eam p. d. a. quibus, ite à
 rari scilicet et representandi, aliq. eundem p. d. a.
 p. d. a. quibus et n. rari respectivi obli. §. 4.
 quando nobis innotescat diff. fuerit.

§. IV.

Quomodo nobis innotescat diffe-
 rentia specifica?

85.

Primum paulo ante huius loci vice deinceps, quod
 in parlari difficultate entibus haent, placuit huc
 in apponere quodam veluti signa, e quibus in notia
 difficultatis entibus atq. etiam diff. specificis ve-
 nire possunt.

Primo diff. specificis substantiarum absolutarum saltem
 in talium ordinariè à posteriori reale desunt
 ex diversitate accidentium atq. effectuum p. d. a. quibus

Ita se ipsa ostendit qd. transgressa 1^a de aia puncto
8° N. 49. Ariaga aliq. pro intelligenda glos-
sae

Nota accidentia alia tunc generica alia dif-
parata, alia specifica seu propria. Accidentia
generica v.g. petri st, quo filia st. acciden-
tia aliquibus quo et in individuis valde
difficilibus et in oibus reliquis individuis magis
facilibus petro reperitur. Tala accidentia respe-
cti petri a v.g. quantitas quia hoc et in indi-
viduis valde difficilibus v.g. in lapidibus, butis q
et in oibus individuis valde facilibus petro filia
in individuis humanis reperit.

Accidentia disparata st quo in aliquibus individuis
valde difficilibus et in oibus reliquis individuis minus
difficilibus reperitur. Tala accidentia in petro a
v.g. albedo, quo etiam reperit in marmore, et
in oibus homibus minus difficilibus petro, qm. in
marmore. Deniq. accidentia specifica seu
propria v.g. petri st, quo reperitur tantum in
individuis illi maxime facilibus. Tala st
v.g. visus, locutio, discursus, tali figura in
brachio, membrum q. que solum reperitur in
ceteris individuis homi. Item illa que mutatio
est innumera, extrinsecus, temporis, loci, et
facilibus in tali potestate qstanti procedunt, tunc
enim initium est accidentia eiusmodi utrum
ab extrinsecis uti nigredo in etiope a sole
aut levitas et raritas in vapore a calore

s. ab intrinseco inspecta rei causa proveniunt.
 Eiusmodi accidentia dicuntur debita s. se et n.
 f. accidens, atq. de hijs tam loquitur philosophus.
 Probatur philosophus 1.º ex quibus hanc omnino essentia
 indicantibus, illas substantias s. se differunt, que
 habent operatores et accidentia s. se notabilitate
 diversa: s. quibus hanc essentia n. falsis quod.
 P. 2.º ubi a diversa radice ibi s. diversa
 fructus, et ubi a eadem radice, ibi s. se s.
 idem s. fructus: quod ut substantia sit instar ra-
 dii, accidentia vero et operatores s. se
 instar fructuum, unde ubi substantia s. se diversa
 diversa quod, s. quod operatores et accidentia
 s. se. quod ex diversitate accidentium s. se
 bene colligitur diversitas substantiarum esse-
 tantum, quod s. quod operatores, quoniam ex istis
 accidentibus differant s. se l. n. Et di-
 versitatem speciei accidentium si absolute
 sit sint, qualia s. qualitates, s. e. et secunda
 seu mixta s. q. calor, siccitas, color s.
 innotescere nobis l. experimentaliter nobis
 l. quod grave cordiam in se. si quilibet
 experimentaliter advertit calorem differre
 a frigore, i. m. diversis modo et ipsa se
 affertentur. si enim in eundem appar-
 tur, ut nigredine facile deprehendit
 plq. in solo mercurio se differre.
 Quod si accidentia l. et alia entia

de quorū diffinitio quorū s̄t pure respectiva
 tunc l. s̄t aly vitales, uti passus intelligit
 l. s̄t alios respectiva: s̄t s̄t aly vitales, tunc es-
 tō diffinitio arbitria colligi ut 1.º an causa
 efficiens. s̄t quō superabili, à nobili, ange-
 lica ab humana differt s̄c. 2.º ex modo
 tendendi, uti apprehensio simplex à iudicio in-
 telligēti à volitione differt. 3.º Ex obto nobili
 et directo, sic differt visio solj à visioe
 mundi. 4.º Ex obto s̄cili s̄cili motivo
 s̄t aly fidei humana differt ab ipsa
 fidei divina. Quod si contra illa ut s̄t
 aly vitales, s̄t tunc alia respectiva et pro-
 cipue modalia, tunc illorū diffinitioe anti-
 quam colligimus, si illorū diffinitioe tribuunt
 diversos effectus s̄ciles et denominatos, aut
 si respiciunt diversos tunc et modificata.
 s̄t s̄ciles improprie representans angelum
 et s̄ciles improprie representans hominem
 differt s̄ciles p̄te diversos tunc quos
 respiciunt. Ita ubiaco hoj et ubiaco ange-
 li differt s̄ciles p̄te diversa modificata, qua
 efficiunt, ita ubiaco et duras eusdm hoj
 differt s̄ciles p̄te diversos effectus s̄ciles, quos
 tribuunt; ubiaco eni s̄ciles et denominat
 hoc ac hūc, duras vero ac nunc. Ex
 eodm capite dua ubiaco, et dua duras
 eusdm hoj, s̄t diverso clasi, differt s̄ciles
 quia una ubiaco v.g. s̄ciles s̄ciles s̄ciles

400.
differe hae atenata distictie a punctis
coeli fixis. ubi eas vero Romana facit
eundem differe alia quada diffia ab iisdem
punctis. Itm una duras facit hoc differe
tali diffia a punctis ut ita dicat fixis
temporis alia vero duras facit eundem
diffantem alia distictia. Arly 5. quid dicitur
et iudicant 9. 181 de puto

Arly V.

86.
Quid sit proprium & accidens
§. I.
De proprio.

Quatuor p[ro]p[ri]a n[on] d[ist]inguunt p[ro]p[ri]a i. e. p[ro]p[ri]um
1° n[on] d[ist]inguunt q[uo]d soli alium spec[ie]m g[er]it, s[ed] n[on] o[mn]i, n[on] e[st] ut
g[er]it motu[m] aliu[m], g[er]it e[st] explicant, q[uo]d uni dur-
tantat p[ro]p[ri]a s[ed] n[on] o[mn]i[um] illig[is] individui g[er]it, ita
hoi g[er]it e[st] musicu[m], e[st] medicu[m]. p[ro]p[ri]a 2° n[on] d[ist]inguunt
d[ist]inguunt q[uo]d g[er]it o[mn]i, s[ed] n[on] soli, s[ed] o[mn]i[um] aliu[m] spec[ie]m indi-
vidui, s[ed] n[on] soli, ita g[er]it ho[mo] e[st] p[ro]p[ri]a. p[ro]p[ri]a
3° n[on] d[ist]inguunt q[uo]d g[er]it o[mn]i et soli, d[ist]inguunt q[uo]d soli aliu[m] spec[ie]m
et o[mn]i[um] e[st] individui, s[ed] n[on] soli, ita g[er]it ho[mo] e[st] p[ro]p[ri]a
et videtur ante, canescere in senectute, n[on] t[em]p[or]e
t[em]p[or]e soli hoc an o[mn]i[um] a[n]t[er]i[or]e v[er]e et toto capite
canescit in senectute.
p[ro]p[ri]a 4° n[on] d[ist]inguunt q[uo]d soli, o[mn]i, et soli g[er]it, d[ist]inguunt q[uo]d
soli aliu[m] spec[ie]m, o[mn]i[um] e[st] individui, et soli g[er]it.
Ita g[er]it ho[mo] e[st] r[ati]o[n]ale, r[ati]o[n]ale n[on] e[st] corp[or]is
e[st] g[er]it.

Ex hi 4. p[ro]p[ri]et[ati]bus i[st]is tres s[un]t t[ame]n analogie p[ro]p[ri]et[ati]s,
 solum vero p[ro]p[ri]et[ati]s 4. m[od]o r[ati]o p[ro]p[ri]et[ati]s simpliciter p[ar]tici-
 pat, ad et Arles et p[ro]p[ri]et[ati]s ad r[ati]o[n]em p[ro]p[ri]et[ati]s
 requirunt ut sit t[er]m[in]us q[ue]r[er]ibilis in re, u[bi]q[ue] e[st]
 p[ro]p[ri]et[ati]s, q[ue] t[ame]n p[ro]p[ri]et[ati]s 4. m[od]o q[ue]rit. Hoc itaq[ue]
 p[ro]p[ri]et[ati]s 4. m[od]o p[ro]p[ri]et[ati]s e[st] 4. u[ni]u[er]sala d[ic]tus e[st] p[ro]p[ri]et[ati]s
 de plurib[us] in quale pura et q[ue]r[er]ibilis in centia
 p[ro]p[ri]et[ati]s hoc, q[ue] p[ro]p[ri]et[ati]s de plurib[us], q[ue]rit in o[st]en-
 u[ni]u[er]sality, q[ue] vero p[ro]p[ri]et[ati]s in quale pura e[st] hoc
 differt a genere p[ar]t[ic]u[lar]i et diff[er]e[n]tia. Deniq[ue] ab
 accidente q[ue]rit differt, q[ue] q[ue]r[er]ibilis p[ro]p[ri]et[ati]s
 de centia. Vbi nota

Quia p[ro]p[ri]et[ati]s p[ro]p[ri]et[ati]s q[ue]r[er]ibilis de centia o[st]en-
 p[ro]p[ri]et[ati]s p[ro]p[ri]et[ati]s de individui, ut t[ame]n p[ro]p[ri]et[ati]s q[ue]r[er]ibilis
 h[ab]it[us] de individui, q[ue]ra talib[us], mala eni[m] d[ic]t[ur]o.
 p[ro]p[ri]et[ati]s e[st] r[ati]o[n]is, q[ue] ad r[ati]o[n]is e[st] p[ro]p[ri]et[ati]s. t[ame]n
 q[ue] p[ro]p[ri]et[ati]s q[ue]r[er]ibilis de centia ut abstracta ab
 individui, r[ati]o[n]is u[bi]q[ue] s[un]t p[ro]p[ri]et[ati]s.

Dividit p[ro]p[ri]et[ati]s in p[ar]t[ic]u[lar]i et m[od]u[m], p[ar]t[ic]u[lar]i e[st] r[ati]o[n]is
 d[ic]tum ab eo, u[bi]q[ue] e[st] p[ro]p[ri]et[ati]s, ut e[st] q[ue]nta r[ati]o[n]is
 m[od]o seu corp[or]is. m[od]u[m] p[ro]p[ri]et[ati]s e[st], q[ue] p[ar]t[ic]u[lar]i
 p[ar]t[ic]u[lar]i r[ati]o[n]is identit[ati]s et sola r[ati]o[n]is d[ic]tum
 ab centia, u[bi]q[ue] e[st] p[ro]p[ri]et[ati]s, ut r[ati]o[n]is r[ati]o[n]is.

Alio m[od]o dividit p[ro]p[ri]et[ati]s in p[ar]t[ic]u[lar]i et genericu[m].
 p[ar]t[ic]u[lar]i e[st], q[ue] p[ro]p[ri]et[ati]s in quale q[ue]r[er]ibilis in p[ar]t[ic]u[lar]i
 infima uti r[ati]o[n]is de hoc. genericu[m] e[st], q[ue] p[ro]p[ri]et[ati]s
 q[ue]r[er]ibilis in quale de genere tale q[ue]rit[ur] a[n]t[er]
 e[st] q[ue]r[er]ibilis r[ati]o[n]is. Sicut aut[em] p[ro]p[ri]et[ati]s
 r[ati]o[n]is p[ro]p[ri]et[ati]s videt[ur] in b[e]n[e]f[ic]ia sola p[ro]p[ri]et[ati]s p[ar]t[ic]u[lar]i
 m[od]o, t[ame]n p[ar]t[ic]u[lar]i ut r[ati]o[n]is et q[ue]nta m[od]o
 uti notant q[ue] r[ati]o[n]is r[ati]o[n]is r[ati]o[n]is et m[od]o
 p[ro]p[ri]et[ati]s genericu[m]. Ex d[ic]tis

Colliges 1. idu[m] p[ro]p[ri]et[ati]s e[st] p[ro]p[ri]et[ati]s et accidens, q[ue]nta

respu diversorum, sui ac quatuor et propriu respu cor-
poris genericis sumpti, respu huius, utro est
evidens genera, quia nō venit soli huius.

Colligas 2° propriu in abstracto seu proprietate nō
pertinere ad 4° predicata, quia propriu in abstracto
sumptu nō potest de pluribus in quale questibili-
tate in centia, s. totum propriu in genere sumpti-
tum, sui dicitur nō potest corpus et quantitas, s. dicitur
nō dicitur hoc est impossibilitas s. est possibilis, propriu
ergo in abstracto sumptu potest s. predicari omni-
nata s. totum ut hinc, l. ut genus v. g. quantitas
de hac l. illa quantitate.

Revers etiam propriu 3° modo prof de pluribus ques-
tibilitate in centia, ergo hinc nō totum dicitur propriu
4° modo. p. a. qd venit omni et soli potest questibilitate
predicari de subiecto, cui ita venit: s. propriu 3° modo
venit omni et soli quod. 2° n. a. in p. d. M. qd venit
omni et soli et hoc potest questibilitate predicari de subiecto. c. M. qd
venit omni et soli s. s. nō potest n. M. et si dicitur n. n. c.
§. II. de accidente.

§. II. De accidente.

Triples positio et acceptio accidentis 1° accipit pro
eo qd nō opponit subiecta dicitur centia et hoc
est accidentis propriu. 2° accipit pro eo attributo
qd nō pertinet ad centia rei de qua prof in quo
sempre acceptio accidentis queritur etiam propriu 3°
accipit pro eo, qd neq. ad centia rei pertinet
neq. questibilitate de eadem prof, uti et alibi respu
hinc. atq. in hoc sensu positio accidentis est

in tali spec' constituit et dicitur ea probabile de
pluribus in quale n' g'ertibile in' certia qua
via s'at' intelligit ex dictis.

Idem tu nota cuius est sepra de p'rio memini videlicet
n' d'firi' hic auidens in abstracto, quale e' s'g
albedo respu' hoij, s' t'at' in g'reto et eandem r'adem
qua ibi i'nfirmitate e' deinde in' d'ij auidens
prodi de pluribus f' illa plura int'ly; singula
s'otta denominat' que et auidens t'ng'm a
s'ra auipiant denominat' qualia s' respu'
g'reti albi p'tri et p'anti q'. Ratio e' quia s'olu'
de s'ubti' denominat' et n' de tota denominat'oe
s'ra g'reto g'retise aucepto q' constituit auidens
p' in quale prodi. Vnde in' d'io albi e'
coloratu' r'edias n' e' auidens; s' g'raua
qua p'ota coloratu' n' p'of de solo s'otto q'
denominat' albi s' de s'ubto et albedine s'ul.

Ob: 1.º Cim d'io p'anti e' faciens, p'tri e' l'gij
facis p'odias, auidens, s' eiusmodi p'of
dicas, n' s'iant in quale q' mala d'f' auidens,
q' p'odice' in quale p' m. q' p'of f'
m'd' f' s' p'anti s'ra s'ubstantive n' p'of in
quale s' p'ota faciens, l'gij f' p'odias, m'd'
f' s' p'anti q'p. P. n. m. in p. d. M. q' p'of
f' m'd' f' s' p'anti, et s'ul e' de certia s'ubti'.
n' p'of in quale, s'ul pure e' M. q' p'of f'
m'd' f' s' p'anti s'ra s'ubstantive et tu n' e' de
certia s'ubti' n' p'of in quale s'ubd. n' p'of in
quale quo e' m'd' s'ignificandi et g'ramaticalt'
quia s'ul n' p'of d'icitive e' m' p'of in quale
l'gij n. M. et e. m. d. c. q' d'icta p'ota n'
p'odiant in quale quo e' m'd' s'ignificandi
et g'ramalt' e. c. l'gij n. c. ad ut arto 1.º h'ij
q'ostioij d'ixim' p'odri in quale e' p'odri l.
auidens (et hoc e' p'odri l'gij in quale) l' p'odri

p. mdu. adiuuantis alteri seu adiective et hoc e
 p. mdu. in quale quo ad mdu. predicanti.
 Q. 2. Accidens v. g. calidum frigidum dat a parte
 rei q. si accidens e universale universale dat a parte
 rei. R. d. a. accidens universale et 1. intentuale
 dat a parte rei. . accidens 2. intentuale et
 prout e universale dat a parte rei a. a. etc.
 Arty. 6. de individuo.

Artus VI. De individuo.

Individuum qd ab plenam universalium notia p. hinc
 dividit in 1. et 2. intentuale. individuum 1.
 intentuale a Porphyrio dicitur ee ut unig. oes
 sunt proprietates in multis inveniri n. p. h. per
 proprietates intelligit accidentia q. quo no. unum indi-
 viduum discernimus ab altero. cuiusmodi s. illa hoc
 verbe p. prehensa

forma, figura, long, stipes, nomen, patria, tempus.
 Verum haec d. p. accepta prout verba sonant a re-
 mine agnoscat pro eentis, ut qualibet res sit in-
 dividua independens ab eo qd e. accidentium collec-
 tio repetitur n. p. ut in pluribus, q. go. tota descrip-
 tiva, quia fit p. accidentia et signa quibus nos
 unum individuum ab altero solent discernere.
 Neq. etiam dicta d. p. videt ee univ. q. nulla
 appareat repugnantia quare n. p. d. dari indi-
 duo individua, quae in oibz predictis acciden-
 tibus p. veniant v. g. duo gradus caloris, filius uniti
 eidem p. s. Itaq. quilibet alii ex mente angelici

doctoris in parte quatuor 29.º holo 4.º hanc
 individui dñice substituant individuum d' indivi-
 sul in se et divide à quovungo alio. En quo
 patet individuum 1.º intente idm ea ce unum in gerato
 ferra hac disputate quæst. 1.º holo 1.º dñtum.
 Individuum 2.º intente à porphyrio dñtus ea p'ossible
 de uno solo particulari idm dñis individuum ce
 q' d'inctus à spec, seu q' p'ubici spec.
 Juxta hanc et phlos sola unifalia dñat
 individuum d' d' univale, q' individui nulla d' dñs.
 Formas: Individua q'ra talia s' 1.º et fil; ratio
 differendi, q' n' pot huc genz q'ra q' individua
 q'ra talia n' pot dñsi quia dñs d' q' rere ge-
 nere et diffia. pro hoc nota individuum h' 1.º
 q'm 2.º intente h' sumptu nota etm sub ratioe
 individui dñs p'ode q'nsi obscure s'ill. seu in-
 glate et clare seu glate. obscure seu glate q'ns-
 if individui, si q'nsat illud ce unum q'nt, cui
 repugnet dividi in plura n' differendo t'n
 utrum illud unum sit dñrale petro l. paulo Georgio
 Idm si q'nsat illud quidem ce elq' p'ossible de uno
 solo obf' ce q' s'iam, de quo dñrale fit p'ossible
 ce de petro solo l. de Georgio solo clare vero seu
 glate q'nsif individui v.g. Georgio si q'nsam
 illud ce q'nt singlre cui repugnet dividi in
 plura differendo inspes illud singlre dñrale ce
 Georgio atq' ita q'ntu individuum vocat et m
 individuum glate, ex quo dñrimine patet indi-
 viduum obscure q'ntu ce quomde ractem quom
 plurib; individui quia hoc q' d' ce unum q'nt
 cui repugnet dividi in plura abstrahendo an
 illud unum sit petro l. Georgio q'nsit plurib; è
 dñralis individuum clare q'ntu d' d' r'as genz.
 Hoc notato R. ad obion c. M. d. n. s' d' dñ-

Dividuum clara quibus et quibus n. d. univale c. n. in
 dividuum obscure quibus et in quibus n. d. univale n.
 m. et d. c. q. o. individui quibus qua talis nulla e
 d. f. c. c. in quibus n. c.

Ad affirmacionem. Q. individua quibus qua talia
 h. 1. a. et f. l. ras differendi c. a. individua in
 quibus et quibus quibus n. a. f.

Arg. 1. Individuum dicitur esse de uno solo possibile q. o.
 n. p. t. ca. ras quibus pluribus. Q. d. a. individuum
 dicitur esse de uno solo possibile et hoc q. f. q. d. ca.
 de uno solo possibile et ras seu protus quibus pluribus
 c. a. et n. d. ras seu protus quibus pluribus. n. a. d. b.

Ob. 2. Ex dictis sequitur individuum in quibus ca. uni-
 tata sequela admitti n. p. t. q. o. p. m. sic dabitur
 plura univale, q. m. f. q. o. Q. n. m. in p. n. a.
 individuum in quibus l. ad protus quibus ad univ-
 ersum entis protus utram et contra sequitur
 ca. possibile de uno solo idem ca. tale cui ca-
 pugnet dividi in plura l. ca. ca. vocari ad f. e.

Ob. 3. Ailes in predicamentis c. 5. ait substantia 1. a. f.
 quo nomine individuum quibus, de nulla re
 prodi q. o. male dicitur individuum ca. id q. d. de uno
 solo e. possibile. Q. d. a. Ailes substantia i. f. a. seu in-
 dividuum de nulla re prodi predicacione fronsica
 ordinata et directa c. a. quia seu protus superius de
 inferiora et audivens de subto. Ailes ait substantia
 i. a. de nulla re prodi predicacione quendam n.
 fronsica et protus ordinem n. a. et. talis pre-
 dicacione foret hic hoc e. petrus.

Ob. 4. Lambertus petrus pt. prodi de pluribus petrus
 q. o. adhuc manet affus individuum. Q. d. a. petrus q.
 ras f. vore petri significata pt. prodi de plu-
 ribus n. a. petrus h. d. h. d. vore petrus pt. de pluribus
 prodi subd. univore n. a. aliquo modo equivoca c. a. d. n. c.

Ob. 5. Individuum est aliquid negativum idem enim est ac quod di-
vidi potest in plura quod male dicitur per dicitur positi-
vum. Ob. 6. dicitur. Individuum est aliquid negativum secundum dicitur
s. a. secundum ea sunt rationes per nos significata n. a. et c.
Ob. 7. Species multiplicabilis si dicitur etiam de uno solo
propter quod dicitur individuum venit species per d. a. species
multiplicabilis etiam propter de uno solo et hoc habet in
quodam illa species multiplicabilis sicut est individuum
c. a. hoc habet in quodam propter est species n. a. et d. c.
per dicitur individuum venit etiam species in quodam hoc sicut
est individuum c. c. in quodam est species n. c. in quodam est
species tamen habet hoc, et dicitur in quodam quodam ab-
strahendo, an de pluribus l. de uno tamen quod si dicitur
hoc quod est de uno solo propter venire ipse
quodam est species multiplicabilis, nisi species per. hoc ipsum
propter multiplicabilis, dicitur sicut ratio individualis
interfecta species, nisi quod est species multiplicabilis
nisi species est unum dicitur abstrahendo individuum abstracta.
dicitur s. in libro predicamentorum questio 1. de antepredicamentis.

Disputatio III.

In librum predicamentorum.

Questio I.

De antepredicamentis.

Hoc loco agit philosophus de univocis, equivocis, analogis,
et denominativis, seu genericis, et quibus tamen nos omnes
prioribus tamen aliunde iam utique notis, et solum
examinabimus quod de denominativis, seu genericis in
summis, protomissis. h. i. utrum des denominationes pure
analogas.

Vtrum detur denominatio purè extrinseca.

Itaque denominationis et quæstus iuxta generosea hodie
fere pro eodem accipiunt. Vnde quæstus autem in simili
diximus et, qui aliquid per se ad eam profecti ex subto et
fra significat, uti albus, doctus &c. unde hoc ipse
de istis denominationibus dictum existima ibidem quoque suppo-
sumus in quæstis plura aliud et intentione cuius sunt
fra et ista fra et intentione subto uti albedo in
nudo v.g. aut doctrina in hoc docto aliud verace
extrinsecum cuius sunt fra et ista fra subto deno-
minato uti quæstus vitz, quæstus, amatus. Item hinc
denominatio seu re: intentionales v.g. subto probi
dilecti. scilicet quia in hac parte aliqui nobis quæstus
sunt asperentes in darsi eiusmodi quæstus seu deno-
minatio purè extrinseca, sicut et fra et ista fra
subto denominato ita hanc ipsa quæstus
placuit hic examinare.

Sunt itaque qui dicunt in denominationibus quas nos
extrinsecas dicimus v.g. in quæstus vitz amatus
quæstus, fraam denominatione in re quæstus ipsius a-
morem, sicut et antitudo quando, seu ens di-
minutio, quod in re quæstus vitz amatus quæstus
resultat quæstus in quæstus producit quæstus ipsi
aut, tali rei ita quæstus est scholasticus sentire
dicuntur.

Quæstus: fra denominatione rea ipsa quæstus et ad eam
diminutio p. 1.º ab ipse tali ante diminutio, patet hinc
denominatio quæstus, viti uti ostendit in 3.º quæstus
quæstus ens diminutio ad 1.º fra denominatione quæstus
quæstus quæstus vitz.

Propos 2: Deus etiam denominatur à nobis quibus
 aratus, et tunc fræ denominans Deus quibus amato
 n' d' ens diminutum q' quicquid nra in ipso re-
 sultans uti manifestè est, s' si denominatio Dei quibus
 aratus sit hinc sine ente diminuto n' d' res us n'
 etiam alia res pnt denominari quibus, amato sine
 tali ente diminuto q'p

P: 3: Etiam res futura et præterita denominantur quibus
 V.g. Antichriſtus quibus q. s' fræ denominans res istas
 quibus n' d' ens diminutus in ipso productus q'p.

P: 4: Nulla potest assignari generis causa produc-
 tiva talis entitatis q' n' dat. Alia igitur quo-
 runda' sententia dicit, denominationes eiusmodi consistunt
 q' relationem seu ordinem quandam factam inter quibus
 visum et ipsa quicquid, visum.

Alia 2: fræ denominans rem visam quibus n' d' relas seu
 ordo factus.

R: Illa relas facta vel aliqd. l. d' nihil, si nihil, tunc n'
 est perceptibile quomodo potest tribuere nosse denominationem
 aut cui n' etiam antequam produceret nec quicquid, visio
 haberet illam denominationem. si vero d' aliqd. tunc l.
 d' aliqd. intra seum rei quibus, visum, l. d' aliqd. extrinsecum?
 Non propterea quia si obstant argumenta contra ens dimi-
 nutum ab alia cum quo hoc ens diminutum vere coin-
 cidet, s' neq' potest dici quibus, quia si id aliqd.
 extrinsecum subito denominatum potest eundem tribuere
 denominationem quibus nisi q' q' d' res, cui n' etiam
 ipsa quicquid, visio q' aliqd. tali ordine pnt ee fræ
 denominantes rem visam, quibus.

90.

quia sic ea aliquid extrinsecum subto denominato potest eadem tribuere denominationem quibusvis re. 90. ut si dicitur, cuius est aliquid ista quibusvis re, visio aliquid tali ordine potest esse forma denominante, re visio, quibusvis.

Deinde advertit si illa relatio facta est aliquid extrinsecum rei, quibusvis, et tunc distincta a quibusvis directa, hanc non potest explicari in quibusvis quibusvis. si enim dicantur relatio, aliquid esse quibusvis reflexa, quae quibusvis seu fingat quibusvis, quomodo in quibusvis directa et re quibusvis. Contra est, quod si quibusvis reflexa potest esse forma denominans re quibusvis, licet sit extrinsecum rei quibusvis, nulla amplius sit ratio, cuius est aliquid quibusvis, directa potest denominare re quibusvis.

si dicantur quibusvis directa re fieri quibusvis tunc fundamentibus non autem factis.

Extra est, quod hoc omnino gratis asseratur, nam eodem iure ergo quibusvis sicut quibusvis albedine huius tunc albedine fundamentibus factis vero albedine fieri quibusvis, quae subto quibusvis esse albedine. Quia esse quibusvis fundamentibus tunc est denominationis quibusvis, quae quibusvis quibusvis extrinsecum sunt quibusvis directa aliquid, relatio dicta quibusvis in omni denominatione extrinsecum quibusvis quibusvis relatio dicta.

Denique quod aliquid fingere aliquid relatio in rem quibusvis, et quibusvis directa in vera de relatio in illa quibusvis licet requireret cum quibusvis reflexa quibusvis relatio in rem quibusvis et quibusvis directa non tunc requireret relatio ficta, quales aduersarii asserunt.

Primo 3. nam denominationis pure extrinsecum per postea

ex una parte quare visse et ex altera
 parte obto, ad qd trinet quic visio p. obto
 in alio supradicto in istis denominas
 quiti visi p. go pnt dari denominase, pura
 entropia. e. quo ad illa parte qd postea
 quise et obto resultat denominas quiti
 certis qd quo ad altera vero parte, qd fuit
 obto alio supradicto resultat, patet iam
 ex reitib; alioru sentit; tu ex solutione
 obto amplig patebit.

Ob. 1° Qui fra dt ee intrafea sus obto.

Si quis n. d. intrafea rei quita tngm subto
 sus: go quis n. d. fra denominans rei quita
 p. M. fra diiq; ab informando subto go dt
 ee intrafea subto. R. n. M. in p. n. a. potiq;
 eni informare diiq; a fra qm fra ab in-
 formando. l. d. a. fra informatu qual; d. d. q.
 aa hoiz aut subto diiq; ab informando subto
 c. a. fra pure denominans n. a. et c.

Ob. 2° Si fra extrafea pt tribere denoave
 subto, cui n. iae, tunc doctrina, qua e in
 petro pt paulu denoave doctu; sepeala e
 falsa qof. R. 1° retol. si postea mea
 quise resultat in re quita ens diminutu
 a quo res illa denominat quita tunc et po-
 stea in petro doctrina poterit in paulo
 resultat ens diminutu a quo paulo de-
 nominat docty atq; adeo ita in adversariu
 principij; paulo a doctrina petri saltu
 causaltu denominabiq; docty qof. l. si negent
 adversarii partem. rago et ego a. ifpord.

§. 2. h. a. simul cui iuxta adverbium in quolibet
 fra petro inherens potest in altero producere
 eius diminutio iuxta in quolibet
 fra potest subto cui in iuxta tribuere denotare
 sibi propria. Respondit ergo disparitas in di-
 versitate fra et denotatione, quare, quia
 alia est phrasia alia tamen intentionalis, ita
 alia requirunt fra intentionalis subto deno-
 minatio alia n. h. 11. utrum potest dari nova
 denominatio sine nova parte §. 1. quodam notanda.

Arlus II.

Utrum potest dari nova denominatio
 sine nova parte?

§. I.

Quaedam praenotanda.

- Nota 1.º Res denominationis intelligi quum totum est
 partibus; unde scilicet quaestio est, an potest dari totum
 novum sine nova parte.
- Nota 2.º Occasio huius quaestioe deditur forma-
 lista, nomen est petro phrasia, qui quia alio do-
 cent ad nova denominationem, si requiritur nova
 parte, si sufficere quodam quotata extrinseca
 unde etiam quotatores dicunt. E.g. docent totum
 hoc dari quidem a parte sine unione corporis
 in et aiam, solum tamen corpus et aiam et partes
 huius, unio vero tamen et quotata extrinseca
 necessitas requiritur ad hoc, et de hoc. Unde
 aiunt ex n. hoc sicut ex corpore et aiam,
 quod se solum non potest hoc factum, parte fieri

hoc sine nova superaddita parte & solum
quodam extrinsecum.

N. 3. quæstio hæc ubi spectanti patet
resolvi n. posse, nisi potius fiat, quid sit ea
partem, et quid sit ea totum; verum hoc ipsum
nihil est nobis a, quam et explicari potest.
Quod si quis aliam præceptum seu desine totum et
partis exactiorem desideraret, dici potest, totum esse
id, cui nihil deest ad illud ea, quod non seu
quædam illius totum exprimit; partem vero ea id
quod una ea alia à se disto & sua entitem gñi-
tuit totum. Hoc igitur n. a. quæstio. si potius
quæritur regula seu descriptio quædam partis per
figura et effectus, ex qua descriptio in parlatibus
casibus, quibus et probari potest, hoc l. idem esse
partem totum et n. totum quodam extrinsecum.
Itaque et nos ante quæstionem præstata resolutionem
hoc ipse examinabimus.

N. 4. Intell. bene dispositum n. recte assignati
pro regula partis: quia, ut omittat alia, si n.
obtinere finis, qui per regula partis de intendi,
sunt, ut in variis modis quæta præstas, aut alios
demonstrat hoc l. idem esse partem: si hoc n. obli-
vet elegando solum intell. bene dispositum l. indi-
cunt prudentia; dicent enim alii se aqua hæc intellus
bene dispositos; quod potius statui de tali regula, qua
sit fundata in ratione et certis naturalibus principiis.

§. II.

Statuitur regula partis.

Notissime et præsertim decantata partis regula v.:

illud e pars quo solo ablato manentibz licet reliqz n manet totu, quo regla, licet vera sit, si debito modo explicet, quia tñ accepta prout iacet, varias patit difficultes ideo ad has evitandas eandem explicatig sic recto, et Oius:

Illud e pars qd n e totu et tñ tale e ut illo solo n affirmato licet affirmatig reliqz oibz ad totu requisitig n affirmat totu.

P: 1. Illud e pars qd n e totu et tñ tale e, ut eo solo n affirmato affirmatig licet reliqz oibz ad totu requisitig n affirmat oes partes: s; illud, quo solo n affirmato affirmatig licet reliqz oibz ad totu requisitig n totu affirmat, e idm, ac illud, quo solo n affirmato affirmatig licet reliqz oibz ad affirmatibus oes partes: qo illud e pars, quo solo n affirmato affirmatig licet reliqz oibz n affirmat totu. M. penetranti tuos e evidens. m. p. totu et oes partes siue st idm uti ex alibi dicendi hinc supponim: qo illud quo solo n affirmato, affirmatig licet oibz n affirmat totu, e idm ac illud; quo solo n affirmato affirmatig licet reliqz oibz n affirmat oes partes.

P: 2. haec regla e unisatz et quertibil: in parte. Itm e atiqz ad probanda quambzlibet parte et discernenda e n parte et quom sine hypotefi impossibili, sine qua tñ alia alioru regla saepe numero n st apta ad probanda partem (e autem hypotefi impossibil: pro qditional: cuius qdico e impossibil: quel:

d' ista: si daret corpus unum aia rasti et
 n' daret Reg daret hoo / go data rgle v
 bone. a. quo ad i: parte patet, quo ad
 2. p: in Exple. fit enim probandum, utrum pa
 corpus ce partem totij hoo, probari. Et pt hoc
 distingo: idem e pars totij hoo, quo solo n' affe
 asmt. licet reliq; oib; ad hoc requisitis, n' affe
 totij hoo: si solo corpore n' affe, affe
 licet reliq; oib; ad hoc requisitis, n' affe
 totij hoo: go corpus e pars totij hoo, in quo
 distingo M. probatam: 1. a rgle partij. m. vero,
 si negat probari, et ex dfoe hoo aut quon
 sente hoo, simul in quavis rgle partij fieri
 dt, ad seip. rade hoo involvit hypotesi implicij.
 Ex ead rgle deducit idem n' ea parte, quo n'
 affe affe, in reliq; oib; ad totu requisitis 22.
 utrum affe pt totum. sic, quia pt affe
 totu, hoo quia affe Deus, ideo Reg n' e pars
 hoo; pariter quia pt affe petri v. g. quidem
 Antichri, quon iuris antichri ideo antichri
 n' e pars petri quon antichri, coim nro
 quia pt affe creatura in e cas dependentis
 a creatore quon iuris affe creator ideo
 creator n' e pars creatura. S. III. pl. obis

S. III.

Solvuntur Obiectoes.

Obi: ex data rgle partij sequit temp; vesp
 tina e partem cons: sequit e falsum, go
 et rgle M. qstat ex applicacoe rgle n. 1.

qui comedit oia ferula comedit tota cana
 adeoq; oia pars cana, s; qui comedit oia
 ferula cana n' comedit temp; vesperinu;
 q; temp; vesperinu' n' e' pars cana. P. i. M.
 n. m. in p. d. m. qui comedit oia ferula
 cana comedit tota cana denominative
 et secundu' rectu' sumpta' i. M. comedit
 tota cana quative et etu' secundu'
 obliquu' sumpta' n. M. et c. m. d. c. q;
 temp; vesperinu' n' e' pars cana deno-
 minative et secundu' rectu' sumpta' c. e.
 n' e' pars cana quative aut secundu' obli-
 quu' sumpta' n. c. hoc q; denominas cana
 e' quatu' accidentalia, cuius subtu' e' ferula
 appropiata tempore vesperiuo, s; denomi-
 nam' vero e' ipse temp; vesperinu'.
 Hinc igit patet, qd' qui comedit oia ferula
 gedit tota cana denominative s; secun-
 du' solum subtu' sumpta', et quia quatu'
 accidentalia ordinaria in recto sumpt'
 tant subtu', q' in quatu' cana s; ubi e'
 ferula, hinc etu' in R. d. d. i. q' d. e.,
 qui gedit oia ferula gedit tota cana
 secundu' id, qd' cana importat in
 recto. *Eodem*
 Eadem dari et ipso: si dicat ex nra
 regla feru, annos protretitos e' par-
 tem hor; feru; domus antiqua n' etu'
 ista s; quatu' accidentalia que pro subtu'
 importent q' hoc et domus, qui ab

anni, prolebiti, lothinae denominationem
 hinc, antiqua. Unde si ista quae de-
 nominatio auipiana si. sicut ordinaria ita
 auipiana. 7. ngari dt, qd pro parte in-
 volvant annos prolebiti.

Pr. Ex nra opla loqur, creatori et parte
 creatura, sequela n. ut ad mitti, qd.
 p. sequela: Creatura est ens dependens a crea-
 tore, si ens dependens a creatore n. pt. affrari
 n. affto creatore: go creatura n. pt. affrari
 n. affto creatore. si illud, quo sola n. affto
 affti licet, reliq; oib; n. pt. affrari creatura
 et pars creatura: go creator et pars creatura.
 Eadem obio frari pt. de alij eiusmodi antiq;
 respectu, e.g. qd quia mundi pro parte in-
 volvat mund et volubet relatio transpen-
 tentaly, sicut trans. Pr. n. sequela ex p. n. n.
 illi cui n. pt. quipi ens dependens a crea-
 tore quia quipia creator, pt. tu affrari
 n. affto creatore, sicut et n. si hoc totum
 qd n. petry quipia antiq; n. pt. quipi
 n. quipia antiq; pt. tu affrari n. affto
 antiq; uti ex eo patet, quia profito,
 qd petry hodie heat quipiam de antiq;
 ois iudicant veram ee hanc p. oem: petry
 e hodie quipiam antiq;: atq; hoc
 pro n. est vera, si p. eandem atm affret
 antiq;: go in hac p. n. n. afftus antiq;
 licet in eadem necessio quipia antiq;.
 Ceteri an aliq; totu talem n. pt. quipi

sine altero, l. etiam si potest apparere sine illo
 desumitur de l. ex modo tendendi quod est proprii
 talis totum l. ex quasi sententia et iudicio,
 l. ex utroque, sicut, l. demum aliunde, ut
 in proposito exemplo, in diuisis: creatura
 d'ens dependens a creatore experimentibus
 cuiuslibet quod est, quod si dicta proem aliter ten-
 det in ens dependens, quod in creatorem,
 quo diversitas in eo maxima fita est, quod
 creatorem quodiam primum tamen bonum
 respectu, quem creatura habet ad creatorem.

93.

Ob. 3. scilicet ex nostra regula ipse totus est pars.
 sequela est falsa quod p. sequela solo toto
 ad effectus reliquis omnibus effectibus ad effectus totum:
 si illud, quo solo ad effectus effectibus reliquis omnibus
 ad effectus totum est pars: ergo totum est pars. R.
 n. sequela ad p. n. m. omnia enim sunt verba
 illa nostra regula addita; illud est pars, quod ad
 est totum tale tu est p.

Inferes ergo antequam sit data regula problem
 aliquid esse partem, debes scire, illud esse
 totum, et quod est etiam deo scire, quod sit
 totum. scilicet, si si scis, quod sit totum,
 scis etiam partes totum, quia totum est et
 partes sunt idem: ergo antequam probe aliquid
 esse partem totum, deo scire, quod sit
 partes illius totum: ergo regula nostra est inuoluta.
 R. d. 2. membro illati: deo scire quod sit
 totum sed quod quodammodo scilicet tali, ut in

quidem hoc totum discernat ab omni, quod nec
hoc totum, quin in discernam singulas
partes huius totius à se invicem et ab omni
à parte c. illate. deo scire, quod sit totum
sub conceptu clavo disse representante sin-
gulas partes n. illate et quidem inde
sequitur.

Reg. saltem hoc sequitur data regla n. ce
cata ad i. investiganda partem, quia
his supponit in ce partem quitam
sub voce partis saltem obscura, imo ea
claritate, ut sint inclusa in toto dif-
cerni ab exclusis. R. transit totum
quod videt recessivo admittendum ce in que-
runt, asigneabili regla partibus, ut aspi-
ceranti patebit, et denique fere oes vi-
dent quodere, quo ta n. obstante manet
sua utilitas regla partibus, quia f. ea longe
clarior et potior partibus notitia que-
rat, quod fuis ad probandum aliquam
partem sequitur.

Ob. 4. Juxta data regla pars actualis
v. g. corpus actu cum reliquis partibus
constituent totum hoc est ipsum totum.
sequela d. falsa, quod p. se: iuxta
data regla pars actualis hret eandem
partes, quod h. totum: quod pars actualis
est ipsum totum. R. n. sequela m

in p. d. a. pars actualis s. g. corpus
actu vel reliquis partibus proponens
solum hoc habet eandem partes, quas
habet totus hoc, si pars actualis sumat
talem secundam id, quod dicit in recto
n. a. si sumat secundam id, quod dicit in
recto et obliquis simul c. a. et sub eandem
diff. c. et n. c.

Ob: 5. sequitur ex ista regula ubi dicitur et de
recto et partes horum, quia hic ad posi-
tionem positam licet reliquis omnibus ad se ponit
totus hoc. ponamus enim corpus petri
existere in Roma cum recto s. g. huius
et unice alibi nonnulla tunc erit hic
omnibus positam positam totus hoc petri.
ergo ad positam ubi dicitur simultaneous in
positam totus hoc. Item de durabilibus.
R. n. sequitur rase adita d. n. positam
durabilibus et ubi dicitur ad positam se ipsa
totus hoc c. n. positam durabilibus et ubi dicitur
positam autem corpore sua, et unice, ad positam
totus hoc n. 9. III. ubi dicitur quod in initio
artem prohibita. Paragraphus quartus
resoluitur quod in initio artium
li. proposita. Paragraphus quintus
in initio resoluitur quod in initio
artium proposita.

§. IV.
Resolvitur Quaestio
in initio Articuli huius proposita.

Dico: nō potest dari nova denominatio sine nova parte. 44.
p. nova denominatio est novum totum. si nō potest dari
novum totum sine nova parte quod neque nova de-
nominatio sine nova parte. p. m. totum est col-
lectio omni partium si idem, ubi hinc propositum
ex phis: si nō potest dari nova collectio partium
sine nova parte: quod neque potest dari
novum totum sine nova parte.

Confirmo: idem manens idem hinc facit idem: quod
quandiu manet eadem collectio partium, idem facit
totum. si quidem nō audivit nova pars manet
eadem collectio partium: quod etiam manet idem
totum: quod nō totum novum totum sine nova
parte; quibus hinc est contra forsitter, per
quodlibet, hi enim asserunt posse hinc
novam denominationem seu totum p. nova quo-
tata extra se, licet hoc quotata nō sint
pars nova denominationis, a deo, posse hinc
novum totum sine nova parte: E.g. ponat
in primo instanti petrus et paulus et paulus
dorty, in secundo eadem instanti petrus et
fiat dorty, et paulus ita ut petrus, qui in 1.
instanti erat dissimilis paulo in 2.
instanti p. doctrina fiat eadem filii. In hoc casu
aiunt forsitter, doctrinam, ex qua in 2.
insti

de novo posita refertur nosse denominas, sicut
 hoc: petro filij paulo et tunc quotatum
 entrafu necessis quida huc et nunc requi-
 sita, ut haec nova denominas petro
filij paulo et tunc ce parte huius denomi-
 nis per totum, eo portante modo, quo creator
 e necessis requisitu ad essentia crea-
 tura qui tunc dicitur pars creatura sicut totum
 quotatum per huius entrafu.

Si haec filippam sententia impugnat, non
 regla parte, hoc modo: Illud e pars, que
 sola dicitur affe affe licet reliquis oibz et
 affe totu: sicut sola doctrine petri dicitur
 affe licet reliquis oibz sicut petro paulo
 et doctrine pauli: et si quid aliud
 adhuc requiritur ad potestatem veritate affe
 hoc totu quod e: petro filij paulo, et
 doctrine petri et parte huius totius.

Debetur filippo in hoc: illud e pars, que
 sola dicitur affe affe licet reliquis oibz, et
 affe totu arbitratie e. M. que sola dicitur
 affe et affe totu. sicut a. M. dicuntur igitur
 affe petro, paulo, et doctrine pauli et
 affe doctrine petri et affe arbitratie
 hoc totu quod e: petro filij paulo et tunc affe
 sicut hoc totu.

Si contra hanc l. go totu sicut e aliquid aliud prole
 totu arbitratie e. nihil e aliud: si possit
 go e affe totu arbitratie hoc igitur etiam affe
 totu sicut et igitur nulla e Ratio.

Si vero prae dicat, fuit quod totum fuit sit aliquid aliud
 prae totum entitatem, tunc illud aliud l. d. pars,
 totum fuit l. d. pars? si d. pars totum fuit quod n.
 hinc nova denominatio fuit totum fuit sine nova
 parte, si vero illud aliud n. d. pars totum fuit
 quod hinc et affluo toto entitatem hinc ipso affluo et hinc
 etiam totum fuit, quia affluo et hinc etiam parte,
 totum fuit quod sit idem in toto fuit quod totum
 fuit d. d. nova denominatio et affluo n. d.
 tendit quod hinc nova denominatio sine nova parte.
 §. 5. Sol. obis.

§. V.

Solvuntur Obiectiones.

Ob. 1. ablati ex numero ternario una unitate
 fit binarius et tunc n. superaddit nova pars. §. 5.
 quod potest dari nova denominatio fuit binarii sine no-
 va parte. Et. d. 2. anty: membra et tunc n.
 superaddit nova pars positiva c. a. n. superaddit
 nova pars negativa n. a. superaddit quod negat tertia
 unitate, et quam negationem numerus binarius constituit
 in ratiōe binarii tota. Si etiam ex praesenti potest fieri
 praesentibus negatione existit actualiter ex integro
 unitate et negatione membri aliquid ad integritatem
 praesentibus.

Ob. 2. potest cessare aliqua denominatio seu totum n.
 cessante nec destructa illa parte. quod etiam potest
 incipere et dari nova denominatio sine nova
 parte. a. p. si binarius addit tertia unitas
 cessat denominatio binarii, nec tunc cessat seu destruitur

ulla pars binarij. qd. D. n. a. in p. n. iterum
a. qd. ad 2. partem. apud enim reges tota
unitis, quo e pars binarij totum.

Ob. 3. pt. n. a. ead. denominatio sublata ali-
qua sui parte: qd. etiam pt. inripere et de
novo dari denominatione sine nova parte.

P. a. 1.º manet aliqui v. g. Consul, Doctor, et
sublata aliqua haru denominationu parte sicut
actuali crease. consulis, doctoris, quo ad partem et
sua haru denominationu: qd. pt. manere ead.
denominatio cessante aliqua illig parte.

2.º Quid nunc denominatio diei, horu, seu q.
etiam partes diei horu, seu qua tali; nempe
anni vite protentis, quo faciunt horum seu
et hora diei classe, quo q. stituerit diem, ia
n. amplig existant: qd. pt. manere ead. denomi-
natio sublata aliqua sui parte. D. n. a. in p.
d. a. manet aliqui consul, doctor p. ita diei,
hoo sex denominative, id e, manent ipse de-
nominatioes quo ad aliqua sui parte ablata
alia seu alii ead. partibus i. a. manet aliq.
consul, doctor p. q. relative id e manent ipse de-
nominatioes secundu p. tota ablata aliqua
eal aliq. sui partibus n. a. et sub ead.
d. c. dico qd. sciam aliq. denominatio q. d.
doctor p. etiam post q. parte ia creatae, qua
q. sua denominatione q. solum q. dari tota sub
haru denominationu sicut hoo, qui creatus
e doctor, consul, n. ead. dal tota denomi-
doctoris, q. d. p. paritas iam diu hic hoo e
sex aut nunc e diei, hora, annu q. dal

pro illo instanti, quo pro ipso proferunt tota aliqua
pars diei, hora anni, et horum quibusque talis,
religiosa vero partes hanc denominationem, que id
prohiberent ut in hoc loco, l. partem proferre-
rent partem proferant ut in die hodie, hora
anno.

II. De his

Ceterum quare, licet una tota hanc denominationem
pars existat, haec in denominationes, quibus
solentur, etiam, quibus denominationes, ipsa
in obice abata et alia sunt, l. ea contra
sua tota sensuiva, l. id est talia, quod partem
et partem sunt, l. recipio una post alteram et exi-
tere, l. saltem l. tota in diffinita ad hoc, et
sunt l. successiva, l. simultanea quorum sunt
partes, et sunt existunt; unde in affirmamus
dari eiusmodi denominationes, v. g. una diei
nunc dari diei, annum, hanc pro tempore et quod
nunc desit, partes diei, anni, horum, hanc
talium, hoc enim falsum est, l. pro tempore totum est,
quod nunc desit aliqua pars diei, anni, q. reli-
qua vero hanc et filium denominationem partem
l. id prohiberent, l. adhuc sunt prohibita.

Pariter ut de aliquo diei hanc et quod doctor p.
sensu est, quod nunc desit subitum sunt hanc, qui
creatus est quod, l. doctor, quod vero creatura
l. datus nunc l. pro tempore in hanc datus, atque hanc
quibus et usitata et acceptio hanc denominationem,
unde et sequitur dari ut nunc eiusmodi
denominationem secundum se totas esse ante aliqua
illarum parte, l. usque denominationem, illa
secundum se totas, dantur tamen pro tota illa
temporis latitudine, in diei, quibus pro

qua existunt in illarum partibus, sunt etiam
pro illa tota temporis latitudine in dictis
partibus denominationes eiusmodi aptas, quæstionibus
de prædicamentis.

Quæstio II.

De prædicamentis.

46.

Decem ab Aristotele numerant prædicata iuxta numerum
videlicet totidem simplicium generum, à quibus deducuntur.
Quæ divisio utitur ad eum rigorem dialecticam facta
sit et valet hinc examinare, maxime ut hæc illi
teste quædam et alii hinc intendant exactam esse
divisionem tradere, si solum ex castro illo eam quæ
voluerit ea quamlibet ad certam classem reducere
et disputatori de rebus facile unumquodque sub
detracta classe invenirent. Quare dubium non est,
etiam alio modo divisionem hanc fieri potuisse, quod
ita ita instituta est, idque in aliis ob rationem
à compositis simplicibus infirmata, quia nimis de
eius l. h. et q. si at pte. si l. h. et in aliis et
illius generis. si primum tunc erit substantia, quæ
est prædicamentum, si autem est alterum generis erit
videns et prædicamentum ad unum est reliquum prædicamentis.
Substantia igitur, in totum unum eandem modo hæc
constituit unum prædicamentum, videns vero, quia
pote substantia suam et h. multiplicat in tope-
nacia prima, quod est effectus accidentalis di-
versus ad substantiam existentiam, observare et prædicamentum
necessarii est. ut necessarii generis, atque, hinc effectus
novem numerum prædicamentis, ut pluribus prædicamentis
sily 4. hinc prædicamentum amplius.

Arlus V.

Brevis prædimentum explicatio.

1^a Est substantia, qua quædam dicitur esse: est enim primum
ac si se existens et gloriatur l. d. Ray et ultra 1^a
 l. aliquid iam intentum à natura, uti sit aer, substantia gelata
 v.g. Angely, herbes, planta, aqua, atque sentientes
 eandem partem, sicut materia, forma, et iuxta generis
 rem etiam unio. Academem vero dicitur in alio
et ratio intentum à natura sicut parte substantia.

2^a Est qualitas, qua est illa forma, per quam substantia
 utitur ad primum reddi impenetrabili, ut alio
 eiusdem rationis, seu per quam substantia fit extensa; sicut
 lignum v.g. fit palmare per qualitatem palmarem.

3^a Est qualitas, qua est forma, qua respondetur
 interroganti qualis sit substantia. C. ut dicitur c. 4°
 prædicatione loquens: est id, quo qualis dicitur, uti
 calor, frigus, siccitas.

4^a Est relatio, de qua sequantibus dicitur plura.

5^a Actio Est illa forma, per quam causa producit
 effectum et denominatur agens v.g. calefactio,
 qua sol producit calorem in aëre et de-
 nominatur calefactio.

6^a Passio Est illa forma, qua effectus fit
 intantum produci à causa, uti est cressa, qua
 angely producit à Deo, in quantum hunc dicitur
 productionem, seu est id, quo substantia v.g. lignum, in
 quo producit effectus v.g. calor, denominatur passio.

7^a Ubicas est illa forma, qua res existit in loco
 v.g. forma qua petrus facit existentem Fryburgi
 positum, quæ ubi dicitur ubicas.

8.º Duratio est illa pars, qua res existit in certo tempore, v.g. qua me factus sum ce nunc.

9.º Situs est illa pars, per quam partes corporis disponuntur in loco, ita, ut dicat res stare, sedere, iacere.

10.º Atque denique est restitio seu restitio ad corpus applicatio. subiecto atque exactior pleniorque, praedictum explicatio in decessu publicis suis locis traditur. In lege vero ordinarij sola relatio examinatur de qua prout fit hinc 2.º quid et quoduplex: relatio §. 1. quid sit relatio?

Artus II.

Quid et quoduplex sit relatio?

§. I.

Quid sit relatio?

77. Artes in libro categoriarum ait: Relata seu relativa est, quae in, quae sit aliorum est aut ad aliquid aliquo modo dicitur. De, quorum est ad aliud, aut ad aliud explicat. Sic duplex est relatio, quia hinc aliorum sunt modi duplex, hoc in officio licet tempore. Atque fuerit quibus ab ignominia hinc subinde reuincit, multa enim sunt, quae diuisas et explicatas per ordinem ad aliud, respectu relationis nomen proprie ipsi querit, maxime illis quae distat a reliquis praedictis existit. Sic, exempla sunt Artes et hinc diuisas aliorum totum, prout aliorum sunt diuisas aliorum diuisas, in ista publicis quodam ordine ad aliud capitur, respectu hoc et sita ad praedicta relatio pertinet.

Itaque alia philosophia est meliore relatione officio subiungit dicens: ad aliquid sit id est relata seu relativa sunt, quibus hoc ipsum esse ad aliquid aliquo modo sit hinc. De, quorum quae talium certa est intra est ad aliud. Itaque prout ad hinc aliquid modo se hinc; si relatio sit

patris et filij, magis et minus, magister et discipulus, quam
 posteriori dicitur in et priori horum inter, quod hae pos-
 terior genitrix solus relatio secundum se, prior vero etiam
 relatio secundum diu. Ex hac autem relatione in
 directo dicitur quibus relatio in abstracto dicitur et
 ordo, respectus, seu habitudo unius ad aliud. Quarta
 quoniam relatio in abstracto descriptio

3^{ie} requirunt ad relationem videlicet fundamentum, et
 ratio fundandi. fundamentum est id, quod refertur seu or-
 dinem et respectum habet ad aliud. Ratio est id, ad quod
 refertur aliquid. Ratio fundandi denique est illa ratio, per quam
 quoniam unum fuit fundamentum refertur ad aliud, nempe ad
 terminum. E.g. in relatione similitudinis, quoniam magis albi
 a refertur ad minus albu B. cuius diuinitas fuit.
 fundamentum est magis albu a ratio est magis albu b. ratio
 fundandi est similitudo inter utrumque minus, quia hoc
 est ratio illa, per quam magis a. et filius minus b.

Ratio fundandi alia est completa alia incompleta. Incompleta
 est quae antiquiores quidem contrabentes fundamentum
 remota appellabant, illa, cui adhuc aliquid deest ad
 hoc, ut patris illa unum refertur ad alterum; sic in
 e.posito albedo minus a. est ratio fundandi tota incompleta,
 quia hae sola non est tota ratio, quare magis albu a. dicitur
 filius minus albu b. nisi enim insuper in minus b. ponatur
 albedo, magis a. non dicitur filius minus b.

Ratio fundandi completa est quoniam antiquiores etiam fundamentum
 proximum appellabant, est tota ratio, per quam unum
 cum univoce per ad minus utrumque, atque coexistentia
 eorum, uti genitrix volent, est ratio fundandi comple-
 ta, quia hic positus habet tota ratio, per quam minus
 albu a. dicitur filius minus albu b.

Ratio fundandi completa ab Arista 5° metaphisicorum c. 5. triplex
 assignatur, in quatuor fuit qualibet fundat relatio

je Unitas et numerus f. unitas vero huius in-
 ter se, quoniam, convenientia aut felix plerum
 int se, et quia impleri modo potest aliqua in se ex-
 nire, in centia fuit, in qualitate, et in quantitate,
 Ideo triplex, quoque unitas atque ex ista resultans
 res velas 1° unitas centia, quae cum unitas et re-
 las identitatis vocat, qualem habet int se v.g. duo hoc
 eiusdem atque centia. 2° unitas in qualitate, quae
 cum unitas et relas identitatis vocat, qualem habet
 int se v.g. duo haec eiusdem atque centia.

3° Unitas in qualitate, quae cum unitas et relas
 fuitque dicitur qualis intcedit int duos v.g. muros
 albos.

4° Unitas in quantitate, quae cum unitas
 et relas aequalitatis appellat, qualem habet, v.g.
 duo ligna palmaria.

Unitatis opponit numerus, qui prois nihil aliud
 quam distinctio convenientia plerum, hoc autem, quia
 l. in centia l. in qualitate, l. in quantitate, ita nu-
 merus fundat relas diversitatis, qualis dicitur hoc
 v.g. et ignis. Dissimilitudo, qualis dicitur hoc
 albus et niger. Inaequalitas, qualis dicitur pyg-
 maeus et gigas.

2^a Res fundandi dicitur actio et passio. Actio est,
 res, propter quam causa refertur ad effectum v.g. creator
 ad creaturam, pater ad filium.

Passio est, quae fundat relas effectus ad causa
 v.g. creatura ad creatorem, filius ad patrem.

3^a denique, res fundandi dicitur mensura et men-
 surabile, mensura et mensurabile huius dicitur intelligi
 2° in qualitate, hoc enim sensu accepta mensura et
 mensurabile pertinent ad res tales, si intelligi
 f. mensura significativam entis per se, per hoc de

in ordine ad quem certia rei reusis expli-
 cari debet, ut clare intelligat. per mensurabile
 vero per mensuratum intelligit res specificata
 per subiectum illud, cuius certia in ordine ad aliud
 explicari debet, tales relationes fundatae in mensura
 et mensurato intelliguntur ex mente S. Thome in finibus
 et similibus, in sensu et sensibile, in imagine
 et imaginabile et universi oes relationes trans-
 sententiales videntur fundari in hac 3.ta rase
 fundandi. unde ulterius

Infero, hanc divisionem simpliciter rase fundandi
 facta esse pro relatione, prout hoc glauco pro-
 ducuntur et transsententiales. per autem idem
 fundandi per hos oes tres fundandi rase, ad aliquid
 trans referri. v.g. ad ad operantes suas referri
 per rase fundandi existentem in numero, 2.º per
 rase fundandi existentem in actioe. 3.º per rase
 fundandi existentem in mensura et mensurato.
 Ex dictis

Colliges quid sint alia tunc in hac materia usitata: quod
 E.g. correlativum, quod extremum seu subiectum relationis: correla- 99
 tivum est, quod in relatione s. scilicet producti. in libet
 relativo ex altera parte respondet. v.g. pater et
 correlativum filii, et filius patris, magister discipuli
 et discipuli. Quamquam autem ut advertuntur
 nimirum in relatione scilicet producti. se relationem
 sit etiam correlativum, et recipitur, dicitur tamen hoc duo
 rase esse, ut patet ex dictis. In correlativum
 vero et tunc relationis hoc videtur esse diffinitum, quod
 trans relationis, sicut esse l. absolute l. relativo. Et
 utrum aliquid sit correlativum, necesse est ut sit relative.

Quare ob hoc respu potius quolibet aut acty
 profertur, & quidem tunc ad in diri potet co-
 relative extrema seu substa relaoj.
 Est qd a relaoe tenominal relative. In hoc
 qui est et dirij pater et hoo, qui est et deno-
 minat filij et extrema seu substa relaoem
 paternitij et filioj, adeoq; extremu relaoj
 realit hoo est l. fundmtm l. tunc relaoj saltem
 prout fundmtm hodie a reientioj ac-
 cipit. 5. 2. dirij relaoj.

§. II.

Divisio relationis.

Dividit relas 1° in realem et rarij, relatio
 realit v, f qm unu refertur ad aliud inde-
 pendente ab intellu, uti pater ad filiu, causa
 quolibet ad effecty, magis ad mix, f. relao rarij
 v, cuius ea dependet ab operare intellj. Tali
 relaoe iuxta s. thomam referunt ad se invicem,
 quo realit ad se plura, ut in dirij. In se
 ipse sibi ipse. Ita quon referunt ad se invicem
 gradus utriusque eiusdem individui quod ut h.
 penioris et inferiores. Eodem modo substa et
 probu qua talia referunt ad se invicem f. relaoe
 rarij. Relas t^o, qm hoo gnois ad obfura
 d realit et d tatum rarij.

Dividit 2° in relaoe 2° et 2° dirij, relao
 2° est iuxta alioj coincidit in relaoe reali-
 aliu vero, uti conimbricentij presig utuntur
 hoo noe p^o relaoe videll solu p^o dntilli.

Relas 2^a dicitur proprie sumpta et prout oportet
 relas 2^a ee. à multo teste sibi glosa
 ga. ut phis. punto 2°. N. 4°. q. fundit ut relas
 raoy, ab alijs vero ut relas transcendenti non
 referenda. Alii vero ut Suarez dicunt se da
 uiz fundata in se ut relas si absolutum,
 apprehendit in instat relativi, ut quia intell
 fingit seu supponit aliquas relas raoy in fun
 damento seu ex parte obli. p. hoc est ut relas
 raoy, si quia unum capiat et apprehendit in
 ordine ad aliud.

Dividit 3° in duas metus et in mutua. Mutua
 est, quae intercedit inter correlata hoc est, quod
 utriusque extremus relas respicit alterum. Teg.
 i. relas inter patrem et filium. Relas non mutua
 est, quod unum extremus respicit aliud, et at
 non in contrario. Ita quibus dicitur ut aly
 intertinaly respiciant eoh. i. g. n. ipse alba
 dine, albedo in diversis efficiat n. ipse.

Dividit 4° in relas equiparatis et disparatis.
 Illa est, quod correlata ad se invicem referuntur
 relas eisdem raoy et noy. sui referunt ad se
 invicem duo filia, duo equalia. 100.

Relas disparatis est, quod correlata ad se invicem
 referuntur et relas diversa appellatoy et noy. sui
 patris referunt ad filium, et vice versa. Relas omni
 patris ad filium et et dicitur paternitas, relas autem
 filij ad patrem dicitur filia.

Itaque, et proprie dividit relas in prout dicitur
 et transcendenti. Transcendit est, sui de se, quia

transpandit prädmtis relati; atq; in alijs quoq;
 reru generibz et prädmtibz et v. g. in substa.
 qualitate actioe & operis. Juxta Hurdudun
 Anaga' Opinio et quorū maxime recentiorū
 quo fundato, qd denominat relati ad aliud
 e' adaequate intrinseca et identitate, seu si
 unig alqd f' se ipso dicit ordinari ad aliud.
 Tala' relatiōem h' quō ad quāspantem et obtu
 gnitu, unio ad unitu.

Relatiō prädmtibz vero e', quo salta' intrinseca
 e' dista à fundamto et si unig alqd v' se
 ipso dicit ordinari ad aliud, tala' relatiōem
 h' dng ad servu, patre ad filiu, unū filiū
 à aliud filiū.

Alij in causis, suarazio omnimodisibz
 dicunt, relatiōem prädmtis e' illa quo
 unū respicit alterū pure et tranū, quo nō
 loquendi volent indicare, tota' relatiōem
 prädmtibz officiu' e' fundamtu' necessa
 ut tranū, et hoc ideo, quia, aiunt, hoc
 relatiōem unio intentat e' ad hoc ut oia
 existentia in hoc unio ordinata quertay
 unū se, d'q; ex eo officiu' e' quia unum
 relativū nec e' fra nec finis, neq; quatenus
 prout tala' e' / cause efficiens alteri; e'
 e' pure et tranū alteri. hi ipsi autē
 ut patre Quis relatiōem tranū pendentem
 dicunt e' responū, quo unū respicit alterū nō
 pure et tranū, id e' quo unū ita respicit
 alterū ut aliud officiu' ac unig patre
 nō h'eat, qm prout querebere. Si. Ray

refpicit tranſcendentes creaturas poſſibiles hinc
 quatenus eorum poſſibiles et videt ſi procederet
 creatura autem refpicunt eodem modo. Nam tamen
 ſua poſſibilitatem factam extrinſecam et ut pra
 cipue producitur ſui. Notis poſſitae
 de relatioe potius praedictis, quae ſola poſſi
 bus decem praedicta ſeruo erit. Arty 3 in
 an relatio praedictis exiſtat in ſolo fundamento,
 aut in modo ſupradicto. §. I. an exiſtat in ſolo
 fundato

Artus III.

**An relatio praedictis exiſtat in ſolo
 fundamento aut in modo ſupradicto?**

§. I.

An exiſtat in ſolo fundamento?

*Nota. Noto fundanti diverſimode accipi, notantur
 in pluriſſis tractatibus hoc nōe ſubſt. relatio
 ſeu id quod ad alterum refertur diuſ. figurati
 diximus, ut huius nōe uſitato hodie loquendi
 nōe nōe affirmare. Illi uero maxime an
 tiquiores eodem fundanti nōe nōe fundandi
 figurati, ita, ut quod nos, nōe fundandi
 inſignata diximus, iſi ſimpliciter fundantem
 quaeſerent quod uero iuxta nos e' nōe fundandi
 inſignata ſit in ab iſi fundantem proxime
 ſeu etiam ſimpliciter nōe fundandi. diuerſim.*

Ita fere hos tres explicat coimbricenses
in quaestione 1^a.

Hae diverse auctoris fundamti bene notanda
in ea ignorata diverse auctorum de relati-
onis parte plene recipi n^o possunt. profers autem
quaestio versat^r circa fundamentum auctoris
subto relati^o l. etm pro rati^o fundamti q^u data
in qua auctore circumfert^r sentia, q^ua
falsiss^{im}e seu quotatorib^{us} aut a Modistis im-
p^{ro}visi patri suaver^e tribuis^t asserens relati-
o adaequate inferri in^o subto, q^ud de rati^o
relati^o. Reliqua vero, q^ua requirit^r et
hoc, ut fundamentum dicit^r referri ad totum
et totum quotata quada^m n^o vero partes
relati^o. Veru^m q^u ad patre^m suaver^e
attinet incerto, nisi hoc sentia tribuis^t.
Non enim loquit^r hic auctor de fundamto
remoto seu subto relati^o, s^{ed} de proximo
seu rati^o fundamti, uti ant^e eu^m atten-
te legenti patet.

Dico relati^o proximi n^o identificando
quate in^o fundamto remoto seu subto
relati^o. p. relati^o est separabilis a fundamto.
q^u n^o identificat^r adaequate in^o fundamto.
p. i. petri pater h^{ab}et relati^o ad Joannem
filium et huius relati^o fundamti est iⁿ se
petri, s^{ed} hoc relati^o est separabilis a petro.
q^u relati^o est separabilis a fundamto. m. p.

Ad huc exhibit petry absq. hac relex in videlt
adhuc erat recens naty infans: go pt existere
absq. hac relex: go relex esse a separa-
bile a fundato.

Ad hoc argumtu And aduersari d. a. relex
paternitatis exhibitae relex et phie a separa-
bilitate a petro n. a. relex paternitatis deno-
minative facti et quati bilitate a separabilitate
a petro c. a. et n. e.

1° go et 1° qd ex istis hinc abunde fit patre
recens natu in ea l. fundata patre exhibitae
phie et relex. 2° Si patre se
sola a patre exhibitae relex et phie hoc ipse
etm se sola a patre denominare et quati-
bilitate, quia denominatio patris e ipse et
patris et ta a tate mag quaty aut hoc noe
patre. Reinde etm si a denotare integal
denotare quodam extranea quistion, in quate
si patre recens naty a patre exhibitae
et phie, pt etm denotare patre, quia diu
sequit ad ee: go si infans recens naty a
patre exhibitae, aut etm l. saltem pt ee patre
denotare.

3° Ea patre denotare et facti l. superaddit
alqd patre exhibitae tali v. g. petro l. nil
superaddit: si nil superaddit, go quidem mag
notus patre exhibitae tali h. etm patre
denotare et facti. si vero superaddit
alqd go illud superadditum e pars

patris filii et denotare, quia illo solo
 nō efficitur nō potest affiri patris filii
 et denotare: go relatio filii et denotare
 tunc nō consistit adaequata in solo fundamento
 dicunt quidam patris filii per se addere
 patri entitatem. tunc quodlibet simile seu
 similitudinem, non autem a se parte
 sed sedit argumenta, nam illa filii
 C. et alij dicitur a patre entitate. C.
 nō est alij dicitur, si posteriori go si huius
 patris entitatem, huius ubi dicitur filii
 quia huius omnia ista est substantiva. si
 prius, go relatio filii nō est substantiva
 quia in solo fundamento. solus obiectus.

Solvuntur obiectoes.

102. Ob. 1. Illa dicitur quae de se potest affiri: potest
 relatio potest affiri de fundamento: go tota respicit
 in solo fundamento. p. m. ut veritate potest dicitur
 petrus et patris: go tota relatio affiri potest de
 fundamento. Q. n. m. in p. i. a. d. c. go tota
 relatio in obliquo potest affiri de fundamento. i. i. in
 recto n. c. sicut enim dicitur proz. e. petrus et
 huius paternitatem, ubi vides paternitatem, quae
 est relatio, importari in obliquo. Illa autem
 dicitur quae de se potest affiri
 potest in recto.

Ob. 2°. Relatio paternitatis in divinis s' adaequale
 identificata cu' fundamento fuit cu' patre divino:
 go etia in creatis. Q. F. a. n. c. et pariter
 disparitas e, qd paternitas in divinis saltem ex
 hypoco, qd fit adaequale identificata cu' fundamento
 fit relatio transsubstantialis l. quasi transsubstantialis
 ut ita paternitas in creatis. deinde nemo
 in creatis esset s' pater, sicut 1^a persona
 in divinis esset s' pater. go n' s' pariter.

Ob. 3°. Causa agens ex agente pot fieri n' agens
 s' ablatum aliusq' tunc extranea q' dicitur s' q.
 ignis ex calefaciente manu pot fieri n' cale-
 facientem manu s' ablatum solis applicatio, manq'
 ad ignem, quoniam applicatio e' tunc q' dicitur extra
 requisita ad hanc denotacionem, quae e' ignis calefa-
 cionem manu: go etia eadem entitas poteri in se
 n' mutata poterit ex patre fieri n' pater s'
 ablatum aliusq' tunc extranei s' q. filii:
 go ex eo, qd relatio fit separabilis a fundamento,
 n' sequit' illa n' adaequale identificari cu' fun-
 damento, sicut ex eo, qd denotacio cause agentis
 fit separabilis ab entitate causa, n' sequit'
 qd denotacio cause agentis fit realiter distincta
 ab entitate causa. D. de. Eadem entitas
 causa imutata pot fieri ex agente n' agens
 s' ablatum aliusq' tunc extranea
 q' dicitur entitate causa 2^a s' e. a. s' ablatum

aliujus quod tunc extrinsecus ipsi toti denotari
 causa agentis subd. pot fieri ex agente de
 gen. mede et generative p. ablati talis quod
 c. falsi et immedie n. a. et d. c. go. idem
 eadem extrinsecus petri pot ex parte fieri a patre
 f. ablati aliujus tunc extrinsecus ipsi antitibi
 patris 2.º p. c. c. f. ablati aliujus tunc
 extrinsecus toti denotari patris subd. mede et generative
 c. falsi et immedie n. c.

Ob. 4. Quoniam aliqua imago que sit ita picta
 ut ex quavis accidenti sit respiciat.
 Jam sic, ad hoc ut imago ista respiciat a dex-
 tris accidenti n. de quingm. variari aut
 de novo poni in imagine si tunc sequitur
 ut petri a dextris accidat, quoniam tunc eodem
 modo imago respiciat a sinistris si petri a
 sinistris accidat nulla facta mutatio in
 imagine: quod eodem modo murus albus a se ipsum
 relaso fuldus respiciat murus albus b. modo
 ponat murus albus b. coexistere murus albus a,
 licet murus b. et ipse albus sit tunc quo-
 tatus extrinsecus murus albi a. quod tunc quo-
 tatus, si solutus cessabit murus albus a re-
 spiciere murus albus b. sicut imago cessat
 respiciere petri si petri desinat. Op. n.
 sup. opit. quod in tali casu sola extrinsecus ima-
 ginis picta sit tota efficientia petri accidenti
 ex quavis parte alius enim, si hoc verum est

imago ea pet dicitur efficiens petrus antequam is
aunderet, quia qd ad denominationem imaginis
efficiens petrus requiritur auctoris petri sine
petro, sicut imago qualisq; artificis p[ro]p[ri]a
n[on] est tota deorsum qua dicitur efficiens petrus,
s[ed] illius deorsum partes et auctores petri.

Ob. 5. Deus sine mutacione intrinseca, cuius v[er]itas
et inap[er]ta denominationes ab eterno libere volens
creavit, et potuisset sine sui deorsum deorsum nobis
mundum, id est totum nos mutacione in extrinseca
fuit in mundo, qui posset et fuisse, p[er] deorsum dei
volenti, s[ed] nolenti mundum, s[ed] Deus adde quod
intrinseca, qd est dari nova deorsum intrinseca
sine ulla nova entitate intrinseca deorsum f[er]re
possem, fuit aut ablatum alium extrinseca
etiam licet deorsum patris, adeoque sit intrinseca
et intrinseca petro, s[ed] in petro et dicitur patris
quod defectum seu ad possem aut ablatum alium
pure extrinseca fuit filij.

R. 1. Et propterea absurdum et minime phil[osoph]icum a rebus
divinis diffinitionibus, quales s[unt] actus liberi Dei. Vide
argumenta sumere ad utrumque scilicet in rebus de-
claranda nimirum multa gradibus incommensurabili
divina qua ad infinita proficere sua q[ui]ntet
multo eminentiori modo proficere, creatas, que t[ame]n
ad debentur credere in rebus.

R. 2. Iuxta sententiam illorum, qui docent actus liberos
Dei quoslibet aliquid extrinseca n. m. q[ui] denominationes

103.

volenti mundi Res sit digne intrinseca, impor-
tat enim iuxta hanc sententiam in obliqua ipsa
creatio mundi. Juxta sententiam vero aliorum
qui dicunt actus Liberos Dei et adequata in-
trinsicos sibi tunc virtuti distos à Res n. M. qd
sunt Res ab eterno libera volens mundum
potuisset denominari Libere volens mundum
sola mutatio in extrinseco sine fra de-
notante intrinseca; nam si Res fuisset deno-
minatus Libere volens mundum habuisset
ab eterno tenore libera volitionis intrinseca
et virtuti à se dista, qua proinde fuisset
fra deorsum volenti mundi. §. II. an relatio
existat in modo supradicto.

§. II.

An relatio consistat in modo supradicto?

Hic ut Thomisti quorundam vel recentiorum
tam antiquorum de relatione sententia est, qui de-
cent,posito fundamento, tenore, et ratione fun-
dandi v.g.posito modo a. et modo b. et dua-
bus albedinibus existentibus in utroque modo hinc
relationem seu similitudinem inter distos modos statim
fundamentalem, eo quod hinc omnia adhuc sint abso-
luta et indistincta ad ea respectiva, quale ce-
lit relatio, solum vero relatio hinc sibi sibi se-
peraditu, qui in fundamento seu se relata pe-
culat atque resultat, quoniam primo per se tenore
aut ratione fundandi completa, quique fundamentum

ad hunc referat atq; uen. do connectat.
 Quis relas prodmly n' q'p'it in entite
 moralis superaddita p'nsentis tunc et rari
 fundandi q'leta. Ita parerz et nonnulli
 alii

P. q'lepi 1.º autorite Ariz 5.º phiº docenti
 relas auenire sine rei mutaoe. sed pmo
 si si relas q'p'ieret in mdo superaddito relas
 n' aueniret rei relata sine ip'iq; mutaoe
 quia m'g ille dret reipi in re relata
 et q'p'it illa imutare maxime in sentia
 Thomistaru, qui n' admittunt denotaoe
 pure extraseas et q'p'it docent denotaoe
 relati ee denotaoe intrasea seu talem, unig
 fra sit intrasea rei relata q'p.

Accidit hutoritas 1. Thos opusculo 48 uo traci-
 tate 5.º ubi dicit: ium autm dico q' fuldo forati 104.
 Et albedinem eius et fundm' n' e' integadu.
 Q' fuldo sit aliqua rei in forate alia ee albe-
 dine. Si solus e' ista albedo ut se h' ad albe-
 dinem platonis ut ad Trax. si aut' fuldo
 atteret p'pta albedinis forati aliqua rem
 nullo mdo pet' alq; alium uiri filij p'ae sui
 mutaoe et patet. Nam si q'q; in India fueret
 alby fieret filij mihi et ego illi nulla
 in me facta mutaoe. hoc st. Thos.

Quid si isty Thos alij in locis uideat aliquo
 op'itu dicere insipi pt Herbad, Mendoza
 diu Thos testimonia in penia q'ueria

arte quilibet.
 P. 50. r. 1. Nihil est necessitas neque finis, ubi
 ita ut in superadditi go in illo n' efficit
 relas, atq. a. q. stabit te ex solutione obion
 tua omni p. positive. si est aliqua neces-
 sitas aut finis talis modi, est ipse, ut q. ipse
 toleret indiffia qm habet relativa v.g. duo
 muri albi ad hoc, ut ad se invicem referant
 et fiant filii: si in ordine ad hunc finem
 n'q. illa n' est necessitas si superflua: go
 nulla est illius necessitas aut finis. M. est
 ad. verfarium in p.posito seu affto seu muro
 albo a. et muro albo s. et n'posito seu
 n' affto n'q. superaddito, hi duo muri cum it
 et affatus ut filii, quia unq. in afftu
 ce talis quali est aliter: go n'q. ille super
 addit ad hunc finem n' est necessitas.
 Dicitur quia adversus duos muros albos
 n'q. n'q. superaddito fore filii, tamen
 fundamenti, sicut autem fieri filii f
 n'q. superaddite, qui hoc ipso, qd
 existant seu duo muri albi necesse
 produunt illos, sed id sicut filii
 si q. tra est ipse filia sicut it, quae ge-
 nunt in qualitate si talis duo muri
 albi it sicut existentes, quoniam in
 qualitate quia unq. habet talem qualitate
 quale habet aliter uterq. cum in unita p. h

albedine qd muri isti s^t filii filii
 C^otra v^o p^t Reg^o salta p^oventilte
 postq^u p^ol duob^uq^u muri albi l. auferre
 m^oda illa, si veri se diff^o v^o l. impedire
 ne producat^u n^oda p^ol p^ol inflare
 q^uo eni implicante hui^u rei! hoc q^u
 si fiat, an illi duo muri s^t filii filii
 l. n^o! hoc p^oter^oq^u d^ori n^o p^t, quia illi
 duo muri albi p^oveniant in qualite.
 si vero p^ori d^ori, tunc vera d^o, q^u p^ona
 n^o p^operad^oito duo muri p^ont filii filii
 adeo^q n^oq^u illa d^o p^oper^ofl^og.

C^otra q^uotib^uq^uq^u alq^u effect^u filii
 int^ol^ogi et aff^ori p^t non intellecta et aff^ota
 aliqua r^ode, toties illa r^ode n^o p^ost^ont
 tale effect^u filii: s^t effect^u filii r^ode
 v. g. p^ol^onis p^t int^ol^ogi et aff^ori n^o int^ol^oto
 aut aff^oto n^o p^operad^oito q^uo m^oq^u p^oper-
 ad^oito n^o p^ost^ont effect^u filii r^ode
 v. g. p^ol^onis p. m. si p^olenado aff^oram
 aut q^uip^oat un^o ce tale q^uale sol^ond
 in aff^otu et int^ol^ogi effect^u filii
 p^ol^onis: s^t hoc p^t p^oter^oq^u n^o q^uest^o et
 aff^oto n^o p^operad^oito q^uo.

P. 3° si r^ode p^ost^ont in n^o p^operad^oito
 p^oter^oq^u, q^u ad q^uot^ulib^obet notat^u l. foli.
 v. g. aut p^ol^onis buli^o ita ad q^uot^ulib^obet
 p^oducat^u aut int^ol^ogi v. g. m^osa deat

produci in qualibet re talij unij
 rorij mdj adeoz in singulis instan-
 tibz in qualibet re producens in
 numeri vere mdi, s; talij multitudine
 mdoru n' ad adstrui sine graditate
 quale n' offendent adessati go relas
 n' q' p'p'is in mdo p'peradito.

Plurimae forte aduersarii sufficere n'
 in illa re que movet l. alio mdo
 multas productas mdj unij respiciens
 sicut ora coexistentia in toto universi
 atq; hac saue n' sequi illa multi-
 tudine mdoru et sicut obtineri sine
 s; mdi relas; intentat; nam hoc
 s; p'p'is q' d' talia mdi res mutata
 quatuor in alijs oibz coexistentibz
 etia res oes coexistentes quatuor
 in re mutata.

105. s; q'tra e' q' d' ha saue aduersarii recedant
 a suo sentia, qua docet, mdo illu d'ra ce
 intrasus rei relata s; maxime quia iusta
 aduersarios n' dant denominationes pure ex-
 trinsic s; s; n' minq; oes alia res coexistentis
 rei reiers mutata referunt ad rem mutata,
 quod res mutata referat ad illas: go mdi
 ille n' totu d' ce intrasus rei mutata,
 s; etia oibz alijs rebz: go hoc ipso n' p' ce
 unij, quia idm mdj n' p' sicut recipi

in rebus à se invicem toto orbe distantibus.
 Hinc etiam ad racionem addita n. superflua
 qd f. tale n. res mutata pot. quæritur utrius
 alius rebus sicut requisito ad relac. mutuan.
 si n. res abe n. etiam recipies in alius rebus.
 uti recipi n. pot. si talem d. unius.
 Esto enim, qd f. talem n. explicari forte
 pot. quomodo res mutata respiciat alias
 res, n. t. explicat, quomodo res alia respici-
 unt et referant ad res mutatas, qd t. n.
 requirit ad relac. mutua. qd. sol. obioes.

Solvuntur Obioes.

Ob. 1° Indiffia n. pot. tolli f. alqd. mera indiffia.
 s. musy albus à v. g. secundum se et indiffia
 et sit filij musy albo b. et musy alby.
 secundum se et indiffia, et sit filij musy albo
 à: go neutriq. musy indiffia ad ea pilem
 n. tolli f. alterum musy go ad tollendam
 indiffia n. superaddi alqd. n. indiffia,
 qd. e. n. superadditq.

Confermet 1° paupertas n. pot. tolli f. superad-
 dita paupertatem. go neq. unum indiffia
 f. aliud indiffia.

Ob. 2° Indiffia qm. h. n. ad q. stituendum
 tolli hoem, n. pot. tolli f. ad etiam indiffie
 s. h. tolli f. unioem n. obala superadditam.
 go etiam indiffia, qm. h. musy a. ad ea pilem

muro b. tolli n' pot' si muro b. etm indiffere
 s' f. n' d' superadditu.

R. 1.º retorqueo in relacoe fundamentali fili-
 dinj. indiffere n' pot' tolli f' alqd' mere in-
 diffns, s' muro alby a d' indiffns, et
 sit filij fundm'tali muro albo b. qui etm
 c' indiffns, et sit fundm'tali filij muro albo
a. go neutriq' muri indiffere ad ee filiam
 fundm'tali, pot' tolli f' alteru' muru: go etm
 ad relacoe fundm'tali requirij n' d' superadditu.
 Eodem modo plura alia argumenta a modis
 obijci solita retorqueri pot' in relacoe
 fundm'tali.

R. 2.º directa c. M. d. m. s' muro alby a
 d' indiffns, ut sit filij muro albo b. ex sup-
 poe qd' coexistat muro albo b. et muro
 alby b. d' indiffns ex suppoe qd' coexistat
 muro albo a n. m. uterq' muro possum
 et ex suppoe, qd' n' coexistat alteri, d'
 indiffns n. c. et d. c. go neutriq' muri
 indiffere tolli pot' f' alteru' muru, si
 quilibet possum et ita indiffns, ut
 ne quidam ex suppoe, qd' simul existat
 ut altero sit illi filij c. c. si n' pot' ita
 indiffns n. c.

Ras huius rei ulteriot d', quia indiffere
 qm' sit muro alby a ad hoc, ut sit filij
 muro albo b. q' sit in catite muri
 albi a et in negare muri albi b. simul
 existentij. quia go possum simul muro albo b.

ut amplius hoc nego nisi albi s. p. i. l. existenti,
Deo tunc in o. sublata indiffra
nisi a. ad se p. i. l. nisi a. et hoc oia
fundant in g. p. h. p. i. l. d. n. i. q. u. i. e. u. n. u. s.
et talis tale, quale e. al. t. e. p. u. s. q. u. o. p. e. c. o. e. x. i. s. t. e. n. t. i. a. l. d. u. o. r. u. m. e. a. n. d. e. m. q. u. a. l. i. t. e. m. h. u. m. i. u. m.
id oblinof. go indiffra, qm h. t. m. u. r. y. a. l. b. i.
a. ad se p. i. l. e. m. n. i. s. i. a. l. b. i. s. q. u. i. s. i. t. e. t. m.
in negare nisi albi s. p. i. l. existenti.

hinc ad q. r. m. a. o. e. l. i. a. R. e. u. s. n. e. e. t. p. a. r. t. e. 106.
qua p. a. p. e. r. t. a. u. n. i. q. u. i. s. i. t. i. n. n. e. g. a. t. i. o. n. e. a. l. t. e. r. i. u. s. p. a. u. p. e. r. t. i. s. g. o. n. i. r. u. m. n. e. s. q. u. o. p. a. u. p. e. r. t. a. s.
una n. tollat q. s. u. p. e. r. a. d. i. t. a. a. l. i. a. p. a. u. p. e. r. t. e. m.
at in diffra unig ad certa denominatione, et q. i. s. i. t. i. o. n. e. e. t. d. e. f. a. c. t. o. q. u. i. s. i. t. i. n. n. e. g. a. t. i. o. n. e. a. l. t. e. r. i. u. s. p. e. c. u. n. d. u. m.
se indiffra, uti ostensu e. go indiffra que tale
p. h. o. l. l. i. f. a. l. i. u. d. s. e. c. u. n. d. u. m. p. e. e. t. m. i. n. d. i. f. f. r. a. s.

Ad q. r. m. o. e. 2. e. o. d. e. m. m. o. r. e. s. p. o. n. d. e. t. n. e. e. t. p. a. r. t. e.
Quia indiffra n. t. r. i. a. a. d. q. u. i. s. i. t. i. u. m. t. o. t. u. m. h. o. e. m.
n. e. s. i. t. a. n. i. n. n. e. g. a. t. i. o. n. e. i. a. p. i. l. e. e. x. i. s. t. e. n. t. i. s. p. t. e. n. i. t.
hoc p. i. l. e. e. x. i. s. t. e. r. e. u. t. n. t. r. i. a. e. t. f. a. n. t. r. i. e. n. e. e.
u. n. i. t. a. a. i. a. n. e. q. u. i. s. i. t. i. u. m. t. o. t. u. m. h. o. e. m. s. i. n. t.
t. a. n. p. o. t. p. i. l. e. e. x. i. s. t. e. r. e. d. u. o. n. i. s. i. a. l. b. i. e. t. t. a. n. e.
e. p. i. l. e. s. I. s. i. t. i. t. i. q. u. i. s. i. t. i. l. a. i. n. d. i. f. f. r. a. n. t. r. i. a. i. n.
i. s. t. a. n. t. r. i. a. e. t. i. n. n. e. g. a. t. i. o. n. e. u. n. i. q. u. i. s. i. t. i. a. i. a.

Unde miru n. e. p. o. s. i. t. a. n. t. r. i. a. a. e. a. i. a. e. t. n. d. e. m.
p. o. s. i. t. a. u. n. i. o. e. n. t. o. l. l. i. i. n. d. i. f. f. r. a. n. t. r. i. a. a. d. q. u. i. s. i. t. i. u. m.
t. o. t. u. m. h. o. e. m.

Ob. 2. Ex entibz mere absolutz n. pt fieri ens
respectiv. s. relas e. ens respectiv. go n.
p. t. q. u. i. s. i. t. i. u. m. e. n. t. i. b. z. m. e. r. e. a. b. s. o. l. u. t. i. s. g. o. d. e. p. a. r. t. e.
a. d. d. e. n. s. r. e. s. p. e. c. t. i. v. u. m. s. e. u. m. o. d. a. l. e. q. u. i. s. i. t. i. t. i. a. m.
e. x. e. n. t. i. b. z. m. e. r. e. a. b. s. o. l. u. t. i. s. n. p. t. f. i. e. r. i. e. n. s.

respectivum transeuntibus, quia relatio transeun-
 tibus inest uni essentibus et adequata, c. 11.
 n. 1. ut fieri ens respectivum proticantibus
 subd. ex entibus ita absolutis, quae se qui-
 dem sub genere, quod sibi existant per respec-
 tiva c. ex entibus absolutis, quia tunc per
 respectiva sub genere, quod sibi existant
 n. 11. et d. n. per relatio ens respectiva
 praedictis c. n. transeuntibus n. n. et d. c. quod
 potest ostendere entibus ita absolutis, ut se quidem
 sunt respectiva sub genere, quod sibi existant
 c. c. si sint saltem sub genere respectiva
 n. c.

Haec autem ut ens respectiva praedictis
 potest ostendere merum entibus sibi absolutis et
 generatione tota respectiva c. quia res per
 ille seu relatio praedictis nihil est aliud,
 quia ordo quidam evidenter, ordo et quod
 tenet in generatione plurium, quales ordo
 ostendere potest entibus mere absolutis et tota
 respectiva generatione uti ex probare 2.
 nra quibus eiusque generatione manifestis
 d. scilicet se res sunt in entibus respectiva
 transeuntibus, quia ens respectiva transeun-
 tentibus est unum aliud ens ex certis sua
 respectiva, ut pole hoc sibi identificat
 res per se transeuntibus ideo ad potest et
 ens 2. se mere absolutis.

Ob: 3. Ex pluribus ad quod unum nisi unum
 s. g. ex utraque et alia ad sit unum hoc nisi period

p. ita q. relas fit unus ex pluribz, qo ita relas
 dt ex unu q. seu unica entitas: qo d. m. d. m.
 R. d. M. ex pluribz n. fit unus q. se seu unus
 phus nisi q. unus c. M. n. fit unus f. auidas
 seu f. agregaoe nisi q. unus n. M. et d. m.
 sed f. relas fit unus q. se seu phus n. m.
 f. auidas c. m. et n. c. Unde se, seu phus
 huius dicitur, cuius partes p. ita genera,
 ut p. m. m. g. n. i. c. e. n. t. i. o. n. e. s. p. e. c. i. a. l. i. t. e. r.
 vice intrape p. f. i. c. i. a. n. t. ad g. f. i. c. i. e. n. d. a. e. l. e. g. t.
 g. r. o. f. i. t. e. q. u. a. r. a. t. i. o. n. e. i. l. l. a. q. u. a. f. r. e. l. a. s.
 p. h. u. s. u. n. u. s. n. p. f. i. c. i. a. n. t.

Dices unus f. agregaoe p. h. u. s. f. i. n. d. s. e. p. o.
 d. i. s. s. i. p. a. t. o. u. t. a. r. e. n. a. s. i. n. e. c. a. l. e. p. r. e. l. a. s.
 n. f. a. i. t. t. a. t. u. t. a. l. e. u. n. u. s. i. d. r. e. l. a. s. p. i. s. p. e. c. i. a. l. e.
 o. r. n. a. m. e. n. t. u. m. u. n. i. f. i. q. o. r. e. l. a. s. n. f. a. i. t. t. a. t. u. m.
 u. n. u. s. f. a. g. r. e. g. a. o. e. m. R. d. M. u. n. u. s. f. a. g. r. e. g. a. o. e.
 t. e. m. e. r. e. f. a. c. t. u. s. h. t. p. f. i. n. d. s. e. p. o. d. i. s. s. i. p. a. t. a.
 c. M. u. n. u. s. f. a. g. r. e. g. a. o. e. f. a. c. t. a. c. u. s. s. i. n. g. u. l. a. r. i.
 g. p. l. i. s. o. t. p. r. o. v. i. d. e. n. t. i. a. a. g. r. e. g. a. n. t. i. n. M. e. t.
 c. M. n. d. c. q. o. r. e. l. a. s. n. f. a. i. t. t. a. t. u. m. u. n. u. m.
 f. a. g. r. e. g. a. o. e. t. e. m. e. r. e. f. a. c. t. a. c. c. f. a. c. t. a. u. m.
 s. i. n. g. u. l. a. r. i. p. r. o. v. i. d. e. n. t. i. a. a. g. r. e. g. a. n. t. i. n. c.

Ob. 4. f. i. e. n. t. i. a. p. o. s. i. t. i. o. u. n. i. f. i. s. p. e. c. i. a. l. i. t. e. r.
 p. r. e. l. a. s. s. p. e. c. i. a. l. i. t. e. r. p. o. s. i. t. i. o. u. n. i. f. i. d. i. s. t. a. a.
 p. o. s. i. t. i. o. n. e. s. i. n. g. u. l. o. r. u. m. e. n. t. i. t. i. s. q. o. i. t. a. s. p. e. c. i. a. l. i.
 e. n. t. i. t. a. s. d. i. s. t. a. a. b. e. n. t. i. t. e. s. i. n. g. u. l. o. r. u. m.
 R. e. s. p. o. n. d. e. s.

107. *R*es. c. M. d. m. si relas e' specij p'p'io unij
 dista adaeque a p'p'ioe singularu. n. m. dista
 tota inadaeque a p'p'ioe singularu entiu. i. n.
 et d. c. go etm e' specij entitas dista tota
 inadaeque ab entitibz singularu e. i. dista adaeq
 n. c.

*R*es. c. quia ex iunctioe plurim' oris aliqua p'p'io
 qua d' reperit in singulz seorsim adaequale p'
 tota in oibz s'ul et hoc p'p'io e' p'p'io totij.

Ob. 5. Si petry albus referat intentu ad paulu
 albu n' sufficiunt duo gnioes absoluta, quar'
 una g'p'iat petru albu et altera paulu albu
 p' requirit una gnio indivisibili, que operet
 petru albu in paulo albu: go etm ut petry
 albus referat ad paulu albu relas reali
 fildis n' sufficit dari petru albu et paulu
 albu p' requirit fra aliqua reali indivi-
 sibili p' qua unq referat ad alteru.

*C*onfirmat. c. ut paritas ordo reali et iatubz
 ant' proportionari int' se, go sicut talz fra
 indivisibili requirit ad relas intentualem,
 ita etm requirit ad relasem reali.

*R*es. ad obicem c. a. n. c. et paritem quia unu
 referri intentu ad alteru d' unu p' intlu
 g'pareri in altero, p' hoc intlegi n' pt absq'
 gnioe g'paritide utriusq', qua g'noscat ordo
 seu relas unig ad alteru: g'op.

*C*ontrario unu referri reali ad alteru
 d' unu h'ca relas ordinem ad alteru: p'
 hic ordo pt intlegi absq' fra g'p'itide in
 ente indivisibili; n' cu existant s'ul eodm

tempore petri et pauli, in intelligit ordo realis
 per relas coexistens, quia hoc nihil aliud est,
 qm utrumq; hae simultaneas durare, proffgeni
 grati aliud requirit, qd n' e' paritas.

Ad affirmat. R. d. a. ordo realis et intenti
 dat sibi invicem proportionari in aliquibus, quia sicut
 patet rem abta et paritas ratio, e.g. intell' nihil
 ut infringere rei, qd in illa d' et, et nihil negare
 de illa, qd in illa e' c. q. ut proportionari in oibz
 n. a. et c. alias sicut quia e' spirituali; ita et
 obta dret se spirituale.

Ob. 6. Ex Platonicis. si pat' pfile gnosis res
 oes, qae iusta eos requirunt ad relas p' d' mlti.
 et tñ n' casu relas p' d' mlti, tunc ista det
 ce alq' superadditu reliq' oibz, s' p' oig
 rem, ut p' t. e. g. albedo in sua durare
 pfile casu f' una q' d' em et deinde ut
 albedo e' ut durare eundem casu gnosis
 altera emem et tñ n' casu relas coexist
 tentia: qd relas e' alq' superadditu p' d' mlti
 entibz.

R. d. M. si oia illa pat' pfile gnosis e' unica
 gnosis generativa et tñ n' casu relas p' d' mlti,
 tunc det alq' superadditu n. M. proia illa tñ
 scoti et q' plures gnosis n' generativas casu
 pnt et tñ n' casu relas p' d' mlti n. M.
 et s' d. m. n. c.

Esso respon' e', quia ut casus sibi alq' totum,
 n' sufficit singulas partes seorsu gnosis, s' d' mlti
 oes partes sicut f' unica gnosis generativa
 casu. Eodem igit' modo ut relas p' d' mlti

exponat ex pluribus entibus, et poterit illa
 cognosci sibi nisi si unice indivisibile ex-
 per ratio.

Dico si talis indivisibilis quia generativa
 ex parte obli. tunc representat magis
 contra absolute tunc aliquid ostendi quomodo
 ens relativum differat ex parte obli. ab
 ente absolute: si hoc de se ostendi, quia
 unice illa ex parte obli. de aliquid aliud
 representare: quia antilem modale.

R. 1. N. tal ens absolute l. finis, prout opo-
 nit relativo transparente l. prout opo-
 nit relativo praesentate: si 1.º modo, differt in
 hoc, quod ens absolute dicitur esse exi-
 gentia alteri uti relativo transparente.
 si 2.º modo, tunc ens absolute differt, negare
 coexistit alteri a relativo praesentate,
 et hoc differt de ex parte obli. Ar. 4.
 an relatio existat in complexo ex fundamento, tunc
 et ratio fundendi, l. an in sola ratione fundendi.
 S. 1. an existat in complexo.

Art. IV.

An relatio existat in complexo ex fundamto
 tunc et ratione fundendi, l. an in sola ratione fundendi.

§. I.

An existat in complexo.

Dico relatio existat in complexo ex fundamto

tunc et tunc fundandi. Haec conclusio saltem in
 qdam negat tunc et partes relatiōis, et per se
 et opus hunc omni antiquorum, quos quia gratia
 sentia patroni pro se citant placet referre
 citati auctori, verba disputae 47.^a metaph
 sentiae 8.^a ubi sic habet: Trago d. d. in omnia pars
 nec yong aut diffia intinsea relatiōis, unde n
 pt ea de sentia eig in dicto sente et in hoc
 oes quoniam. Cartel deinde d. relatiōem per
 dimblem, ut habet, n. ea nisi respiciendo
 et tendendo ad tunc et in hoc effere sentia
 eig unde sub ea tunc dicit pt includere
 aliquo modo tunc in se sentia, quia n. pt ab
 solui ab illo neq. 2.^a p. ratiōem tunc, quin
 in tali q. ratiōem tunc includat, Et hoc sente
 lenti pt oes antiqui, qui q. ratiōem n. tam
 dicunt tunc et de sentia, qm. ea de q. ratiōem
 q. ratiōem relatiōis. Haec sente. Ex quibus
 perficiunt v. auctorem hunc ut antiqui p. ratiōem 108.
 in tunc requiri ad relatiōem n. tunc partem,
 p. tunc quotat quodam sine quo sentia relatiōis
 qua talis q. ratiōem n. pt, qd. neq. nos p. q. ratiōem
 ngam.

Mediam autem etiam hanc unig hanc de q. ratiōem
 sentia maxime n. ratiōem. Ha. cum libro 5. to
 metaph. habet: sicut fundam. p. quo noc tunc
 fundandi intelligit, ubi sequenti 5. d. d. d. d. et
 extremum respirat ad relatiōem realem, tunc dif
 ferant respirant, quia fundam. sicut causa
 aqua ois, extremum vero sicut causa, sine
 qua n. et sicut tunc d. ratiōem dependentiam
 relatiōis. post pauca vero incerta si prosequit.

potest de
 indistincte
 quae
 gratia
 sentia
 patroni
 pro se
 citant
 placet
 referre
 citati
 auctori
 verba
 disputae
 47.^a
 metaph
 sentiae
 8.^a
 ubi sic
 habet
 Trago
 d. d.
 in omnia
 pars
 nec yong
 aut diffia
 intinsea
 relatiōis
 unde n
 pt ea
 de sentia
 eig
 in dicto
 sente
 et in hoc
 oes
 quoniam
 Cartel
 deinde
 d.
 relatiōem
 per
 dimblem
 ut habet
 n. ea
 nisi
 respiciendo
 et
 tendendo
 ad tunc
 et in hoc
 effere
 sentia
 eig
 unde
 sub ea
 tunc
 dicit
 pt
 includere
 aliquo
 modo
 tunc
 in se
 sentia
 quia
 n. pt
 ab
 solui
 ab illo
 neq.
 2.^a
 p.
 ratiōem
 tunc
 quin
 in tali
 q. ratiōem
 tunc
 includat
 Et hoc
 sente
 lenti
 pt
 oes
 antiqui
 qui
 q. ratiōem
 n. tam
 dicunt
 tunc
 et
 de
 sentia
 qm.
 ea
 de
 q. ratiōem
 q. ratiōem
 relatiōis
 Haec
 sente
 Ex
 quibus
 perficiunt
 v.
 auctorem
 hunc
 ut
 antiqui
 p. ratiōem
 108.
 in
 tunc
 requiri
 ad
 relatiōem
 n. tunc
 partem
 p. tunc
 quotat
 quodam
 sine
 quo
 sentia
 relatiōis
 qua
 talis
 q. ratiōem
 n. pt
 qd.
 neq.
 nos
 p. q. ratiōem
 ngam
 Mediam
 autem
 etiam
 hanc
 unig
 hanc
 de
 q. ratiōem
 sentia
 maxime
 n. ratiōem
 Ha. cum
 libro
 5. to
 metaph.
 habet
 sicut
 fundam.
 p. quo
 noc
 tunc
 fundandi
 intelligit
 ubi
 sequenti
 5. d. d. d. et
 extremum
 respirat
 ad
 relatiōem
 realem
 tunc
 dif
 ferant
 respirant
 quia
 fundam.
 sicut
 causa
 aqua
 ois
 extremum
 vero
 sicut
 causa
 sine
 qua
 n. et
 sicut
 tunc
 d. ratiōem
 dependentiam
 relatiōis
 post
 pauca
 vero
 incerta
 si
 prosequit

si relas crices ab extremo sunt à causa,
quia extremus extraneus et extrajus est
dret enumerati int' p'cedta extrajus adve-
nientia; hoc citaty Auctos. plura ex eadm
opere d. sequente.

Eadm gl'ia d' ita q'ton disputave II^a m'pho
fictioe 3^a. Eamq' sic probat: si relas q'ss'ent
in fundato, tunc, et rase fundati, tunc
sequeret, q'd' d'm sit ee patrem et ee filium:
hoc e' falsu' q'o et d' uade sequit. n. q'at
ex eo, quia si ee patrem et ee filium
idm e' tunc de quocunq' p'cedi pt q'd' sit
filiu' p'cedi etm p'cedi q'd' sit pater.
p. sequela M'ig. ee patrem in hac sentia
nihil e' aliud, q'm duo ho'es v.g. Adal et Abel
et actio generativa ab Adamo p'cedem et
ad Abelen trasta: s' hoc ipse etm adaque
e' ee filiu': q'o ee pater et ee filiu' e' d'm.
q'o de quocunq' d'm pt, q'd' sit filiu', pt etm
d'm, q'd' sit pater.

Quod quidem. Ea patrem Abeli, ee quidem ne-
morata tria, s' ita et Adam importet in
recto et Abel in obliquo. et e' q'traio ee
filiu' ee eadm tria s' ita et Abel importet
in recto et Adam in obliquo.

s' q'tra e' 1^a. ee patrem Abeli, e' denoas
realy, quia independente ab oi q'ap'tu
Adam e' pater Abeli, eadm m'do ee filiu'
Adami e' denoas realy: q'o ee patrem
Abeli n' e' Adal in recto et Abel in obliquo.

quia Adā in recto et Abel in obliquo nō
deorsus realis, s. 2°. intentū, ex a parte rei
nō del rectū et obliquū.

Præterea c. 2°. Adā in recto et Abel in obliquo
a parte rei nihil est aliud, qm̄ ipsa entitas
Adami et entitas Abeli, cum actione generativa.
Eodem modo Abel in recto et Adā in obliquo
a parte rei nihil est aliud, qm̄ eadem entitas
Abeli et entitas Adami cum actione generativa:
ergo a parte rei idem est Adā in recto et
Abel in obliquo ac Abel in recto et Adā
in obliquo. ergo etiam esse patrem et esse filium
a parte rei est idem.

Dicitur Adā in recto et Abel in obliquo
a parte rei nō totam entitatem Adami et entitatem
Abeli, s. in sup̄ acceptibilitatem illam, si cuius
Adā potest capi in recto et Abel in obliquo.
Et eodem modo Abel in recto et Adā in obliquo
esse acceptibilitatem illam, si cuius Abel potest capi
in recto et Adā in obliquo. ergo a parte rei
id est desunt hoc duo, adeoque etiam inter patrem
et esse filium significatur aliqd.

Itaque ergo c. l. illa acceptibilitas est aliqd realiter
diffusum eo entitate Adami, Abeli et generativa,
i. nō est aliqd realiter diffusum. si est aliqd realiter diffusum,
ergo relatio paternitatis nō consistit adæquate in his
tribus entitatibus: ergo in stat. declarandum qd accepti-
bilitatem supradictam ad qdlibet adæquate relatum.
si vero acceptibilitatem illam nō est aliqd realiter
diffusum a tribus illis entitatibus manet argumentum.

namque quod Adam in recto et Abel in obli-
quo se ipsos esse patres Abel; nihil est
aliud quam entitas Adams et Abels, ad generare
et quod hoc ipse etiam recte sit et filius Adams;
quod et patres Abel; et et filius Adams recte
Adam.

Pr: quod 2° à pari: alie denique respectiva
unaquodque pro parte includunt tunc e.g.
denos generantis in hys factis et re generatis
sunt tota generis, nec denos agentis et effectus
productus et effectus productiva nec denos
generantis et tunc generatis, sicut actionem
generatorem: quod etiam denos patris et filii
et filii facti, aut denos filii et patris
tunc et parte. p. c. et paritas item et
et patris et et generantis: item idem et
filii et et generatis: quod si denos generantis
in hys factis et tunc generatis tunc et partem
etiam denos patris in hys et filii tunc et
partem.

109. Dicunt forte denos generantis, agentis, generantis
et relationes transientes, et productas, quod et et parite.

Pr: quod
dicitur paritas hoc modo. si tunc et et pars attributiva
relationis transientes etiam et et pars attributiva
relationis productas: quod manet paritas. p. a. eadem
ratio pugnat pro utraque relatione l. pro neutra.
Item et minus requirit tunc saltem possibiliter
ad relationem transientem, quam ad productam

requirit hanc actu existens, quod si hanc possibile
 ad id pars relatio transiens, etiam hanc actu existens
 ad id pars relatio procedens. Immo est quodam
 relatio transientes necessario requirentes, tenent
 actu existentem, uti contingit in visione respectu
 sui obli. In aliis respectu modificati et in quavis
 creatura respectu Dei.

Remanet probabitur quibus per rationes pro nostra sententia
 mox afferendas. §. II. nostra de relatione sententia.

§. II.

Nra de relatione sententia.

Primo relatio procedens quibus probabilis in sola
 ratione fundendi completa. Hanc sententiam tenent
 patres Franciscus Gonzalez, patres semini cum
 multis recentioribus et imprimis; eadem videtur
 fuisse Ariz et S. Thome. Item Alexandri Alensii
 ubi ex dicendis ostendit. Pro eadem quoque
 citantur multi ex iis, qui relationem ostendunt
 in fundamento intellectus et fundente ad subiectum
 relationis, sed ratione fundendi. Eadem quoque fa-
 vent illi, qui relationem ostendunt in modo super-
 addito solum essentis, quatenus illi relationem
 intelligunt per quandam suam fundentem
 et hanc realiter superadditam, licet in eo
 à nobis discrepent, quod per illam putent
 esse ad id superadditam; Ex quibus constat, sententiam
 nostram solum in quantum aperit relationem qua

Sole ce fra p^{hu}, it v, adaepte ditte
 à subto relas. / neutiqua cedere quoad
 auctoritatem opposita sententia ystituenti
 relase in q^lero ex fundmto hno et
 rase fundati. quom^o, eni opposita sententia
 patroni pro se intentat probat recentiores im-
 p^uros etn ex antiquioribz noles, ta tette
 Comptono disputare. 1ma ut phis sentie 3^a
 p^uri ex noalibz eandm tenebant. Imo
 et ipse Ocam, qui l. p^uing l. int primos ea
 tradidit, eandm fatet q^uoatit ce auctori-
 ois, uti videre e apud g^utonu.

P: nunc etn rase. 1° agere. Relas d^o q^uistit
 in sola fundmto, neq^u in q^lero ex fundmto
 hno et rase fundati, neq^u in mdo h^o oibz
 sepperadito: q^uo q^uistit in sola rase fundati
 q^ulta. a. q^uat ex dictis. c. patet ex eo,
 quia nihil aliud sup^u e.

p. 2° positive. q^u d^o fra adaepta denoans
 relativu, e adaepta relas: p^o sola rase fun-
 dandi e fra adaepta denoans relativum. q^u
 hoc e adaepta relas. M. patet. quia, sicut
 fra denoans albu e albedo, ita fra denoans
 relativu e relas. m. p. Id, q^u d^o e fra adaepta
 denoans sile, aequal, coexistens, p^utem.
 Est fra adaepta denoans relativu: p^o sola rase
 fundati e fra adaepta denoans sile, aequal
 q^u sola rase fundati e fra adaepta denoans
 relativum. m. p. 1° auctoritate Aristotelis,

5to ut phisic. c. 15° dicenti: filia est, quod est qua-
litas et eadem: go, ut bene infert Mendoga
unitas qualitatum et fra densans subta filia:
si unitas qualitatum v. g. unitas albedinis, hoc
fundandi relacet filidinis: go hoc fundi et fra
densans filia.

P. 2° eadm m. auctore D. Thoa opusculo 48:
ubi sic loquitur: filido forati albi ad platone
albu et in albedine forati, ut in fundamto
in albedine vero platoni, ut in truo. Et
pauis inuicem: n. e. intelligenda, ait, qd filido
forati sit aliqua res in forata alia ab ista
albedine, si sola et ista albedo, prout se habet
ad albedinem platoni, ut ad truo go in mte
I. Thoa dua albedines duoru horu, quas nos
vocamus rae fundandi, et fra densans file,
quia iuxta I. Thoa et ista filido.

Porro ex hac ista auctore defumo, I. Thoa non 110.
favere adversariis, quod dicit: fundamto et truo
gffihere relacet filidinis, l. equalit. Prater eni
ex verbis relati a I. Doctore nos fundamti intelli-
gunt et nos truo altera partem rae fundi.

Illa vero, qua nos hodie vocare solemus fundamto
et truo a I. Thoa vocant subta relati.
Eadm modo loquitur de fundamto alexandi Alensii
proreptos diei Thoa 5° ut phisic folio 138.
Vbi sic habet: Distia autem a, int fundamto et
subta, quia subta vocat illud, qd refert f
aliqua relacet. fundamto vocat illud, qd et hoc

quare relas, f qm subtu referet i in subto,
 N.g. qd alqd referet q fundm tria imaginam
 sunt subtu, qd referet, relas f qm referetur,
 et qualitas, quo i ras, quare ista filio
 et relas sit in isto subto, qd referet. Et paulo
 post: utru autm fundm et relas diffe-
 rant, in fine huius patebit. hoc hanc
 loco citato. Rein vero in fine capituli,
 ubi querit, an relas alqm rem super
 suu fundm addat, Respondet: qd relas nlla
 rem addat super fundm addat tñ alqd
 diversu ab eo 2° intensiore p.

Primum 1°. Actio iuncta or in parte reali d
 fra denoans pign et possing ntra: go e
 fra denoans, agens, et patiens, causa et effectus
 patris et filii: s actio i ras fundi int
 causa et effectum, patris et filii p. go
 ras fundi e fra denoans causam et effectum
 patris et filii et aggregati i fra denoans
 relativi. Itm fra denoans duas entites
 coexistentes i coexistentia, et hęc i pñl-
 tanta duas fundm et tñi, s pñltantia
 duas i ras fundi: go ras fundi e fra
 denoans coexistentes.

Primum 2°. Relas i ordo seu requing
 cum alio: s iste req. nihil i aliud,
 ex qm ras fundi: gof. p.m. hta actioe
 generativa patris iam reitit cu filio. hz

simultaneis durabilibus existens in coexistente.
 Ita unitate qualitatem filii in fili. qd raso
 fundi & rasy in fundente et teno. §. III.
 Sol. obiecto ostendente, relatio consistit in
 qd raso.

§. III.

Solvuntur obiectiones conten-
 dentes relationem con-
 sistere in cplexo.

Ob. 1° ablato solo fundente et teno n' manet relatio: iii.
 qd fundentem et teno p' partes relatio.

Re. 1° retor: ablato solo corpore et aia n' manet
 unio: qd corpus et aia p' partes uniois, qd d' q'tra
 multos aduersariis.

Re. 2° d. a. ablato fundente et teno n' manet re-
 latio realit' et q'cutive c. a. n' manet filii in di
 n' effe fundente et teno n' p' affe relatio n. a. etc.

Ob. 2° Relatio et relatio differt sicut homo et huma-
 nitas; aut sicut rationale et realitas: atq' huma-
 nitas et realitas habet eandem partem, quas habet homo
 et rationale: qd etiam relatio habet eandem partem, quas habet
 relatio. Subsumunt, atq' relatio propter raso
 fundi involuit etiam tamen partem fundente: qd
 et relatio. M. hinc disputat p' ex quibus aucto-
 ritate sententia docentur, relationem esse formam quam-
 dam n' p' hanc sicut albedo p' respu subti
 albi p' metaphisicam, sicut humanitas respu hois,
 qui proinde etiam docent q' relatio in hinc

oia tria simul sunt fundamenta tenui, et
 rae fundi. Ex. n. M. in huius probae
 n. quae re auctore pensu, qd relae sit fra
 mpha, ut n pauiores sint, qui relae
 aiunt se fra phia et, realti a sublo
 deoato distam, ses videlt illi, qui relae
 gstituent. ad qd et in exhibe modali sup.
 addita, int quos a tota fra phia Tho.
 mistam, profittam, et multi e nra so
 ciete, ubi et multi ex is, qui relae idem
 difiant ut fundato, ut pote quo nomine
 n intllgt aliud qm rae fundi, deniq
 ex multi unig Alexandri alexij haespes
 re sentia de nra audire libeat, qui 5.
 mpha ait: distia autm int relae et
 relatione i, fidat int fra et fratu et sunt
 int albedine et alba. ecce relae hic doctor
 qarat albedine, qua e fra phia, et n
 humaniti, qua e fra mpha.

Ob: 3. Mury b. v. g. i pars huius qraeti mury
 a filij muro b. go huius i pars filidm,
 et gfeqati relae. c. patet, quia hoc qre
 tum dunt muro a et filidne in muro b:
 go si mury b. i pars huius qraeti, et ce
 pars filidm. p. iij. i. a. solo ablato muro
 b. et manentibz reliqz orbz d'cat filij
 mury a muro b. go mury b. i pars huius
 qraeti.

R. n. o. in p. d. a. ablato fletu, id est afflu
 solo muro b. et manentibus, id est afflu re-
 liqui muro a n' cat filij muro b. id est, ut
 pet affri muro a. filij muro b. n. a. ablato
 realki muro b. et manentibus reliquis muro a
 n' cat filij muro b. id est ut pet realki ponis
 hoc geretur, aut etiam muro b. oino n' gerto
 n' pet gerti hoc geretur c. a. et n. c.

Ob: 4° In relexe identis quale E. g. dua albedines
 habet id se invicem fundamentum et tunc se partes re-
 laoi quod neliq' se invicem fundamentum et tunc dicen-
 da e partes relaoi. R. d. ar. qd' relaoe identis
 fundamentum et tunc se partes relaoi quatenus se ipsa
 ras fundi c. a. quatenus se fundamentum et tunc n. a.
 et c. p'as go in relaoib' identis fundamentum et tunc se
 partes relaoi quia ras fundi in istis relaoib' e' ista
 centia fundi et tunc qua a idem ut fundamentum et
 tunc hoc autem quia in aliis relaoib' n' q'ringit, inde
 male diceret fundamentum et tunc unipm e partes
 relaoi.

112.

Ob: 5. Relas proximitatis nihil e aliud, qual pul-
 chritudo reru coexistentiu se pulchritudo reru coexistentiu
 ubi et pulchritudo uniuersuq' totis n' tunc q'f-
 bit in partem generat se etiam in istis partib' q'nerat
 ubi e se manifestu e' go etiam relas proximitatis
 efficit n' tunc in eoru generat se ras fundi
 etiam in reb' generat, que se fundamentum et tunc.
 R. d. m. pulchritudo reru coexistentiu n' tunc habet
 se generat partiu se etiam e' istas parts generat
 se termo fit de pulchritudo qua h' ex unite, l.
 diversitate centiaru c. m. si de alia pulchritudine p'ras
 fit, qua s'it h' v. g. ex unite l. diversitate uniu

dentium supervenientium certia n.m. et d.c. goctm re-
 leo pradmte. identis l. diversis pti qstipit in et rebz
 quest. c.c. alia relaoz n.c. §. 4. fol. obioz directi
 nra sentia quagnantes.

§. IV.

Solvuntur obioes directe nram sentiam oppugntes.

Ob. 1^a. Si qd totum fundat relaoem n' e' tota relaoe pro
 fundi totum fundat relaoem go n' e' tota relaoe.

Re. 1^a. n. m. rae fundi em' n' ab eo dicit qd fundat
 relaoem. s' qd fundat relaoem. De qd fit fra de
 tinam et densans relaoem. Re. 2^a. d. m. pro
 fundi totum inqpleta fundat relaoem c. m. qpleta
 n. m. et d. c. go rae fundi totum inqpleta n' e'
 tota relaoem c. c. qpleta. n. c.

Ob. 2^a. Junta plura filia s't, quorum qualitas
 eadm, go filio seu relaoe filioz et unitas
 qualita, s' si relaoe qstipit in sola rae fundi
 filio n' e' relaoe qualita. gof. probo subsumpta
 Rae fundi p'te qm duo uniu' albi s't filioz
 s't duo albedines, cu' ipsaru' unitate, s't duo
 albedines n' e' unitas qualita, go rae fundi
 n' e' unitas qualita, go neq' e' relaoe filioz.
 h. c. a. d. c. go filio et ce unitas qualita

numerica n.c. specifica c.c. d. atm subsumpti, si si
 relas filiorum existit in sola rae fundi filio n.c.
 unitas qualitate numerica c. subsp. specifica n. subite.
 Quidam go tres dicit qd filia sint, quae sint eadem
 qualitate n. intellgit qd filia deant hae una et
 eade. numero qualitate, si tamen n. deant hae eundem
 spec. seu qd una deant hae tale qualitate quale
 ut altera.

Ob. 3. In relae praedictam et transcendentelem
 ut dari discrimen reale: si si relae praedictae
 existit in sola rae fundi, n. dat discrimen reale
 go. n. p. si relae praedictae existit in sola
 rae fundi, tunc n. g. autio generativa
 e. siul transcendentelem relae sui ipsius ad causa
 et effectus, et siul e. relae praedictae causa
 ad effectus: go int relae transcendentelem et
 praedictam n. dat discrimen reale. P. n. m.
 in p. i. a. d. c. go int relae transcendentelem
 et praedictam n. dat spe. discriminatale, si
 cuius ha. relae. nihilant realit. diversitate
 T. c. n. dat discrimen reale tale, si cuius re-
 lae praedictae sit ordo saltem inadegate realit.
 disty a fundito, relae vero transcendentelem
 sit ordo adegate identitaty in fundito n. c.

Ob. 4. Relatio duarum albedinum existentium
in duobus muris albis, et relatio identitatis, quod
est et relatio similitudinis. sed duae albedines, et
ratio fundi in relatione similitudinis inter duos
muros albos: quod relatio similitudinis, et quod sit
in ratione fundi. R. d. a. relatio duarum albe-
dinum, quae habet ipsa ad se invicem, et re-
latio identitatis, . . . a. relatio duarum albedinum
quam ratione ipsarum habet duos muros albos, et
relatio identitatis, n. a. et c. et quidquid inde
inferat.

Ob. 5. posito, quod una ex parte dentur duo
albedines, et ex altera parte dentur etiam
duae aliae albedines, in hoc casu inter has
duas relationes, albedinum dicitur duplex relatio,
aequalitatis, sicut ratione numeri aequalis, et
identitatis, propter eandem sententiam. Jam si
iuxta nos utraque relatio realiter est una
et eadem: hoc dicitur et propter quod. m. p. propter
manere unam relationem ablatam altera: quod
utraque, hoc relatio, et si una et eadem, propter
ablatam ex una parte collectionem unam albe-
dine partem per relationem aequalitatis, ut non amplius
sint aequales numero, et tamen manet re-
latio identitatis: quod.

R. c. M. n. m. in p. n. a. in huius p. d. a. ablatam
unam albedinem ex alterutra horum collectionum

perit relas appetiti, et manet relas iden-
titi, eadm adqste quo prius erat n.a. et non
manet eadm aqste relas identiti, i. a. et n. c.
Nam prius relas identiti existebat in utraq
collectione albedine, ablata vero ex una parte
collectione una albedine, n' amplius manet utraq
collectio, qd' est n' manet eadm adqste relas
identiti.

Ob. pot' crescere ras fundi quia crescit
relas: qd' relas n' d' ras fundi. p. a. fiunt
duo muri, quorum quilibet heat 4. gradus
albedini, his 4. gradibus si dein in utroq
muro apte adstant alii duo gradus crescit
ras fundi, quo existit in albedinibus, et
tunc n' crescit relas identiti; na' duo muri
albi ut 4. tan' sibi sibi, qm' sibi sibi
sibi duo muri albi ut 4. gradus.

Ex. d. a. pot' crescere ras fundi, quia crescit
relas e. n. d., quo crescit ras fundi n. a.
quia crescit relas alio modo, quo neq
ras fundi crescit, i. a. et n. c. In exemplo
qd' posito crescit ras fundi utriusq' et qual
extensio et eadm modo crescit etiam relas identiti
utriusq', quia utriusq' sibi n. a. n. a. albedine
rescunt. n' autem crescit ras fundi sibi
et qua sibi, quia ras fundi quo sibi existit
in aptitudine existendi relata, quo apti-
tudo n' d' manet in 4. gradibus albedini,
ad se invicem gradibus, qm' in 4. gradibus

sed enim continentur 4. gradus albedinis in
 aliis 4. gradibus, qui continentur per gradus
 albedinis in aliis 6. gradibus. hinc igitur
 fit, quod duo muri albi ut per se et per
 magis in se factis filis, quam duo muri
 albi ut quatuor.

Ob. 7. Res fundi pertinet ad alia praedicta
 v. g. albedinis ad praedictum qualitatis actio ad
 ad praedictum actionis, quod res fundi pertinet
 ad praedictum relationis.

De. c. a. n. c. potest enim eadem res sub diversis modo
 et rase pertinere ad diversa praedicta, quia
 et eandem rem ad diversas questionis respondere
 potest, eo quod res in se una aequivalentibus
 plures perfectiones continere potest; sic iuste plures
 actio et passio est eadem res et tamen pertinet
 ad praedicta diversa, idem est de ubi care et
 fita.

Ob. 8. Iuxta nos paternitas et filias
 et eadem relatio, hoc est falsum quod M.
 patet, quia eadem est res fundi sicut
 actio generativa aut generativa filii.
 n. p. si paternitas et filias est eadem relatio,
 tunc pater est deus filii et filii pater: hoc
 est falsum, quod.

114.

De. c. M. in sensu reali n. m. in p. n. M. quia
 iuxta nos pater est substantia a quo procedit
 actio generativa et filii est substantia a quo
 tenet actio generativa: si substantia a quo

procedit, et sic ad qd trahit actio ge-
nerativa n. d. idem: go etn pater et filius
n. d. idem.

Ob. 9. Ex actu nra patria sequit, qd, qui aut
dispendium in hoc improbo, act et velit
alteri malos mores, quia in his iuxta nos
partialiter consistit dispendio, sequela e' absurda
qof. P. d. sequela, sequit hoc, si talis
absolue et nulla facta pproe velit dispendi-
um sua cum hoc improbo i. sequela, sequit
hoc, si talis tamen ex pproe malorum alterius
mori act et velit dispendium sua in eodem
n. sequela, et d. m. sequela e' absurda, si
nulla facta pproe velit hanc dispendium
i. m. sequit n. m. et c. facta enim pproe
malorum alterius morum amens dispendium
sua in hoc malo, tamen act ad dicitur alterius
partis requisita ad dispendium, sicut suos
bonos mores.

Ob. 10. Si Relatio paternitatis consistit in rone
fundis, sicut in actioe generativa tunc
hda n. g. n. nisi qd unum instans fuit
pater Abelis et sequente Adam nym potius
Abelium vocare filium aut Abel Abelum
patrem. i. e' extra quoniam qof. p. M.
tandem hda e' pater, quodiu manet paternitas,
si paternitas iuxta nos, sicut actio genera-
tiva, manet qd unum instans. qof. P. n. M.

in p. d. M. Tandiu manet pater, quodiu
manet paternitas seu generatio pater
et realiter n. M. quodiu manet paternitas
moraliter i. M. et d. n. s. paternitas seu
generatio manet totum f. instans pater
et realiter i. n. moraliter n. n. etc.

Tandiu fra aliqua moraliter manet, quodiu
viri h. ad denotat, p. qm intendit
tribuenda. si voluntas testatoris, et
post mortem tandiu existit moraliter,
quodiu vi h. ad patiendam obliquam ho.
redu ad qm intendit. subsumo, p. pa-
ternitas seu generatio etiam post instans
sua realiter existit tandiu vi h. q. ad
tribuenda denotat patri, quodiu existit
in aliquo sui filii in suo affectu, nempe
in filio, aut in alio operativa filii, tunc
sui vicario: q. generatio etiam post instans
pater et realiter sua existit ad huc existit
moraliter. n. p. ex quibus acceptio huius
denotat pater. Na' pater i. et dicitur n.
totum qm generat, s. etiam qui dicitur fi-
lius, quem genuit: s. ad hanc denotat
tribuenda tandiu vi h. generatio pater-
nitatis, quodiu existit in aliquo sui filii
in filio: q. tandiu generatio patris

et non videtur ad huiusmodi denotari patris
quidem existit in aliquo sui filii in
filio.

115.

Notes: Ego relatio patris et totum relatio secundum
dicitur. p. illatum, relatio, quae realiter non existit,
et totum relatio 2. dicitur: si relatio patris seu
generis patris et realiter non existit post gene-
rari in praeterito, quod est relatio totum 2. dicitur
dicitur. Et. n. illatum in p. d. M. relatio, quae realiter
non existit pro illo tempore, quod importat a rela-
tivo et tunc non existit in equivalenti l. aliquo
sui et totum relatio secundum dicitur c. M. p. n. M.
et d. n. si generis patris et realiter non existit
pro illo tempore, quod importat a relativo patris,
et tunc non existit in aliquo sui n. m. non existit
patris et realiter tunc, existit tamen tunc in aliquo
sui c. n. et n. c. relativo patris est uti dicitur
importat pro pro tempore l. praesentis
l. praeterito patris existentem.

Ex dictis colligitur 1. ad relationem non requiri
actum seu generis generativa, quae quoscumque
ordo inter extrema, unumque generis unum altero,
na generis patris non relationem ad intelligit ac-
tualem generis intentionalem unum ad altero,
si generis generabilite, quae dicitur generis in
sola sua fundi generata. Ex quo

Colligitur 2. dari non totum relationem rationis si realiter
et quidem non totum fundamentum si facti tales
horum 1. quod non relationem non intelligat generis
intentionem unum ad altero si ipsa generabilite,

qualitatis dat in parte rei. Certe ad-
versari quibus asserunt id, quod non relatio
solum dicitur, et relatio tamen fundamentalem.
Colliges id. Ad relatio funditur et aequa-
litas non sufficere unitatem qualitatis et quantitatis
quomodocumque spectata, si quatenus est in subiecto.
E.g. Vbi sint duos muros des relatio funditur,
non sufficit dari duas albedines, haec enim se-
ratio funditur tamen inaequalitas et ut quod. Si
in sepe requirant unam eandem albedinem
et quae unam murum, hi enim unioibz al-
bedinis et positibz, licet ponant ista al-
bedinis et uterque murum, in unum murum ad di-
visum sunt alteri, seu non est talis, quatenus est
alter. Ratio est, quia qualitas ad deorsum
subiecti, nisi unius ibi subiecto. Adeoque in re-
latione funditur aequalitas et ut portio et in
in relatio inaequalitas et inaequalitas in-
volvunt inaequalitas ratione funditur omnium
qualitatis et quantitatis in extremis relatis.
An vero in sepe requirant per simultaneas du-
ras funditur et tamen, ex dicendis appa-
rebit. §. 5. an relatio praedictis des ad hunc non
existente.

S.V.

An relatio praedictis detur ad tamen
non existentem.

116. Q. i. Certum est dari relationes quales praedictas

qua n' pot' a dari ad hunc n' existentem
 talis e' relas genisentia q' p'p'ens in p'ulta
 neis durabilibz fundm'ti et t'mi tales et m'ce-
 latioe ce indant relaoe p'ultis equalitibz
 rae e' quia nulla res e' p'p'ie filii equali
 alteri n' existenti, q'p. a. p. ce file idm
 i ac ce tale quale i alteru' et ce egie
 idm i ac ce t'mi q'nta i alteru', p' hoc
 veridical, si t'mi uni alij d'm' ce file, et
 egale n' existat q'p.

¶. 2.° Unisi nulla relaoe p'vidm'te p'rie d'm'
 ta' dari ad hunc n' existentem. Deoq' in relaoe
 fundi q'leta p' involvi p'ultaneas duraoes
 fundm'ti et t'mi.

Secund' hae respos. maxime auctorite geni-
 ta' d'elgea q'm p'p'ra et interpret' Ariz
 idm auctorite D. Thome dicentibz relaoe ce p'ult
 p'vidm'te que e' int' ens et n' ens ce relaoe
 rae. Ceteru' rae huius rei adeo officiae n'
 afferat secretu', na' illa ista, q'm afferat videt
 unice in auctorite fundm'ti, dum ait, q' iusta
 quere' relas q'fistat in sepe ~~et~~ ost' ex coe'ist'ia
 extremoru'.

Nihilomin' q'ma' q'nta huius sentia q'm' rae ce videt ista:
 relas p'vidm'te i' p'ecle orotm et p'f'ioe unisi dista a
 p'f'ioe et orotm' p'nguloru' entiu' p'ost', p' si relas dare
 ad hunc n' existentem n' apparet q'm' relas p'it p'ecle
 p'f'ioe unisi dista a p'f'ioe p'nguloru' entiu' p'ost', q'p.
 relas p'vidm'te n' t' d' dari ad hunc n' existentem p. m. 1.
 e' imp'p'hibile, qui t'mi n' existens p'rie p' p' p' p' alid
 p'f'ioe inhorens rae. p'ult q'fiteant relaoe p'ecle et p'
 p'f'ioe q'nta p'ost' ad orotm et p'f'ioe unisi huius
 q' d' rae i' n' n' t'mi ista ta' quo ad p' q'm quo ad idem p'f'ioe
 inhorens rae ce n' n' nihil, q'p.

544.

117.

Præcedit m. 2. l. potius declaratur prior probatio:
Non potest offendere, quia pater defuncto habet uni-
versum hoc ex eo, quod v.g. filius hodie ex-
istens habet relationem ad patrem suum id est de-
dum defunctum, quia pater defuncto ad eum habet
universum per sola entitatem filii eiusque, actionem
generativam esse, ea relatione ad patrem. l.
dicitur in quo existat, et quod sit illa specialis
pater, quia supersedit hanc relas.

Dicitur forte de ordine illa et generationem
quoniam habet filius ad patrem defunctum. In quibus
quod est ordo illa et generatio patris filii!
Reponantur ea actione generativa preterita
illius prohibita actione generativa. per
Ita est actio generativa preterita iam
nihil est: ergo nihil fuit ad pater uni-
versum huius, quod nunc est. Actio genera-
tiva vero habet tota illa pater sine
relatione ad patrem, casu quo videtur filius
fuisse productus a solo patre, adeoque non
referretur ad patrem.

Dicitur 1. Relas productus est ordo unus ad aliud
non ad aliquid intrinsecum fundatum: per talis ordo
dari potest inno defuncto vel ad frater exist-
entem. p. n. hores v.g. habet ordinem
et respectum ad testatorem, successores ad ante-
cessorem posterior ad priorum, nepos ad avum.
si tamen hore respectum super ad coexistant,

¶. etm n' pot' vocasse fundito: go pt dari
tali' regius et ordo. quali' d' relas prodmtz
ad trau' actu n' existentem.

¶. d. M. Relas prodmtlis d' ordo reali' unig
ad aliud n' adage intrinsec fundito, f' que
sill' speciale ornantur et p'ficio auedat
uniso c. M. d' ordo totum 2° diu' n. M. et
d. m. si tali' ordo reali', f' que speciale or-
nantur auedat uniso, dari pt ad trau' n'
existentem n. m. ordo 2° diu' c. m. et c.
vnde etm relaves in p. minor' abatas aia ca
relaves totum 2° diu', es qd videlt explicat
ob q'ipiant in ordine ad aliud.

¶. d. M. Relas int' partes unisi actu exist
tentes aliud n' al, qm' p'ortio coordinaco
et finetoria partiu' unisi: p' n' minor' dat
p'ortio rerum, p'ofentiu' ad p'ofentia, qm'
p'ofentiu' cu' p'ofentibz, go equali' dat
relas p'ofentiu' ad p'ofentia, ac ad p'of-
fentia.

¶. d. M. Relas int' partes unisi
actu existentes nihil e' aliud, qm' p'ortio
partiu' unisi afferent speciale ornamtu
uniso d' p'ofitioe p'ogulaco' autum
c. M. nihil e' aliud, qd tali' p'ortio n' affe-
rent speciale ornantur uniso n. M. et d. m.
p' n' minor' dat p'ortio p'ruandm diu' et n' affe-
rent speciale ornantur uniso rere p'ofentiu'
cu' p'ofentibz, qm' p'ofentiu' cu' p'ofentibz
c. m. p'og n. m. et c.

Dico 3. Relas tranſientis potest dari ad hunc
 in existente: go etiam productis. p.c. et
 pariter. Relas tranſientis in ming a
 ordo realis, qm productis: go si illa potest
 dari ad hunc in existentem, poterit etiam
 hoc dari. R. ca. no. in p.d.a. relas
 tranſientis e ordo realis adque idem
 in fundamento c.a. in adque idem
 in fundamento n.a. etc. hoc ipso go qd relas tranſi-
 entis potest ordo seu res adque idem
 in fundamento, iam apparet, quo-
 modo potest speciale ornamta et pfectio unius,
 etiam in unius in existentem. E contrario
 ut relas productis potest ordo in adque
 in existentem, qm hoc in apparet, quomodo
 potest esse speciale ornamta unius, si tamen non
 existat. Disputas 4^a in libro de interpretacione

118.

Disputatio IV.

In libros de interpreta- tatione.

Hos libros ideo de interpretacione dictos
 voluit combinatorie, qd in his de
 enumeratione, qua ai nos querebatur sig.

significans atq; de eisdem partib; nos, verbo
 et arae. Item de proprietib; eiusdem
 veritate sicut et falsitate agat. nos, in
 ea, qua de sententia et partib; enuntiat;
 sicut necessaria s; in simul; in tradidit;
 illa vero, qua de veritate et falsitate enun-
 tiam tradenda s; in notitia expli-
 cent, deo disputacionem hanc unica ques-
 tione absolvemus, in qua n; nulla de
 signis s; qua sit interpretatus exponemus.
 Quaestio unica de signis.

Quaestio unica de Signis.

Prima haec quaestio examinabitur in
 Quid et quod duplex sit signum? 2.
 Quo consistat in significatione signi? 3.
 An, quod, et quomodo significent voces
 sicut? 4. Quid et quod duplex sit signum? 5. 6.
 sicut signum?!

Art. I.

Quid et quod duplex sit signum?

S. I.

Quid sit signum?

Signum à dicto Augustino libro 2.º de doctrina

Christiana et libro de principiis dia-
 lecticae c. 5. dicitur ee D, I probat
 see sui, qm inquit per sibi aliq
 aliud facit in quocumque. Item
 hanc dicitur putant multi nec uniplem.
 hanc 1. quocumque, non s. signa folia, quia
 manifestant nobis aliq a se dista, nec
 ta ulla sui see sensibz ingerunt. s.
 eni spiritualis; Deoq. sensu recipi n
 pot. 2. actioes, non externa s. signa
 respectu angelorum ab hoc, quia ex in se
 interna ei non s. facta intelligunt, et ta
 angeli n. hnt sensu, quibz ista signa
 sicut actioes, non sui see ingerunt.
 3. Isti angeli non s. loqui pot s. signa
 spiritualia, qua ta nulli sensu ob-
 iiciunt.

His adductis rasiobz putant n. nulli
 data dicitur s. facta dicitur signa intell-
 ctuale s. obire sensibile ad se
 humanam ordinata, hoc eni obire quibz
 et sensu aliq pcepta deus in quocumque
 alioq. Alii ta in reverentia s. h. do-
 tor, sui interpretantur data dicitur, ut di-
 cant, non sensu in dicitur positi intelli-

quocumque potius significativa huiusmodi
 sit, sive pure spirituali, ita ut sepe
 sit: signum est, et potest se aliquid aliud
 potius significativa representat. sicut enim
 ob hoc difficultes evadunt. Quod si
 explicatio aliena videatur à mente dei
 Augustini dei: signum est id quod quicquam
 sui dicit in quocumque altero.

Dies 1. Est se clarum, quod sit signum:
 quod signum non potest dici. Et dicitur. Est se
 clarum, sed quodammodo tunc et non quid-
 taliter est sit signum c. a. sed quodam
 quodammodo et centum n. n. d. u.

Dies 2. hoc dicitur quodammodo speculo, si spe-
 culum non sit signum: quod quodammodo alium non dicitur
 R. n. M. quia non est quocumque speculi sed quocumque
 speculi, quia in speculo colligunt, venio
 in quocumque obliquo in speculo representati,
 uti ex eo colligunt, quod, si quis oblique
 intret speculum et speculum obliquo non incidant
 in oculos, quod inquam tunc et speculum non re-
 presentat obliquo.

Dies 3. potest aliquid signum sui ipsius s. g.
 hic tunc vox significat se ipsam, quia
 significat ac volens, quod signum non dicit re-
 presentare aliud potest se.

P. d. a. ut aliquid signum sui significati
 significati indagati. T. a. inquam significati
 indagati n. a. etc. dicitur T. a. quod prima
 et in rigore cogendo nihil est signum
 sui significati, nisi signum est non relativum
 dicitur ordine ad significatum, inquam ad
 terminum nullum autem prae dicitur relativum
 et ad se, sed ad alterum.

Dies 4°. Junta data d'fioe etm respu
 bontone darent signa: i. quibus resp.
 go data d'fio uel bone. p. M. Canis s. q.
 viso fuisse venit in quos verberet, hinc
 erit fugit. pulli audito clamore galinae
 veniunt in quos cibi, hinc erit uo-
 rant ad locum clamoris, etc.

Ob hanc obioe putant alij adden-
 du d'fioi: signum est quod quos sui
 potius intativa dicit in quos al-
 terij.

R. n. M. cogendo de signo instatili in
 p. d. a. corij viso fuisse venit in quos
 verberet et pulli audito clamore galinae
 in quos cibi et quos ipsis fuisse aut
 clamoris inquam modis quiti, et tunc sui
 ducit in quos verberet et cibi n. a.

veniant in quibus verbera dicitur.
 et unde per f quibus fustis
 et clamor, tunc modo quibus
 c. a. et d. c.

Dico ergo fustis ideo dicitur fignis verbe.
 et respu canis, quia fustis n' ideo
 fignis inso fustis, et a fustis tunc in
 fignis quoscat verbera, s' q' ad fustis
 fustis evidens. **Hic** fustis verberum
 et unde quibus evidens, qua fustis
 forte evidens et alii verberibus
 in fustis quibus. Ab hac vero quibus
 verbera dicitur canis, ad fignis loci illig
 in quo videt fustis, quia fustis illa ex
 itate representant etiam loci fustis et
 loci verbera, ideo, fignis loci fustis
 et quatenus et loci fustis, s' quatenus
 et loci verbera. Atque ex his patet
 fustis aut quibus fustis ad rase sui
 sui tunc modo quibus. quod tunc ad rase
 ligni requirit, et f verba illa, f quibus
 sui in dicitur posita fignis. s' rase
 aliorum adiuncti, fustis rase fustis re.
 representant verbera, dicitur in quibus

119.

verberat, et ab hac quise sane ad
 fugam deturari. Item in prothoe
 dicendum de amore gallinae respu
 pellom. Verum ista ad libros de sia.
 Interca illud nota, bruta v'c inca
 paria in signi etm filij, hoc erit
 signum in bruti loca, huc ea eundem
 descriptioe nox patebit. §. II. quodplex
 sit signum.

§. II.

Quodplex sit signum?

Dividit signum 1.º in file et instumentale.
 Signum file est, quod per quise sui ut quo
 et p'ctore dicit in quise alterius in
 est, quod est ista filij suo quiseendi alius,
 tale signum sit quise nox.
 Instumentale signum est, quod per quise sui
 ut quod et obtine dicit in quise alterius.
 tale signum est s. g. fumi respu igni,
 quia per hunc hunc per modum obtinuum
 et ut quod quise venio in quise igni.
 Eodem modo quise, que alias respu sui obti
 est signum file, respu quise est signum
 instumentale eundem obti.

Opponunt quidam se aliqui huius divisioni
regantes, signum esse ce per se dictum signum,
sunt quatuor de hoc placuit ut quasi pro-
tira;

Dividit 2° in naturale et ex instituto. Naturale
est quod ex utraque parte habet quoniam et significatio,
sive unius quoniam ducit in quoniam illius.
Tale 2° g. et fumus respe ignis, gemitus respe
doloris;

Signum ex instituto est quod etiam signum ad placitum
et arbitrio vocari solet. Quod ex
utraque parte habet quoniam et significatio, sed
solum ex beneplacito et voluntate instituentis
illud ad aliquid significandum. Tale signum est
viri a Deo electa, ut significaret fe-
licitatem vel amplius dilacionem. Hiis addunt alij
tertium ex quatuordecim, quales ce volunt
magis mensura instituta ad significandum
proutem l. coram, item canes proutem
venerunt, ad significandum proutem morum se-
cularium. Item alij hoc signum se revocant
ad signa naturalia et ex instituto. l. enim
signa ex quatuordecim habet quoniam et significatio
significatio naturale l. et tunc revocant ad signa
naturalia. l. habet quoniam et significatio
et tunc inter signa ad placitum numeran-
tes.

Dividit 3° in sensibile et a sensibile.
 Sensibile est qd alio p se p se recipi,
 talia signa s^t sacramenta esse qua
 sanctificant. n^o sensibile signum est qd
 nullo p se p se recipi, talib⁹ signis di-
 cunt a n^o nulli angelis in se colloqui.

Dividit 4° in practicum et speculative
 Practicum est qd res, qm significat, et
 efficiunt, uti sacramenta nova legis, qua
 gratia, qm significant, etiam causant.
 Speculativum est qd res, qm significat, et cau-
 sat. Tale s^t v. g. hirundines proximo
 supra aqua volantes, que ventus et
 pluvias significant quidem et tamen cau-
 sant.

120. Dividit 5° in demonstrativam rememorati-
 vum et prognosticam. Demonstrativum est qd
 significat rem presentem uti dies, solen.
 Rememorativum est qd significat rem pre-
 teritam, tale est invenitum supra sacri-
 ficium, qd invenitum dominus passio-
 nis sacrificium representat. Prognosticum
 est qd rem futuram significat. Tale
 signum est et luna esse temp-
 tati futura vnta illud poctat.

Pallida bona fluit, rubicunda flat alba frenat.

Dividit 6. in signa fallibile et infallibile.

Signa infallibilia s. qd infallibilia hnt quosdam
in se significatos, uti aurata in ple, falli-
bile s. qd n't hnt infallibilia quosdam in
se significatos, uti cadera in vino venali.
Ihm verba in rebz, et scriptis nri, quos
significat.

Dividit 7. In privatim et publicum. privatim
s. qd unq' hnta privatim instituit
respa alteri etm privati. tale signum
s. v.g. nota ille, quibz scribunt littera
perita, characteres sult soli scribenti
et illi cui inscribunt littera noti.

publicum s. qd propo. l. optimato. l. totz
populy ad usz totz quibz instituit. tale
s. voces articulata et characteres, quz
quolibet nos quibz utit.

Dividit 8. in signa in actu 1.º et actu 2.º
signa s. qd hnt quidam vim significandi, actu
1.º reminem dunt in quosdam rei, qm
significare pt, tale s. quodlibet signum
instituta, dnt actu 1.º significat.

signa in actu 2.º qd actu significat et dunt
in quosdam sui significati, adeoq. s. quodlibet
ex signis in actu 1.º et ex actuali significatione

qua consistit in quibusdam significante signum
 et in signo re et illud significata.
 hinc 2. in quo consistit vis significativa signi

Art. II.

In quo consistat vis significativa signi.

Questio procedit de signis vis autem 1.º, quod est
 quod est in re, qua dicitur signum et est
 aptitudine, qua habet ad significandum, qua
 aptitudo etiam vis significativa ita generis
 signi vel significato appellatur. de hac
 ergo vis significativa signi queritur in quo
 consistat. §. I. gelusos nra.

§. I.

Conclusioes nra.

Dico 1.º vis significativa signi utriusque consistit
 in respectu seu relatione quadam transiens
 vel signum indifferens, quale habet d. g. fumus
 ad ignem, aut certe est alia generis ex
 ista natura signi orta, qualis in mente
 multorum habet eam, vel duo sunt
 quia ex utriusque inclinatione ordinaria
 sicut duo sunt se propinquum.

Religio i. quoniam p. posita tali respu seu
relaxe signu fit aptu significare utrobis:
go in hoc qd dicitur in significatio signi utrobis;
p. a. posita tali respu fit, ut quito signu
etm quodam utrobis res significata: go posita
tali respu signu fit aptu significare
utrobis.

Dico 2. In significatio signi ex instituto 121.
q dicitur in volente actuali seu volitive insti-
tuentis signu sufficienti manifestata et
solum moraliter adhuc perseverante neq re-
tractata aut abolita s. n. usul longi tem-
poris aut usul oppositu. Deniq. requirunt
aliqui ut voluntas instituentis signu sit
acceptata, qm quidam acceptationem in privati
signi requiri fati certu e, an vero requi-
rat etm in signis publicis, ut illa questione
vere coincedat, qm Theologi et iurista solent
ajutare, utru sit in obligandi, qm habet
leges qd dicitur s. acceptatione subditoru.
p. rursu aperto. posita tali volente
instituentis quatu in qualitate fuit indicata,
id, qd p. n. n. habebat vim significandi acqui-
rit vim significandi, neq pt ostendi aliud
qd ultra requirat: go in tali volente
q dicitur in significandi signi ex instituto
S. 11. solvi obis.

Ob: 1^a q^{ta} 2^a q^{ta} 3^a q^{ta} 4^a q^{ta} 5^a q^{ta} 6^a q^{ta} 7^a q^{ta} 8^a q^{ta} 9^a q^{ta} 10^a q^{ta} 11^a q^{ta} 12^a q^{ta} 13^a q^{ta} 14^a q^{ta} 15^a q^{ta} 16^a q^{ta} 17^a q^{ta} 18^a q^{ta} 19^a q^{ta} 20^a q^{ta} 21^a q^{ta} 22^a q^{ta} 23^a q^{ta} 24^a q^{ta} 25^a q^{ta} 26^a q^{ta} 27^a q^{ta} 28^a q^{ta} 29^a q^{ta} 30^a q^{ta} 31^a q^{ta} 32^a q^{ta} 33^a q^{ta} 34^a q^{ta} 35^a q^{ta} 36^a q^{ta} 37^a q^{ta} 38^a q^{ta} 39^a q^{ta} 40^a q^{ta} 41^a q^{ta} 42^a q^{ta} 43^a q^{ta} 44^a q^{ta} 45^a q^{ta} 46^a q^{ta} 47^a q^{ta} 48^a q^{ta} 49^a q^{ta} 50^a q^{ta} 51^a q^{ta} 52^a q^{ta} 53^a q^{ta} 54^a q^{ta} 55^a q^{ta} 56^a q^{ta} 57^a q^{ta} 58^a q^{ta} 59^a q^{ta} 60^a q^{ta} 61^a q^{ta} 62^a q^{ta} 63^a q^{ta} 64^a q^{ta} 65^a q^{ta} 66^a q^{ta} 67^a q^{ta} 68^a q^{ta} 69^a q^{ta} 70^a q^{ta} 71^a q^{ta} 72^a q^{ta} 73^a q^{ta} 74^a q^{ta} 75^a q^{ta} 76^a q^{ta} 77^a q^{ta} 78^a q^{ta} 79^a q^{ta} 80^a q^{ta} 81^a q^{ta} 82^a q^{ta} 83^a q^{ta} 84^a q^{ta} 85^a q^{ta} 86^a q^{ta} 87^a q^{ta} 88^a q^{ta} 89^a q^{ta} 90^a q^{ta} 91^a q^{ta} 92^a q^{ta} 93^a q^{ta} 94^a q^{ta} 95^a q^{ta} 96^a q^{ta} 97^a q^{ta} 98^a q^{ta} 99^a q^{ta} 100^a q^{ta}

Ceterum effectus ille in quo adhuc hodie
 existit voluntas instituentis signum
 prae in praeterita sit species saltem
 inde ab illa voluntate producta,
 quae signum simul et voluntas in-
 stituentis tale signum ad hoc videtur
 significandum representant, ab iudice
 de posito tali signo species illa
 existens nos ex signo quibus in
 quibus rei significata fuerunt.

Ob. 2^a. Ideo qui utitur signo ex instituto
 v. g. vocibus significativis, quoslibet vim
 significativam prae ab eo plerumque aut
 sepe ut quoslibet voluntatem instituentis
 ubi patet in hismodi modis: qd. v. sig-
 nificativa signi ut apparet in voluntate
 instituentis. R. d. a. qui utitur signo ex
 instituto quoslibet vim significativam ab eo
 quoslibet voluntate instituentis signale
 aut explicita sub voce voluntatis
 c. a. ut quoslibet voluntate illa saltem
 exercite aut implicita sub praeterito
 aliquo quoslibet illa voluntate insti-
 tuenti n. a. et c. quilibet qd. et in iustis
 ubi signum v. g. voce significativa quoslibet
 saltem exercite qd. tale signum habet

in quanda significandi licet nesciat in
quo existat in illa. deinde hoc difficultas
quoniam in sententia in quocumque tandem in
significativa signi existat.

Ob. 3. ut aliquid significare ad placidum aliquid
voluntate insipientis: ergo in significativa non
existat in voluntate insipientis. a. p. p. in
nam licetque latine putet per vocem hoc
significari equum in hoc casu talis audita
vox hoc venit in quibus equus: ergo aliquid
voluntate insipientis licet signum ad placidum
De. n. a. in p. c. a. n. c. quia tale signum ad
primum signum ad placidum hoc enim intelligit
tale quod ab alio insipientis ad significandi.
ut tamen forte dei signum ex insipientis re-
ductivum, in quibus in significandi licet ex voluntate
saltem apparente l. potius ex opinione falsa
de voluntate insipientis.

Ob. 4. si in significativa existat in voluntate insi-
pientis, tunc volitio illa licet pro obto se ipsa
quodam dei non potest quod p. m. volitio illa in-
sipientis significandi licet in significativa signi
ergo si hoc in existat in illa volitio illa
volitio vult se pro obto licet se ipsam.
hoc difficultas non tamen solus loci propria
a. Theligi quoque ac iuristi in multis modis
in solvenda ad quas proinde etiam inactione
sufficienter revincit. Interca tamen. De. d. M.

voluntas illa pro obto sit se ipsam implicite et
 tam obto inadaqtm G. M. explicite et tam
 obto adaqtm n. M. et d. m. gsequis diu n pt
 in d n pt pro obto hie se ipsam explicite
 et tam obto adaqtm c. m. implicite et tam
 obto inadaqtm n. m. et c. ht go illa volutis
 pro obto se ipsa 1. n clare et disse sum
 ppiu et ultmu probu sed implicite sub
 raoc genericis et gsefa qnecioi int signu
 et signefatu aut obligaoi, ne sicut qui
 utat istis vocibz, nisi obto hi l. illi hoc
 aut illo mdo se habebz, in quocunqz tandem
 obligao illa aut qnecio gstitat, et hoc ait
 patet de Benedictis l. 3. c. 3. nra absurde
 si eni ait etm illu qui vult loqui humano
 ado velle hanc ipsa volutioem suam, ut eni
 loquitur humana qua talis gstitat in raoc
 loquos humano q illa ipsa volutioe, Deo
 qui vult homoem humanam, necesse e, ut
 etm velit implicite hanc ipsam volutioem suam.

2. Vult illa volutis se ipsa tam obto tam
 inadaqtm quia vult in seipet l. saltem pt velle
 signu ipse ite usq signu ad tale re sig-
 nificanda, l. saltem n usq gtrariu s. qui est
 saltem in vocibz signefativis gtrariis
 videt gstitere in eo, qd profertur talia

signa heant sicut iudicium internum tale
quale est vox, significat, et intentione
signa illa sicut vox, mente effor-
mandi / et denique, ut voluit illa etiam
sicut velle ipsa actualem significat,
adeoque, equivalentes quasi dicere, volo
et ad quosdam huius vocis. Ex. g. hoc di-
citur etiam quia talis obli sicut aali, regibus
Arty. 3. de significat vocum. §. 1. quaedam
prænotanda

Art. III.

De significat vocum.

§. 1.

Quaedam prænotanda.

Nota 1° vox est sonus aali ore editus.
eandem in ea passione nota unde
colligitur etiam bruta pre voces, quia
per personam ore edita interius sicut pas-
sio significat. tunc vero non est vox
saltem perhibendo usum quem vox, quia
licet sit sonus aali ore editus non
est nota ubi passio interna.
Nota 2° sunt voces alie et articulatae,
alio non articulatae. Articulate vox est

long aali ore editas, distincte exprimen
 litteras et syllabas. Non articulata vox
 & long aali ore edita absq; distinctioe
 litterarum et syllabarum, ut si gemitu
 suspiria in hoc, cantu in avibus
 rugitu in Leone. *moitub*

Nota 3. discrimen ea vocis intus et lo-
 uos; quia teste Arta l. 4. de historia
 aelium c. 9. voces etm brevis generat
 & etm longus, qua sealtu hoi et a-
 mirantur etm Res et angeli generit.
 Unde ad locuoc requiritur et loquens
 sit qros rarij et heat insuper inten-
 tionem manifestandi alteri quaptus
 suu, sine dein id fiat q signa sine
 absq; signis, quemadmodu probabilij
 int se loquens angeli exhibendo sibi
 invice imite absq; signis quaptus suos.
 2. si locus fiat q signa, dnt signa
 ee de se significava. 3. de loquens sine
 vi significava signoru. 4. de locus
 ad tale dirigi, qui sit intelligens locuoc.
 Unde Colligitur Possitum et si vox
 articulata profertur ad loqui, non
 intendit manifestare suos quaptus,
 nec cu, qui voces ad res inaeatas l.
 etm ad res aeatas s. l. incapares signi
 pignaras lingua profert, sine loqui.

nisi forte indigeste rae circumstan-
tia, qui se capaces et intelligunt vos.
§. II. gubios nos.

§. II.

Cclusiones nostræ.

Dico 1° voces articulatas saltem aliquas
tal in breuo, qm in hoc significant
utelle passioes, ai. p. nisi significat
letitia, genity dolore et tristitiam
passioes desideriu uti gstat ab expe-
riencia, p. n. significant hoc ex inspi-
tuto neq. solu ex q. d. ne: go utelle.
m. p. a posteriori. he voces apud oes
nares idm significant: go n. significant
tutem ex inspituto aut q. d. ne.

Dico 2° voces tal articulatas, qm n
artelle a quocumq. profertant, itm
locus f. voces utelle significant profe-
rentem saltem indrante. p. voces,
qtm locus p. effecty utelz loquentz
su profertentz, taqm causa sua: p.
effecty utelle significat sua causa:
go voces et locus utelle significant
profertentem.

Ofonaf a posteriori, quia audiens voce est
profertente n. videat quod sit tu ce alique

qui profert, ut si n. quosdam pro, quoniam
 dicitur sit illa, qui profert: atque
 vox n. significat profertur in insti-
 tuto, quia etiam profertur vox n. sig-
 nificat v. g. pluri, tunc deinde verum
 in quibus profertur: go eundem significat
 utrumque.

Dico 3°: Voces articulatae s. saltem si profertur 123.
 à quodam ratione s. Item locus + voces significat
 utrumque quodam, quod habet profertur de tali
 voce aut locum, Item imperio voluntatis
 saltem tenet profertur tale vocem.
 Ratio est, quia voces et locus in his habet
 quoniam, s. tamen effectus in causa l.
 tamen in quibus ordinaria requisita
 ad profertur illam; n. enim volumus
 profertur voces nisi per illas quod
 perimus et velimus profertur.

Dico 4°: Voces articulatae, quas absolute
 significatas dicitur s. Item esto iudicium de
 locum + significat in super alias res
 à se distas ex instituto.

1° qd significat res à se distas. Arles
 1° de interpretat. c. ultimo docet, quia res
 n. aut n. s. qd oratio e. vera l. falsa:
 s. veritas orationis n. penderet ex re,

nisi ea significaret: qd otus significat
rem.

p. 2.º: Ab experientia audiens voce hoo
venit in quocumq; aali raaq; audiens
voce les venit in quocumq; aali rugibile;
et ita de aliis eiusmodi vocib;: p aali
raale et aliqua res dista à voce hoo
et aali rugibile à voce les, qd voces
significant res à se distas.

Confirmat ad Adamu, uti refert in Genesi
fuerunt adducta aalia, ut imponeret
eis noia: qd noia aalia significant
res à se distas: qd ita alia voces,
quia ad ming f ipas, qm f noia aalia
in quocumq; resu veniunt. Id ipu ex
alijs scriptura locis colligit, uti videtur
et apud coimbricenses in c. 1.º perihes-
monias.

p. nunc etm, qd voces tribuunt significat
res idas, en instituto. 1.º vox hoo nulla
habet utole generios ut aali raaq; qd
f illa significat: qd significat illud ex
instituto. p. a. vox hoo ad quatuor
aali raaq; tanqm causa vel effectus, neq;
tanqm effectus vel causa, neq; pte pultum,
qualem hnt E. g. Epigra, vel epigriato, neq;

alia, quae utolij offendi potest: quod nulla habet
generice utolij ut auli reali.

2°. figura utolia apud omnes nationes, idem
significant: sed voces arte hae non significant
eamdem rem apud omnes nationes, quod si
figura utolia. n. patet M. vero ex eo
ostendit, quia quod ex generice utoli sui est
alia re factis in quibus venire, apud
omnes idem factis.

Dico 5°. Voces arte hae significant ex insti-
tuto ita conceptus, quem habet loquens de
re, quoniam voces illae ex instituto significant,
saltem si loquens intelligit linguam, qua
loquitur. Ita patet Arlem qui 1° de
interpretatione c. 1° ait voces et notas affe-
rentes, ut dicitur, uti est l. Thoa quibus expli-
cant, conceptus, multi ex l. patribus,
ubi videtur et apud comimbricenses loco
supra citato.

6°. l. ex quibus iudicis, quos omnes iudicant
sed ex ipsa audita loquela alterius
bene quicquam, quod loquens illas ipsas
res, quas verba prolata significant,
ais percipiat; sed hoc iudicium est falsum,
si voces non significant conceptus,

quos loquens in mente habet de rebus,
 quas voces expriment, quod voces sig-
 nificent illos conceptus. Ceterum quod
 hoc vis significandi conceptus vocibus
 ut sit utroque et intentione, si ex inspira-
 tione et volente hoc proveniat, ex
 eo videtur patere, quod hoc vox hanc
 v.g. ut in ore lingua nec apud os nares,
 quae sit ut conceptu representante
 eam reale.

patet probant alij plures 2°. voces
 sunt instituta saltem partialiter ad
 genericos invicem nostris conceptus
 in quorum genericorum magna pars
 generatur humana spiritus: quod mens
 et voluntas instituentium voces fuit,
 ut voces etiam significarent conceptus:
 si huius rationi

Opponunt ut nulli genericorum nostrorum
 conceptum satis obtineri, si demum voces,
 quibus nos de rebus conceptus reflexe et
 f. mentis obli. quibus manifestare pos-
 sumus dicendo v.g. Ego hanc hanc quidem,
 hoc indicium, de hac l. illa re, vultum
 requiri, ut voces significarent etiam illos

ceptus, quos habemus, cui loquimur de rebus
distin. à vris quibus.

P: 3: Mendacii malitia consistit in eo, qd alij
vris exprimat rem, qm n' h' in cepto, 124
qd e' intrinsece malum et noxium generis
humano: qd dicit obligat seu voluntas
obligans utendi vris n' aliis, qm ad
significandas res prout illa s' in cepto:
s' hoc voluntas d' hoc ipso instituit quata
vris saltem q'ionata et radicali ad sig-
nificandos cepty d'ntos, quos h' de
rebus, de quibz loquimur: qd voces s' t'
aliquo modo instituta ad significandos cepty
quos h' de rebus, quas s' voces expri-
mimus.

Dixi autem hanc obligat seu voluntate
instituit vris ad significandos cepty
saltem q'ionata et radicali, s' quia
hanc vris d'ntant voces ad significandos
cepty hoc cepty, qm alios v.g. vi huius
voluntate, vris d'ntant vris hoc ad significandos
cepty ceptum representant eal reale
qm aliud, s' t'ntm h'nt vris et causa
quare, s' deinde à prudentibus s'nt d'ntas
vris ad has d'ntatas res significandas,
hoc ipso etm vris illo significare deant
vris rebus illi que s'nt vris h'nt

570.

correspondentes. Addeq. geleta et proxime
vis significatua vocis, ut cuius potest
tos potiq. gressu, qm alios significant
huc f. voluntem instituentiu. §. III.
sol. v. obior.

§. III. Solvuntur obiectiones.

Ob. 1. Pra. 4. ta. q. d. p. o. a. n. p. o. t. e. s. t. a. n. t. o. l. i. a.
d. b. h. r. e. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. s. u. a. n. t. o. l. i. a. c. u. t. n. o. n.
n. d. e. f. i. c. i. a. t. i. n. n. e. c. e. s. s. i. j. s. p. o. t. e. s. t. a. l. o. r. u. m.
t. i. v. a. d. h. o. i. n. t. o. l. i. a. q. u. i. a. h. a. n. c. e. n. i. g. i. t.
v. i. t. a. p. o. r. t. a. l. i. s. a. d. q. u. a. q. u. i. b. e. t. h. o. m. o.
q. o. h. b. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. n. t. o. l. i. a. h. a. e. a. u. t. e. m.
i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a. s. v. o. c. e. s. q. o. v. o. c. e. s. s. i. n. s. t. r. u. m. e. n. t. a.
n. t. o. l. i. a. q. o. v. o. c. a. s. s. i. g. n. a. n. t. o. l. i. a.
H. i. n. c. e. t. e. m. A. r. i. s. t. o. t. e. l. e. s. d. i. x. i. t. p. e. r. m. o. n. e. r. e.
h. o. i. n. t. o. l. e. n. t. e. s.

Ob. 2. Firmas nra magis providit hoibus
cu illos diligit et filios hos et p. v. o. s.
et ait A. r. i. s. t. o. t. e. l. e. s. i. n. p. o. l. i. t. i. c. i. s. q. o. i. u. m.
v. o. c. a. C. r. e. s. t. i. a. n. e. i. n. t. o. l. i. t. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. n. t. m. o. r. t. e. m.
e. t. i. u. v. i. v. e. n. d. e. q. u. a. s. s. i. d. o. n. a. p. i. a.
e. t. e. m. v. o. c. a. s. h. u. m. a. n. a. n. t. o. l. i. t. e. s. i. g. n. i. f. i. c. a. b. u. n. t.
u. t. i. l. e. e. t. h. o. n. e. s. t. u. q. u. a. s. s. i. b. o. n. e. p. r. o. p. t. i. a. h. o. i. u. m.

Fig: 1.º conuerso plms n. subsumptu. na
 instrumta utolia potie locutiva p lingua
 pulmones, guttus, ppe voces uero p
 potie effecty potie locutiva.

De 2.º Transmissis reliquis oibz d. illatib.
 go uox p signa utolia 2.º pua m
 productiua aut etm punda aliqua
 instrumta signifiati. T. illatu p sig-
 na utolia 2.º signifiati dtrnata
 n. illatu. Pot go uox, artitio
 diu signa utolia 2.º instrumta aliqua
 signifiati, quia ntra qforme r, ut
 uox heant aliqua signifiati, ut autm
 hem potie l. illa dtrnata signifiati
 heant, pmpu fuit arbitrio hor, atq
 hor puse hla dixit sermone ce
 hor utolem, eo qd hor i ntra fit indi-
 naty ad utendu uoxibz ad manifestandu
 qrepty internos, n autm qd uerba sine
 instrumta ia manifestent dtrnatos
 qrepty aut res.

Ad qfirmaco De. c. a. n. c. et paritem
 l. d. c. go u uoxes bestiaru signifiati
 utolit, etm uoxes humana signifiati utolit,
 nisi ntra qreparit defectu uoxu utolit
 signifiati p aliud longe meliq, fuit f
 uia uoxi ad qrepu hor et negatu bnty

c. c. si quis fecerit n. c. hoc ipse qd
 attu hoi dederit. rase huius beneficio
 ipsemet pit. vocibz tribuere significare
 eundem. in nullo necessrio defuit nomine
 to vel pte multitudinem vocu, quibz socializ
 hoiu vita indigebat qveritibz et fuerit
 ut ipse potibz hoo vocibz significare
 adderet. Unde bruta quia pro fine tam

125. hnt sensibilem delectationem pavi, indigent
 vocibz iucundis duntaxat et molestis significandis
 quoniam etm hoo quatenus 2. partem positivam
 qverit vel bruti, etm hnt voces abste fig-
 nificandis iucundis et molestis, et p. p. p. ge-
 nity, clamor p.

Ob. 2.º i. e. voces quibz uti p. i.º partes nri
 n fuerunt signa et instituta qd nec
 alio voces. a. p. i.º n pt offendi, quisnam
 iº voces ad hoc l. illud significanda instituerit.
 2.º Non pt explicari quomodo fieri poterit
 i.º instituta vocu, na qui i.º instituerunt
 voces ad hoc l. illud significanda, debuerunt
 hanc voluntate manifestare alijs: p. n. po-
 tuerunt manifestare, nisi p. vocu signa.
 3.º ante i.º instituta vocu ia fuerunt voces
 signa: qd fuerunt signa abste.

De n. a. in p. n. a. et dico in l. Augustino
 et Alphonsio Tholpato super genesim

quæstioe 34. c. 13. probabilissime 1.^a vox
 hæc lingua hebraica à Deo institutam
 saltem quæ ad magnam sui partem inferendum
 fuit 1.^{is} parentibus hæc vox et earundem
 significatio, reliqua deinde lingua ac
 vox hebraicam quædam ex Adami
 instituta accepisse, qui a aliis hæc sa-
 cra scriptura et forte etiam in nullis alijs
 rebus nova pro libitu inposuit, licet
 forte illud quoque observavit, ut à vocibus
 illis quæ hæc à Deo accepit, talia
 nova ad significanda alia derivaret
 aut generaret ut siue nobiles eorumdem
 proprietates exprimeret. Eodem modo reli-
 quæ linguarum varietates quales sunt quæ
 latine hæc probabilissima Deo inposuit
 72. et familiis in constructione ut in Babel.
 Denique lingua secundaria orta est ex
 quædam corruptione et permixtione lin-
 guarum primariarum.

Hinc etiam patet refutatio ad 2.^{am} quomodo
 videtur fieri potuerunt 1.^a Instituta vox
 absque precedentibus alijs vocibus quæ eandem
 significatio nobile, quod sit de prægatione
 lingue à 1.^{is} parentibus ad alios eorum
 posterorum quæstio sit, Quia, eo fere modo
 1.^{is} parentibus lingua à Deo acceptam
 posterorum per Adamis, quomodo defacto

parentes et nutrices lingua materna
 ad infantes transmittunt proferendo
 E. g. vocem lapidis et offendendo illi sicut
 lapidem, unde spes, gressus accipiunt
 sicut sicut et vari, quod si deinde ligandi
 voces iterum audiunt excitant spes
 eorum oblatu et vocem repraesentat
 quando vero perveniunt ad se vocem intelligunt
 ex parentibus et licet vocibus gressis
 uti, nisi ut res ita sit et, prout a-
 nuntial, et hoc est propria obligatio
 conformandi verba menti. Quod si
 ngetur in illa lingua a. Deo infuse,
 dicitur, parentes nos iam vocem in-
 spiciunt ab initio et nutu aliis eius-
 modi signa sibi invicem manifestant.
Ob. 3. Voces habent utilem aptitudinem ad
 hoc potius quam aliud sicut oblatu significanda
 v. g. rugitus ad significanda vocem Leonis
 mugitus ad vocem Canis: go significat
 utroque R. T. a. quod aliqua vox habeat
 talem aptitudinem n. c. quia non obstante tali
 aptitudine potuerunt haec voces ad aliud omnino
 significanda adhiberi, go ex libera vo-
 luntate hoc significat. Deinde paucis
 de eiusmodi vocibus habet fidem ut re-
 significata.
Ob. 4. Ex certa generata nomine, quae habet

ribus, Item quoda. nora proprijs strin-
 gantur, qd nora n. imponunt ex li-
 bera homi voluntate. R. et a. etc.
 falsu. e. qui ent refut. qd pater, qui fi-
 lio Joanni noe indidit, potens eundm
 vocare Jacobu, qd quidq. deinde
 factu f. infacti omniy eiusm. noz
 impositione qdnt ab impedit libera
 noz impositione et significati ex insti-
 tuto. Quia si qdntas nora ex f
 ht eiusm. aspectu in aliquibz hoibz
 qd e. qd eiusm. aspectu n. atm heat
 in oibz alijs hoibz, qui eisdem noibus
 appellant. Item dicenda s. de proprijs
 qd go ha gmenta et significatio.

Ob. 5. Voces significat absolute loquentem
 go n. significat ex instituto. R. n. c. signi-
 ficat eiu. utroq. nro absolute et tngm
 aspectu causam, ex instituto, quia po-
 tuerunt significare atm aliud.

Ob. 6. Quarta. i. n. Item voces quio
 quety, f. significunt solo. q. aptus
 aut. nro tenendi quetyq. intempu.
 go n. oz voces significunt res.

Repat aliqui epi 1° parte anti. d. c. go voces 126.
 aliqua significat totu quety et n. res e. c. oes
 voces n. c.

Repat alii 2° absolute n. a. quo ad 1° partem,

et dicunt etiam pariter illa, si, n, ut significare
 solos conceptus, si etiam res saltem in effectus et in-
 complete, ut in quo fit aliquid rei generis, et
 affirmari potest hoc respectu ex eo, quia modo tendendi
 dionato, qui exprimitur per pariter si, respicit ex parte
 obiecti veritatem quodam dionato, et modo tendendi ne-
 gationis, qui exprimitur per pariter n, respicit quodam
 negationem saltem inquam obiecti fidei, quas proinde saltem
 in effectus et incomplete pariter illa significare potest.
 Quod autem pariter dicitur: Voces illa generis, conceptus, sig-
 nificant solos conceptus, et modo conceptus n.a. significant conceptus
 et modo rei c. a. et n. c. Res modo rei significantes
 fidem, quod significant inquam obiecti intellectus generantur, si
 autem significant conceptus, et has voces generis, conceptus,
 neque non in quibusdam nota aliud intelligimus, nec rei
 quod in, quod est obiecti intellectus generantur.

Ob. 7. Quia etiam quibusdam si qualibet vox significat
 conceptus, qualibet erit tamen et intentionalis: sequela
 est falsa ergo et quibusdam nota. R. d. M. si qualibet
 vox significat conceptus et modo obiecti intellectus, qualibet
 vox erit tamen et intentionalis. T. M. si significat quodam
 conceptus n. M. et sic d. n. n. c. Dixi autem T. M.
 quia tamen et intentionalis est qui significat rem et generis
 denominante fidei et modo obiecti.

Ob. 8. Quod significant voces loquentis, etiam affirmati
 pro vocalibus: si voces iuxta nos significant conceptus:
 ergo eundem etiam affirmati pro vocalibus: ergo sensus huius
 v. g. pro vocalibus: petrus volat, erit ipse deus generis de
 petro volante adeoque pro illa omni iudicio falsa
 erit vera. R. d. M. Quod quod voces loquentis signi-
 ficant inquam obiecti verificari etiam affirmati pro vo-
 calibus c. M. quod proinde significant inquam obiecti pure
 representantur sicut et modo conceptus illud etiam affirmati pro
 vocalibus n. M. et d. m. si iuxta nos voces significant
 conceptus inquam obiecti verificari n. m. inquam obiecti pure
 representantur, sicut et modo conceptus c. m. et n. c.

loquens go tunc affat res q̄ voces signifiat quatu
vero pure representat tunc etiam fit et pro
vera fit, modo des res q̄ illa signifiat, licet
interea loquens mentis, tadeoq̄ ad heat conceptum
q̄formam rei q̄ voces signifiat, et ras e', quia veritas
p̄or vocali signifiat in q̄formate eundem eundem sig-
nifiat, n̄ autem ut concepti directo, que representat.

Ob. 9. Voces substituent quatu, go agut id, qd
agut quatu: si hi representant solas res: go tunc
voces significat solas res. R. d. c. go agut id
solu, qd agut quatu n. c. agut id et insuper alqd
aliud c. c. sicut d. g. proren agut sicut id agut res
et sicut eundem representat, hinc subdit part oi
ut rego honore exhibent.

Ob. 10. Qui mentis loquiq̄ q̄tra mente' p̄e quatu
go voces illa n̄ significat quatu R. 1.º retor:
qui dicit falsu affat res que n̄ dat go voces n̄
significat res. R. 2.º c. a. d. c. go voces n̄ signifiat
quatu salta apprehensive n. c. n̄ significat quatu
aperitive subit: qui nunc dat actu c. c. que loquas
sicut lo hra n. c.

Dices si voces significat quatu significat illos, qui actu
dant in mente loquenti, q̄p. R. d. a. significat
quatu qui actu dant q̄ loquado, id e', si quis
utal voribz iuxta voluntatem insipientium c. a.
si quis q̄ audient abutal voribz n. a. etc.

Ob. 11. Si voces significat quatu tunc sacerdos recitans
breviarium aut q̄serans et n̄ intelligit verba breviani
n̄ profert verba humano modo, hoc e' in ea significat
q̄ hie dnt. Idem vere q̄tingit, si sacerdos ad populu
n̄ intelligentem loquiq̄, loquere' enim, illu n̄ loqui
humano modo, nemo enim humano modo loquiq̄ la-
pidi n̄ intelligenti.

R. 1.º Utroq̄ retorqueri posse, si voces significat
res. R. 2.º ad 1.º n. sequelut quia sacerdos salta
q̄fute sicut in verbz breviani laudes Dei q̄tineri

et p̄ verba operacionis significare quod ad panem et
vinum in corpore et sanguinem Christi.

127. Hæc enim intentione et scilicet ponat signum efficax hinc
profert verba operacionis: quod quædam sunt tunc aliquo
modo saltem quibus conformatur significari velle.

Quis qui agit ea fine presentato ea agit modo
humano sicut talis profertur verba breviter aut ope-
rationis ex intentione satisfaciendi obligationi aut ope-
iendi sacrificii ageret ea fine presentato,
sive integret verba breviter et operacionis sive
quod ageret humano modo. Ad 2. respondet eodem
modo, scilicet prelum audiente sine verbi illi quæ-
rent passim quodam à christo aut ecclesia intento.
Ar: 4. etiam res ligetur imitè significentur voces!

Arts IV.

Utrum res l. ceptus immedtè significentur p̄ voces.

Pro quædam diversis sententiarum nota, quæ hæc
in duplici parte capi possunt. Si igitur sensus
quæstionis est ad quid immedtè significandi, voces ex
voluntate hominis sicut instituta sunt. et quædam
sententiis et

Quis 1. Et res et quædam immedtè significandi p̄ voces.
Quæ dant quædam sententiis, quæ, inquit, in in-
stitutione vocis duplex invenit impositio seu vo-
luntatis hominis. 1. voluerunt hoc, ut autem qui
et expresso significare p̄ voces quædam sunt, unde
distinguido, qualem quædam quolibet vox significare
debet, id 2. expresse docent. 1. Augustinus et Plato
quod quædam sententiis sine scilicet immedtè
ponere sicut quædam manifestare, atque
si hinc volentibus sicut institutionis quædam sententiis et

quoniam autem voces imitate significare queunt, in hoc
 institutio seu voluntas unice et imitate tendat
 in manifestatione queptu;

2° Cum deus hoc investigarent modo accomodatam
 huic manifestationi seu generationi queptum, elegisse
 hunc et voluisse, et voces significarent etiam res
 utrandum fuit fuit, quoniam cum vox qualibet significare
 deat, etiam si huiusmodi voluntati ipse in institutione magis
 paritari voces imitate significare res, vel si huiusmodi
 institutione significat res intendat et voces tamen
 medius ad significandos queptu. huiusmodi autem in
 fine quo ad executionem: quod voluerunt voces queptu
 et imitatio et voces significare res, quoniam queptu.
 hoc quomodo est.

Hic ista in summatim doctrina probat eam maxime
 ob rationem quod si quilibet persona videant quod vox
 hanc in re auctorem sentiat, quorum aliquid in ipso
 fuit et sic illa dicunt, voces imitate significare
 queptu, alii vero vel scholasticis, sicut patet
 de Benedicti aliter aiunt, et voces imitate sig-
 nificari res, scilicet et modo imaginis. priores quoque
 auctores intelligi possunt de 1^a illa institutione seu
 voluntate instituentis voces quoniam dicitur fuisse
 adhuc profusa et impletis. Posteriori vero sententia
 patet quomodo exponi possunt de 2^a illa institutione
 seu voluntate instituentis voces, scilicet certe accipiunt
 profusa queptu in parte alio modo referendo.

Quod si igitur scilicet queptu, an vel audis profusa voce, 1^a lectio 16. Julii
 queptu remanet in quidem rei queptu? R. et dico in auditorio phis
 2° si loquimur de quidem apprehensa, que in
 audibile et voces cantus ordinarie et voces immediatim
 significat res, quoniam queptu, uti ab experientia ostendit
 videtur, ad audita voce pariter d. y. Illi coexistant
 species et apprehensio illius rei, que dicitur pariter et in
 hoc tamen tempore loqui videtur multi illorum, qui absolute

128.

580.

et sine differentia dicitur qd voces inde significat
res.

Ratio 3^a si loquamur de quibus indicat, quae per
voces in audiente existat, et qd qm audiens indicat
rem ita se habet, sicut loquens enuntiat, tunc
si res illa, de qua audiens indicat, audienti est
evidens t. in se t. in ratione aliqua prout voces, illa
prout existant quibus indicat rei, adeoq. prout
et indicatq. in hoc sensu voces significant res
qm quibus ubi itere ab experientia ostendit
videt, qd si autem rei illi audiens absentibus
tamen prout auctoritate loquenti;

Ratio 4^a vox illa, in ordine ad ferendum tale iudicium
seu assensum prout in audiente existat quibus
quibus in proferenda voces ab se existenti.

Ratio 5^a, quia in hoc casu quibus, quae quibus quibus
loquenti, media ad quibus indicat rei tamen
ad finem, media autem est prout sine qd quibus quibus
et prout quibus indicat rei et hoc modo ita
intelligi potest qd. Choss, in dicitur voces inde significat
quibus sunt qd media argenti ad ferendum iudicium de re
q. voces expressa. Disputatio ultima. in libro analy-
tico.

Disputatio

ultima

In libros Analyticos.

Libri de impostore in quo habentur generalia sunt
iniquum libri analytici seu resolutori sui dicitur
qd in huiusmodi Aristotelis philosophia in qua
principia resoluit. Proinde cum nos ea,
quae in huiusmodi libri sunt magis necessaria sunt

et ad praxim pertinent in semel; in tradidit
Deo hic illa totum, que pro planiori dubio
intelligitia serviant, maioriq; speculase indi-
gent. hinc unica quæstio sequitur: Quæstio
unica de syllogismo.

Quæstio unica de Syllogismo.

Tria præcipue hoc loco queri solent. 1.º
Utrum syllogismus se reflectat supra præmissas; 2.º an
ad inferenda conclusio prærequiritur de bonitate præmissarum
3.º an quædam præmissæ intellectus necessitates ad inferenda
conclusio prærequiritur iudicium de bonitate
præmissarum?

Art. I.

An ad assensum præbendum conclu- sioni prærequiratur iudiciū de bonitate eorum?

Scopus hic est de syllogismo mentali vel de vocali,
aut scripto, unica nullo autem adverte
1.º alius est hypotheticus seu conditionatus, alius
vero categoricus seu absolutus, de quibus egiimus
in semel.

129.

Adverte 3.º Iudicium de bonitate præmissarum
est duplex absolutum unum, alterum conditionatum
1.º est, quo iudicio obicitur conclusio, ita se habet
quia obicitur præmissarum ita se habet, ut
si postquam dicitur, ac hoc se uale et petro
et loam subiungat hanc prope petro est ad

quia in hoc a' eal et petry i' hoc. 2. d. i
quo iudicio obli' g'elupioz ita se h'nt s' obli'
promissari ita se heat ut, si postmodum
de hoc ee eal et petry ee h'nt subin-
ga hanc p'ae' si oz hoc a' eal et petry
a' hoc etm petry a' eal his positi que-
ris, etm ad oem g'elupioem inferenda
post ap'ensu' p'ositu' p'romissis regi-
ras neap'io iudicium tale l. absolute l.
saltem q' dionati' de bonite g'elupio fil.
l. saltem obli' ad q'

Ratio 1. Non ad oem g'elupioem inferenda pro-
requirit iudicium absolute aut q' dionati'
de bonite g'elupio fil. p. g'elupio aban-
perientia multi eui' p' p'ositu' qui lya
s' ignari positi p'romissis ap'entium g'el-
pion etm nihil suad' de bonite g'elupio
fil. q'.

Offensio p' g'elupio oib' illi' argenti quibz
in p'olegamentis p'cedunt lya
art'flem' dea neap'io ad quemlibet actu
p'p'ie fuerit.

Ratio 2. Non ad oem g'elupioem inferenda pro-
requirit iudicium absolute de bonite
g'elupio obli'. p. iudicium an' hoc id est
ip'ie aut g'elupioz reflectens se supra pro-
missa, q' quidm' ap'et absolute identite'
extremum int' se p'p'ie identite' eorundem
in eodem et p'p'iea p'p'iea est alius
ap'ensu' p' iudicium p'p'iea quia hoc
ad aliud p'p'iea p'p'iea q' ap'et p'p'iea
q' in tota iudicium de bonite g'elupio

obvia. qop a. patet iudicium eius absolute
 de bonitate sequitur obvia quod fretus
 positus hi promissis oij hoc d aal
 p petry d hoc. i. est tale petry d aal
 quia oij hoc d aal et petry d hoc, p
 hoc iudicium d filissime iste gubio reflec-
 tens. qop.

Quo 30 Ad inferenda gubio in fit sylms
 hypothetico nec absolute nec g dionatum
 de bonitate sequitur obvia d promissis et
 gubio requirit. p. ppositi his duabz
 promissis sol oibz d, p p sol oibz d, dis d
 ut et intly inde sic hanc gubio qd
 dis d qop. a. certu d tam ob experia.
 im etm ex eo qd in tali sylms p manipa
 g dionata intly sufficienti quosnt gubio
 ob gubio ut obto alteris promissa,
 unda ia sufficienti dternatq d ad inferen-
 da gubioem.

Primaal positus his duabz pmbz simplicibz: oij
 hoc d aal: petry d hoc et adiecta hae g dionata: p oij
 hoc d aal et petry d hoc tunc etm petry d aal, ut
 intly inde ubiqz ubi iudicis in medio inferre hanc
 gubioem: qd petry d aal. Nisi progrehi velimq in
 infimite. Ego etm posita hae pce gubio: ois
 hoc d aal et petry d hoc, et adiecta hae pce g dionata:
 p oij hoc d aal et petry d hoc, etm petry d aal.
 poterit intly inde inferre hanc gubioem qd petry d
 aal. qd ia pt dari sylms g dionaty, in quo positus
 promissis ad gubioem d p drequirit iudicium diffu-
 de bonitate sequitur, nimiru hic: si oij hoc d aal
 et petry d hoc: etm petry d aal: p oij hoc d aal et
 petry d hoc, qd petry d aal.

130.

Hoc autem posito ad e, cui in aliis syllogis gionati
requiritur iudicium de bonitate gsequia, à promissis
distat.

Oris 4. Ad inferenda gclusioe in syllogis et ca-
tegorico n̄ prerequisite iudicium de bonitate gsequia
obtusa, distat à promissis et gclusioe.

P. Nec auctoritas, nec experientia, nec ratio sapi-
suadet necessitate cogendi iudicium gop. De aucto-
ritate et experientia puto, qd n̄ ipsi quidem adver-
sari motui sint libere: quo ad ratio-

p.a. si gclusioe necessitas dret procedere tale iudicium
de bonitate gsequia obtusa ratio l. unica l. certe po-
tissima est, quia bonitas gsequia obtusa seu
genus obli. promissari cui obli. gclusioe s̄ mo-
tivum sine assentiendi gclusioe, nec potest inter gclusioe
gclusioe assentiendi gclusioe obli. promissari, nisi adve-
tat obli. illa inter se esse genera et unam ad-
tero sequi: s̄ hoc ratio nulla est, gop. p.m. Ad hoc
ut aliquid intelli sit notum ad alterum affirmandum

sufficit, si ratio apprehendat, et n̄ debet ratio attingi
ad iudicium: gop. etiam si bonitas gsequia

obtusa sit notum assentiendi gclusioe n̄ t̄
inde sequi, qd illa deat gclusioe f̄ iudicium

procedens gclusioe: s̄ ad summum sequi, qd
ratio deat f̄ simplicem apprehensioe intelli re-

presentari. gsequia patet a. autem gstat ex
distinctioe virtutis. quali: s̄ hoc pro: quia sol l.

est die. In tali enim distinctioe virtutis obli. pro-
misse l. promissari virtutis s̄ motum ad assen-

tiendum obli. gclusioe virtutis, et t̄ n̄ affluet f̄ actu
iudicium procedentem, alioquin id n̄ virtutis, tamen, s̄
sibi dignitas evaderet.

firmus: Ex iudicium intelli, seu proinde intelli notum
ex t̄n̄. Ad tales enim pro faciendum

131.

intelligit sufficienti ratione ac distincta ab apprehensionibus
terminis: quod etiam ab evidenti apprehensione generis
oblati promissum vel oblati generis et scilicet ab
istis promissis sufficienti ratione ac distincta
intelligit, ut per unum actum et illi generi et scilicet per
itaque ac per oblati oblati promissum apprehensio oblati
generis. Difficultati enim aliqua dixerit
asignabit.

Ob. 1. Oblati promissum non movet intellectus ad apprehendendum
oblati generis nisi in quantum habet generis vel illi, quod hoc generis 132.
de generis antequam intellectus oblati generis apprehensio, atque hoc
generis est ipsa bonitas generis oblati quod hoc de generis
ante generis. R. b. 1. a. quod hoc generis de generis
actum iudicii antequam intellectus oblati generis apprehensio n. quod
de prius generis scilicet et simpliciter ac evidenti apprehen-
sione. c. neque.

Quia: si apprehensio hoc evidenti hoc ipso de intellectu videtur
oblati apprehensio atque ita adhuc dari de iudicio de bonitate
generis ex evidenti vel huius generis tota huius
intellectus generis illi deat apprehensio et alique actum
iudicii distat a generis.

Ob. 2. Bonitas generis oblati est saltem partiale motum per intellectus
apprehensio oblati generis: quod de generis et actum iudicii ante generis
p. c. hoc intellectus oblati promissum deat apprehensio ante generis quia
id est motum ad apprehendendum oblati generis, quod si etiam bonitas generis
oblati est saltem partiale motum ad apprehendendum oblati generis
de etiam illi apprehensio intellectus ante generis.

R. T. a. n. e. ad p. n. a. posse enim aliquid esse motum
ad alterum, quoniam appetitum unum scilicet procedat
appetitum alterum, patet ex supra dictis de disjuncta
natura virtutis. Quod quod, quare in disjuncta scilicet intellectu
oblati promissum apprehensio deat, antequam apprehensio

oblo gelationi nō illa in obice assignata, p̄ hoc
quia nisi apertis promissis procederet apertis
gelationi nō est amplius distinctio f̄l̄i, p̄ totum int̄d̄,
ut appat̄ ex utriusq̄ distinctis descriptione trāita
in sumul̄i.

124 Ob. 3° p̄positi duabz promissis et virtutibz et bene
int̄d̄ nō raro subsistit de inferenda gelatione et
illa subinde uno nō inferimz maxime p̄ p̄long
in nō sit indirecto, p̄ huius rei ratio nō
qm̄ quia in talibz casibz nōdū gnovimz bonit̄
q̄sequis obice, q̄ hoc d̄ gnosis, anteqm̄
inferat gelatio. Et. d. m. p̄ huius rei ratio
alia nō ē, qm̄ quia in talibz casibz nōdū
gnovimz f̄ actu iudicii bonit̄ q̄sequis obice
n. m. qm̄ quis hanc nōdū gnovimz nec f̄ actu
iudicii nec saltem f̄ apprehensioe aliqua sim-
plicis T. m. et d. c. q̄ bonitas q̄sequis obice
d̄ gnosis f̄ f̄ actu iudicii anteqm̄ inferat
gelatio n. saltem f̄ apprehensioe simplicis T. .
Ob. 4. p̄cipue directio ad inferenda gelationi
ē J. g. hoc: quocumq̄ sit eadē unitas, sit
eadē int̄ se: q̄ positis promissis anteqm̄ in-
ferat gelatio d̄ int̄d̄ saltem gnoscere illud
principium et imponere hunc p̄long quocumq̄
sit eadē unitas sit eadē int̄ se p̄
tota positam promissam sit eadē
unitas q̄ sit eadē int̄ se. P. i.

n.c. quia de illo sylmo postea iterum rediret questio,
quasi sylm^{us} ante illig^{entiam} qualesque dret int-
poni, et sic iret in infinitum.

R. 2° d.a. dicitur propin et dicitur in hoc sensu
q^{uod} illig^{entia} propin veritas sit partiale nobis
dret ante actu qualesque f. ante aliquo induci
prognosi n. sedes cui faciunt plures sylmos
nil q^{uod} cogitando de illo proprio ita univ^{ersaliter}
sumpto. Est directiva in hoc sensu, q^{uod} illi
propin innitit insalubilitate om^{nium} sylmum
et f. illud sit demonstrandi c.a. et n.c.
Arb. 2. an praestito assensu praemissis evidentibus
intel^{lectus} necessario inferre deat qualesque?

Arb. II.

An praestito assensu praemissis
evidentibus intellectus necessario
inferre debeat conclu-
sionem?

Quo 1° premissa etiam evidenter n^{on} sunt necessitanti intel^{lectus} 135.
ad inferenda qualesque. Apertis haec manifesta q^{uod}st
experientia, mult^{um} propositum lyco ignari concessis, pro-
missis etiam evidenti^{bus}, t^{amen} interdum dubitant de q^{uod}sequial.
etiam illa oino negant, maxime si sylm^{us} sit in modo indi-
recto. Haec autem experientia quia saepe q^{uod}ntis qualesque
ac etiam bene penetrati, praemissis evidenti^{bus}, ita ut de illam
veritate nil dubii suspexit, t^{amen} intel^{lectus} n^{on} apprehendat qualesque

causam vel quiescere: unde fit, ut etiam absentibus
oblatio promissorum condatur, sed non absentibus oblatio
quiescere, quia non advertit, hoc ex illo necessario sequi.

Primo 2°. propositio absentibus promissum evidentibus et
tunc etiam iudicio s. saltem apprehensioe evidente
de bonitate sequitur oblatio, intell. non potest positive dis-
sentire oblatio quiescere, atque ita necessitas talis
quiescere saltem quo ad se, ut loquuntur, in quibus
sunt posita, quod circa oblatio quiescere elicit aliquid
actum, elidere non potest dispensationem, sed tantum absentibus.

Quiescere probatur per 1°. experientiam omnium doctorum, qui ques-
tionem hanc examinauerunt.

2°. Experientia. 3°. ratio, quia intell. non potest
iudicare esse falsum nisi, quod evidenter ipsi promissum
et verum, aliter negare posset omnia etiam 1^a propria:
pro promissis evidentibus et per iudicium l. apprehensioe
evidentem de gratia oblatio promissorum vel oblatio
quiescere intell. oblatio quiescere evidentibus promissum ve-
rum: ergo non potest iudicare, nisi esse falsum, et sequens
non potest illi positive dissentire.

Primo, intell. a proba nobis dicitur ad ques-
tendum oblatio proest ipsi sufficienti promissum; ergo
oblatio, quod ipsi sufficienti promissum ut verum non potest
negare nisi ut verum.

Primo iterum voluntas non potest in bonum qua tale
ferri et actu odii, sed tantum factu auctori: ergo non
intell. qui est proba minus libera, quam voluntas
ferri potest in verum ut verum, et dispensationem, sed tantum
absentibus: sicut enim bonum qua tale non est oblatio odii
tunc verum qua tale non est oblatio dispensationem.

Formas deniq: si intely sponte a se ipse promissas
evidati, qui dicit: omnino hoc e' aul, si postea i' hos
posset suel eliere hunc autu' petry n' e' aul
posset suel a se ipse deobg manifestis q'toribz di-
ceret em' omnino hoc e' aul et suel aliqui hoc
fuit petry n' e' aul: q'sequas e' anipossibile q'op.

Ratio 3^a Propterea ac sponte a se ipse promissas evidati
et h'co iudicio l. factu' apprehensioe evidante de 136.
bonite q'sequas obtra intely de posthoe a se ipse
obto q'elutio, atq: ita necessitat' ad q'elutioe atq: quo ad
exercitio. Ista sentia longe q'uinissima, nec ta' ta'
facily e' iudic' q'ia p'ao ut aliqui putant, Optima
fere probas videt ee hoc:

Quandounq: intellui veritas aliqua obtra ponitur,
apprehensioe evidante, n' pot' ille a volente impediri,
ne eidem a se ipse, si ab illa rapit ad lapsu',
atq: f' promissas evidante una u' apprehensioe
evidante l. atq: iudicio de bonite q'sequas ponitur
intellui evidante veritas obtra q'elutioe: q'op. n. e'
certa M. vero q'stare videt tum ad experia,
et q' hoc uno ex capite intely n' pot' n' a se ipse
h'co i' 3^a propin, q'ia intellui representat, quia
representat' f' apprehensioe evidante, et ponunt evi-
dante ut vera, h'co etm ex eo, q' obto evidante q'elutioe
et veru' representat' intellui et p'ao bonu' illiq,
unde videt n' posse in illud n' f'eri f' a se ipse.

Confirmari solet q'elutio a parite u' aliis potibz
q'elutioe, sicut visiva, auditiva, qua obto ite
applicato et reliquis ad agendu' requisitis, itaq: latiq:
n' pot' a volente impediri, ne agant, idq'q' dicitur ee

ce potius necessaria: go et intell, quia et ipse
potius quosdam, et int potius necessaria, numerus
obto + promissas evidentes, et iudicia, appre-
hensivas evidentes de bonitate sequitur sufficienti
applicato et potius reliquis ad agendum re-
quisitis, n' sit a voluntate imperio ne agat
obto asperando. Nec

Dicas, int estere ad asperu obto evidenti potius
prostantu requisita ce etm libera imperio
volenti: hoc eni n' maiore iura ac fun-
dnto diu qm quo qui diceret, ad videndum
obto oculis dare potius requiri libera vo-
lenti imperio.

157.

Ob: 1° Ita 3^a quibus. Nihil bonu creatum
necessitat voluntatem ad amorem sui: go atq nulla ve-
ritas, creata necessitat intell ad asperu.

R. 1° retor: Nihil bonu creatu necessitat voluntate ad amo-
rem sui: go nulla lux creata nullo color necessitat po-
tentia visiva ad visioe sui. In hac retorqoe negat
utiq sequia, quia voluntas e potius libera, po-
tia autm visiva e necessaria. Im itego respo da
potius intellva respu obto evidenti potius. Quid
oe bonu bonu creatu ht admixta sibi malitia
seu defectu in parte boni. Veritas autm crea-
ta cordis n' ht admixta sibi malitia, seu de-
fectu in parte q veri. Id e falsitate, unde n' d' miru
si voluntas respicere pot bonu creatu, n' etm intell
veritate creata evidenti sibi potius.

Ob: 2° promissa evidenti saepe praecedunt tempore
quiescentem: go ad hanc n' necessitant intellum.
R. d. e. promissa evidentes et quibus absq iudicio
e. quibus evidentes de bonitate sequitur saepe

precedunt tempore gl'iosae c. et quita in tali
iudicio l. quatenus evidenti de bonitate offi-
cio n.a. et sub eadm. d. d. c. et n. c.

Ob. 30. Intelligi sub imperio voluntatis, quod potest ab hac
impediri, ne asserat gl'iosior. De. d. a. in
materia evidenti c. a. in materia evidenti n. a. et c.
in materia evidenti expediebat intelligi se sub imperio
voluntatis, ne sepe necessitates huc ad asser-
tendum falsi, cui sepe falsi ea l. maiore proba-
bilitate ponat intelligi ac verum, in materia tantum
evidenti ad expediebat intelligi ut esset sub imperio
voluntatis, et ab hac impediri potest a gl'iosae
maximi sui ac puri boni, sicut a quidem evi-
denti vera. Adde tamen, quod intelligi. et in materia
evidenti subest aliquo modo imperio voluntatis, saltem
indirecta, quatenus sicut hoc illud potest distrahere
ac divertere ad alia obta, ne eadem nimis
diu inhareat, siquidem reddat impotens ad asser-
tenda utiliora.

Ob. 4. Potia loco motiva et potia necessaria, et tamen 156.
subest imperio voluntatis, et sicut alia ex parte actus
i. proximi requisita ad hoc, ut potia loco motiva
agat, requirit imperio voluntatis: quod etiam si intelligi
sit potia necessaria tamen potest esse sub imperio voluntatis,
et potest hoc requiri ex parte actus i. proximi
ad hoc ut intelligi agat. De. n. sequitur et pariter.
Nam potia loco motiva non habet obta, a quo rapi potest
ac distrari ad agendum, et expedit, ut illa subest
sit imperio voluntatis, potia vero intellectiva non habet
a quo evidenti potest rapi potest ac distrari ad agendum,
more alieni potiam profuturam, et non erat necesse

ut intell^g quo ad aspectu obli^o evidentie profito prof-
tandum sub^o eet imperio volenti nisi tantu
indirecte, ut superius d^o insinuatur.

Ob: 5. Ex nra sententia sequit^r, qd voluntas n^o pot^o
efficere, ut intell^g cesset ab aspectu ullig^o gl^o-
sios^o evidentie: d^o enim eadm^o r^o de g^otinuare
aspectu^o et de i^o eiq^o productioe. R^o d.
sequela, sequit^r. qd voluntas n^o pot^o efficere
directe, ut intell^g cesset a g^ol^osioe evidentie
quodm^o manet eadm^o cause, inq^o obli^o eadm^o
modo intell^g applicat^o c. sequit^r, qd voluntas
hoc n^o pot^o efficere saltem indirecte dispen-
tando intell^g ad aliud obli^o, atq^o ita obli-
rends, ut p^oq^o obli^o n^o sit maneat tal^o vi-
vante ac evidentie representata intell^g ut an-
tea n. sequela.

Ob: 6. pot^o sepe ex eisdem^o promissis inferri di-
versa g^ol^osioe nempe unitali^o l. parlati^o di-
recta l. indirecta, et ta^o intell^g n^o sit inferri
diversas: qd n^o necessis aspectu^o i^o verit^o suf-
ficiens profito. R^o intell^g necessitati
ad o^o g^ol^osioe, qm^o evidentie videt sequi
ex promissis, et qm^o inferre pot^o.

139.

Ob: 7. Intell^g d^o pot^o d^o d^o d^o ac limitata vir-
tuti, unde assignabili^o d^o numero actuali ultra
quos n^o pot^o p^ol^o in eadm^o instanti producere
plures: ponant^o qd, hunc numeru^o ampliari

p' assensu promissum et evidente quocumque bo-
 nitate, in ipso casu n' pot' intell' assensu
 quilibet. go tali assensu n' fit e' necessitas. R.
 1°. Transmissio casu et anecdote d. c. go tali assensu
 n' fit e' necessitas absolute. T. n' fit e' necessitas
 saltem tunc, quado e' possibile et n' superat
 vires intell', seu quado iuxta adversarios
 assensu tali a voluntate intellui pot' imperari. c.
 R. 2°. probabile n' posse utle gtingere tale
 casu, quia atq' illi, qui s' mediis proximi et
 recipiunt ad ultionem artu' dicendum n' pot'
 exhaustire virtut' potia, eamq' reddere impo-
 tente ad ultionem artu'. Artu' 3. an praestito
 assensu promissu solum probabilit' et h'c iudicio
 l. apprehensio de bonitate consequia obtusa intell' ne-
 cessitate ad inferendam quilibet?

Art. III.

An praestito assensu promissis probabi-
 libus solum, et habito iudicio l. apprehen-
 sione de bonitate consequia obtiva intellus
 necessitetur ad inferendam conclu-
 sionem!

Dico 1°. praestito qd intell' assensu fuerit promissu
 probabili et fuerit iudicio l. evidente appre- 140.
 hensio de bonitate consequia obtusa, n' pot' fieri in

eadem instanti oblo gubiois positise difpen-
hre. Ita oes, et opinot.

Deo d, quia hoc ipso, ad oblo gubiois fitae gra-
uat centlos gneum in oblo promissarum,
et in ipso identitate, intly, si absentioes
oblo promissarum et differentioes oblo gubiois,
eadem oblo in eodem instanti absentioes et dif-
ferentioes, apsonariety, qthria gnta ut talia.
hoc autm intly facere n' pt, alia affret fal-
su et falsu qop.

Dis 2: profito aserpu promissu probilibz et
posito etm iudicio l. qrebenfioe evidente
de bonite qsequia obloa probabiliq' n' nece-
sitas intly ad inferenda gubiois.
p. si intly in tali casu necessitates ad infer-
enda gubiois teni l. necessitates independnt
ab imperio volentiz l. dependnt ab imperio
volentiz, in qnta fill hoc profito aserpu
promissu necessitas intly imperat gubiois
neutra pt. dicit: qo n' necessitat. M. patet
m. p. r'iprimz, qo ad i'v' membru' q'ndiu oblo
aliquo intly d' p'omiz et evidenti verum,
intly n' necessitat' independnt ab imperio
volentiz ad eadem aserpienduz. p' profito aserpu.
se promissu soluz probilibz et posito etm
iudicio l. qrebenfioe evidente de bonite
qsequia obloa oblo gubiois n' d' promit-
tintly ut evidenti verum: qo intly indepen-
dnt ab imperio volentiz n' necessitat' ad
aserpienduz oblo gubiois. M. patet in p'ilibz

hæreticis, qui, licet ipſi ponant miſteria
 fidei ita probabiliter, ut n̄ sint prudente
 eis n̄ aſſentiri; quia tñ n̄ ponunt evidens, et
 perversa voluntas imperio iſdem n̄ modo n̄ aſſen-
 tiunt, ſi etiam poſitive diſſentiant. n. verbo
 probatur: Et aſſent evidens ſit, obſt̄ geluſion̄ et veru' 141.
 ſi veru' ſit obſt̄ promiſſarum, tñ quædam evidens
 n̄ d̄, obſt̄ promiſſarum absolute et veru' evidens
 etiam n̄ d̄, obſt̄ geluſion̄ absolute et veru' em:
 ſi etiam ſi intell̄ aſſentiat obſt̄ promiſſarum pro-
 babiliter et evidens agnoſcat, qđ ſi illud ve-
 rum ſit hoc ipſo etiam verum ſit obſt̄ geluſion̄,
 tñ evidens intell̄i n̄ d̄, qđ obſt̄ promiſſarum
 absolute ſit veru': qđ evidens etiam n̄ d̄, qđ obſt̄
 geluſion̄ ſit absolute verum.

ſi firmat etiam poſitive promiſſis probabilibz aſſenſu
 n̄ d̄ evidens intell̄i, promiſſas et veras:
 qđ n̄ d̄ illi evidens ponit absolute identas
 extremorum vel eod̄m tertio, qđ n̄ d̄ ponit
 illi evidens absolute identas extremorum
 int̄ ſe: qđ n̄ d̄ neceſſitas ad hanc aſſi-
 menda independentis ab imperio voluntis,
 vel ſola evidens obſt̄ independentis ab im-
 perio voluntis neceſſitate ſit intell̄ ad
 aſſenſu: qđ n̄ d̄ neceſſitas ad aſſentientiu
 absolute geluſion̄.

ſunt aliqui, obſt̄ geluſion̄ ponit ut evidens
 veru' ſaltem qđ rationale ideoq̄ intell̄ neceſſitari

poſitive diſſe
 geluſion̄ ſit
 obſt̄ promiſſarum
 et aſſentiri
 quia tñ n̄ ponunt
 evidens, et
 perversa voluntas
 imperio iſdem
 n̄ modo n̄ aſſen-
 tiunt, ſi etiam
 poſitive diſſen-
 tiunt. n. verbo
 probatur: Et aſſent
 evidens ſit, obſt̄
 geluſion̄ et veru'
 141.
 ſi veru' ſit obſt̄
 promiſſarum, tñ
 quædam evidens
 n̄ d̄, obſt̄ promiſſarum
 absolute et veru'
 evidens etiam n̄ d̄,
 obſt̄ geluſion̄
 absolute et veru' em:
 ſi etiam ſi intell̄
 aſſentiat obſt̄
 promiſſarum pro-
 babiliter et evidens
 agnoſcat, qđ ſi
 illud verum ſit
 hoc ipſo etiam
 verum ſit obſt̄
 geluſion̄, tñ
 evidens intell̄i
 n̄ d̄, qđ obſt̄
 promiſſarum
 absolute ſit veru':
 qđ evidens etiam
 n̄ d̄, qđ obſt̄
 geluſion̄ ſit
 absolute verum.

142.

ad asertendum illi saltm qd ratione. p
 extra est obli gelusio: poni ut evidens verum
 saltm ratione aliud n e qm qd intellu evidentes
 appareat, qd si veru sit obli promissari, veru etm
 sit obli gelusio: p hoc intellu totu necessitas ad
 ferendu iudiciu qd ratione fuit, qd si veru sit
 obli promissari, veru etm sit obli gelusio, d' vero
 necessitas ad iudicandu, qd obli gelusio absolute
 sit veru: go nllud necessitas ad inferendu gelusio
 quia si promissa fclm pibile se absolute gelusio
 etm de ea absolute, iudiciu vero illud qd rationem
 totu e iudiciu de bonite qd quia de unig respice
 hic n disputat.

Deut vtrq obli gelusio n quidm appere evidens
 ut veru evidenti qd sequenti, appere tn evidens
 ut veru evidenti qd sequenti. sed

Extra e obli gelusio, evidens quare, ut veru evidens
 ut veru evidenti qd sequenti aliud n e qm qd rationem
 intellu, appareat, qd si obli promissari sit veru
 veru etm sit obli gelusio: p hoc, ut modo dictu
 e intellu totu necessitas ad iudicandu, qd si
 obli promissari sit veru, veru etm sit obli
 gelusio, n vero necessitas ad iudicandu, qd
 obli gelusio absolute sit veru, go.

143.

Deut deniq saltm evidens ce, qd obli gelusio sit pro-
 babile, et qd sequenti intellu necessitari ad iudicandu, qd
 sit probabile.

So extra e, quia iudiciu, quo intellu iudicat obli
 gelusio, ce proba plerumq, n totu e iudiciu proba
 si evidens: go n e gelusio fclm proba, de qua qua-
 rit: quare eni, an postu promissari proba, intellu
 necessitates ad inferendu gelusioem probam, qua
 absolute iudicat, obli gelusio ita se hre, d' vero

an necessitas ad inferendam quiescentem evidenter qualis
 est qua iudicat, quod proba sit oblatio quiescentem ita sa-
 bre. Imo si positi, his promissis: omni matris diligit
filium, si pater a matris, intell. inferret hanc
quiescentem, quod pater proba diligit filium, quod
proba est, quod pater diligit filium. Ad hoc sonus
 syllog. cui promissae sunt absolute et deivi ce-
 quiescentem vero videtur, seu de modo.

P: nunc etiam altera pars minor, i. syllog. positi.
 Non potest probari, si vere gratis dicit, quod propositio
 promissis, proba a se ipse voluntas deat necessitas
 intell. imperare quiescentem: quod tale imperium voluntis
 ad necessitas. Quia patet a. autem apparet ex so-
 lute odium.

P: 2o. voluntas intell. ut necessitas imperat a se ipse
 prostandum oblatio promissam proba, quia oblatio
 illud a se ipse ut conditio vera. Et intell.
 a se ipse promissis a se ipse periculo evadit:
 si etiam post a se ipse prostandum oblatio promissam pro-
 babilium oblatio quiescentem a se ipse ut vera existit,
 et intell. a se ipse quiescentem a se ipse novo periculo
 novi erroris, quod voluntas illi ad necessitas imperat
 talem a se ipse.

Confirmatur. si voluntas intell. necessitas imperat quiescentem. § 44.
 quiescentem, necessitas etiam imperat, ut deus a se ipse oblatio
 promissam, ut quiescentem, ut postea probabit, et
 adversarij plerique, quodunt reflectat se per se pro-
 missas, earumque, oblatio deus affirmat: si voluntas
 imperat, et prostandum ab intell. a se ipse oblatio pro-
 missam proba, intell. ut necessitas imperat
 ut eidem oblatio promissam deus a se ipse, quod.

P: m. oblatio enim promissam ut apparet evidenter
 post a se ipse illi prostandum, quoniam antea apparet:

go si voluntas antea n̄ necessio imperavit
intelligi a seipso obto promissum prostandum,
tunc etiam post promissas elicitas n̄ necessio
imperat intelligi, sed eodem obto denuo aliu
nomen a seipso proffat. Arg. 4. soli: obior.

Arl. IV.

Solvuntur Obiectes.

145. Ob. 1.º Syllog. i orao in qua quibdam positis aliquid
quiritur ab his qua posita s̄ necessio audivit e
q̄ hoc s̄nt. s̄ hoc d̄cio n̄ est vera, si etiam positis
promissis filibus n̄ necessio sequeret ḡlusio fili
q̄.
R. n. m. sufficientes enim etiam in nra sentia falsa
veritas huius d̄cion, si ita explidet, ut s̄nt s̄nt
Syllog. et oratioe in qua ita dispositi s̄nt
hinc et proes, et si vera s̄nt promissio fili,
necessio etiam vera s̄nt ḡlusio fili. Nam etiam
iuncta nos hoc verum e de quocunq; integro
Syllog. falso bono: licet enim positis his promissi
on̄ matris diligit filiu. s̄ presta i matris:
necessio n̄ s̄nt, ut integ. addat hanc ḡlusioe
q̄ presta diligit filiu, atq; ita totu Syllog.
s̄nt solvat, si totu illu absolvit addendo dilicta
ḡlusioe Syllog. hu integ. i tali orao, in qua
d̄cta disposita s̄nt proes ac hinc, et positis q̄
vera s̄nt promissio, n̄ s̄nt ac falsa ḡlusio.
Proes d̄cioe hanc Syllog. in dicto s̄nt
auiprima e, et n̄ in hoc s̄nt, q̄d Syllog.
s̄nt orao, in qua positis promissis filibus
integ. necessio addere et etiam ḡlusioe fili.

p. iustm rariobz quibz sentiam nostra proba-
rimz, nec adversarij qvovm supponere dnt p
probare et

firmas ex eo, quia, uti videmz, ita positiz
promissiz evidentibz ta n' p'nt sequi quluzio p'bz
si nimiru n' h'z iudiciu l. apprehensio evidenz
de bonite qsequia, ut sope n' h'z.

Ob. 2. Uesiz promissiz probilibz et h'z iudicio l.
apprehensio evidenz de bonite qsequia obtra ade, pu 146.

noni intellu evidenz qsequia obtra: qo intellu
dt eidm assentiri: p' assentiri qsequia obtra d
inferre quluzioe qaz. It. d. a. uesiz promissiz

noni intellu evidenz qsequia obtra solu qdionata e.
Absoluta n. a. et d. e. qo intellu dt assentiri qsequia
obtra qdionata, iudicando silt extrema ce idm
int se, si st idm cum eodm tertio c. qo dt assentiri
qsequia obtra absoluta, iudicando silt extrema ce idm
int se, quia st idm cu eodm tertio n. c. et silt d.
presumptu, p' assentiri qsequia obtra absoluta d in-
ferre quluzioe: assentiri qsequia obtra solu qdionata
d inferre quluzioe n. presumptu et qsequia.

Dices 1. Non ming evidenz ex promissiz probilibz
sequit quluzioe probli, qm ex promissiz evidentibz
sequit quluzioe evidenz: qo sicut promissa evidenz
necessitant intellu ad quluzioe evidenz, ita promissa
probles necessitant intellu ad inferenda quluzioe
problem.

It. d. a. Non ming evidenz sequit qdionata ex pro-
missiz probilibz quluzioe probli, qm evidenz ex
evidentibz c. n' ming evidenz sequit absoluta ex
promissiz probilibz quluzioe probli, qm ex evidentibz
evidenz n. a. et c.

Ad inferenda quluzioem evidenz necessitant intellu

quia ipsi evidens est, et absolute sequi ex promissis
hoc autem ipsi non est evidens de glupiae probabili, quod
hanc non necessitas.

147. Præterea si evidens est conditionate sequia obvia, tunc
purificata quod evidens absolute: sed obvia
sunt promissarum quod illa purificata: quod proposito
hoc assensu glupia obvia evidens absolute:
quod intelligit eandem absolute de assensu. Ex. d. M.
Si p. tunc purificata evidens quod evidens ab-
solute sequia obvia est tunc purificata
solum probabilis quod evidens absolute
glupia obvia n. M. et d. m. sed assensu pro-
missarum quod illa purificata evidens n. puri-
ficata solum probabile est. m. et n. c. ut etiam
transmissa M. n. q. m. n. n. licet sit
evidens, quod p. tunc diligat filium si o. m. tunc
diligat filium et p. tunc sit mater n. tunc
evidens est, quod p. tunc diligat filium, si ego
iudicem o. m. matrem diligere filium et p. tunc
et matrem posui enim utrumque hoc iudicare
quod p. tunc diligat filium. Unde quod, qua
evidens est, quod p. tunc diligat filium n. m. q.
assensu propositum l. prostando promissis, sed
veritas promissarum. Quare hoc quod assen-
sualis promissis n. d. purificata quod, sub qua
evidens est p. tunc diligere filium, sed purificata
est hoc, quod promissa, quod assensu propositum
hoc quidem verum est, quod assensu propositum
iudicem purificata quod, qua purificata
absolute evidens est, quod d. g. p. tunc diligat
filium hoc tunc iudicium n. sit mihi evidens
quod purificata quod, unde etiam n. sit absolute

videtur, quod peccata diligat filius.

Ob: 3. Proposito aspectu promissionis pro illis
et isto iudicio l. apprehensione existente de
bonitate sequitur intellectus potest aspectu quibus:
quod dicitur illi aspectu, quia potest necessaria
qualis est intellectus quod potest agere, igitur necessitas.

Q. 1. retro quod propositum intellectui mittitur
fieri in motu, et credibilitate intellectus potest mitte-
re illi aspectu: quod necessitas illi aspectu.
Item apprehensione promissionis pro illis intellectus potest
aspectu, quod necessitas illi aspectu.
Utramque sequitur agant in seipsum.

Q. 2. d. a. proposito aspectu promissionis pro illis quod
et propositum in seipsum imperio voluntatis, quod
hoc intellectui aspectu quibus imperat, intellectus
potest aspectu quibus: c. prosequendo ab
imperio voluntatis, n. a. et c. Potest necessaria
agitur necessitas, quod ita proxime potest agere,
ut posita sint omnia ex parte autem proximi
ad agendum requisita: in alia autem ex
parte autem proximi requisita, et hoc ut intellectus
potest aspectu ob hoc solum pro illis proposito, deum
imperio voluntatis, ut patet in aspectu fidei
et in aspectu promissionis, quod in seipsum proposito
aspectu promissionis pro illis, tamen non deum existens
appareat veritas absoluta quibus ob hoc
intellectus non debet necessitas eodem aspectu, nisi
accidat imperio voluntatis.

Ob: 4. Quando intellectus existens profert, duo aliqua
necessitas in se esse quod, ita ut unus non potest dari 348.
sine altero, implicat, ut aspectu unus, et non aspectu

Alteri: si posito iudicio l. apprehensioe evidente
 de bonitate sequitur intell. evidenti quod sit obli-
 gatus ut obli. quod sit: go implicat, ut apert
 obli. promissarum, quin apert obli. quod sit
 R. d. M. quod intell. evidenti s. tunc implicat
 ut apert unum et non apert alterum, si ita unum
 apert, ut ipsi sit evidenti, illud unum dari c.
 Reg. n. M. et c. n. sub eadem d. c. et n. c. intell.
 in iudicio l. apprehensioe de bonitate sequitur p[ro]p[ri]e
 ut quod sit, quod obli. quod sit ita ut sit quod sit
 ut obli. promissarum, ut, si hoc des. necessio
 des. etiam illud. Quod autem obli. promissarum
 probat des. si sit evidenti, etiam illud apert
 dari: unde etiam si sit evidenti, quod des. obli.
 quod sit, et sequenti non necessitas ad prostan-
 dan illi apertus proripue, quod bene notanda
 est, si evidenti quis tali quod sit, primu se-
 que, et saepe q[ui]s sit, apertus proripue
 missis.

Ob. 5. Obli. quod sit, realiter idem ut obli. pro-
 missarum: go implicat, ut intell. apertus
 obli. promissarum, et non apertus obli. quod sit
 quod sit, alia eadem obli. apertus et non apertus
 des. pro eadem instanti. R. ... a. d. c. go simpli-
 cabt, ut intell. apertus obli. promissarum, et non
 apertus obli. quod sit et eundem actu s. quem
 apertus obli. promissarum c. go implicat, ut non
 apertus obli. quod sit et aliu novu actu ab
 apertus promissarum realiter distat n. c. in huius quod sit
 an intell. apertus sit obli. promissarum, quin
 et eundem actu saltem implicata apertus
 obli. quod sit, s. an obli. promissarum et quod sit
 quod sit apertus sit et ipsas promissas, quia

alio notu actu gelapioi a promissis realte
 distet eadm obto gelapioi tenus explicita
 apertitaf, et hoc solu negam, nec probat
 oppositem a aduentat ream: si em postquam
 intely a promissas apertitaf a obto gelapioi n
 rursy eadm apertitaf a gelapioe n sequi, qd
 eadm obto in eadm instanti apertitaf a aliqne
 actu, et eadm obto eadm actu n apertitaf
 p totam sequi, qd eadm obto apertitaf a une
 actu et n apertitaf a aliis actu, in qto nulla
 e traditio.

Ob. 6. Non pt voluntas efficiat velle sine
 quon velit eadm media, que apparent ne-
 cessaria ad illa finem: go intely n pt apen-
 titi promissis quin apertitaf gelapioi, unig
 ventas apertitaf necessaria quera ut promissis
 D. n. a. disparitas e, quia velle efficiat sine,
 et velle finem, qm in nobis, et ppi volun-
 tas n eligit media necessaria ad finem, n vult
 finem qm n p e, go vult et n vult qd
 e impliatoriu. m. patet quia pnc electioe
 medion necessarium apertitaf finem n posse
 haberi: go si voluntas n exercet talem electioe,
 n facit quidquid in se e ut heat finem. p
 apertitaf promissas n e atq ex sua natura
 ordinaty ad ulteriose operacoem, ad quam
 necessario requirat acty gelapioi, et si n
 congruat intely apertitaf promissis, et pos-
 sendere apertitaf circa gelapioe.

Ob. 7. Non pt voluntas velle aliquid, cu quo
 videt alteru ee quexu, quin hoc ipso velit
 illud aliud: go eadm intely n pt apere aliquid
 cu quo videt ee aliud quexu, nisi affret
 eadm illud aliud. D. n. a. maxime si
 aduertentia ad quexioe unig in altero
 n voluerat, p sequat volitioe prioris obti et adpue
 magis si dari pot pota omiprio libera.

Et certe penitus amare potest ac vehementer desiderare actum aliquem peccaminosum, in quo videtur esse gravem aeternam damnationem, quin actus ac desiderat ipsum damnatum, unde paritas pro nobis potest in quibus gratia nos.

149. Ob. 8. Non potest voluntas intelligi imperare ut eliciat praecipuum proles, quin hoc ipso imperet ut eliciat etiam voluptuositatem: sed post apprehensum praecipuum praecipuum necessitas etiam elicit voluptuositatem saltem ex necessitate appetitus voluntatis. P. a. non potest dari iudicium seu apprehensio, quae ipsa dirigat ad volendam suspensionem voluptuositatis, seu quod in idem recidit, voluntas non potest habere rationem aut motivum talem apprehensum suspendendi:

Q. 1. Ad hoc ut intellectus suspendat voluptuositatem, forte ne quidem quod hoc actus voluntatis imperante eorum suspensionem potest sufficere negationem actus imperantis voluptuositatem.

Q. 2. et propaliter n. a. maxime si iudicium apprehensio de bonitate operis si sequatur apprehensum praecipuum et imperium, pro voluntate apprehensum illud imperavit. Ad praesens antecedentis itere n. a. motivum suspendendi voluptuositatem iuxta Cardinalem Bala. phianum sufficiens interduci esse potest ut erit periculum de nimis radicanda in aere perniciose aliqua h. molesta quae quaeque potest voluptuositatem. Aliud et univale motivum

ce pt, ne voluntas intellui imperando gub-
 sionem eundem exponat novo periculo ex-
 randi; sicut enim promissa probles pnt ce
 false, ita et gubusio pnt ce novo acty falsy.
 Dices i: voluntas, de intellui apensu promissari
 imperavit, id pperavit hoc motivu: qd dicit
 illud in eodem insanti acceptare et ab illo
 fmittere se viciu abstinento, pnt illud ab apensu
 f gubusio eundem obls proppando, cui ial profti-
 bit apensu f premiffas.

Q. n.a. motivu cui absterrens voluntate ab eli-
 cendi promissu erat periculu eliciendi pro-
 missas falsas et hoc motivu a voluntate fuit
 n quidem pcellatu, s ta pperate ac neglecte
 de intellui imperavit apensu promissari. mo-
 tive vero absterrens ab abicienda gubusio e
 novo periculu eliciendi etm gubusio falsa
 et hoc motivu adu e pperatu ac repte-
 diatu a voluntate, quia hoc intellui imperavit ap-
 sensu premiffari, sicut si alium pponat
 dua gemma, de quaru bonitate aliquis du-
 bitat, motivu absterrens ab emptioe unig
 gemme e coiculu incurrendi damnum
 f illig emptioe, et motivu absterrens
 ab emptioe alterig gemme e periculum
 incurrendi f illig quoq; emptioe aliud
 novi damnu a pviore dictu, et f hoc qd
 qui pperaverit pviu motivu imperando
 sibi emptioe unig gemme, adu sequit qd
 pperaverit alteru quoq; motivu, s pt
 adhuc ab illo fmittere se viciu notando
 emptioe alterig quoq; gemme, ne se exponat
 novo periculo alterig novi damni.

Dices 2. Non potest voluntas velle positivam
 medici apti ad quiescentem, nisi siue velit quies-
 centem, tunc tamen, si promissio sit in mediu-
 apti ad quiescentem, ergo non potest velle boni pro-
 missas, quoniam velit etiam quiescentem. D. d. a.
 Non potest voluntas velle positivam medici apti ad
 quiescentem illam, seu necessarium tractantem, hinc
 intendibilem, apti quiescentem, nisi siue velit
 quiescentem, et non potest velle positivam medici apti
 ad quiescentem, illam tamen necessarium seu tra-
 ctantem, nec unice intendibilem, apti quiescentem,
 nisi etiam velit quiescentem. M. et proleptis
 d. m. n. c.

Ob. 9. si quis diceret, se quidem iudicare, quod
 mater diligat filium, et quod pater sit mater
 nobis tamen non vult autem iudicare, et tamen pater
 diligat filium ab omnibus videretur. ergo signum est
 quod non potest voluntas velle, ut intelligatur eliciat
 voluntatem, postquam assensum et promissum.

Q. T. a. n. e. si quis diceret, se dubitare
 an Roma adhuc existat videretur ab omnibus, et
 tamen est possibile ut qui saltem in presentia
 de hoc dubitet. Quod si quis diceret
 se promissas aliquas licet tamen vobis
 non obstantibus periculo erroris tamen iudicare ab-
 solute illas, et veras deinde vero imede
 post nullo alio novo motivo in gratia aue-
 dente interrogatus an adhuc iudicet promissas
 illas, et veras ille autem responderet, se hoc non
 amplius auctore iudicare sub periculo et-
 tandi videretur et ille, et tamen etiam iuxta
 adversarios est possibile, ut postquam aliqui in

uno instanti praeferri prooblibz a qtempto pe-
nicul errori aperiens, in alio tot perille
novi errori eidem obto nolit item aperiens
n' e' go cui usqz illa qui nobis obicit, a pntia
usa nos absterreat. talz 5. an q'libz se
reflectat supra praeferri.

Artus V.

An conclusio se reflectat supra praemissas?

Questio n' d' an q'libz deat se reflectere supra praeferri
fides, s' an se reflectere deat supra praemissas obtoas 150.
s' supra obto praeferri fides, ita, ut in hoc plmo
in hoo d' aal s' petry d' hoo go petry d' aal, q'libz deat
hooz l. simile s' petry d' hoo go petry d' aal, q'libz deat
et petry d' hoo. Quia sentia tenet q'libz reflectere
se supra praeferri. q'libz tenet d'emptory, Pontiz
Bers, et alij.

Dico in quoniam q'libz se reflectit supra praeferri. p. i.
quia est essentia d' obto q'libz, movetur ad obto praeferri
atqz hoc ipse experim. n' autm est hoc experientia
si q'libz se n' reflecteret supra praeferri q'libz. in p. d' obto
enim experim, res ad obto praeferri movetur a d' obto
obto q'libz praeferri, nisi quoniam experim, res hoo
talen l. fitem actu: go petry d' aal, q'libz d' hoo d' aal
et petry d' hoo. l. d' hoo. hoo de causa, quia hoo ita
se hoo, deo etm petry d' aal, atqz hoo ipse experim
in vocali q'libz + parla' go.

Primo hoo rae; s' q'libz rae alij aperiens
et insuper mihi q'libz auctoritas viri docti patienti
indiget, cui ego raeo vido, q'libz aperiens aperiens
hooz l. p' hoo sola raeo, l. p' hoo sola auctoritatem
l. p' hoo utraqz, s' hoo, et si aperiens p' hoo sola raeo,
n' autm p' hoo auctoritatem aut viciam, hoo ipsum
adverte, et experim, quoniam ex motivo aperiens
illi aperiens: n' autm aliunde q'libz hoo experim, q'libz
quia in me experim tale actu. q'libz dico: iudico hoo et

verum p[ro]pter hanc l. illa r[ati]o. s. si dico: iudico hoc ca
 verum, quia hoc dicit hic l. de. q[ui]o pari r[ati]o, ut ex
 periamus nos apertis obli[qu]is p[ro]pter obli[qu]a p[ro]p[ri]a
 ideo hoc g[ra]t[is], quia experiamus talen in nob[is], acti
 quo dicitur, obli[qu]a p[ro]p[ri]a eo veru[m] p[ro]pter obli[qu]a p[ro]p[ri]a.
 et si eni[m] r[ati]o, ut addebat[ur] volent, sicut q[ui]o
 necess[ar]ia, l. et[er]na causa efficiens actu g[ra]t[is], h[ab]et
 n[on] sufficit ad hoc, ut experiam[us], nos apertis
 g[ra]t[is] p[ro]pter p[ro]p[ri]a. dependentia eni[m] illa, q[ui]a ut
 q[ui]o a p[ro]p[ri]a, taq[ua]m a q[ui]o l. causa efficiens, n[on]
 magis videm[us] posse experiri, im[mo] experiam[us] depen
 dentia eiusdem g[ra]t[is] a decreto Dei taq[ua]m a q[ui]o
 necess[ar]ia ad eandem g[ra]t[is] requirit[ur].

P. 2. quia s[ed] g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a affirmans sequit[ur] obli[qu]a s[ed]
 quoniam obli[qu]a p[ro]p[ri]a, h[ab]et obli[qu]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 p[ro]p[ri]a hanc a p[ro]p[ri]a nisi nos reflectam[us] p[ro]p[ri]a obli[qu]a
 p[ro]p[ri]a. q[ui]o p. M. Tum quia ad indicari videt[ur] p[ro]p[ri]a
 lam q[ui]o, tum, quia facient[ur] p[ro]p[ri]a mala l. q[ui]o
 hanc, vis s[ed] a rugib[us]: h[ab]et p[ro]p[ri]a, q[ui]o p[ro]p[ri]a
 a doct[or]ib[us], ngam[us] sequit[ur], et ei g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a
 ter et[er]na, licet sit doct[or]ib[us] ut h[ab]et ideo ca doct[or]ib[us] quia
 or[is] s[ed] a rugib[us], et h[ab]et p[ro]p[ri]a, q[ui]o consp[er]it
 ita p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a a p[ro]p[ri]a hanc p[ro]p[ri]a, illud eni[m]
 ngam[us], q[ui]o alios videt[ur] male p[ro]p[ri]a.
 p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a g[ra]t[is] ex eo, q[ui]o volentes n[on] p[ro]p[ri]a
 media p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a, nisi s[ed] eundem actu h[ab]et et[er]na
 finem, unde videt[ur] q[ui]o actum intell[ig]it n[on] p[ro]p[ri]a obli[qu]a
 g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a, nisi s[ed] eundem actu r[ati]o
 affert obli[qu]a p[ro]p[ri]a. Adde p[ro]p[ri]a et alia p[ro]p[ri]a
 h[ab]et hui[us] g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a, s[ed] nob[is] ita r[ati]o sufficit.
 Ob. 1. ex vera sententia sequit[ur], n[on] posse ex falso
 Taq[ua]m veru[m]: sequit[ur] e[st] q[ui]o p[ro]p[ri]a p[ro]p[ri]a; q[ui]o p. M.
 p[ro]p[ri]a eni[m] g[ra]t[is] affert it[er]na obli[qu]a p[ro]p[ri]a et[er]na
 hanc a falsa actum g[ra]t[is] e[st] falsa: q[ui]o q[ui]o p. M.
 sequit[ur], ex falso n[on] posse sequi veru[m], hoc e[st] n[on] posse
 sequi g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a, quia sit vera secundu[m] obli[qu]a
 et filia sicut e[st] sequit[ur], n[on] posse sequi g[ra]t[is] p[ro]p[ri]a vera

saltem quo ad oblati nobile n. M. et sui d. i. m. n. c.
per oblati nobile gelusioi intell. huius d. qd affragate
aliquo motivo f. oblati sile autm intelligit ipsum
motivo.

Ob. 2. Sequeres, nediū hanc sū ingredi gelusioe:
p. h. c. q. r. r. l. s. l. e. g. i. a. s. i. q. o. p. d. d. M. sequeres
nediū hanc sū ingredi gelusioe in parte oblati
nobile, sive ita, et supponat pro oblati nobile gelu-
sioi n. in parte oblati sile, sive ita et supponat
pro oblati sile c. M. et eodm n. d. o. d. m. n. c.

Ob. 3. Sequeres, intell. in eodm instanti bis asportivi
oblati p. h. a. r. u. l. e. e. a. b. s. u. r. d. e. q. o. p. d. d. M. sequeres
intell. in eodm instanti bis asportivi oblati p. h. a. r. u. l. e.
eodm n. d. o. n. d. i. s. c. r. e. t. o. n. d. o. a. c. s. u. b. d. i. v. e. r. s. a. r. a. t. i. o. n. e. c. M.
et eodm p. a. r. t. o. d. m. n. c. in p. r. o. m. p. t. i. s. a. s. e. n. t. i. a. i. n. t. e. l. l. g.
oblati d. i. r. e. c. t. e. e. t. p. r. o. v. e. n. i. a. s. i. n. g. e. l. u. s. i. o. e. a. u. t. m. e. i. d. e. m.
a. s. e. n. t. i. a. i. n. d. i. r. e. c. t. e. t. r. a. q. u. e. p. a. r. t. e. g. e. l. u. s. i. o. i. s. s. u.
p. o. t. i. s. t. i. o. n. i. c. u. i. f. g. e. l. u. s. i. o. e. m. a. s. e. n. t. i. a. i. s.

Ob. 4. Sequeres saltem p. r. o. m. p. t. i. s. n. e. c. e. s. s. a. r. i. a. s. p. p. a. r. e. 151.
s. u. a. s. q. u. i. a. q. u. i. d. a. m. i. n. t. e. l. l. g. f. i. l. i. a. q. u. o. s. i. t. e. t. a. s. s. r. a. t.
q. u. o. s. i. t. e. t. a. s. s. r. a. t. e. t. m. i. n. g. e. l. u. s. i. o. e. f. n. s. e. q. u. a. l. i. t.
l. i. e. t. e. n. t. i. n. t. e. l. l. g. f. g. e. l. u. s. i. o. e. q. u. o. s. i. t. e. t. q. u. i. d. a. m. q. u. o. i. d.
f. p. r. o. m. p. t. i. s. h. a. t. e. n. t. i. n. t. e. l. l. g. f. p. p. a. r. e. s. u. a. s. q. u. i. a. f. i. l. i. a. d. i. s.
p. o. n. i. e. t. i. n. t. e. l. l. g. a. d. i. s. s. e. g. e. l. u. s. i. o. e. i. n. t. a. a. s. i. t. i. n.
t. e. l. l. g. n. t. i. d. e. b. i. l. i. t. e. s. u. t. n. i. n. i. s. i. s. e. n. s. i. t. a. b. i. m. p. e. c.
t. i. o. n. i. b. p. r. o. g. r. e. d. i. a. t. a. d. p. r. o. b. i. o. r. a. e. t. a. m. a. g. n. i. i. g. n. o. r. i. t. e.
a. d. n. o. t. i. o. r. a. p. r. o. m. p. t. i. s. a. u. t. m. n. t. a. t. e. n. t. i. n. t. e. l. l. g. f. n. o. t. i. o. r. e. s. s.
e. t. m. i. n. f. i. o. r. e. s. g. e. l. u. s. i. o. e. q. u. i. a. h. a. c. a. t. t. r. i. g. i. t. p. l. u. r. a.
s. i. m. i. l. o. b. l. a. q. u. i. i. l. l. a.

Ob. 5. Sequeres, n. posse aliquem recordari gelusioi,
quoniam recordat eam p. h. a. r. u. l. e. s. e. q. u. e. l. a. e. i. n. t. e. l. l. g. a. s. s. r. a. t.
n. i. a. m. q. o. p. d. d. M. sequeres, n. posse aliquem
recordari clare et p. h. a. r. u. l. e. g. e. l. u. s. i. o. i. q. u. i. n. r. e. c. o. r. d. a. t. e. t. m.
p. h. a. r. u. l. e. s. e. q. u. e. r. e. s. t. n. p. o. s. s. e. a. l. i. q. u. e. m. r. e. c. o. r. d. a. r. i. g. e. l. u.
s. i. o. i. s. s. a. l. t. e. m. i. n. f. i. e. t. q. u. i. n. r. e. c. o. r. d. a. t. e. t. m. p. r. o. m. p. t. i. s.
n. M. s. e. t. p. r. o. b. a. t. i. l. i. t. e. d. i. s. t. a. m. n. c.

Dices: si quibus attrahit etiam obli. presare, hunc
 quibus hoc possit se relinquit fieri representativa
 obli. quibus, et obli. presari. sicut. go. n. p. alij,
 recordari amplius illis quibus, quia recordat
 etiam obli. presari.

De argumentis hoc profunde ab hac questione
 solvenda et ab oibz, quia certa est, nos nosse in-
 dividibili actu attingere plura obli., ita tamen, ut in
 postea recordemus talis actus, n. amplius explicit
 attingam illa obli. ora. sic quibus alij, sicut
 novit, patrem et patrem novit, ut attingere, ut
 alij, recordat huius actus, et sicut se novit
 patrem et patrem alij filij, et quibus etiam
 nomen illis filij, quia in amplius meminerit illis
 nois, quo actu huius rei sit ratio obli. ad utra-
 que factis, et pendat ex eo an talis obli., sicut
 quibus relinquit unica tamen haec rememorativa,
 qua se apprehendit postea unum tamen obli. in
 existet, ut putat Ariana, l. utrius ut volunt, alij,
 pro singulis obli. des etiam peculiaris haec, ita et
 una postea existat ut sine altera, et facere
 ut recordet unum obli. et n. alteris. Atq. de no-
 cessaria Logica dicta sufficiant.